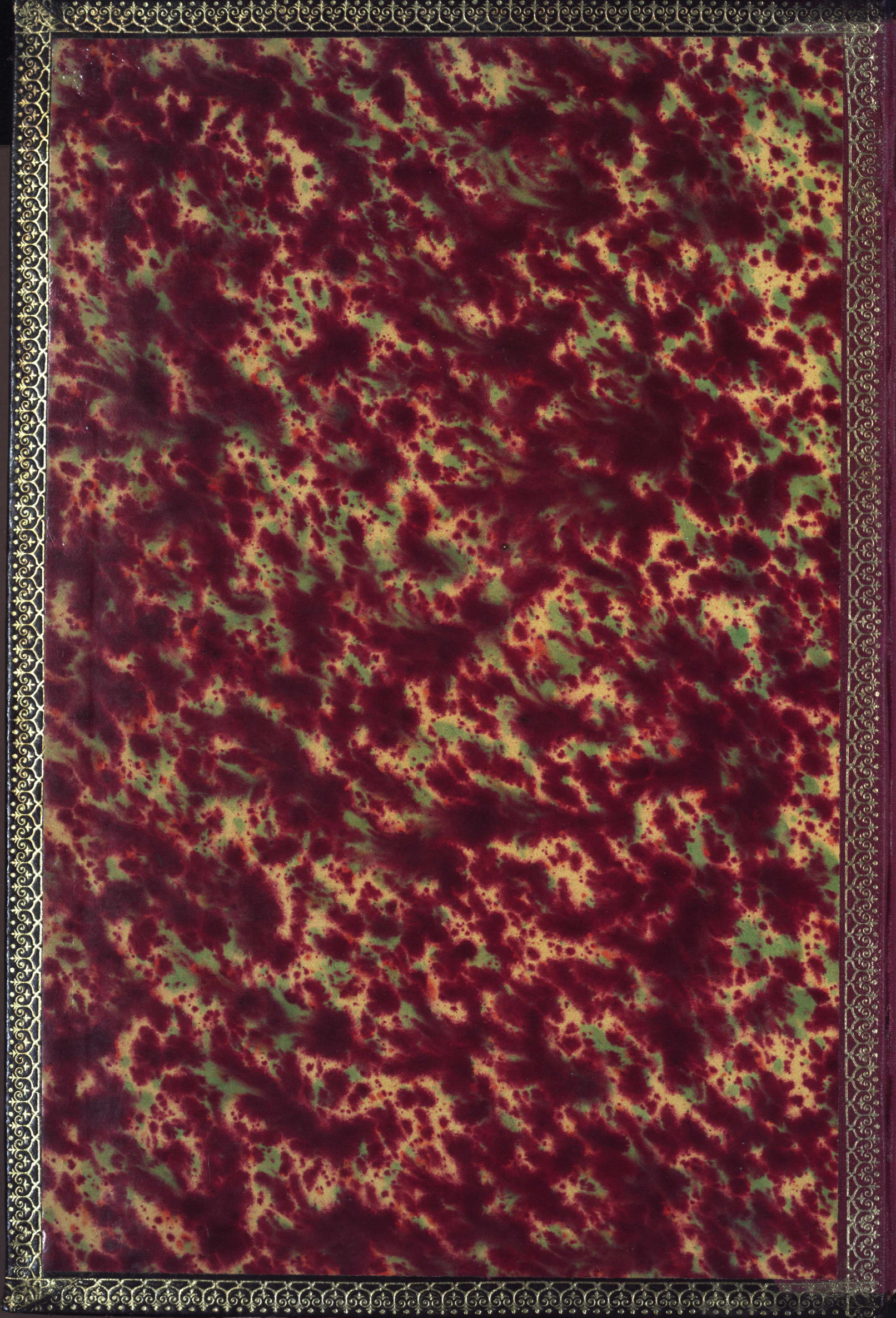

SOLINUS
DE
VIRABILIBUS
MUNDI

FRANCISCO MUELA
—
SANTA ANA, 1
CORDOBA
—

Soling demirabili mundi
cap. 4. 68.

Utiapogides hesperidū insule sunt. sicut Sebos affirmat. derum. 40. navigatione
in intimos maris 8m^o recesserunt.

- P baleares. 2. mallorca y menorca.
 -P fortunatz. 7. canarios q̄ porotio nonbre dezimos. tenerife. lapalma.
 ladelbueno. ladelon conote. lagomera. fuerteventura. lagra canaria.
 -P gorgades. 5. las decabo uerde q̄ dezimos. isla de mayo. buena vista. ladelasal.
 ladel fuego. isla brava. ~~ladel fuego~~
 -P hesperides. las delas indias del mar athlantico des cubre xtas de colō. y otros.
 banti. espanola. boruquē. desom pū. Cuba. fernandina. jamaica. de 8. tiap.
 cubagua. isladelas perlas. guana hom. sanzaluador do apoxto colon en su
 via sepū. iotra q̄ estan alrededor q̄ estan denomnaro islas blancas. colon
 les dixo las primeras. islas delos lucayos q̄ antigua mēte se dezian. y som por to
 das. 19. lamangonita. lamona. laislas delas virgines. angulo. islas de bimm.
 lade seada. q̄ tambr halla colon con las. 6. primeras. marigalante. guadalupe. la
 barbadā. elapula. el sombrero. elamegada. ladomnica. los todos sometos.
 matimno. somatalucia. dypoual. los baruaados. I. cubuqira. de somto auz.
 los de apox dellos q̄ exō de canides flexeros. q̄ quere dezir brauos.

¶ Tabula brevis et brevis super libello
qui dicitur fasciculus temporum: et
ubi inuenitur punctus ante numerum
est in primo latere folij: ubi vero post i se-
cundo latere: Incipit feliciter.

Bacii propheta minor	.15
Abbaei martyr	.32.
Abdias propheta	.11 12.
Abdon iudex	.9.
Abdon et sennes martyres	.32.
Abdo propheta ptra hieroba	.9.
Abel primus martyr innocens	.2.
Abesam iudex isrl bon	.8.
Abya rex iuda	.10.
Abiathar pontifex glisus	.9.
Abiu filius aaron	.7.
Abymelech iudex isrl malus	.8.
Abymelech pontifex	.10.
Abisue pontifex	.8.
Abiuth dux filius horobababel	.17.
Abzabā nasci inchoas terna erat	.5.
Abraham moritur	.6.
A c	
Achas rex iuda	.13.
Acheboldus eps vintonien.	.52.
Achias silonitas propba	.9.
Achymaas filius sadoc pontifex	.9.
Achymelech sacerdos dñi	.9.
Achim rex	.19.
Achis filius rex alban	.9.
Achitob pontifex	.9.
Achitob sacerdos	.9.
Achitob pontifex	.13.
Acies ignee sup hierusalem	.21.
Acies ignee vife sūt in celo	.40.
Achon ciuitas fortissima capit	.59.
A d	
Ada vel oda vxor lamech	.3.
Ado pro propheta	.10.
Adam primus hō format	.2.
Adam moritur	.3.
Adamarus vir scūs	.51.
Additio annoz ezechie regis	.13.
Adodatus papa	.43.
Adelbertus vir scūs	.52.
Adelbertus eps metren.	.53.
Ado vir religiosus	.42.
Adolphus imperator	.60.
Adrianus belizens imperator	.29.
Adrianus papa primus	.47.
Adrianus papa secund	.49.
Adrianus papa tertius	.49.
Adrianus papa quartus	.56.
Adrianus papa quint	.59.
Adrian cronosph et monach	.54.
A f	
Africanus scipio romanus	.21.

Africanus iulius	.32.
A g	
Agamemnon rex grecor	.8.
Agar famula sare	.5.
Agapitus martyr	.32.
Agapitus martyr	.33.
Agapes	.33.
Agapitus papa primus	.39.
Agapitus papa secundus	.51.
Agericus virdunensis eps	.40.
Aggens propheta	.16.
Aggens increpat populi	.17.
Agialeus primus rex sichionor	.5.
Agilus abbas scūs	.42.
Agilolphus eps colomen.	.45.
Agarbo papa	.43.
Agatha virgo et martyr	.32.
Agnes virgo et martyr	.33.
Agricola martyr	.33.
Agrippa filius rex italie	.11.
Agrippina ciuitas	.28.
A h	
Ahab rex isrl idolatra	.10.
Abialon iudex	.8.
Hyadanus eps	.42.
Hymundus rex anglie	.49.
A l	
Allanus doctor vniuersal	.60.
Alba filius rex albanie	.9.
Albertus magnus	.58.
Albertus imperator	.60.
Albertus imperator	.63.
Albert patriarcha hierosolymor	.57.
Albinus martyr	.33.
Albinus vir scūs	.38.
Albinus andegauen. eps	.45.
Albo abbas floriacen.	.52.
Alchinus de genere sacerdotali	.21.
Alcibiades socraticus	.17.
Alchoranus lex machaberi	.42.
Alchuninus vir doctissimus	.46.
Alexius vir sanctus	.35.
Alexander nasci	.18.
Alexandria ciuitas	.18.
Alexander magnus regnat	.19.
Alexader vel Jāne pontifex	.22.
Alexander rex syrie	.22.
Alexandra in linea pon.	.23.
Alexander medicus	.30.
Alexander magister origenis	.30.
Alexander mamee imperator	.31.
Alexander eps hierosolymor	.32.
martyr	.32.
Alexander	.33.
Alexander eps alexandrie	.34.
Alexander de halis doctor	.58.
Alexander de villa dei	.59.
Alexander papa prim	.56.

Alexander papa secund	.54.
Alexander papa tertius	.56.
Alexander papa quart	.59.
Alexander papa quintus	.62.
Alexandria martyr	.36.
Alemania	.51.
Almericus hereticus	.57.
Alphonius rex castelle	.59.
Alcinius discipulus sci petri	.27.
A m	
Almalech deletur per saul	.9.
Amanus eps aureliacen.	.36.
Amandus vir scūs eps	.40.
Amarias sacerdos	.9.
Amarias pontifex	.12.
Amathus exulatur	.44.
Amazonum siue massagetarum re-	
gnum oritur	.4.
Amazones sunt mulieres	.8.
Amazias rex iuda	.12.
Ambrosius romanus doctor	.35.
Amelius comes aluerne.	.47.
Amicus et beriacanus martyres	.47.
Amicus rex assyrior	.7.
Aminadab princeps iuda	.7.
Aminius procurator iudee	.25.
Amithus rex assyrior	.6.
Amon filius loth	.5.
Ammon monachus	.36.
Amon rex iuda	.14.
Amos propheta	.12.
Amos pater. 3000. mōa. boz	.34.
Amram filius achath	.6.
Amri rex isrl	.10 10.
A n	
Anacletus papa et mī	.28.
Annius ruffus	.25.
Ananias	.15.
Anastasia virgo	.33.
Anastasius impator hereticus	.38.
Anastasius imperator	.45.
Anastasius papa primus	.36.
Anastasius papa secundus	.38.
Anastasius papa tertius	.56.
Anastasius	.50.
Anatholia irgo et martyr	.32.
Anatholius eps constantino.	.37.
Anaragozas	.17.
Anselmus eps cantuarien.	.54.
Aucilla	.36.
Anchises pater enee	.8.
Ancus rex romanor	.15.
Andreas apłs	.27.
Andoenus rothomagen.	.44.
Anelinus martyr	.31.
Anfridus eps traiecten.	.52.
Anglia q et britania capit	.9.
Anglia ad fidem puerit	.30.

Anglia

Anglia in flore	37.	Aristides pbs	.29	Aurelius imperator	31.
Anicet ⁹ papa	.30	Aristoteles audit platonē	.18	Aurelianus imperator	.33
Annona de celo pluit	48.	Aristoteles famulos habet	18.	Austregisilus eps iuthuri.	.28
Annona de celo pluit	52.	Aristobolus iudens perypa	21.	Austregisilus biturien.	41.
Antbarus rex assyrioz	8.	Aristobolus p ^{im} rex sacerdos	22.	Austria	.51
Antberus papa & martyr	.32	Armamitre rex assyrioz	.6	A 3	
Antigonus rex assyrioz	.19	Asmenea maior a turcis	46.	Azael rex syrie	.11
Antigon ⁹ pontifex	23.	Arminius silivius rex italie	12.	Azarias filius obet	.10
Antiochia ciuitas p ^{di} t	.19	Arnulphus eps turonen.	38.	Azarias pontifex	.11.
Antiochia subuerni	40.	Arnulphus dux lothoringie	.43	Azarias vel ozias rex iuda	12.
Antiochus iother rex syrie	19.	Arnulph ⁹ archieps lugdu.	54.	Azarias pontifex	51.
Antiochus theos rex	19.	Arphaxat filius iem	47.	Azarias propheta	.15
Antiochus gallericus rex	.20	Arphaxat rex medoz	16.	Azarias filius achimaas	10.
Antiochus magnus rex syrie	20.	Arion mitileneus	.15	Azor de tribu iuda	.18
Antiochus epifanis rex syrie	21.	Arrius rex assyrioz	5.	B a	
Antiochus cupator rex	21.	Arrius hereticus	.34	Baala rex isrl	.10
Antiochus adolescens rex	.22	Arslamus qui & argus	18.	Babylon metropolis	15. .16
Antiochus emissenus rex	22.	Artabas mensura	19.	Babylon destruit	.16
Antonia virgo	33.	Artabanus rex persaru	17.	Babylonia noua condit	16.
Antonius pius imperator	29.	Aridartexses rex persaru	17.	Babilus martyr	.33
Antonius caracalla imperator	31.	Arthemonis hereticus	.31	Balaam propheta & occidit	.7
Antonius macrinus imperator	31.	Artifices libroz impressores	.64	Bala concubina iacob	.6
Antonius abbas	.34	A 1		Baleus rex assyrioz	.6.
Antonij abbas corp ⁹ inuenit	.39	Asa	.10	Balthasar rex babylonie	.16
A o		Asaph	.9	Barbara ugo & martyr	31.
Aloth index quartus	7.	Asca	33.	Bardo vir scus	53.
A p		Ascanius rex italie	.9	Barlaam heremita	.35
Apolenia virgo & m ^r	.32	Ascatades rex assyrioz	.7	Barnabas coop ^s pauli	27.
Apollo delphicus	6.	Aser filius iacob	.6	Bartholomeus ap ^s	27.
Apollinaris ierapo. eps	30.	Assaradon rex assyrioz	13.	Bartholus & baldus legiste	.62
Apollinaris martyr	27.	Assenes filius gomer	.3.	Baruch propheta	.15
Appius claudius consules	.20	Assuerus rex persaru	.18	Basilides	.33
Aptheros rex crete	.7	Assumptio b ^{te} virginis	26.	Basilus cu septe mar.	33.
Apulcius & hermes pbi	18.	Assura quo assyrii	.4	Basilus magn ⁹ doctor	.35
A q		Astozius martyr	31.	Basolus abbas	.40
Aquarū inundatio maxima	.61	Astronomi maximi	60.	Bathibidis regina francie	.44
Aquila secund ⁹ interpretes biblie	29.	A 1		Batuel fili ⁹ nabor	5.
Aquisgran instituit pegrina	47.	Atbalia vxor iozam	.11	B e	
A r		Atbanasius eps alexandrie	.34	Beda venerabilis doctor	44.
Aaron nascit	.7	Athenas cicrops condidit	6.	Begardi multi cobusti sut	60.
Aaron p ^{im} us pontifex	.7	Athemenses	.18	Bella atbenien.	17.
Arama quo syri	.4	Athemenses sub magistratu	.9	Bella socialia oriunt	22.
Ara filius thare frat ⁹ abrahā	5.	Athias astrologus magnus	6.	Bella p ^{im} ua	21.
Aram p ^{im} iceps iuda	.7	Attallus fundamentū ecclesie	.30	Bella intestina	.23
Arator poeta	.39	Atilla rex hunoz	36.	Bella ciuilia incipiūt	.23
Arbarus p ^{im} us rex medoz	12.	Artilius regulus p ^{im} ul romanus	.20	Bella plura in diuersis p ^{im} ibus	63.
Arca noe in forma	3.	A u		Bellū marcomanicū	.30
Archadius imperator	.36	Audecius subdiaconus	.31	Bellū francoz & angloz	.61
Archelaus magister socratis	.17	Auentinus silivius rex italie	.12	Bellisarius patricius comes	.39
Archelaus filius herodis	24.	Augustus imperator	23.	Bellocus rex assyrioz	.6
Archefios pbs	19.	Augustinus eps flozet	35.	Belus p ^{im} us rex assyrioz	.5
Aratus pbs	19.	Augustinus venerabilis	.41	Benadab rex syrie	10.
Archita magister platonis	17.	Auitus abbas aurelianen.	38.	Benadab filius azaelis rex	.12
Arcturus rex britanie	37.	Auitus abbas carnoreñ.	.39	Benedict ⁹ p ^{im} us papa	40.
Artemulus silivius rex italie	11.	Auimonia ciuitas cap ^{im}	45.	Benedictus sc ⁹ s papa	.44
Argus rex arginoz	6.	Aulus romanus	.22	Benedictus tertius papa	.49
Aristarcus & p ^{im} iscus martyres	.28	Aurea abbatissa	42.	Benedictus quartus papa	.50

Benedictus quintus papa	51.	B r	Cecilia virgo & martyr	31.
Benedictus sextus papa	52.	Brandan ⁹ in scotia claret	Cedar fili ⁹ ismael	5.
Benedictus septimus papa	52.	Braulio eps	Celestinus papa primus	36.
Benedictus octauus papa	53.	Brictius eps turonen.	Celestin ⁹ papa secund ⁹	56.
Benedictus nonus papa	53.	Brigida vidua	Celestinus papa tern ⁹	57.
Benedictus decimus papa	54.	Brigida claret in scotia	Celestin ⁹ papa quarti ⁹	58.
Benedictus. 11. papa	60.	Britannia	Celestinus papa quintus	59.
Benedictus. 12. papa	60.	Bruno archieps colonien.	Celius quintus romani	22.
Benedictus. 13. papa	62.	Bruno colonien. prim ⁹ carthu.	Cellum filius mesraym	4.
Benedictus iunior	39.	Brutus consul romanus	Celsus martyr	27.
Benedictus pater maximus	39.		Celi ardere visū ē	39.
Bemamin filius iacob	6.	Caarb filius leui	Lenobii in carturcensi	46.
Beneuentum	52.	Caleucus vir	Cerdo hereticus	29.
Berengarius prim ⁹ imperator	50.	Calistenes philosophus	Cherinthus heresiarcha	28.
Berengarius scds iperatoz	50.	Calixtus primus papa	Cesarius diaconus	32.
Berengarius tertius imperator	51.	Calixtus secundus papa	Cesarius	33.
Berengarius qrtus impatoz	51.	Calixtus tertius papa	Cethim filius yuan	4.
Berengarius eps turonen.	54.	Chaldei	Cethura vxor abrahe	5.
Bernardinus frai minor	63.	Calmana soroz & vxor cayn		
Bernardus incipit clarescere	55.	Calocerius martyr	C	
Bernardus canonizat	56.	Calopedius martyr	Cicero marc ⁹ tull ⁹	23.
Berta martyr & abbatissa	44.	Cham filius noe	Chilianus eps herpipolen.	44.
Beruo abbas	50.	Cambises filius cyrri	Chionia	33.
Beruo augienfis	53.	Camillus romanus dictator	Ciprianus doctor glisus	32.
		Campanus doctor	Ciprianus amfilien. eps	37.
B i		Chanaan filius cham	Cirus p ⁹ st ⁹ antinopolitan ⁹ eps	45.
Byas vnus de. 7. sapientib ⁹	13.	Cancianus eps turonen.	Cyrus rex persaru	16.
Bigamia	3.	Cancianus eps rothom.	Cyrillus eps alexandrie	36.
Bizantiū ciuitas p ⁹ dit	14.	Capua	Cyrillus vir scs	49.
			Cirilla virgo & martyr	32.
B o		Caranus rex	Ciuitas dei & mundi	2.
Bocci pontifex	8.	Caput iohannis baptiste zc		
Boccus vir consularis	38.	Caput sancti gregorij	C l	
Bohemia ad fide puerit	51.	Carannus martyr	Claudia martyr	32.
Bohemia fit regnum	56.	Caritas virgo	Claudius imperator	26.
Bohemia vastat	63.	Charitas refriguit valde	Claudius quintilian ⁹ impator	32.
Bohemie dux zeptineus	53.	Carmentis filia euandri	Claudianus	33.
Boleslaus filius zeptinci	51.	Carpentus filius rex italie	Claudianus poeta	36.
Bonifacius	33.	Carpoforus martyr	Claudius martyr	33.
Bonifacius primus papa	36.	Carthago prima condit	Claudius eps viennen.	39.
Bonifacius scds papa	39.	Carthago iterū p ⁹ dit	Clemens papa & martyr p ⁹ m ⁹	28.
Bonifacius tertius papa	41.	Carthago delet	Clemens papa scds	53.
Bonifacius quartus papa	41.	Carus imperator	Clemens papa tern ⁹	57.
Bonifacius quintus papa	42.	Casaria regina p ⁹ flaz	Clemens papa qrtus	59.
Bonifacius sextus papa	43.	Cassiodorus glisus vir	Clemens papa quintus	60.
Bonifacius septimus papa	50.	Cassius narnien. eps	Clemens papa sextus	61.
Bonifacius octauus papa	52.	Castorius cum vxore	Clemens papa seprim ⁹	62.
Bonifacius nonus papa	62.	Castulus	Clemens alexandrin ⁹ p ⁹ bs	30.
Bonifacius archieps magūtie	45.	Catafrige heretici oriunt	Clementinarū liber publicat	60.
Bonus vel don ⁹ scds papa	52.	Carbena salomonis	Cleobolus vn ⁹ de sepre	13.
Bon ⁹ xpianus morit	58.	Carbena anne	Cleopatra filia antiochi	20.
Boos filius salomon	7.	Carbilina famosus tyrānus	Cleopatra regina egypti	23.
Boo in egypto zc.	7.	Carbina p ⁹ dit	Cletus papa & martyr	28.
			Clodoaldus filius regis franc.	39.
B u		Carthamus p ⁹ didit thebas	Clodone ⁹ rex francoz	43.
Bulgaroz regnū oit	44.	Catho notatissimus	Clodoneus xpian ⁹ p ⁹ m ⁹ rex fran.	38.
Bulgaroz rex zc.	49.	Causa hūane malicie	Cluniacū monasteriū famosū	50.
Burgundiones oit sū	24.	Caya fili ⁹ adam mal ⁹		
Burgundi sunt xpiani	35.		C o	
Bus de quo balaam	5.	C e	Cobares p ⁹ bs	18.

Flavianus & deodatus	35	Sermania ad fidem conuersa	45.	Deber a quo hebrei	4
Flavius eps meren.	27.	Sermanus eps anasio	36.	Debion hereliarcha	28
Flouellus puer martyr	30	Se. manus capuanus eps	39	Decaron stoicus	23
Flouianus impator	33	Sermanus panlicen.	39.	Decoz primogenitus priami	8.
Flouianus	33.	Sermanus exulaf	45	Decozia filij	9
		Serfon filius leui	6.	Deia rex ifrl	10.
F r		Sertrudis abbatissa	43	Deia rapit a paride	8.
Francia in flore	47	Serualius mī	27	Deia regina abigenoz	26.
Francia in merore	63			Deia mat constantini	34
Franci pduc imperiū italicū	53	S i		Deia transfert a rome	49
Francio & turtus.	8.	Siganres fū in terra	3	Dei iudex	8.
Franciscus minor italicus	57.	Sildardus eps rothomagen.	39.	Deias telbytes	10.
Franciscus patriarcha poeta	59.	Silla virgo prudensissima	52.	Deias colonien. abbas	53.
Frequens	52.	S l		Delmandus laudunen. eps	55
Fredericus prim ^o impator	56.	Slozia laus sc. edific	48.	Delmandus monachus	57.
Fredericus sc ^o s impator	58	S n		Deliodorus intrant templū	21.
Fredericus tertius impator	63.	Sneus romanus	17.	Delisa a quo belisij	4
Frisia puerit ad fidem	44.	Snoibo vir ipū sap.	53.	Deliscus propheta	11
Fronto eps	28	S o		Deliscus morit	12
Fructuosus martyr	32.	Somer filius iaphet	3	Delisiet ossa transferunt	37.
		Sordianus impator	32	Henricus dux saxonū	51
		Sordianus mī	35	Henricus primus impator	53
		Sorgonius mī	33.	Henricus sc ^o s impator	53.
		Sorboz regnū cessat	47	Henricus tertius impator	54
		S r		Henricus qrtus impator	55
G ad filius iacob	6	Graccus romanus	21.	Henricus quintus impator	57
Gad propheta	9	Grantanus cū valentiniano	35.	Henricus sextus impator	58.
Gaius colu. romanus	18.	Grantanus monachus decre. cōpi.	56	Henricus septim ^o impator	60
Gaius romanus	20	Grando maxima	35.	Henricus cyta theologus	62.
Gaius romanus	20	Gregorius eps lingonen.	39	Henricus de bassia doctor	62.
Gaius mauius romanus	23	Gregorius turonen.	40	Her filius iude	6
Gaius cesar	23.	Gregorius filius gordiani	40	Heracitus cerebrosus	17
Gaius falcidius	23.	Gregorius spolis	33.	Herastitatus medicus	19.
Gaius impator	26.	Gregorius emisenus eps	35	Hercules anteū vicie	7
Gaius martyr	30	Gregorius nazanzen ^o	35	Hercules illum vastat	8
Gaius papa & martyr	33	Gregorius magn ^o pm ^o papa	41	Herculianus eps pulinus	39.
Galba. ocbo. vitellius sc.	27.	Gregorius sc ^o s papa	45	Heresis phariseoz	23
Salernus impator	33.	Gregorius qrtus papa	48.	Heresis nicolaitarū	28.
Salenus medicus	29.	Gregorius sextus papa	53.	Heresis acephaloz	37.
Salita pene tota vastat	48.	Gregorius septim ^o papa	54.	Heresis vndeit & bus	62.
Salita aut fuit sc.	49.	Gregorius octauus papa	57	Heresis adamitarū	62.
Sallicanus mar.	35	Gregorius nonus papa	58	Heresis imaginū	45
Salus cum volusiano	32.	Gregorius decimus papa	59	Heresis feliciana	57
Saugericus cameracen. eps	41	Gregorius undecimus papa	61.	Heresis magna berengarij	54
Saufricus rex vandaloz	36.	Gregorius duodecimus papa	62.	Heresis sabellij	32.
Sauimunda regina francie	40	Stofa rpa & rudia	5.	Heresis pauli	32.
		S u		Heresis manicheoz	62.
S e				Heresis in hispania	64.
Sedeon iudex	8	Suericus eps zenonen.	45.	Herigerus abbas lobien.	52.
Selatus primus papa	38	Suido musicus in italia	53.	Heriberrus archieps colonien.	52.
Selatus sc ^o s papa	55.	Suilbelmus abbas di.	53.	Hertiuus abbas	54
Senucius romanus	19.	Suilbelmus puer cruci.	56.	Hermes doctor	30
Seminianus	33.	Suilbelmus almidorez.	58	Hermes mī	29
Senebaldus primus eps lan.	38.			Hermes trimegistus	18.
Sengulphus mar.	46.	Saitanarius rex	35.	Hermes traniliacus in galliē	49
Senou. fa dgo	37	Nambal senior	20	Hermigildus filius regis	40.
Seorgius bellacen.	28	Nambal atrocissimus	20.	Her. des ascholonua	24
Seorgius mī	33.				
Selpbi & gebellini	58.				
Sherardus biuren. eps	55.				
Sherardus dux bauarie	47.				
Sherardus groet	62.				
Sereon mī	33				

Herodotus historiographus	.17	Hospicius	40.	Innocent ⁹ sext ⁹ papa	.61
Hervinus eps lobien.	.45.	Hosten ⁹ civitas condit	.15	Innocent ⁹ septim ⁹ papa	.62.
Hesilius tragediographus	.17	H u		Inuentio scē crucē	.33.
Hesaias nobilis propheta	.12.	Hubertus transfulit sedē	44.	Inuentio scī michael	.38
Hesaias martyrio coronat	.14	Hugo cluniacen. abbas	.55	Inundatio pluuiarū	.40.
Herviga scā canonizat	.59	Hugo vir scissime vite	54.	I o	
Hervla augurarie	.53.	Hugo de sancto victore	55.	Ioiada	.15
H i		Hugo soljeti	56.	Ioachi filius iconie	.15
Hibernia puerit	34.	Hugo cardinalis	.58	Ioachi ⁊ anna clarent	.24
hieu propheta	.10	Hus ⁊ bul filij aram	.4	Ioabas rex isrl	.11.
Hilaria	.33	Hus filius nachoz	5.	Ioas rex iuda	.11.
Hilarion	.35	Iabel fili ⁹ lamech	.3	Ioas rex isrl	.12
Hilarius papa	37.	Jacintus mī	32.	Joathan de tribu iuda	.13
Hilarius eps pictaviē.	34.	Jacobus filius isaac	.6	Joathas de tribu iuda	.14.
Hilarius eps azelaten.	.37	Jacob moīf	6.	Job vir scūs	.17
Hildebertus cenomane.	.55	Jacobus minor ap̄s	.27	Jobita mī	.29.
Hildericus rex monachus	.46	Jacobus maior ap̄s	26.	Joannes filius iude ponti.	.18.
Hippolitus mī	32.	Jacobus de vitriaco	57.	Joannes hircanus	.22
Hircanus pontifex	.23	Jadus pontifex	.19	Joannes baptista nascit	.24
Hirenea	.33.	Januar ius	33.	Joannes baptista decollat	.25
Hireneus eps	.28	Janus rex italie	7.	Joannes euangelista	.28
Hireneus eps	.31	Japhet filius noe	3.	Joānes ⁊ paul ⁹ mīes	.35
Hireneus	33.	Jareth filius malalehel	.3	Joānes chrysofomus claret	.35
Historia vt cicero dicit	.3	Jason mī	.33	Joānes chrysofomus exulat	.36
Historia de idolo	7.	Jason de genere sacerdotall	.21	Joānes heremita	.35
Historia libri iudicū	.7	Javan	.4	Joānes cassianus	.36.
Historia ruth	8.	Jayr iudex	.8	Joānes damascenus doctor	.35
Historia primi libri regū	8.	I		Joānes damascen ⁹ fuit	.38
Historia libri esdre	.16	Isis regina egypti	6.	Joānes elemosynarius	.40.
Historia tertij libri regū	9.	Isuarus monachus	47.	Joannes tungrensis	.41.
Historia iudith	16.	Isaac filius abrahā	.5	Joānes anglicus natōe	.49
Historia iobie	13.	Isaac moritur	.6	Joānes scotus	.49.
Historia bester	.18	Jachar filius iacob	.6	Joānes gerson theologus	.62.
Historia libri exodi	6.	Isuar	6.	Joānes diaconus	.49.
Historia euangelica	.24	Idolatria	.5	Joānes de tgb ⁹ mont	.56
Hieronymus p̄dyt doctor	.35	I e		Joānes andree iurista	.60
Hieronymus obiit	36.	Ionias fili ⁹ iosie	.15	Joānes mandeuil m̄ dic ⁹	.60.
Hierusalem p̄mittente	.57	Iectan fili ⁹ beber	.4	Joānes de rupeclia minor	.61.
Hierusalem capta fuit	.41	Iepre iudex	8.	Joānes rufbroch	.62.
Hierusalem restaurat	29.	Iericho extruit	10.	Joānes dux burgūdie	.63
Hierusalem destruit	21.	Ieroboam rex israel	.12	Joānes de capestrano minor	.63.
Hierusalem reedificat	17.	Iesus fili ⁹ iodedech	.16	Joāna regina fracie	.61
Hieremias. 2. de maiorib ⁹	14.	Iesus sirach	20.	Joānes p̄m ⁹ papa	.39
Hieremias in egypto	15.	Iesus xp̄s nascit	24.	Joānes. 2 ⁹ papa	.39
H i o		Ieu rex isrl	11.	Joānes 3 ⁹ papa	.40
Holofernes p̄nceps	16.	I g		Joānes. 4 ⁹ papa	.42.
Homerus poeta	.9	Ignac ⁹ doctor gl̄iosus	28.	Joānes. 5 ⁹ papa	.44
Honan fili ⁹ iude	.6	I m		Joānes. 6 ⁹ papa	.44.
Donoldus rex baptizat	.48	Imperiu ⁹ biptitum fuit	46.	Joānes. 7 ⁹ papa	.44.
Donozatus ⁊ fabinus	35.	Imperiu ⁹ transferē	52.	Joānes 8 ⁹ papa	.49.
Donozius p̄m ⁹ papa	.42	I n		Joānes. 9 ⁹ papa	.50
Donozius scōs papa	55.	Inmachus p̄mus rex arginor	.6	Joānes. 10. papa	.50.
Donozius tertius papa	.58	Innocent ⁹ p̄mus papa	.36	Joānes. 11. papa	.51
Donozius q̄rtus papa	59.	Innocent ⁹ scōs papa	.56	Joānes. 12. papa	.51.
Donozius impator	.36	Innocent ⁹ tertius papa	57.	Joānes. 13. papa	.51.
Dozmiſda papa	38.	Innocentius q̄rtus papa	58.	Joānes. 14. papa	.52
Dozmiſda factū p̄igis	46.	Innocent ⁹ q̄nt ⁹ papa	.59	Joānes. 15. papa	.52

Joannes 16 papa	52	Julita martyr	31	Leo 8 ^o papa	51
Joannes 17 papa	52	Julius cesar	23	Leo 9 ^o papa	53
Joannes 18 papa	52	Julius papa	34	Leo primus impator	37
Joannes 19 papa	52	Justina imperatrix	35	Leo secund ^o impator	44
Joannes 20 papa	53	Justinianus prim ^o impator	39	Leodegarius augustudu	44
Joannes 21 papa	59	Justinianus sc ^o s impator	44	Leonardus leuice ⁿ . rē	38
Joannes 22 papa	60	Justinian ^o sc ^o s iterato imperat	44	Leonardus beremira	40
Joannes 23 papa	63	Justinus primus impator	39	Leoncius p ^o sularis m ^o	32
Jobel propheta	12	Justinus pbs	29	Leoncius	33
Jonas propheta	12	Iustus leocadia	33	Leonida rex spartanoz	17
Jonas mittitur rē	12	Juuenalis poeta	27	Leonides pat ^o origenis	31
Jonadab filius rechab	11	Juuenalis eps	37	Leonilla mar.	33
Jonathas pontifex	21	¶ Kalamitus marinū ignē		Leonina ciuitas	49
Jonichus filius noe	3	inuent.	44	Lerania maior instituit	41
Jordan ^o rheutonic ^o doctor sc ^o s	58	Kailephus vir sc ^o s	38	Leui filius iacob	6
Joram rex iuda	11	Karol ^o magn ^o p ^o m ^o impator	47	Leui pater oium leuitarū	6
Joram rex israel	11	Karolus sc ^o s impator	49	Leuprand ^o longobardo ^o rex	46
Josaphat rex iuda	10	Karolus tern ^o impator	49	Lex dat in monte syna	7
Josaphat beremira rex	35	Karolus q ^o rtus impator	61	¶ Lia vxor iacob	6
Josedech pontifex	15	Karolus rex francie	51	Liberpater vinū iuenit	7
Joseph filius iacob	6	Karolus marcellus	45	Liber leuiticus scribit	7
Joseph venditus est	6	Karolomann ^o frat ^o pippini	46	Liber numeroz promulgat	7
Joseph moritur	6	Karolus rex francoz	46	Liber regū secundus	9
Joseph spons ^o marie nascit	23	Karolina stirps	52	Libraria. 400. milia libroz	
Joseph historiograph ^o	27	Karolphus mercioz	53	comburi ^t in egypto	23
Josias rex iuda	14	Katherina vgo & m ^o	33	Ligur ^o pbs	11
Josue iudex	7	Katherina de senis.	61	Linus papa & martyr	27
Joninianus impator	35	¶ Laban frat ^o rebecca	5	Liphardus discipul ^o remigii	38
Jonius atbenien ^o p ^o elbyter	28	Lacedemon p ^o it	7	¶ L o	
¶ Ismael filius abrahā	5	Lacedemonioz regnū	9	Lodouicus prim ^o impator	48
Israel in flore	9	Lacedemones sunt spartani	18	Lodouicus secundus impator	49
Israel sine rege	12	Lambertus eps filius comitis	44	Lodouicus 3 ^o impator	50
Israel transfertur	13	Lamech bigam ^o	3	Lodouicus 4 ^o impator	60
¶ I u		Lamech fili ^o matbusale	3	Lodouicus filius regis	58
Iuba rex iugularur	23	Lana de celo pluit	35	Lodouicus rex francie	58
Iubal filius lamech	3	Lantfrancus eps	54	Lodouic ^o olim rex francie	60
Iubileus instituitur	59	Lantonus	38	Lodouicus tholosan ^o eps	60
Iubileus mutatur	61	Lancea dñi reperit	55	Lodouicus dux aurelian.	63
Iubileus mutatur	64	Lapis grandis cecidit	58	Lodouicus pat ^o sci lodouici	58
Iubileus celebratur	63	Leomedon rex troie	8	Lodouicus eps arelate ⁿ .	63
Judas filius iacob	6	Latro eps	38	Londoaldus vir sc ^o s	43
Judas machabens	21	Laudo papa	50	Longinus	33
Iudea tributaria fit	23	Laurentius martyr	32	Loth fili ^o aran	5
Iudei deuastant prouincias	29	Laurentius hispan ^o	58	Lotharius prim ^o impator	48
Iudei plures rē	37	¶ L e		Lotharius sc ^o s impator	51
Iudei expelluntur	60	Lender gothos puerit	40	¶ L e	
Iudei combusti fuerunt	51	Lector quidā paulus	61	Lucanus poeta	27
Iudens quidam rē	40	Leo primus papa	37	Lucas discipulus pauli	27
Iudens quidam rē	58	Leo secundus papa	44	Lucrecia femina nobilis	16
Iudocus filius regis	43	Leo 3 ^o papa	44	Lucianus eluace ⁿ . m ^o .	28
Juliana martyr	35	Leo 4 ^o papa	47	Lucianus martyr	31
Juliana virgo & martyr	32	Leo 5 ^o papa	50	Lucia vgo & ambeas rex	33
Julian ^o qui & simon	28	Leo 6 ^o papa	51	Lucia vidua	33
Julianus occisor parentum	28	Leo 7 ^o papa	51	Lucius impator	30
Julianus martyr	32			Lucius rex britanie	31
Julianus impator apostota	35				

Lucius primus papa & martyr	32.	Marsilia	.15	Mesfraym	.4
Lucius secundus papa	.56	Maria de ognies	57.	Mesala poeta	23.
Lucius tertius papa	.57	Marianus	.33	M i	
Ludgerus eps	46.	Marianus monachus	.37	Michael impator	47.
Ludi scenici instituunt	.18	Martinus martyr	32.	Michaels templū pstruit	44.
Ludolphus carthusien.	60.	Martinus eps ephesior	.37	Michaeas propheta	10.
Ludus scaeor reperit	15.	Marius romanus	.23	Michaeas ptra hierusalē	.13
Lugdunū pdif	23.	Maron martyr	.28	Milo de anglie dur	.48
Luna in sanguine versa	.53	Marsus	38.	Minenus rex britonū	49.
		Martba soror magdalene	.28	Minerva	6.
Macedoniū regnū	12.	Martina martyr	31.	Minutia vgo	18.
Macrinus imperator	31.	Martinianus	.27	Misael	.15
Machutes discipulus	.40	Martinus primus papa	.43	Mirabilia ptingit	.46
Madan	5.	Martinus secundus papa	49.	Mitridates rex ponti	22.
Maday	.4	Martinus tertius papa	.51	M o	
Madian	5.	Martinus quartus papa	59.	Moses nascit	.7
Magog	3.	Martinus quintus papa	.63	Moses abbas	.35
Maglorius eps doleñ.	.40	Martinus cardinalis	.59	Moses presbyter & mī.	.32
Maguiradus heremita	.49	Martires infiniti	46.	Monarchia persaz	.16
Maguntia affligit	.49	Maruchas eps	.37	Monarchia grecoz	.19
Maiores vir scūs	51.	Marthan filius sadoch	.22	Monasteria solēnia	.48
Malalebel	.3	Matathias pontifex	21.	Monasteriū sci benedicti	45.
Malcabias vir scūs	55.	Matheus apls	27.	Mons quidam maximus	.58
Malchus martyr	32.	Matthias apls	27.	Mons gargarus	.38
Mallius torquatus	18.	Matildis comitissa	.54	Monstrū habens caput rē.	50.
Marcellinus abbas	.37	Mathusale de seth	.3	Monstrū in italia	.52
Manabē rex isrl	12.	Matysabel de cayn	.3	Monstrū due mulie. es	53.
Mananeel	2.	Mauricius martyr	.33	Mors sci dñici pīs pdicat.	.58
Manasses filius ioseph	.6	Mauricius imperator	40.	Mortalitas maxima	.53
Manasses rex iuda	13.	Maurilius rothomagen.	54.	Mosog	.4
Manicheoz heresis	32.	Maurus	.33	M u	
Manilius Decius romani	.19	Maurus discipulus bñdicti	39.	Mares infiniti	54.
Marcus Sneus romani	17.	Marencius abbas	38.		
Marcus valerius	18.	Marximus eps	.28	Maason princeps	.7
Marcus valerius cornutus	18.	Marximus imperator	.32	Nabaioth	5.
Marcus Lurius romani	19.	Marximus eps	.36	Nabuchodonosor	14.
Marcus catho romani	21.	Marximus martyr	31.	Nabuchodonosor filius	15.
Marcus varus	.23	Marximus p. bñf & martyr	.32	Nachor frater abraham	5.
Marcus agrippa	.24	M e		Nachor de sem	.5
Marcus antonius impator	.30	Meander samarites	.28	Nadab filius aaron.	.7
Marcus confessor	.33	Medericus abbas	52.	Nadab rex israel	.19
Marcus secundus papa	34.	Mediolana condit	.18	Nar bona ciuitas	.46
Marcella pedissequa	.28	Melania	.36	Narciscus patriarcha	30.
Marcellianus	.33	Melanius psiliarius	38.	Nathalia sancta mulier	33.
Marcellinus papa & martyr	.33	Melcha filia aram	5.	Nathanael	.16
Marcellus papa & martyr	33.	Melchisedech rex	33.	Nathan filius fr̃is dauid	.9
Martialis eps lemonicen.	27.	Melchisedech rex	5.	Naum propheta	.13
Martialis eps zandoni.	.28	Menander comicus	.19	Nauta quidam	.43
Marcion hereticus	29.	Menedemus pīs	.19	Nazarius martyr	.27
Marculphus abbas	.41	Menelaus	21.	N e	
Mardocheus in babilone	.15	Mennas	133.	Neemias vir benignus	17.
Mardocheus iudeus	.18	Mercurius	7.	Nemroth	.4
Margareta virgo & martyr	.33	Meraioth pontifex	.9	Nemroth princeps	4.
Maria prophetissa	.7	Merari filius leui	6.	Nero impator	.27
Maria dei genitrix nascit	.24	Meretrix infantes. 7. peperit	37.	Nerva impator	.28
Maria magdalena	.28	Merlinus de incubo	.37	Nestorius eps constantinopoli.	36.
Maria egyptiaca	.33	Merodach primus rex baby.	13.	N i	
		Mes filius aram	.4	Nicheforus impator	47.

Nicoforus martyr	.33	C ozaculū archan. michael	.38	Passagium grande	.59
Nicholaus eps	.34	Ozaciū flaccus poeta	.23	Passores pecorū	.57.
Nicolaus primus papa	.49	Ozido duniacen.	50.	Patricius eps egypti	.34
Nicholaus secundus papa	.54	Ozido carthusien.	54.	Patricius fili' sororis	.36.
Nicholaus tertius papa	59.	Ozido cistellen.	.55	Patricius magnus pater	.36
Nicholaus quartus papa	59.	Ozido cisterciē.	.55	Patricius martyr	.32.
Nicholaus de lyra doctor	59.	Ozido templarioz	55.	Parrochius martyr	.33
Nicostratus diaconus	.32	Ozido sci iohannis baptiste	55.	Paula senatrix vidua	.35.
Ninus primus rex assyrioz	.5	Ozido guilhelmitarū	.57	Paulinus eps treueren.	.35
Ninus quartus rex assyrioz	5.	Ozido dñoz teuthonicoz	.57	Paulin' eps	.36.
Ninive destruit	14.	Ozido scē trinitatis	.57	Paulus et thberentius romani	.21
ninivite metropolis	13.	Ozido cruciferoz	.58	Paulus apłs	.27
Nininus	.51	Ozido celestinoz	59.	Paulus primus heremita	.33
n o		Ozido pmonstraten.	55.	Paulus simplex	.35
C nobilitas qñ incepit	4.	Ozido canonicus	54.	Pauli orosij historia finit	.36
Nobilis martyr	33.	Ozido nouoz militū	60.	Paulus diaconus	.47.
Noe vir iustus	3.	Ozido saluatoris vel brigitte	61.	Paulus prim' papa	.46
Noema	.3	Ozidines. 4. mendicantiū	.58	Paulus secundus papa	.64
Normandia puerit	49.	Ozigenes doctor egregius	31.	Pauperes de lugduno	.60.
Nozueria conuertit	56.	Ozoncius	.33	Pbacee rex isrl'	.13
Nonatus presbyter	.32	Ozofius	.36	Pbaccia rex isrl'	.13
Nonarus martyr	.30	O s		Pbalech filius beber	4.
n o		Os inferni in medio orbis	17.	Pbara virgo scā	.41
C numa pompilius	.14	Oibertus abbas leodicien.	53.	Pbarao nefres rex	6.
Numitor rex italie	.13	Osa samuelis prophete	.36	Pbarao amonophis	6.
Nūmi aurei	7.	Osee propheta	12.	Pbarao bocchoris	.7
O b		Osee rex israel	.13	Pbarao filius iude	6.
Obeth de tribu iuda	8.	Osualdus eps	.52	Pbarao comes	.41
O c		O t		Pbarus turris in mari	19.
Occasio troianoz belloz	.8	Othoniel iudex	7.	Pbaroneus rex reginoz	.6
Ochofias rex israel	.11	Otto primus impator	51. .52	Pax vniuersalis totius orbis	.27
Ochofias vel azarias	.11	Otto secund' impator	.52	Pax vniuersalis	.28
Ocho impator	27.	Otto tertius impator	52.	Pax ecclesie reddita	.34
Ochus rex psarū	18.	Otto quartus impator	57.	Pax prima ecclesie	.30.
Octavianus impator	23.	O u		P e	
Octaua assumptionis	49.	C onidius naso poeta	23. .27	Delagius primus papa	.40
O d		O 3		Delagius papa	40.
C odericus vir scūs	60.	C ozi pontifex	8.	Delagi' hereticus	.36
Odilo vir scūs abbas	52.	Ozias vel azarias	12.	Peregrin' eps	.29.
O g		P a		Peregrin' qdā occidit	58.
C ogerus dux danorū	47.	Pachomius vir scūs	34.	Permenides pbus	17.
O l		Pachomius monachus	.36	Perpetuus eps	.37.
C olda prophetissa	14.	Pacuvius	.21	Pertius poeta	.27
Olympias prima a grecis	.13	Pafuncius monachus	.34	Persecutio tēpli salomonis	9.
Olympias mater alexandri	.19	Palmacius martyr cū vxo.	31.	Persecutio prima ecclesie	.27.
Olympiade. 80. vel. 95	17.	Palladius eps	36.	Persecutio secunda ecclesie	.28
O m		Pantbenus stoicus	30.	Persecutio tertia ecclie	.28.
C omogirus primus	6.	Pantbeon martyr	33.	Persecutio quarta ecclie	.30
O n		Pantbeon dedicat	41.	Persecutio quinta ecclie	.30.
C onestinus eps epbesioz	27.	Papias iohannis auditor	.30	Persecutio sexta ecclie	.32
Oneus rex assyriorum	9.	Papias	.33	Persecutio septima ecclie	.32
Onias pontifex	.19	Papirus romanus	.19	Persecutio octaua ecclie	.32.
Onias filius symeonis	.20	Parisius miraculū pigit	54.	Persecutio nona ecclie	.33
Onias magnus	20.	Pascalus prim' papa	.48	Persecutio decima ecclie	.33
Onias pius	.21	Pascalus scūs papa	.55	Persecutio. 11. ecclie	.34.
O p		Pascalus vir scūs	.38	Persecutio. 12. ecclie	.35
C opmi filius beli	8.	Passagiū maguū	.56	Persecutio iterū in africa	.39
O r				Desilencia maxima	.22:

Defilentia magna	.16	Pontianus martyr	.61	Quirinus martyr	.33
Defilentia gravis	.19.	Pontianus papa & martyr	.31.	Quirinus martyr tribunus	.29
Petreus se pfodit	.23.	Porphirius pbs	.32	Quintus curcius pbs	.18.
Petronilla filia sci petri	.26.	Portentū ignis in celo	.61	Quintus scipio romanus	.23
Petronille corpus &c.	.46.	Possessio ecclesie	.34	Quintus flaminus roman ⁹	.21.
Petronius eps	.37	Potentianus discipul ⁹ sci petri	.27.	Quintus ennius poeta	.20
Petrus apl's & papa	.25.	P r		¶ Raab vxor salomon	.7.
Petrus	.33.	¶ Praxedis virgo	.27	Rachbodus dux fri.	.45.
Petrus damascenus	.45.	Praxedis quieuit	.30	Radegundis regina	.40
Petrus damianus	.54	Predicatorū heresis	.36.	Raimundus	.58.
Petrus alphonfus	.55	Prieceus & marinus mar.	.44	Rasin rex syrie	.12.
Petrus abaelardus	.55.	Pbriges	.3.	R e	
Petrus lôbardus eps	.56	Prianus quidam nobilis	.35.	Rhedona ciuitas	.48
Petrus comestor	.56	Primus & felicianus	.33.	Rhea virgo filia regis	.13
Petrus tharentasiē.	.56.	Piscillianus eps	.35.	Rebecca mater iacob	.5.
Petrus de tharentasia	.58.	Piscus tarquinius rex	.15.	Reformatio pma sci benedicti	.50
Petrus nouus martyr	.58.	Piscus martyr	.32.	Reformatio magna plurimoz	.64
Petrus de eliacō	.62.	Piscus martyr	.33	Reges iuda incipiunt	.9
Petrus manicus	.45.	Pisthanus auctor grāmice	.39	Reges isrl incipiunt	.9.
P i		Pitatus martyr	.31.	Regina saba	.9.
¶ Pilatus procurator iudee	.25	Piohus imperator	.33	Reginulpha vgo scā	.43
Pbilemon pbs	.19	Piochas filius	.12	Regina	.4
Pbilemon	.33.	Processus martyr	.27	Regnum iudee restituit	.22.
Philippus rex macedo	.18.	Prodigia magna	.19.	Regnū tartaroz incepit	.57
Philippus rex	.19	Prodigia plura	.27.	Regulus eps arelatē.	.28
Philippus rex syrie	.22.	Prosper eps aquitanie	.37.	Regular rex babylonie	.16
Philippus apl's	.27.	Prothasius martyr	.27	Regressio iu. in biern.	.16.
Philippus eps	.30.	Prothus & iacintus	.30.	Remigius eps remen.	.37.
Philippus prefectus	.30.	Proximus pbyter	.32	Retbaredus rex gothoz	.40.
Philippus prim ⁹ impator	.32	Prudentius poeta	.36	Rex affrice xpianus	.57.
Philippus secundus imperator	.45	P to		R i	
Philippus tertius imperator	.57.	¶ Ptolomeus sother rex	.22	¶ Ricardus virdunen. abbas	.53.
Pbilo disertissimus	.26.	Ptolomeus alexander	.22.	Ricardus de scō victore	.55.
Philometor rex	.21	Ptolomeus cleopatre	.22.	Riphat filius gomer	.3.
Pbinees pontifex	.7.	Ptolomeus dionysius	.22.	R o	
Pbinees filius belī	.8.	Ptolomeus rex egypti	.19	¶ Robertus rex francie	.53
Pippinus pinus rex francoz	.44	Ptolomeus philadelphus	.19.	Roboam rex iuda	.9.
Pippinus filius karoli	.46	Ptolomeus euergetes	.20	Rodoaldus eps	.43
Piscis marinus	.59.	Ptolomeus philapator	.20	Rhodus insula capis	.60
Piragoras pbs primus	.16.	P u		Roma in merore	.21
Pius primus papa	.30	¶ Publius romanus	.17.	Roma destruit a saracenis	.48.
Pius secundus papa	.64	Publius licinius romanus	.22	Roma capis a gothis	.36
Pius lodouicus rex	.56	Publius & lucius romani	.22.	Romanus papa	.50
P. i		Pudentiana	.27	Romani saracenos interficiūt	.44.
¶ Placella vxor theodosij	.35.	Puella quedā. 12. annoz	.48.	Rome ciuitatis incolē nūerati	.23
Plaga horribilis	.48.	Puella habuit quinqz vulnera	.64	Rothari longobardoz rex	.42.
Plato pbs	.18	Puer quidā iudeus	.40	R u	
Plautus eloquens	.20.	Pueri de alemania	.57.	Ruben primogenitus iacob	.6
Plinius secundus orator	.28.	Pueri sci michaelis	.64	Rupertus imperator	.62.
Plonius rethor	.23	Pugna scā oris	.40	¶ Saba filius chus	.4
Plotinus platonius	.32.	Pbul rex assyrioz	.12.	Saba	.4
Pluralitas beneficioz	.53.	¶ Quadratus eps	.29	Sabatba	.4
Plures ciuitates confracte	.55	Quatuor coronari	.33	Sabatata	.4
Plutarchus pbs	.28.	Quintius repertus in rure	.17.	Sabusardach rex baby.	.16
P o		Quint ⁹ romanus	.23.	Sabellius hereticus	.32.
¶ Policapus eps	.30	Quiriacus mī	.31	Sabina martyr	.29.
Pompeius trog ⁹	.29.	Quiriacus eps & mī	.35	Sabin ⁹	.33.
Pompeius marcellus psules	.23	Quirinus martyr	.32.	Sadoch pontifex	.19.

Sadoch pontifer	13.	Scisma duodecimū ecclesie	52.	Serapis rex	6.
Sadoch de tribu iuda	19.	Scisma. 13. ecclesie	53.	Sergius primus papa	44.
Safus rex assyrioz	7.	Scisma. 14. ecclesie	53.	Sergius secundus papa	48.
Salaberga abbatissa	41.	Scisma. 15. ecclesie	54.	Sergius tertius papa	50.
Salatbiel dux isrl	15.	Scisma. 16. ecclesie	54.	Sergius quartus papa	53.
Sale in linea xpi	4.	Scisma. 17. ecclesie	55.	Sergius eps a deo plagatus	
Salinus eps	48.	Scisma. 18. ecclesie	55.	est	46.
Salmon filius naafon	7.	Scisma. 19. ecclesie	56.	Serorinus martyr	27.
Salemon rex pacis	9.	Scisma. 20. ecclesie	56.	Seruacius tungroz eps	35.
Salmanazar rex assyrioz	13.	Scisma. 21. ecclesie	60.	Seruile bellū in iulia	22.
Salustius crispus	23.	Scisma. 22. ecclesie	62.	Seruitus ppli isrl incipit	6.
Samaria conditur	10.	Scisma. 23. ecclesie	63.	Seruius tullius roman ⁹	16.
Samarite	4.	Scisma pessimū ozi	62.	Seruius flaccus romani	22.
Samnites	18.	Scisma ozi in imperto	57.	Seruus seruoꝝ dei instituitur	
Samus	9.	Scitharū regnū ozi	4.	a gregorio papa	41.
Smyrna	9.	Scotica gens ozi	27.	Seuera abbatissa	43.
Samson iudex	8.	Scurrinus primus abbas vident ⁹	46.	Seuerinus archieps coloni.	35.
Samson eps	40.	sancus vir		Seuerinus papa	42.
Samuel iudex	7.			Seth filius adam	2.
Sauctinus eps meliden.	28.	S e		Sethzelo vir sci ⁹	55.
Sangar iudex	7.	Sebastianus martyr	633		
Sanguis de celo fluxit	47.	Sebasto olim samaria	13.	S i	
Sanguis de imagine rē.	46.	Secta choziantū	62.	Sibylla samia	7.
Saraballa supsticiolum templū		Secundus pbs	29.	Sibylla delpica	8.
edificat	19.	Sedechias rex	15.	Sibylla frigia	8.
Sarai vxor abraham	5.	Sedecim milia martyru	34.	Sibylla erubrea	13.
Saraias pontifer	15.	Sedes cardinaliū rē.	58.	Sibylla samia	14.
Sardanapallus rex assyrioz	12.	Sela vxor lamech	3.	Sibylla cumana	14.
Saraceni de affrica	48.	Sela filius iude	6.	Sibylla bellespontia	16.
Saraceni proficiunt	45.	Seleucia ciuitas condit	19.	Sibylla tiburtina	26.
Saraceni qui diabanti	50.	Seleucus rex syrie	19.	Siccitas magna	55.
Saruch filius reu	5.	Seleucus cerānes rex	20.	Sidus magnus auuoz	54.
Sasag rex egypti	9.	Seleucus iners rex	21.	Sydon argius	12.
Saturnius eps tholosanus	28.	Se llum rex isrl	12.	Sydon dclerur	18.
Saturnus rex italie	7.	Sellum pontifer	14.	Sigibertus filius r ⁹ gis	42.
Sauinianus eps	27.	Sem filius noe	3.	Signa horribila	39.
Sauianianus papa	41.	Semetas clarus habet	9.	Signū crucis apparuit	47.
Saul primus rex isrl	9.	Semiramis assyrioz regina	5.	Signa mīsa pceserūt moꝝtem	
Saulus prostermit	26.	Sempronianus mī	33.	karoli	48.
Saxonia conuertur	47.	Sempronius romanus	20.	Sileas apud macedoniā	27.
S c		Sempronius valerius	20.	Silla romanus	23.
Scacoꝝ ludus reperit	15.	Seneca stoicus	27.	Siluerius papa	39.
Sceptū de iuda aufert	23.	Senecius lugdunen ⁹ .	44.	Siluester primus papa	33.
Scipio flamminius romanus	20.	Sennacherib rex assyrioz	13.	Siluester secundus papa	52.
Scipio affricanus	21.	Seno imperator	37.	Siluester tertius papa	53.
Scipio natica	22.	Seno papa	44.	Siluius rex italie	9.
Scipio seipsum ingulauit	23.	Senones galli cum romanis		Simachus quartus interpres	
Scisma primū in ecclesia dei	32.	pugnant.	17.	legis diuine	30.
Scisma secundū ecclesie	35.	Sepultus karolus rex	46.	Simachus patricius mī	38.
Scisma tertiu ecclesie	35.	Septem machabei	21.	Symeon archieps	34.
Scisma quartū ecclesie	36.	Septem sapientes	13.	Similanus abbas	40.
Scisma quintū ecclesie	38.	Septem dormientes euigilant	32.	Siminicus presby ⁹	30.
Scisma sextū ecclesie	38.	Septem dormientes	37.	Simisus eps	27.
Scisma septimū ecclesie	44.	Septuaginta interpretes	19.	Symon comes	57.
Scisma octauū ecclesie	48.	Seraphia mī & virgo	29.	Simon iustus pontifex	19.
Scisma nonū ecclesie	50.	Serapion martyr	32.	Simon filius onie	20.
Scisma decimū ecclesie	51.	Serapion	33.	Simon filius matthie	22.
Scisma vndecimū ecclesie	51.	Serapion pater decem milium		Simon magus	27.
		monachoz	35.	Simon & iudas ap ⁹ i	27.

Simon cleophe		28	Stephanus secundus papa	46	Tempora peccaminosa	61.
Simplicius papa		37.	Stephanus tertius papa	64.	Tempora multum superfliciosa	61.
Sigismundus imperator		63	Stephanus quartus papa	48	Tpa satis turbulenta	40.
Symphorianus		33.	Stephanus quintus papa	49.	Tempestas maxima orit	48.
Simpsonianus martyr		33	Stephanus sextus papa	50	Tempus effeminatum	53.
Sindulphus presbyter		40	Stephanus septimus papa	51	Theodocion tertius interpres	
Sine iudice		8.	Stephanus octauus papa	51	diuine legis.	30
Sine rege		12	Stephanus nonus papa	54	Theodolus martyr & diaconus	29
Synodus nicena		34.	Stephanus prothomartir	40	Theodericus martyr	35
Synodus constantinopolitana		35.	Stephanus eps leodiens.	50.	Theodericus arrianus	38
Synodus ephesina		36.	Stephanus primus rex vngarie.	52	Theodericus rex francie	48
Synodus calcedonens.		37.	Stephanus leodiens. abbas	53.	Theodericus eps metens.	52
Synodus constantinopolitana		39.	Stephanus abbas cister.	55.	Theodardus abbas	51.
Synodus constantinopolitana		43.	Stephanus scus pater	57.	Theobertus rex francie	39.
Synodus septima		47.	Stigmata xpi qda mulier habuit	61.	Theodora martyr	33
Synodus octaua		49.	Strages hostium	13.	Theodora	33
Sypontus ciuitas	38	50.	Striduu vniuersale trassertur	47	Theodorus syrie	37.
Sypontus vastatur a scanis		50.	Stulta martir	36	Theodorus archieps	44
Syracusa conditur		13.	S u			42.
Siricius papa		35.	Sue vxor inde	6	Theodorus papa	50
Sisinnius papa		44.	Sulpicius birens.	41.	Theodorus secundus papa	30.
Sixtus primus papa & mar.		29	Sulpicius seuerus	36	Theophilus eps	33.
Sixtus secundus papa		32.	Sima occisoriu de persis	19	Theophilus eps	35.
Sixtus tertius papa		36.	Sinderoldus eps	50	Theophilus qui se diabolo dedit	39.
Sixtus quartus papa		64.	Suphene de iaphet	4.	Theodosia	33.
S o			Sulis	16.	Theodosius imperator	35.
Socrates pbs nascit		17	Tabernaculu preparat			35.
Socrates pbs		17.	Tacitus imperator	7	Therentius romanus	21
Sol decem lineis reuertit		13.	Talitarandus car.	33	Therentius comicus	21
Sol in celo immobilis stat		7.	Talmud iudeoz	61	Terra sca de hoc tpe &	55
Sol obscuratur		47	Tbare pater abrah	36	Terremotus maximus	37
Sol obscuratur		56.	Tarquinus superbus	5	Terremotus prinui	37
Soles duo apparuerunt		55	Tartar a quo alices	16.	Terremotus magni	60
Solemnis eps		38	Tartari promissione &	4	Terremotus maxim	61.
Solinus sidonius doctor		39	Tartari deuastant	55.	Tertulianus africanus	30.
Solita pericula plura		54.	Tartari inuadunt	58	T i	
Sophia nobilis matrona		29.	Tauranus rex assyrioz	59.	Tyberius filius rex italie	10.
Sophocles poeta		17	Taurinus eps eboracen.	8	Tyberius preignus octauiani	25
Sophonias propheta		14.	Tarentu capitur	28.	Tyberius graccus romani	21.
Sorces primus rex egypti		4.	Tharsus	50.	Tyberius secundus impator	40.
Sotrates pharum construxit		19.	Tauromenia capit	13	Tyberianus scorus	38.
Sotther papa & mar.		30.	T e			31.
S p			Teda sca virgo	50	Tyburtius	33
Spartani		12.	Teglatphalasar rex	27.	Timotheus hereticus	36.
Speculum histoziale		59	Telephorus papa & mar.	13	Timotheus eps	28.
Spes virgo & mar.		29.	Telexion rex sicimioz	29.	Tyrus capit a xpianis	55.
Spensippus pbs	18.	19	Tempora grossa &	5.	Titus diaconus	27.
Spinea corona dni floruit in ma		47.	Templa primu astruunt	5.	Titus eps cretensiu.	24.
nu karoli		26.	Templum salomonis incendit	4.	Titus filius vespasiani	28.
Spiritus scus sup aplos		60.	Templum fundatur	15.	Titus liuius tragediaru scriptoz	20.
Spis guidonis mstra reuelat			Templum purgat	16	Titus liuius historicus	23.
S r			Templum sopbie extruit	21.	Titus publius romani	17.
Statius cecilius		21.	Templari destruuunt	40	Titus quintus romani	81.
Stanislaus eps		58.	Templa dni in egypto extruit	60	T o	
Statua marmorea		53.	Tpa sanguinolenta	20.	Tobias monit	14.
Stella magna in oriente		44.	Tempora cruenta	46.	Togorma filius gomer	3.
Stephanus primus papa & mar.		23.		48.	Tola iudex	8

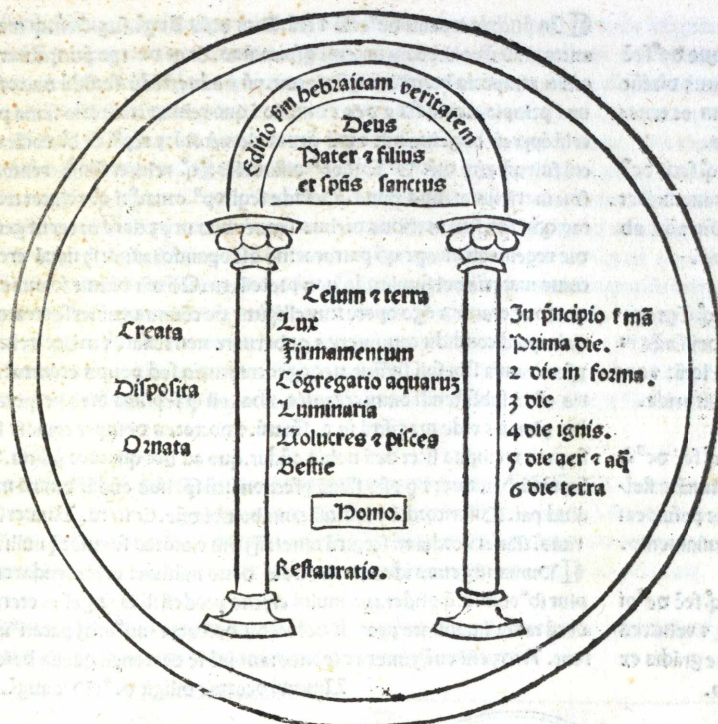
Thomas apłs	27.	II e	38.	II o	45.
Thomas de aquino	60.	Medastus atrebatens.	9.	II r	
Thomas ep̃s canonizat	60.	Venetie ⁊ padua r̃.	37.	Urbanus primus papa ⁊ mf.	31.
Thomas cantuarieñ.	56.	Venetiarum ciuitas incl̃yta	60.	Urbanus secundus papa	54.
Toletum ciuitas hispanie	55.	Ventus magnus fuit	28.	Urbanus tertius papa	57.
Tr		Wespasianus imperator	59.	Urbanus quartus papa	59.
Tranquillinus	33.	Wernberus puer sc̃us	51.	Urbanus quintus papa	61.
Translatio sancti augustini	45.	Wenzlaus princeps bohemie	62.	Urbanus sextus papa	62.
Translatio marie magdalene	46.	Wenzlaus imperator	44.	Urias propheta occidit	15.
Translatio sci mathei euange.	51.	Westphalia incepit conuerti		Ursinus presul sanctus	54.
Translatio trium martyru	46.	II i			
Translatio plurimor	84.	Libertus vir sanctus	51.		
Translatio sc̃oz	52.	Victorinus martyr	28.	Xerxes rex assyrior	6.
Translatio imperij	47.	Victorinus	33.	Xerxes rex persar	15.
Translatio nicholai epi	54.	Victorianus	33.	Xpoforus papa	50.
Transmigratio	15.	Victorianus proconsul	38.	Xps dñs nascitur	24.
Tras a quo traces	4.	Victor miles	30.		
Tres pueri proijciunt in igne	15.	Victor primus papa ⁊ mar.	53.	Yauan a quo greci	4.
Tres soles in celo	23.	Victor secundus papa	51.	Proth filius enoch	2.
Tres soles visi sunt	63.	Victor tertius papa	54.		
Treueris tota mariprizat	33.	Victor	33.	Zabulon filius iacob	6.
Tribuni decem viri	17.	Victor martyr	33.	Zacharias ⁊ eliza.	24.
Trifarius cu r̃us tempoꝝ	62.	Victor cum parentibus	33.	Zacharias papa	46.
Trifon puer	32.	Victor cum pluribus	38.	Zacharias rex isrl̃	12.
Triginta milia martyru	33.	Victor ep̃s capuanus	39.	Zamri rex isrl̃	10.
Triginta septē milia martyru	33.	Victoria virgo ⁊ martyr	32.	Zaroas	5.
Tripolis caput a saracenis	59.	Victoria miraculosa	64.	Zaraia pontifex	9.
Triphon proditor rex syrie	22.	Vigilius antiochodoreñ.	44.	Zelpha concubina iacob	6.
Triumphus rome	21.	Vigoro boiaceñ. ep̃s	39.	Zenocrates pbs	18.
Troia vastat	8.	Wilhelmus rex anglie	55.	Zerferinus papa ⁊ martyr	31.
Troianum bellum	8.	Wilhelmus heremita	56.	Ziptineus dux bohemie ad fidem	
Troianus imperator	28.	Wilhelmus parisiensis	57.	conuersus	51.
Trois in dardania regnat	7.	Wilhelmus imperator	58.	Zoroastes primus rex bactrianor	5.
Trophimus ep̃s	27.	Wilbrodus cum. 12.	44.	Zorobabel rex	16.
Trophonia vxor decij	32.	Vincencius	33.	Zosimas abbas	34.
Tr		Vincencius de valentia	62.	Zozimus papa	36.
Tubal	4.	Vincencius speculator	58.		
Tubalchayn primus malleator	3.	Vincencius hispanus	58.		
Tuellinus rex vngaror	47.	Virgilius nascit	22.		
Tunica dñi reperit	40.	Virgilius excellentissim⁹ poetar	23.		
Turci de montibus caspijs	46.	Visiones tondali	56.		
		Visiones elisabet	56.		
Uacat imperiū	58.	Visiones hildegardis	56.		
Uagosus prefectus	18.	Vissio horrenda	56.		
Ualens cum gratiano	35.	Vissio flebilis	60.		
Valentinus imperator	35.	Vitalis martyr	27.		
Valentinus hereticus	29.	Vitalis	33.		
Valentinus papa	48.	Vitellianus papa	43.		
Valerianus martyr	30 31.	Vitus ⁊ modestus	33.		
Valerianus imperator	32.	II i			
Valerius maximus	24.	Ulpianus iuriflegalis	31.		
Valerius gracus	52.	II n			
Walbertus vir sanctus	41.	Undecim milium virginum	37.		
Walpurga virgo	54.	Ungari gens inculta ori	46.		
Warro doctissimus	23.	Ungari vastant romam	50.		
Waticiniū quoddam	58.	Ungaria conuerit ad fide	52.		

Generatio ⁊ generatio laudabit opa tua: ⁊ potentia tua pronuntiabit. Scribit psalmo 144. Cum non sine multa diligentia sanctorum patrum studia: temporum decursus supputaret non dubium quin magna utilitas ecclesiasticis viris: ⁊ precipue illis qui ecclesiasticam potestatem gubernare habent: inde proueniat. Nec vili statui hominum hoc parum prodesse credendum: si temperata mente ad rerum gestarum historias: quas ob diuinam memoriam studiosi viri conscripserunt oculos leuent: quis plerique id minus perspicerent. Decet namque viros virtuosos precedentium facta sepe ad memoriam reuocare: ut bonis exemplis discant dignis operibus insistere: ⁊ in malis valeant perditionis scopulum dedinare. Verum nisi preciosum a vili separet: stulta concupiscentia se temperare non valens: in tenebrarum vaginam precipiti cursu mergeret. Ob hoc sancti doctores videntes quod ad intellectum sa-

crarum scripturarum ⁊ ecclesie regimen historiarum decursus ex parte necessarius esset: simulque omnium gestorum congeries inutilis: tum pro sui magnitudine: tum pro superfluitate ⁊ viliū factorum repetitione superuacua: quasdam nobis historias canonizarunt: amputatis fabulis superficialibus: ac genealogiis interminatis: que ad rem non pertinent. Sicque factum est per maximos eorum labores: ut pene simul tota temporum historia breuissimo studio a quolibet intelligente iam nuda sine labore: imo cum magna cordis oblectatione possit incorporari. Decuit quoque ad ornatū scripture: ut hac pulchritudine non careat: que omnibus gentibus tanquam lucerna prefulgida in obscuro loco proponenda fuit. Ingenium insuper humanum quod magis plura comprehendere facilius potest: hoc delizioso prato diuersorum florum priuari non debuit: in quo varia virtutum exempla repperiens: factaque reproba eque considerans: illa carpere: hec preterire monentur. Vide re enim supra modum est delectabile: qualiter primi nostri parentes ex quibus originem duximus: instituti fuerunt a summo omnis gubernatore deo: deinde quis decursus eorum: quomodo profecit ⁊ defecit rationalis creatura in sapientia: virtute: potentia: sanctitate: longevitate: ⁊ sic de alijs: ⁊ in omnibus his diuinum regimen admirari quod sit deus mirabilis in creaturis suis: qui nunquam administrare cessauit illis quos condidit: quanta creatoris longanimitas ⁊ misericordia: ⁊ quod in cruciatibus diuinorum iudiciorum abyssus. Nec ⁊ infinita alta peruolans humana industria pennis quibusdam interne contemplationis: non solum preterita ⁊ presentia: sed etiam futura meritis: dum ex similibus ad similia progreditur: cui si bona voluntas adiuncta fuerit: redio quodam incolatus huius in deum surgit: ad laudandum ⁊ regrandum ⁊ contemplandum: cupiens dissolui: ⁊ esse cum christo in eternum. Incipit ergo hec contemplatio in iocunda speculatione creaturarum: ⁊ sunt in felicio redio earundem: ⁊ appetitu creatoris: iuxta illud psal. Quid enim mihi est in celo ⁊ a te. quid volui super terrā: mihi autem adherere deo bonum est. Hoc forte in preassumpto verbo: idem psalmista nobis persuadere nititur dicens: Generatio ⁊ generatio laudabit opera tua: ⁊ potentiam tuam pronuntiabunt: quasi dicat: per omnia que in mundo casura cernimus: ad te qui nunquam deficiis tendere debemus: que vtrique sententia valde accommodata est ad propositum nostrum. Cum enim teste augustino: plura in sacra scriptura commemorantur que nihil significant: ⁊ tamen necessaria sunt propter ea que aliqd significant: necesse est talibus ita uti quousque sterilia sunt: sicut illis que secunda deuotione immediate in deum mentis nostram sub tollunt: alioquin non recte scripturas legimus: in qua semper spiritus sanctus loqui credendus est. Sunt ergo arida quo ad superficiem littere: sed grauida quo ad spiritualem intelligentiam. Que autem ita aliena sunt: ut nequaquam spiritaliter intelligi possunt: aut non expedit: omni tamen veneratione digna sunt propter finem in quem ordinant: qui est scire ⁊ diligere deum. Et de hoc genere videtur esse supputatio annorum: que in sacra historia diligentissime annotata continetur: de qua ut idem augustinus testatur: hoc certissime tenendum est: quod tanta est diuina auctoritate roborata: ut omnino falsissimum sit: quicquid ab ea ita discrepat: quod cum ea omnino concordari non possit. Que cum ita sunt: mirum valde videtur: cur sancte scripture tractatores de hac materia in tantis diuersis in pluribus locis usque hodie: ut aut omnino aut vix nequeant concordari. Et redit illa antiqua ⁊ famosa questio de translatione septuaginta interpretum: an potius ei standum sit in supputatione annorum: an textui hebreorum: quem moyses ille maximus ⁊ primus legis promulgator edidit. Hic contrinuerunt sancti doctores ingenia sua: ⁊ quilibet pro capto suo dixit quod sensisset. Et quia periculum est de magistrorum ecclesie iudicare sententijs: ut dicit hieronymus super danielē: ⁊ nimis laboriosum est omnia retexere. ideo beda post alios qui studiosius in hac materia sudarunt: elegit modum orosij qui satis concorditer cum hieronymo ⁊ eusebio: ⁊ alijs magis auctoritatibus de his loquitur: ⁊ dicit ecclesiam hunc modum tenere: licet alios non reprehendat: quare actū videtur: ut hec supputatio magis vulgata sit in libris plurimorum postea scribentium. Augustinus etiam in. 15. libro de ciui. dei: multa de his tractat: sed satis dissentit a positione bede: quia sequebatur exemplaria que tunc magis vulgata fuerunt: ut etiam patet in omelijs suis: ⁊ maxime super psalmos. Positio autem orosij ⁊ bede habet: quod a creatione mundi usque ad natiuitatem abrahe fluxerunt anni. 3184. fin septuaginta. Hebrei autem minus habent. 1236. quia fin biblias correctas iuxta hebraicam veritatem: ab adam usque ad natiuitatem abrahe: sunt anni 1948. Deinde satis concordant cum hebreis septuaginta

interpres: vsq; ad destructionem templi: que vocatur communiter transmigrationis babilonis. Seq; sentia tempora non habentur ex canonica scriptura: sed ex alijs historijs tam iudeorum q; gentium. Et iterum ibi est diuersitas: sed non nimis magna. Simul igitur colligendo fm beda a mundi creatione vsq; ad xpi natiuitatem veniunt anni. 5199. et hic est modus ecclesie vn versus. Vbi tolle dari: ad milia quinq; ducetis. Nascenti domino. beda dat a proroplasto. De vterio discuti-
one huius questionis vide si placet augustinu vbi supra et hieronymu et alios locis suis. Ipe aut quia breuitati studemus pro-
lixitas ipsa nobis vitanda est. Colligere namq; disposuimus iuuante domino ex pluribus libris fasciculā quendā reponum
a mundi creatione vsq; ad pns: in quo tam sacrarum scripturarum q; diuersarū aliarū historiārum facta tanq; in me-
moriali quodam compendiose religabimus. Faciam proinde iuxta sententiam floz: quod solent qui terraz situs in breui
quali tabella depingunt: ita totam humani generis imaginem: tempozq; decursus in pauculis folijs complectar. Nec mi-
hi conscius sum aliquid me posuisse: quod non infide dignis hist orijs habeatur: aut alijs libris ecclesiasticorum doctozū: siue
quod nunc ex eozum dictis aperte sequatur. Vbi aut dubium fuerit: an sic vel aliter: hoc ipsum etiā ita vt repperi pati mō
annotauit. Et ne ipsa superficies historie deuotis tediosa esset: persepe sententias quasdam floridissimas applicaui ex sacro-
rum dictis: que deuotionē redolent: pariter ac doctrinam. Auctoritatem ergo dantes his qui ante nos laborauerunt: nos
pro modulo nostro in labores eozum intrauimus. sparsim hinc inde carpentes quod potuimus. Et ut sciat quoz ordine eos
secuti sumus: primo totum tempus veteris testamenti. 5199 annozum in quinq; etates distinctum reperimus in quodam
libello: qui isidoro ascriptus videbatur: vbi multum artificialiter procedit: deducendo annos mundi vsq; ad tempora sua. s.
eradij qui cepit regnare circa annos dñi. 612. sed supputationem suam non ordinauit fm eram christi: sicut nec orosius.
Et hunc sequimur in duobus primis etatibus: similiter et in duobus sequentibus: exceptis paucis: quia textus fm hebrai-
cam veritatem a natiuitate abzabe vsq; ad cap tiuitatem babilonicam: apud nos est magis correctus: et diligentius explana-
tus: et ideo sequimur eum: paruz tamen refert. In quinta etate maiorem laborem habuimus: propter nimiam diuer-
sitate historiārum: et veniam precor quia iam vnum iam alium prout melius putauit securus sum. An autem debite singu-
los annos supputauit: lectori iudicium cōmitto. Lineam autem assyriozum et romanozū et aliozū ex diuersis historijs la-
boriose satis coaptauit: rogans: nisi cui transcribere placuerit: diligenter obseruet spacia et numerū correspondentem: ne vt
longius aut strictius ponat q; exemplar haber: alioquin et labor peribit: et fructum non reportabit. Erit quoq; opus eo me-
dosius: q; cōpēdiosi? nisi h' diligēti studeat obseruare. Si autē debite quod facile arbitramur: hec scopolauerit: si modicā
ei pbebit illuminationem ad intelligendam sacram scripturam: et libzoz augustini et hieronymi: et orosij: ac aliozū. si vera
sunt que in pluribus libellis scripta reperimus. Porro in sexta etate sequimur cronicam martini et vince nti: qui compen-
diose procedunt vsq; ad tempora sua. Post eos per annos fere ducentos: sequor notabilem libzū quendam: cuius auto-
rem nescio: qui pēne vsq; ad tempora sua extenditur. Que autem de post acta sunt memorie digna: sicut audiuimus et vidi-
uimus fideliter prioribus supposuimus: Que omnia in sequentibus summa breuitate patebunt. Modus autem procedē-
di planissimus est: et grossitudine rusticane adeo amicus: vt in pariete quidē depingi possit: eo q; ilico sine oi difficultate intru-
entibus se offerat. Depinxit igitur in medio folij circulos cū nominibus personarū debitis pro quolibet tempore: et infra
et supra lineas duas: quarum superior cum suo numero descendit ab adam vsq; ad christum iuxta seriem predi-
etozum significans: vt quicquid ex aduerso illius numeri scriptum: siue superius siue inferius etiam circa illa tempora fa-
ctum verisimiliter credatur. Secunda linea idest inferior: retrosum ascendit a christi natiuitate vsq; ad mundi creationem
vt eadē facilitate vnico numero inspecto sciat: quoz annis hoc aut illud factum sit. an. e xpi natiuitatem: quod ideo sic or-
dinauimus: quia hec era magis solēnis est apud nos: et citius solet requiri: Post xpm simul ambe descendunt vsq; ad tem-
pora nostra paulatim crescendo: ita vt superior semper ostendat etatem mundi: et inferior etatem xpi: quod planissime pa-
tebit locis suis: et quia ex multis libris mendose scriptis: modum hunc non leui labore ad lineam veritatis correximus: ob-
secramus pro xpo lectorem: ne inciviliter manum ad corrigendum hanc annoz supputationē apponat: nisi prius toto ope-
re perspecto: quod non ideo dicimus quasi nullibi errauerimus: sed ad auisandum de nimia diuersitate doctozum in hac
materia: et frequenter posito vnus est inuolutio alterius: vbi autē errorem inuenit: clementer ignoscat et corrigat ex predi-
ctis quos sequitur. facile in numeris erratur: et sepe negligenter describuntur: et negligētius emendantur: vt dicit Au-
gustinus. 15. libro de ciuitate dei.

Dies primus.

In quo deus fecit lucem: et diuisit lucem ac tenebras.

Dies secundus.

In quo fecit deus firmamentum: et diuisit aquas ab aquis.

Dies tertius.

In quo congregauit deus aquas in unum locum: et apparuit arida.

Dies quartus.

In quo fecit deus solem et lunam et stellulas: et posuit eas in firmamento.

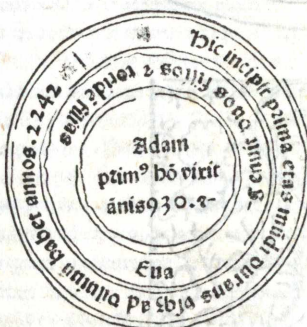
Dies quintus.

In quo fecit deus pisces et volucres et cetera gradia ex aqua.

Anno mundi primo

Dies sextus in quo fecit deus bestias et hominem.

6615

Anno primo mundi die sexto formauit deus adam in agro da masceon: et eua de costa eius: collocans eos paradiso: ut operarentur et custodirent illum: precepitque eis ne de fructu ligni gustarent sub pena mortis. Eodem die cum peccassent: statim eiecit eos de paradiso in terram maledictam: ut in sudore et erumina uiuerent: donec morerentur. Et per per gen. primo.

Aug. 8. ci. dei. li. 14. fecerunt itaque ciuitates duas amores duos: terrenam. scilicet amor sui usque ad contemptum dei: celestem vero amor dei usque ad contemptum sui: denique illa in seipsa: bec in domino gloriatur. Illa querit ab hominibus gloriam: huic autem deus conscientie testis maxima est gloria: Ad illam pertinet cayn: qui primo natus est: et ciuitatem pdidit. Ad istam pertinet abel qui secundo natus est: et tanquam peregrinus hic peruersatus est: qui gratia pdes tinatus cuius sursum erat. Denique ut ciuitas dei sue aduersarie comparatione clarescat aliquid

Ciuitas terrena ab homicida cayn incisa: facta reproborum pira usque ad homicidam lamech commemorare necesse fuit.

Iste cayn sceleratus primo ciuitatem pdidit terrenam in qua suos posuit propter timorem: eo quod rapinas et violentiam exercebat: unde suspicabatur sibi talia reddenda qualia faciebat: in tuto se recepit. Hic frater suus abel per inuidiam occidit: et punitus a domino vagus et profugus desperans tandem a lamech occisus est. Iudei: Progenies ex adam per cayn sceleratum vnderario numero finit quo peccatum factum est unicum peccati.

In principio creauit deus celum et terram. Dicit beatus Augustinus super Genesim. quod maior est huius scripture auctoritas quam omnis humani ingenii perspicacitas. Et quod de tempore principaliter hic intendimus: principium temporis breuiter tangere placuit. unde et aduertendum secundum doctores. quod quatuor coequa in principio creata sunt a deo ex nihilo in quo relucet creatoris summa potentia. Hec autem sunt celum epyreum angelica natura: et terra quatuor elementorum: et tempus. Et hoc vocatur opus creatoris: quod factum fuit in tribus diebus primis. Deinde sequitur opus ornatum: id est quod relucet creatoris summa bonitas quod factum fuit in tribus diebus sequentibus ut patet clare in textu gen. i. Septima autem die regentur ab omni opere quod paratur: non quasi operando lassus: sed noua creatura facere cessauit cuius materia vel similitudo non precesserit. Quod autem dicitur iohannis. 5. Pax mea vobis quod modo operatur et ego operor: intelligitur de continua vniuersae creature administratione quia quod condidit continere et gubernare non cessat. et in hoc relucet creatoris summa perfectio quia sibi soli sufficit. nec eget creaturis sed potius econtra: quia virtus creatoris est causa subsistendi omni creature. et hoc est quod septima dies desperationem non habet. De his plenius vide magistrum in 2. sententiarum. et doctores desuper copiose scribentes. Porro sequens tempus licet deum nobis ostendat. quo ad hec quatuor predicta. scilicet summa potentiam sapientiam bonitatem: et per omnia summa perfectionem: tamen specialius ostendit diuinam misericordiam et iustitiam. iuxta illud psalmi. Misericordia et iudicium cantabo tibi domine. Et iterum. Vniuersae vie domini misericordia et veritas. Misericordia tamen sceptrum tenet: quod diu viatores sumus: qui nulli petenti veniam negat. Humanum genus ideo ex vno homine deus instituit: ut commendaretur quod ei grata sit in pluribus unitas: qui consideratio multum electis prodest: scilicet angelis in eterna pace sociandis: verum tanta immanitate peccandi defecerunt homines: ut tunc atque pacati inter se bestie uiuerent. Neque enim vnquam inter re leones: aut inter se dracones qualia homines bella gesserunt. Vinculum concordie diligit deus: Hec aug. 12. de ciuitate dei.

130	435	625
Seth. vixit annis 912.	Enos vixit annis 905.	Chalman vixit annis 910.
6905	7497	7457

Iste seth natus est. 130. anno adam: quorum moyses permittit centum quibus inuit abel in valle ploratam prope ebron: Ipse est pro electis imperando paradysum adiit.

Iste enos cepit invocare nomen domini: forte aliquid verba deprecatoria inuenit: aut imagines fecit pro colendo deo: sic modo fit in ecclesia.

Abel occisus a cayn

Delibora soror a bel

Cayn

Iste abel primus martyr ecclesie inchoauit qui in gratia mortuus fuit: si enim ab adam sequebatur fuisset: non foret continua. Hic secundum Augustinum. ciuitatem dei pdidit: cuius primus ciuis fuit: et qui iustitiam rat: de eius oblatione acceptauit.

Calmana soror et vxor -

Enoch.

Irad.

Mana nebel.

-cayn Iste b. eno b. cayn sua dedicauit ciuitatem: ut dicit aug. 15. de ciuitate dei. Nihil est absurdum quod cayn edificauit ciuitatem: cum vix quatuor viros scriptura dicat tunc fuisset: non omnes numerauit: quod tunc esse poterant: sed illos tamen notare necesse putauit quos suscepit opis ratione postulauit. Tre idem signat: et ipse nunc semina claudis: a quo seth

Mundi etates similitudinarie accipiuntur fm etates hominis: et a diuersis diuersimode assignantur et rationibus multis asserunt: quare sic vel sic conuenientius inchoet vel terminet: de quibus nihil ad presens: sed quantum nunc sufficit e ad uertendum qd sex sunt etates mundi: **Q**uaz prima incipit a mundi creatione: et durat vsqz ad diluuiū: et habuit fz hebrai canū ueritatem annos. 1656. fm septuaginta interpretes: sicut Isidorus ponit et alij qspures: quos hic sequimur: būit ānos. 2242. et sic differunt in ānis. 586. quos hebrai minus habent in hac etate. et iure hūc cōputū marufale mortu⁹ ē aū diluuiū: eodē tñ āno q diluuiū fuit. **S**ecūda etas incipit a diluuiū et durat vsqz a l natiuitatē abzabe: et būit fm hebre os ānos. 292. fm septuaginta. 942. et sic differunt in ān s. 650. quos iterū hebrei minus habent. Que aut sit rō tāte di ueritatis inuenire nō potui. **T**ertia etas incipit a natiuitate abzabe: et durat vsqz ad initū regni dauid: hūc fm hebre os ānos. 941. fz septuaginta. 940. **Q**uarta etas incipit a pncipio regni dauid: et durat vsqz ad transmigrationēz babylonis et habet annos. 484. fm hebreos fm septuaginta. 485. **Q**uinta etas incipit a transmigrationēz babylonis. f. qñ hierufale destructa fuit: et replū i ea scēlū et durauit vsqz ad bñdictā natiuitatē xpī: habens ānos fz hūc modū ptractū quē hic sequimur 590. Et sicut predictū ē: grandis ē altercatio de supputatione annoz huius etatis: diuer si diuersimode computant: fz nō minus multum differunt inter se. Eligat quis qd sibi placuerit qd nobis uisum fuit posuimus. **S**exta etas incipit a xpī natiuitate: et durat vsqz ad finem mundi: cuius terminum solus deus nouit. et hec dicitur senectus siue hora nouissima.

Eras plurimas diuersoz regū: gētiū: aut opeꝝ magnificoz: aut psonaz subliū: hincide annotauit: quibus utunt astro nomi in suis calculacionibus ab adam vsqz ad alphontū. Et nota q era est tempus famosū alicuius gentis vel secte inci piens ab aliquo effectu qui est notabilis bonitatis vel malicie et uulgariter potest dici datū: iuxta qd publice conscripções fiunt. Unde et sanctus leo huius nominis primus: frequenter hoc termino era utitur in eplis suis.

Historia ut cicero dicit. Est testis tempoz lux ueritatis: magistra uite: nūcia uetustatis. Utilissimū g^o ē historiaz plures nosse atqz in his uersari: ut alioz exemplo uilia sequi: notiaqz uitare discamus.

795	970	1122	1287	1454
Malaseel ā. 895. uixit	Zareth an. 962.	Enoch ānis 365.	Matufale ā 969.	Lamech. 777.
4404	4222	4077	3912	3763

Adā uir scūs cunctis diebus uite sue prophetie spū clariuit: penitentia magnā ac diuturnā fecit filiis suis pcepta iusticie dedit: picipēs ut a pfortio cayn ac filioz eius oīno abstinerent nec cū eis mīrimo nia iūgerent. Hic fm⁹ nī parens: vno pctō a paradiso nos expulit: sed scā puerlatione sua ac pnia exemplū nobis dedit ad regni celestis gaudia remeandū: qui āt hoc non sequit: de primo iuste pqueri non poterit.

Curiositas

Nota q oēs artes uel scie seculares: liberales siue me chanice uel pbisice: hūane curiositatē deseruiētes: a filiis lamech legūt inuēte: et sic filij adulterini primū subtiliores alijs fuerūt: et qz timebāt futurū p culū diluuij et ignis: et iō tubal eas de artes in duab⁹ colūnis sculpsit vna latericia: et alia marmorea.

Matbusa el.

Bigamia

Lamech.

Iste lamech fm⁹ pē nām et mores: bigamiā istituī adulteriū cōmittēdo: ipse ē cayn occidit non tñ uolūtariē: fz cū tenuisset et taligassent eius oculi: a puero ducebat: qui putās q ferā vī dīssēt: indicauit ei ut sagittaret: et sic ipsū cayn transfixit: vñ ob hoc puerū uerberibus adeo afflixit: ut ēt moreret.

Sela.

Iste enoch iustus placuit deo. et propē nimia scitatem suā transulit eū dñs i padē sū: ubi cū belia uiuit i magna corporis et spūs trā quillitate vsqz ad antixpi aduentū. tūc enim eribunt propē pfortati onem electozum: et martyrio coronabunt. Enoch scripta reliquit: iuda aplo atestante.

Zabel.

Iste iabel portatoria pastoꝝ pimus istituī et tentoria fecit.

Zubal

Cōcupiscentia aurium.
Iste tubal pī canētū in citharis et organis et musice artis inuentoz: proportionēs quoqz sonoz ex malleoz sonitu ppendit.

Tubal chayn.

Cōcupiscentia oculoꝝ.
Iste tubalchayn fuit pimus malleator et fa ber: in cātra opa eris et ferri: et inuentoz artis sculpture.

Noe ma

Cōcupiscentia carnis.
Ista noema inuenit artem vari et diuersaqz texture: lanam et linū in fila traxit: et pannum texuit propē leuitatem: nam antea peli libus bestiarū pro uestibus utebant.

¶ Hoc signum fidei: qđ do inter me
et vos et ad oēm aiām: Gen. 9°

Habitatio aialium mitum

Habitatio hominum et equorum

Habitatio animalium imitum

Apotheca fructuum

Apotheca herbarum

Sentina

Stercoraria.

Noe natus est

3557

¶ Noe vir iustus grām inuenit coram dño. Cū. n. esset ānoꝝ
qngentoz: genuit sem: cham: ⁊ iaphet. Arcā de mandato dñi
edificare cepit: eaqꝫ in. 100. annis p̄fecit. Cētesimo gº āno iā
arca cōpleta: iterū dñs appuīt ei: mādās vt vxoz cū vxoze sua
⁊ filijs: eozqꝫ vxozibꝫ arcā intrer: ⁊ cū afalibꝫ ⁊ c. ⁊ statū diluui
um iundauit: stetitqꝫ aqꝫ sup altissimos mōtes cubit. 15. gen.
7º. Et nō qꝫ eodē die dñico ī maio qº īgressus fuit: āno reuolu
to cū vniuersis qꝫ ibi erāt egressus ē. Post diluuiū accidit ipsi
noe illa famosa ebrietas: cū occasione ipse filijs. s. sem ⁊ iap
phet pzo honore p̄no ⁊ honesta verecundia bñdixit. Filio vō
suo chā: pzo iussit: ⁊ irreuerētia maledixit. Et b̄ fm aug. sit
p̄m mētio de seruitute: ⁊ p̄ oppositū de nobilitate: nec purā
est qꝫ oēs de chā descendentes fuerint ignobiles ⁊ impotē
tes: cū ipsi ceperūt p̄mo esse potētes sup terrā: vt pz de nem
roth ⁊ regibꝫ chanaā ⁊ affroz ⁊ c. nec oēs de sem: iaphet fue
runt virtuosī siue nobiles aut potētes: cū pene oēs in idola
trie crimē ceciderūt: ⁊ ab alijs opp̄si sepe fuerūt: sꝫ b̄ maledi
ctio ⁊ bñdictio vitia ⁊ virtutes respicit: prop̄ qꝫ v̄l quas hō ve
raciter dñi ignobilis vel nobilis: Dari mō qꝫ fidē abrahe sectā
tor: portꝫ dicunt. ei filij qꝫ iudei: qui carnalit ab eo descende
rūt: Habuerūt ⁊ nībilominus qdam specialia p̄uilegia a deo:
prop̄ mer̄ita p̄is ac bñdictōem. Et ex istis tribꝫ filiis noe. s.
sem cham ⁊ iaphet: ipso adhuc viuente iuxta philonis historiam
habentes supra se tres principes: nemroth ietheran: ⁊ saphene.

Ar⁹ pluuiialis siue
iris duos colores principa
liter habet: qui duo iudicia repre
sentant: Aqueus diluuii preteri
tum figurat: ne amplius timeatur: Igne⁹
futurum iudicium significat per ignem: vt
certitudinaliter expectetur.

Zonich⁹.
fili⁹ noe

Ciste ionich⁹ fuit fili⁹ noe: & quo moyses
tacer: sapiens: primo post diluuiū astron-
omiam inuenit: & quedam futura preuidit:
& maxime de ortu. 4. regnoz & eoz occasu
Cuiq; pater dedisset ei munera: fuit in iram
etban: & habitauit ibi gentem constituens: Sic ferti p^{ri}uiz
dedisse nemroth q^{uo}o regnare posset.

2242

Tempo diluuij. Sem filius. noe vixit an. ni s 600.

2957

Certe etiam videns vereda p[ro]p[ri]a n[on] d[omi]n[us] fr[at]ribus de
ridens e[um]: ob q[uo]d maledict[us] fuit ab ipso: ho[m]i[n]i
etiam fi
noe af
ricam -
obrinet.

¶ Iste iaphet a p̄re b̄ndictus est: p̄pt̄ ingenuā nobilitatē
dilatationeq; ei imprecabāt: ⁊ ab eo descēderūt gn̄tiōes .
15.

¶ Nos. 7. filios habuit iaphet

Ab isto ves
scenderāt galatbe: et post gallici: ediditq3
generatōes. 3.

Aſſe /
 nes Riphat Tagoz
 ma. ¶ Ab iſſo ſür
 pbriges

Ab isto **A**b hoc paflagones.
affenes farmate venerūt: quos greci regios vocāt.

liu 7 centu viroz nati sut extra mulieres 7 parulos

✠ Filij chus de cham
sūt sabei. i. arabes

Ab hoc
sabatbeni

Isti nota piderūt et sunt no-
bis ignoti.

Ab hoc aram progeniti sūt syri quoz metro-
polis damascus. unde et in hebreo syria dī aram

Saba
ab hoc-

Emila
ab hec

Saba
tha

Regma

Saba
raca.

ab hoc
ethio-
pes oc-
cidēta
les.

Aram.

Chus.

Bul.

Beth.

Mes.

ab hoc
zetuli i remo-
riorib⁹ affrice
trib⁹ beremo
coherentes.

Saba.

Dada.

Iste traconitidis et damasci
principatū tenuit: vñz iob fuit
de terra. s. chus.

Iste iectan
exemplo nemroth accepit principatū sup filios sem: et
habuit filios tredecim: q oēs fecerūt generationes
principales: s; ppli isti fm hieronymū: non sūt nobis
noti: vel propi irarū longinquitatē: vel propi mutatio-
nes populoz et nominū: vel piriti guerris et subuersionib⁹
bus vel alijs de causis etc.

Elmodab: salepb: sarmothriarēf
adburan: oia: dedal: ebal: abyman:
bel: saba: ophir: emila: iobab.

Filij iectan

Iectan.

ab h⁹
dei sūt
ludij

Lud

ab h⁹
assyr-
rij.

Assur

Elam
mice
pncip
pes p
fidis.

Elam.

2244

2379

2509

Ab isto descende-
rūt chaldei.

Arphaxat
vixit ā 338.

Sale vixit ā
433.

Ab isto samari-
te et indi.

Heber vixit
ā 464.

Ab isto fm hebreos
dī spiritū prophetie
hūisse: et hūit duos
filios: iectan et pha-
leg.

5567

5782

6097

propheta ioh̄is qd̄ ouuig D

Aug. 16. de ciui. dei dicit sic: Post bñdictionē filioz noe vsqz ad abrahā nulla
fit mentio aliquoz iustoz: nec eos tñ defuisse crediderim: s; si oēs cōmōrent: nī
mis longū fieret et esset hec magis hystorica diligentia qz prophetica prouideria.

Ab isto chus
ethiopes phibēf
progeniti: et ab
isto mesrai egi-
ptij sūt exort.

serabile viciū libidinis dñandi p tyrannidē inchoauit: quo deinceps vsqz hodie mū-
d⁹ adeo ē pñit⁹ vt dicit nō possit: fuit aut pñcipiū regni ei⁹ babilō et arad: et achad
Septem generatōes fecerunt.

Maday

Jouan.

Tubal

Mosogb.

Thyras

Ab isto medi
venisse putāt
sp potētissimi

Ab h⁹. iōnes q et
greci progeniti
sūt: vñ et mare io-
nū dicitū est.

Ab isto hiberi
q et hispani: s;
qdā ex eo et
italos suspicāt

Ab h⁹. cappado-
ces: vñ et vñs
apud eos ma-
zecab dicitur.

Ab isto tra-
ces vel thi-
races.

Iudū: anamin:
laabim: neptum
phebrusim: celluf
De his egressi sūt
philistim et capta-
rim: alij ignoti sūt
nobis.

Et edidit generatōesiquatuor
Ad hoc bellicij et
post colides.
edidit gnā-
tōes. 4.

Ibar-
sis.

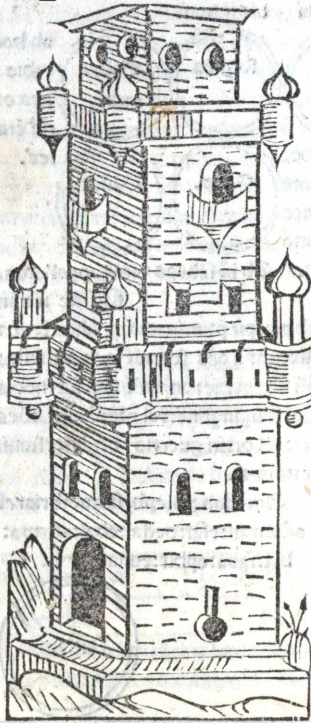
Belisa

Cetbi.

Doda-
nim

Ab hoc celices
Ab hoc cetbei idest cipij
ubi ē ciuitas tharsus.

Turris babel.

De matricia huius nemroth
pleni sibi: forte vino in
dicio acti est: et nero i eius
vocabulo plane se offerat q
sistem infamia habuerit: Na
post confusione linguarū ad
plas abiit: et eos igne docu
it colere: babylone relicta fi
lio suo belo: qui ei successit
et sic deinceps posteritas ei
regnum illud obtinuit vsqz
ad quartū chiliadē: fm me
thodium rē. Sed aug. dicit
eum fugatum inde: et q fi
lij assur regnum illud obri
nuerūt: et tenuerūt vsqz ad
annos. 1305. rē.

Regnū hoc scytharū licet sit vetustissimum
tū qz barbarorū ē: int pncipalia regna mime cōputatur: vñ
propt illius ppli ineptitudinē siue grossitiē: regio illa semp
ocā ē barba
rica: et ē ma
gna valde:
qz meotidis
paludibz i
piēs int va
nubiū: et oceanū septentrionalem
vsqz ad germaniā porrigit: Et
ē prima ps europe: in q pimum
regnavit Tan^o de stirpe iaphet
Sorbi. i. vngari sunt de his: et
dani rē.

Scytharū
regni
pro
pe danubii

Amazonum
siue mage

fatarū
regni

oriz. i. feminarū int scy
thas et albanos versus
septentrionē: de scythis
trahūt originē.

Neroib.
princeps
de chaz

Astires principes cū pplis
suis puenērūt i capū sennaar
formidantes diluvii iterum
posse iundare: dixerūtqz: Edi
ficemus turri: cui⁹ altitudo p
tigar vsqz ad celū rē. et hī
gen. 11. Vidēs at de⁹ stul
ticiā illoz miraculose i pe
nā pcti pfudit liguas eoz
et sic dispēi sūt p totū mun
dum.

Iectan fr
faleg de
sem.

Supbene
de iaphet

Sores i⁹
egypti fr

Hic oriz
egyptiorū
regnum qd
diuersis al
teratiōibus
crebro mutarū fert: et se
pe fit mēio d his i sacra
scriptura: et durauit vsqz
ad augustum.

Anno mundi

2643

2773

Linea xpi

Phaleg vi
xit annis.
239.

De rēponibz primū tēpla pstruca sūt:
et qdā principes gētiū: tāqz dii sūt adorati
Quoz prim⁹ bel⁹ dī fuisse adoratus.

Reu vel ra
gau annis.
302.

2729

9552

Iste phalech filius heber sic dictus est: qz in diebus eius scā fuit pfusio linguarū: quasi
ipse diuisus sit ab alijs: qz in domo sua mansit lingua pristina: qz in ea conspiratōe non fuit: vñ fm aug. in hoc non
iusticie vestigiū apparuit: qz ista domus libera fuit ab hac pena: quasi non fuerit princeps in culpa: Et nota fm eundē q nu
merus linguarū fuit fm numerū generationū. f. 72. Auctus aut est numerus gentiū: multo amplius qz linguarū: nam in
vna lingua plurimas gentes nouimus.

Nobilitas circa hec tpa ferti introducta. Et nota q plurimis de causis nobilitas istituta fuit

Prima fuit necessitas: crescente eni humano genere: cū hoies ad malū prem essent: oportuit pchibere isult⁹ prauoz
aduersos bonos: et ideo eligebatur aliquis vir bonus iustior ceteris atqz prudēti⁹: q cōrati pferret: virtuosos promoue
ret mediocres defenderet: et malos coereret. hinc dictus est nobilis quasi pze alijs in virtutibus notabilis. Unde hie
ronymus. Nihil aliud video in nobilitate appetendum. nisi q nobiles quodam necessitate constringantur: ne ab antiquoz
probitate degenerent. **S**ecunda cā fuit discolia plebiū que rectū iudiciū ignorabat: licz tñ inter se pacate viuerēt. Na
adeo ebetes fuerūt: q nihil magnipendere potuerunt: nisi qd vulgari opinione celebrabat: vñ expediebat pro ipsarū pa
ce conseruanda: et ex natalibus nobilium principes haberent. **T**ertia causa processit ex aliqua fortitudine singulari.
Nonnqz eni cōrantes grauari ob incursum hostiles: tale edictū sanxerūt: et quicunqz patrias a talibus liberaret: ius nobi
litaris pro se et heredibus suis perpetuo obtineret. Hoc mō ples nobilitati legūtur. **Q**uarta cā ex abūdātia: diuitiarū
sumit. Aliqñ eni populares nimia penuria vicualiu attenuati: tradiderūt se et sua alicui diuiti: et hoc pacto malū inopie tē
erarent: et cum deinceps velint nobile et dñm recognoscerent. **I**nueniuntur etiā qdā nobilitates per diuī oraculū. ✕

no
nobilitas

Sicut reges

Dei or fuisse. dicitur hunc.

-annus. 50. dicitur a

Agialus
1° rexJozoa-
stes rex
baaci-Bel¹
rex assyri-
orum.

¶ Iste bel¹ dicitur in obscuro ignasse: quia pueri hunc dixerunt. Et iste fuit primus quem error populi dei fuisse putavit: unde diuersi gentes diuersimode eum nominant. scilicet bel baal baalij beelphegor beelzebub &c. et iste fuit huiusmodi error

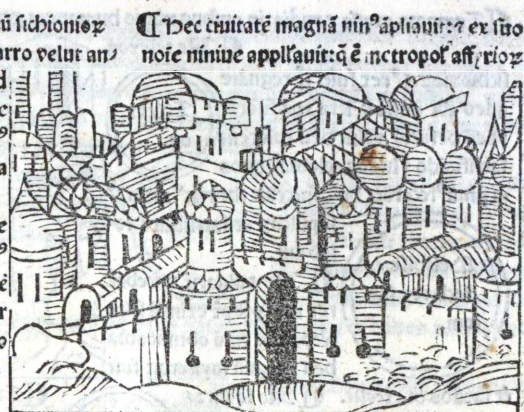
¶ Sicut dicit aug¹. 18. dicitur de regni sichionis: admodum pueri erat: de quo doctissimus varro velut aliquo tempore exotus est: puenit tandem ad athenienses: deinde ad latinos: deinde ad romanos: huic successit europs 2° rex sichionis: et durauit usque ad tpa bel i sacerdotis et iudicis israel.

¶ Iste joroastres dicitur secundum aug¹. risse primus qui natus est: nec aliquid boni monstruosus ille risus potest debere cum omnibus ceteris sit: fletus animorum primus. de huius mundi infirmitate namque magica inuenit: et a nino in bello superatus est qui ei libros combussit.

¶ Era principalis eusebij et gentilius: qui antiquo tempore commemorantur huiusmodi inchoant ceteris.

¶ Hoc regnum pene nunquam pacatum fuit.

¶ Aug¹. in prima regna fratrum in quibus itine utilitatis vel cupiditatis est diuisa societas: quam huiusmodi ciuitate vix vocabulo nuncupamus: duo regna cernimus longe prouenisse clariora assyriorum primus: deinde romanorum: et tempore et locis inter se ordinata atque distincta. Illud prius in oriente: hoc postea in occidente surrexit. In fine illius initium fuit huiusmodi: Regna cetera ceterosque reges velut appendices dixerim.

Ninus 1°
rex monarcha
cha primus.

regnavit annis. 15.

¶ Iste ninus libidine diuini promouit: ut latius regnare posset: firmitas idem diuinis suis bella intulit: et quia populus adhuc rudis fuit: nec bellandi: nec armorum peritia habuit: cito pene tota asia sibi subiugauit: factusque est primus monarcha orientalis: cuius nimis doleret de morte patris sui belis: fecit sibi in solatium suum imaginem eius: cui tanta reuerentia exhibebatur: ut quibuscumque reis ad ipsam profugientibus peccaret: et penam indulgeret. Huiusmodi exemplum per se barbaris suis mortuis imagines dedicare ceperunt. videntes autem maligni spiritus curiositate populi: interlatuerunt: et rursus dederunt: et se deos esse dixerunt ac diuos honores sibi fieri de reuerentia: sicque hoc infelicissimum idolorie criminis introductionem: et diuine maiestatis maxime offensiuum: et intus hec vesania creuit: ut capitali sita plecceret: quod eos homines fuisse affirmaret.

¶ In fine illius initium fuit huiusmodi: Regna cetera ceterosque reges velut appendices dixerim.

2905

3035

3114

Sarchi vi-
xir. an. 230Naboz an-
nis 148.Thare an-
nis 205.

2964

2912

2807

primus rex assyriorum

¶ Instituit: id est paucos quosdam alios permiserunt: ut in dauid: aliqui cito defecerunt: ut in saul et ieroboam: et quosdam aliorum. plurime quoque legunt nobilitates per violentiam et tyrannidem introducte: quoniam si alii statim destruxerunt et penitus deletere fuerunt alii stabiles permanserunt: Et non quod fin veteres historias raro aut nunquam in paganismo: nobilium stirpes perpetuate fuerunt propter tyrannidem et superbiam. Multe enim apud christianos propter eandem causam deletere sunt: fin illud ecclesiastici: 10° Sedes domus cum superbiorum destruxit dominus: et sedere fecit mites pro eis. Ite non quod nemo unquam nobilitate odio habuit: quia est bonum se appetibile: sic viri: aut religio: sed multi se ea fugerunt ob gratiam de periculum quod in ea lateret: propter difficultatem maximam ipsi annexam: hoc satis in sancto propheta dauid apparuit: quem ipsemet deus tam peculiariter elegit. Reliqui ergo quod vir paucissimi ad tantam sublimitatem idonei fuerunt.

¶ Iste thare primus mortis filij sui aram exiit de re chaldeorum et peregrinatus est in charram cum filiis et nepotibus suis: fertur quod propter iniurias illas sibi a contribulis suis: eo quod nollet adorare ignem: recessit: et deinde ab hebreis coheret: quod nemrob ibi regnavit: qui dictus fuit alio nomine amraphel rex senaar: quem diu post hec abrahā superauit: et percussit: ut dicitur gen¹. 14°.

¶ Idolatria origo: Nota quod si bene reuoluas historias reperies quod tria principaliter homines ad idolatriam induxerunt. scilicet affectio carum morientes: timor et adulatio apud reges: et diligentia artificum circa sculpturam. Demones autem in idolis latentes: et responsa dantes: huiusmodi errore confirmantur nimis: ita ut capita in pena plecceret: quod ei se non reformaret. accessit insuper fraudulenta poetarum laudatio: qui miseros damnatosque homines in celum compositis carminibus extulerunt: Et pulchre eodem tempore cum demones loqui hominibus cepissent: misit dominus angelos suos: ut quibusdam electis suis etiam visibiliter loquerentur: ne scilicet tota humanitatis massa errore pessimo deperiret.

Idolatria

Idolatria

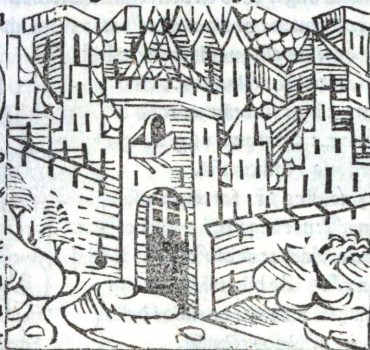
Idolatria

¶ Tempora grossa & rudia: in quibus nimis humanum genus defecit a spicuitate nalis luminis: & ideo necesse fuit institui

¶ Iste telaxon

sichionior 5us rex fuit: q^{ui} regnare adeo ibi mita & leta tpa fuerunt ut eu defunctu velut deu colerent sacrificado & ludos celebra: quos ei pmit^{tere} fecerunt: huic successit thuriae: circa c^{irca}

Telaxi on.

leges positivas: ut earu adminiculo ho rediret ad pristina & nala intelligentia: vide sup b: doctore scilicet i pma sede. No q mlti iniqui leges ab hoib^{us} institute fuerit p^{er} vicram recte ronis: & mlti hoies q ceteri siue in potenta: siue i prudentia & pstantiores erant: vij putabant. Qe n. qd erat insolitu reputabant quasi diuinum.

Melchise dech rex salem.

sepulchz et sacrificare solebant.

¶ Iste vulgarit dicebat rex iust^{us} prop^{ter} eximia scitaret: pane & vini obrulit abrahe i magnu mysteriu: fuit

¶ Treuer extruuit sup mosella: ciuitas antiq: & an romam treueris fuit annis mille trecentis.

Nin^{us} 4us

¶ Iste ninus fili^{us} magni nini et semiramidis 4us assyrior rex fuit & fert^{ur} matr^{em} p^{ro}pria occidisse ut supra.

Arri^{us} 5us

¶ Reges q p^{ro} morte reg^{is} aggressi assyrior. e idos: & obtinuit eos: & sic p tota asia regnu assyrior dilatatu est. Ciuitate maximā babilonie instaurauit & muris circumdedit: hec a filio suo nino d^{icitur}

Semira mis. 3.

infecta: eo q ipsu ad illicitu cubitu ausa fuerit prouocare: sic recitat aug^{ustinus}. 18. d ciui dei. Magister in historia dicit: q proprio filio nupsit: & ex eo filium genuit: q babilonia caput regni instaurauit.

Iste est 5us rex assyrior: sub quo nat^{us} e isaac sui aug^{ustinus}.

¶ Abrahā quoz reges p^{er}ussit

prop^{ter} loti: qz ceperat eu: ut gen. 14. quoz vn^{us} d^{icitur} fuisse nemroth: & d^{icitur} b amraphel.

¶ Anno m^{undi} di. 3184.

Linea xpi nascit abraham.

2015

¶ Dic sapit illa dulcis et deuota historia priaracharū n^{ost}roz: q veru deu coluerūt & colendu pdicauerūt. vide gen. 12. vsqz ad finem.

3020as his t^{em}pibus: primus arte magicā d^{icitur} inuenisse.

3234

3284

Nō diligebūt q āno abrahe 75. d magna glia sumi d^{icitur} elapsū ē vbi mie sup hūanū gen^{us}: qz tūc cepit ozada promissionū d^{icitur} appere: o qz suauē vbi: vide aug^{ustinus}. 16. d a. d^{icitur} itē gen. 15

¶ Isaac vixit an. 180.

Nō q a natuitate isaac vsqz ad exitū d^{icitur} egypti pro fluxerit āni. 40. vi

apparēt hoib^{us}. 9961 1619 -de lyra gen. 15.

Saray.

¶ Ista saraiā diu steril: rade gfa vna fecundata parit isaac nonagenaria: mulier scā: alio noie d^{icitur} teshcha: vxor abraha: filia aram.

Nabaiorh.

Esau.

Agar egyptiaca faula sarai.

¶ Iste est p^{ro} moabit^{um}.

Ismael b^{on}.

¶ Iste veditit hos duos p^{ro}genita filios cū .10. f^{rat}ri suo. Ipe alijs genuit d^{icitur} ē p^{ro} idume muliere egyptiaca. seyr possedit & p^{ro}mo eqs & asinis iunxit vñ orti s^{ed} mali

Moab

¶ Iste est p^{ro} amonitarū

Cedar.

¶ Iste certhura orni s^{ed} p^{ro}les filij & geres: ut p3 gen. 25

Ammō

¶ Iste ba tuel ē fili^{us} nachor quē peperit ei melcha. b māsīt post mortē p^{ro}is carram.

Labaz

¶ Iste certhura orni s^{ed} p^{ro}les filij & geres: ut p3 gen. 25

Baruel

¶ Iste ba tuel ē fili^{us} nachor quē peperit ei melcha. b māsīt post mortē p^{ro}is carram.

Cetbara

¶ Iste certhura orni s^{ed} p^{ro}les filij & geres: ut p3 gen. 25

Bys.

¶ Iste ba tuel ē fili^{us} nachor quē peperit ei melcha. b māsīt post mortē p^{ro}is carram.

Rebecca.

¶ Iste certhura orni s^{ed} p^{ro}les filij & geres: ut p3 gen. 25

¶ Dus.

De hoc descendit fm quosdam iob.

¶ Circa istud tēp^{us} sodoma & gomorra prop^{ter} peccata sua horribili^{ter} subuertuntur.

Iupiter fabulat cū iside pēbuisse: ex q̄ diuina qdā proles orta putat a grossissimis plebib⁹: hoc studiū fuit quorū dā maleficorū talis sua aut potētū stup̄ excusare

Ilis.

Istis tēpibus promethe⁹ frāi athlantis: p̄mo dict⁹ ē fecisse hoīes tū q̄ de rudib⁹ doctos fecit: tū q̄ legi fecisse hoīum imagines q̄s arte qdā deambulare fecit: ipse etiā p̄m⁹ annulū inuenit i q̄ gēma inclusit: ⁊ i q̄rto digito portari iussit: propt̄ venā cordis q̄ illuc rēdit.

Inachus 1⁹
argiuorū rex

Hic orit regnū argiuorū siue grecorū: p̄bi p̄mo inachus regnauit: et durauit vsq̄ ad tēpora delboze.

Ita p̄mo dicta fuit Io filia inachi: s̄ i egyptū nauigās: ibi lras docuit ⁊ isis vocata est: ⁊ pro magna dea colit a fultis plebibus.

Phozone.

Iste p̄m⁹ i grecia instituit iudicia: legesq̄ cōstituit: h̄c h̄m f̄rem q̄ menses ⁊ annos docebat obseruare: ⁊ sacella p̄stituit ad cor

Hic dī xerses antiquus q̄ ⁊ bale⁹ vocat⁹: sub q̄ nat⁹ ē acob regnāte tunc apud s̄ chionios thuriaco quē qdā thuri machum scribit.

Xerses 7

Arma miter. 8.

Hic ē s̄m anḡ. 8⁹ rex assyriorū sub quo deus apparuit isaac promittens ei q̄ p̄m⁹ miserat p̄ri ei⁹ regnāte tūc ap̄d s̄ chionios leocippo etiā. 8. rege.

Belocus .9.

Colchines rodū p̄diderunt.

Sub isto beloco nono rege assyriorū locut⁹ ē dñs ad iacob repromittens ei que promiserat patrib⁹ suis: q̄ sūt hec duo. s̄. possessio f̄re promissionis. i. chanaan: ⁊ b̄ndictio oīum gētium in semine ipsius: qd̄ est x̄ps dñs.

Apud egyptū fuit insolita fastidendaq̄ vbertas. Deinde iugis ⁊ intolerabilis famis: cui ioseph diuina promissione subuenit.

Diluuū in achaia: tpe ogis gij regis eleusine.

Minerva

Hec apud lacū triconide post istū diluuiū p̄mo apparuit: ⁊ p̄les artes inuenit ibi ⁊ p̄cipue lanificiū: ⁊ dea scā est s̄m erroze gentiliū.

Abraham moritur ⁊ sepelitur in ebron.

3344

Jacob vixit an. 184.

Natus est ioseph filius iacob anno eius 90. ⁊ vixit annis. 110.

3434

Judas fili⁹ iacob. 5.

Ab hoc tribus. regia descendit: ⁊ tandem x̄ps dñs.

9581

Prima vxor iacob lippa ocul⁹ genuit sex filios et vnā filiam.

Lia.

Bala famu-

Dan.

tribū facit de q̄ samson nat⁹ ē

Rubē.

tribū facit ⁊ p̄didit p̄mogenita.

Tamar.

hec ab her ⁊ onā filiis iude vidua: genuit ab ip̄o iuda geminos filios. s̄. phares ⁊ zaram.

-la lie p̄cubina iacob genuit duos filios.

Neptalim.

tribū facit.

Symeon.

tribū facit.

Sue.

proxi iude

Joseph vir sc̄us ⁊ gl̄ia dom⁹ isrl: duplicez tribū facit: p̄mogenita sūt ei⁹.

Joseph

Danases.

Leni

sacerdota lē tribū legimus ab b̄: descendi.

Her.

fili⁹ iude neq̄z p̄cusus est a domino.

vrox iacob diu sterilis: tādē genuit duos filios ⁊ mortua in p̄t sepelitur prope betleem.

Rachel.

Beniamin

Epbraim.

tribū facit Isti duo filij ioseph nati sūt i egypto: ⁊ cōputat⁹ int̄ filios iacob.

Isaachar.

tribū facit.

Sela.

fili⁹ iude cū adhuc paru⁹ esset nō dedit eū iudas tamar: s̄ eam viduā remisit i domū priā sui. cū at̄ creuiss̄ timuit dare ne occidetur sic f̄res ei⁹: vñ et tamar caute silans se mētricē p̄cepit i b̄:

famula rachelis p̄cubina iacob genuit duos filios.

Zelpha.

Sad.

tribū facit.

Dina

filia nō facit tribū i isrl: hec cū exiret videret mulieres regiō et neq̄z. phares ⁊ zaram: vt p̄s nis cornu p̄cusus ē. Sen. 38.

Doan.

pr̄a ē a s̄ichen.

Aser.

tribū facit.

rethomas

Iste serapis tertius rex arginor fuit: dictus apud eum in egyptu nauigio: venisset: et ibi mortuus fuisset factus e a ceca gente ofum maxim egyptior de: Tunc etiam mirabilis supstitio incepit: de bone discoloris: que apud vocabant: eo qd viuis coleret: et illo mortuo demones virulu simile ibide pro curabant ad decipiendu rudem populu. Inde venit qd filij israel similiter delirabant: vt pz. Quid hac stulticia miserabilis in hoie rationali?

Sperapis.

Iste argus quatus rex arginor fuit: ex cuius nomine illud regnu nomen accepit: hic p obitu de haberi cepit: templis et sacrificijs bono ratur. Hoc tempore grecia segetes habere cepit: delatis aliunde seminibus.

Argus.

Omogir p m ad ara tru bones iunxit. **Cozith** conditur. **Athenas** acrops pdidit: et ex minerua nomen accepit. Hec ciuitas nuntie liberaliuz artiu: et multoz phoz fuit: in ludificantib demonib: supsticiosa effecta e. vide in aug. 18. d. ci. dei. mirabile fabula.

Iste fuit decimus rex assyrio: sub quo mortuus e isaac: regnate tunc apud siccionios mesopotamo nono rege.

Baleus.

Amth. 12.

Apollo delphicus clarus habet et post morte deus habitus est. Hic etiam dicitur phiton: et arte illaz magicam inuenit: que dicitur phitonica: de qua fit mentio in sacra scriptura.

Iste fuit. 12. rex assyrio: sub quo mortuus e ioseph regnate **Abbas** magnus astrologus siccionioz pleneo. 11. qui et celu humeris portare dicitur propter peritiu astroz.

Pharao nephres

Iste pharao rex egypti suscepit ioseph: et exaltauit eum propter somnioru interpretatione. vide pulcherrima historiam Gen. 41.

Mercurius multarum artium pater claruit: quos homines tradens deo credebatur.

Pharao anno nono phis.

Iste pharao ignorabat ioseph: et iussit submergi pueros: vt hie exodi p.

Memphis conditur ciuitas egypti

Anno mundi 3445 3495 3544 3594

Linea xpi.

Phares.

Estrom

5521 5021 5591 5091

Isaac moritur **Jacob** morit et sepellit in ebron gloriose a ioseph. **Ioseph** morit annoz. 120. **Seruit** populi israel incipit durans annis. 144.

Ioseph. vir sanctus

Iste ioseph cum esset. 16. annorum venditus est. Anno autem trigesimo stetit etiam pharaone interpretans somnia eius: qui et sublimauit eum: Et quod castus fuit et timoratus: ideo a domino ubique dirigebatur.

Circa ista tempore in ipso historia libri exodi.

Denri

Selren

Isuar.

Chore.

Leui filius iacob. dixit an-

Laarb. dixit a-

Amraz dixit a-

-nis 137. -133. -137.

Iste leui pater omnium leuitarum: qui grande honore e sacerdotalis dignitatis adepti sunt propter moysen et aaron: ex his etiam christus descendit propter affinitatem tribui huius et iude: et propter mysterium: quod christus summus sacerdos et rex eternus sic debuit nasci: et nobis innotesci.

Cicops aut regni artheniensis: ubi primus iste cicrops regnauit: q multas superstitiones instruit nūq anteā in grecia visas: ab hoc primū iupit̃ deus p̃dicat̃: ei q bouem offert.

Cicrops 1°
rex artheni-
ensium

Bos in egypto exijt de flum ne in festo serapis: et eleuat i aere: et rursū itrat et nō cōparet: et pro deo celis a stulta plebe.

Safus

Diluuū deucalionis factū i thes salie: et ferontis fabulaz incendij: vocat̃ ideo deucalionis: qz in ei^o regno maxime fuit.

Iste fuit. 14. rex assyriorū sub quo natus ē moy- ses i egypto regnante sicionio. 12. oribopole: et argiuorū. 5. criaso.

Pharao
bocho-
ris.

Filiū israel sūt i magna tribulatione et seruicute.

Lacedemon condit.

Nora q fm augl. circa ista tēpora multa mēdacia et fabulosa ānos tant a grecis hystorographis: que cōiter multo minora sunt qz fama iactant: de modico negocio magna p̃dicant.

Liberpater vinū inuenit p̃mo in grecia: et argos pdidit: ipse est dianisius bacchus filius semele regis thebeorū: et pro deo cult^{us} est.

Hercules antheū vicit: Nora fm augl. plures fuerunt hercules et liberiparres quos in doctum vulgus: aut putauit aut voluit deos fuisse.

Aschard
des.

Aprtheros rex crete primo mell colligēdi vñ iue- nit. Dui^o filia ex incestu concepit: de quo mirabilia narrant: Et p^o ibi idē fili^o regnauit: dicit^{ur} fuit audis- leges fecit: et boues aratro primus iunxit.

Sub isto moyses eduxit pplm de egypto: Rexit tūc apud sicionio- mos maritus: apud argiuos iriopas: nouissimo tempore cicrops artheniensis regis primi.

Iste pharao nonus a n. fre: non audiuit vocem dñi nolens dimittere filios israel: qre decē plagis attritus: postea cū suis in mari rubro submersus fuit.

3644

3688

Arca

Aminadab

Iste aminadab: prim^{us} p^o moy- sen fide plena ingressus ē mare rubrū alijs trepidantib^{us} propi q: regalem stirpem meruit procrea- re.

Naa on

Priceps trib^{us} iuda- deserto fuit.

1151

5551

menapou jga qv ouuz D

Job vir iustus: et patiere speculū circa hec tpa nascit de linea nachor fratris abrahe: vixit annis multis: qz p^o flagella vixit annis 140. et hec ē posio augl. greg. lyre et. f. terra gnātoe post ita ob: sic fuit p̃temp- rancus moy^{si} licet diu post eū vixit. vide Augustinū de ciu. dei 18. et.

Lex dat in monte syna.

Liber leuiticus scribit.

Liber nūcroz promulgat

Tebemaculū preparat.

Chore cu trecentis viris perit.

Dathan et abiron absorbentur.

Et multa milia prosternunt et.

Deuteronomiū scribit.

Balaam prophetat et occidit.

Moy
i iude

-annis 40. iude fuit: vixit aut̃ annis. 120.

Iste moyses de cuius laude resonat celū et terra: oīum prophetarū et hystorographorū excellentissim^{us} fuit: Deū vī- dit facie ad faciem claret: qd de nullo alio p̃teret qz de pau- lo ap̃lo scriptura testat in hac fragili carne. Rō est ṽtrob^{us}

eadem qz sunt duo p̃fessamilis: ille circūcisionis: iste in p̃putio: dātes testimoniū de diuina essentia: et docentes vñū deū verū colendū. Ergo illi duo tanqz p̃micerij debebāt prius videre: vt postea legitime testificare possēt: alij at in figuris.

Moy
ses

nascit et ponit in aquā.

Aaron

nascit ante moysen annis tribus

Aaron 1°
pontifex

-nis. 123.

Maria

Ista maria propbetes fuit: carnē cecinit: leprosa fuit. 7. die- bus propi murmur: morit in ca- des deserti sin et ibidē sepelit.

Iste aarō a deo vocat̃: digne

sumū sacerdotiū sibi assūpit: et re- stamentū cū sibi et filiis suis statuit: moritur ānoz. 123. et sepelit in mōre hor: fili^o qz ei^o ele- azarus in pontificatū succedit.

Iba
mar.

Eia
zar.

Nadab

Isti duo offe- rantes ignē alienū: p̃cussī sunt a dño.

Abiu

*salmo 105
aprilis*

*erichon rex
athynensis*

Circa istud tempus inceperunt reges in italia regnare: et multoties noia variat: ex quibus romanoz propago clarius deducit.

Reges italie

Janus.

Ciste ianus p^m o^mni^u regu italie d^r fuisse fili^u noe q palatiu exeruxit qd d^r ianiculu Et p^o pro magno do bit^u fuit: dua s facies ei figurates et i pnci. ani ei festu celebrates: qn esset finis p^reriti: et pncipiū futi ani.

Inde ianuaris mensis dict^u est

Ciste fuit octavius rex assyrioz: sub quo mortu^u ē io sue: regnante apud sichionos. 16. corace: ap^d argiuos decimo danao: apud athenienses. 4. erichonio.

Citalus rex iuxta albulā fluvii. i. tyberim civitate p^didit: ubi p^o roma p^dita fuit: a q^u tota italia nūcupata fuit.

**Saturnus.
pater iouis**

Ciste saturn^u de creta isula d^r ves nisse i italiam et ibi regnasse: quē deli ri idolatre mira ce citate hoiez fuisse

Picus.

negat: cū tñ eū regnasse dicāt: Et prim^u ster^u sup agros proicere docuit: quare etiā ster^u us d^r: et romani stercoziani post dicti s^t a etiā saturniani: Et iste primos nūmos aureos istituit: et ab ido cra et rustica multitudine deus appellat^u ē

Reges assyriorum.

Amictus

Catbinus p^didit thebas: regnās ibi: et gre as lras iuenit.

Csenie venit in tyru et sy donē et regnavit ibi: et vsu m farū tradidit eis: et coloris enice i q^u capitalia faceret

Cerichon^u athemensiū pnceps p^m in grecia q^u drigā iunxit.

Csibylla samia femonoe dicta ap^d prophetar d^r xpo et de paupcula ei^u matre.

CMercuri^u lyra p^didit.

Ciste ē. 23. rex assyrioz: sub quo historia del boze anotat fm aug^u. et regnū argiuoz defecit

CTrois in dardania regnat: et troiam condidit.

Cfabule multe a grecis annotant.

Csibylla erithrea in babylone ozta: mtra prophetar de regno iudeoz: et troia subuertenda: et de xpi incarnatōe: et beate egine maria.

Lāperes.

Anno mundi 3725

3775

3825

CLinea xpⁱ

**Salmon Ra
ab ei^u vxor.**

**Booz filius
sal de raab.**

CRachab de q^u descēdit stirps valde religiosa hoc tpe fuisse credi^t. ipe at de ferro cognato moy^u descē dit: et pversus fuit ad iu^u dāsimū.

Booz.

CMoy^uses moziū
CJordanis siccā
CJericho cap^u
CSol i celo imobilis
stāt.

CHic fm quosdā
textur historia de
structiōis beniamin
et gabaō: prop^u stu
pri crimen.

CNora q^u hic fir salt^u p euangelistas vsqz ad booz: et oberth q^u ad minus int^u eos fluxerunt anni. et 72. quod tēpus ad vñū hoīem referri nō pōt: et ideo b^u ponunt quinqz magis ad denotandū tempus qz rem gestam.

**Sāgar
5°.**

Hic non iniponit: qz annos non habet de effraim

CJudices

Josue 2°

**Othoni
el 3°**

**Aioth 4°
ā. 8.**

CIste aioth p^ussit eglo re^u gē moab: et liberauit isrl. fuit enī. vir fortissimus: et veragz manu pro dextra utebat^u p^u hunc fuit sangar: q^u p^ussit de philistim. 600. viros vomer iudicum. 3°.

**Delbora.
6° an. 40**

CIste iosue vir bellicosus fuit p^mo i deserto amalech vicat p^o moztē moy^u a deo iudex p^ustitu tus fuit isrl: vt iram pp^ulo diui^u dēt: cui^u bella et opa et religiosa mens: in libro suo descripta sūt.

CIste othoniel fra^u ca leph iunior^u liberauit isrl d^r opp^usiōe reg^u me soporanie: quē p^ussit. Ipe accepit axā i piugē q^u petiuit irriguū sup^u et isrl^u a p^ure suo caleph ēt p^u iudiciū p^u.

CIsta delbora fuit mulier et prop^u g^uaz prophetic de^u lat^u ē ei bonoz vt indicaret isrl: vñ de mādato dei voca uit baruch vt p^ucurēt hostes isrl: Et iualuerūt fili^u isrl cō tra iabin regem chanaā et ci sarā principē militie eius: et deleuerūt eos Iudiciū. 4°.

CPontifices

**Eleazar
rus.**

CHistoria libri iudiciū incipit

CHistoria libri iosue incipit.

CIste eleazarus 2° pōtifer cū iosue diuisit israheli iram: et ab eo descendērūt pontifices vsqz ad xpm paucis exceptis.

CHistoria d^r idolo mi chee f^uz expositores cōi ter d^r accidisse p^u iosue in ill. 8. anis: f^uz hebrei di cunt q^u tpe othoniel.

Phinees

CIste phinees cū adhuc iunior esset: zela uit pro dño transfigēs luxuriantes: et ita placatus ē dñs. Numeri. 25.

Iste secundus rex lauren-
tum fuit: qui etiam deus fuit
illoz: qui sic voluerunt vel
putauerunt.

Ex hoc latinoz re-
gnum dici cepit: et laurē-
tum defect.

Latinus.

Faunus.

Carmenis filia cuandri
litteras latinas inuenit.

Sub isto dñ factū excidiū troie: forte prime
et non secūde hoc tpe thola iudicauit isrl.

troia

Occas o troianozum
belloz onit q tanqz scintilla mīma fuit
eo q laomedō nō recepit herculē et iaso-
nē cū honore debito: et ex tātillo tot cre-
uerūt mala. Laucat se qsqz ait comit.

Thauran.

Anchises ex dea venere generat eneam qui regnauit in italia
hec ficticia deceptores rudīū populoz confixerūt: quibus sua stu-
pra et adulteria palliarunt.

Sibylla delphica
aū troiana bella vaticinata ē de vbi scar-
natiōe abiqz mar: coitu: et si dec vera sūt
tūc gētib⁹ apertius pzmū qz iudeis re-
uelatū ē mysteriū incarnatōis: qd valde
mirū videt: sū dicendū videt de iob.
multos supauit: ipse morbu ferre non valens
quo laborabat: sed ab eo sugatus flammis se iniecit: et mortuus inter deos
translatus est.

Sibylla phigia fertur vaticinata fuisse anchise: et de flagella-
tione potentū terre: et de des censu dei de olympo.

Laomedon rex troie occidit: et filia eius iciona capit et in greciam ducitur
propqz secuta sār bella grauissima et mala horredissima: vide historiā troianā.

Hercules illū vastat: idest troiam cum iasone: que statim a priamo reedifica-
ta fuit. idem hercules. 12. scā pegit: agonem olimpiacum constituit: multa bel-
la confecit: et plurima mendacia enormia de ipso conficta sunt: tandem postqz
quo laborabat: sed ab eo sugatus flammis se iniecit: et mortuus inter deos
translatus est.

3875

3925

Booz.

Booz.

4221

1271

primitiuu idz yu oung D

Idcir tñ nicholaus de lyra q iuxta historie veritatem fuerunt tres booz sibi vicissim succedentes: Qd quia ex canonica
scriptura nō patet: pro solido astruere non audemus. Hoc tñ certissimū est: qz inē pncipiū iudicatus iosue: qñ salmon acce-
pit raab que genuit booz vsqz ad natipitatem dauid fluxerunt anni circiter. 367. vbi tñ nisi tres ab euangelistis genera-
tiones ponuntur:

de tribu manasse

de galaad

Gedeon.
7^a. 40.

Abyme-
lech .8^a.

Thola 9^a
. 33.

Iayr 10^a
. 22.

de isachar

Iste gedeon percussit quoz reges. s. ozob
zebec: zeb: et salmanā: et humiliatus est ma-
dian coram israel iudicū. 6. 7. et 8.

his: quare etiam mala morte vitam finivit. iudicū .9. Nomen enim regiū sibi
inque imponi iussit.

Iste abymelech
filius naturalis gedeon non voca-
tus a dño: sed maliciose igeit se
ad pncipatū occis. 70. fratrib⁹

Iste thola
redit a d pñ
stinū modum
.s. q iudices
perat p mo-
dū directiōis
et pñij mag⁹
qz dominij

Iste iayr habuit. 30.
filios quos pñipes. 30
cūitatu pñitit: et qz ipa
bona in silentio et pace
transiit: p3 q in dieb⁹
istoz duoz isrl dño ad-
hesit: et iō cuncta pñospe-
re aduenerunt.

Abisue.

Bocci.

Sub hoc thola fuit bellum lapbitarū
et centauroz: quod scribit palefactum primo de incredibilibus libro: Notabiles fuisse dicunt equites thessaloz.

Uelena rapitur a paride filio priami.
Ipsa autem regina fuit vxor menelai regis.

Pector primogenitus priami tor⁹ legalis pu
dens fidelis: et incōparabilis fortitudinis et stren
nuitatis.

Reges italie

Priamus rex troie fi
lius laomedontis postqz
ciuitatem mirabiliter ex
truxerat: bellum inchoa
uit ptra grecos in malū
suum.

Troianum bellum decennale
famosissimum.

Agamemnon rex frai menelai
regis totius exercitus grecorum
dux bellat ptra troiam: et tandem
capitur traditorie et scādolosissime.

Reges
assyrioꝝ

Anbanis

Sub isto bella troiana scā dīci
buntur: regnante apud atbeniēses
mnefco: apud sicbionios poliside.

Amazones sunt mulieres ferocissime: que arma sūperunt et
horrendissima mala p centum annos perperrunt: tam in asia
qz in europa vbes delendo et.

Caribago prima condit a carcedone tyrio.

Ipsam sepe destructam ferunt: et iterum reedificatā.

Anno mundi

3975

4025

Linea xpi

Booz.

Obeth

1221

1271

Historia ruth

De galaad

de iuda

de zabulon

de effraim

de dan

de leui.

Sines

Sine in
dice an
nis. 18.

Iepre 11
a. 6.

Abesson.
12. an.
7.

Abialon
13. an.
10.

Abdon.
14. an.
8.

Samsō.
15. an.
20.

Beli 16.
an. 4.

Post mortē iair filiū isrl peccat
veteribus addiderūt nona: et tradi
dit eos in manū pbulistim: et filiozū
ammon. 18. anis: et oppressi valde
proiccerunt idola: et clamauerunt
ad dominum: tunc iepre facto sup
se spū domini percussit regem am
mō et seditiones de mōte ephraim
filiazqz vnicam stulte immolauit
iudicum. 11. et 12.

Iste sub istis tribus rpa gera fue
runt: et iō nihil notabile actū ē tūc
in isrl. Itē nō qz istū abiolō. 70. nō
būt nec etiaz tēpus sine iudice su
q ruth
pra positū: s3 ista rpa assignat iofue
qui non h3 tēpus spālī distinctum
fm hebzaicā veritatem: et ita pcor
da supputationem ānoz: fm quē
libet: alioquin errabis et.

Iste samson
fortissim⁹ fuit: et
liberavit isrl de
mān pbulistim:
et pp mirabilem
ei⁹ fortitudinez
putabat fuisse
hercules. Eius
mirabilia opa: vide iudicū
13. et.

Ite beli fuit iudi
dex et pōnifer: et hūit
bos duos filios: et qz
nō sufficient eos cor
ripuit parit cū il⁹ pu
nit⁹ ē a dño: vt pz. 3.
regum. 4.

Pontifices

Ozi.

Incipit historia pmi libri
regū rpe beli circa natuitatē samuelis.

Iste ozi de semie aarō p lineā eleazari pōnifer fuit: q mortuo
natu dei trāsijt pōnificatus ad lineā de ythamar ānis. 120. in q beli prim⁹ sum⁹ sacerdos fuit: abyathar vltim⁹

Ophni

Ophni

¶ Iste ascanius filius enee de creusa albam civitatem addidit et regnavit illic. Unde ipse dicitur rex albanorum et consequenter posterius dicitur albanus.

¶ Ab hoc filio enee de latina filia latina reges sequentes dicitur filii: fuit enim i filia nutrita et venatione: hunc natum est post mortem patris sui: unde posthumus enee dicitur: quod posthumum ipsum natum est: iuxta illud virgilii: Tu posthuma proles.

¶ Iste enee filius posthumus dicitur filius posthumus regnavit annis. 51. tpe. i. saul.

¶ Iste latinus filius enee regnavit annis. 30. tpe. dauid.

¶ Iste Ascanius filius Aeneae: a quo multorum familia originem et nomen trahit. Albanorum primus latinorum tertius.

extra illud virgilii: Tu posthuma proles.

¶ Lacedemoniorum regnum primum oritur: ubi primus minos regnavit.

¶ Corinthiorum regnum oritur: ubi primus aletes regnavit.

¶ Atheniensium regnum oritur: ubi primus athenes regnavit.

¶ Codrus rex atheniensium: seipsum voluntarie morti tradens: liberavit populum suum: Dignum exemplum paucis aut nullis imitandum principibus reliquit. Unde ob hanc miram fidelitatem a sanctis doctoribus allegari solet: quasi quidam figura christi in eo precessisset.

¶ Amalech dicitur per saul: et desinit sub quo cessavit regnum sicioniorum: esse populus si cecidit moyses exo. qd. stetit annis. 958. regnante athenis melacho. 16. tpe. hely.

¶ Hectoris filii tamque veri heredes: illi receperunt. i. troiam expulsi: postea nestoris.

¶ Atheniensium post mortem codri magistratus hunc ceperunt administrare reipublice.

¶ Carthago iterum condita est a didone regina: quod iam forte destructa fuerat.

¶ Homerus hoc tempore fuisse putat quod multa medacia descripsit: sicut sibylla erichia prophavit: Alii dicunt per tempore achas.

¶ Anglia quod olim albion: nunc circa istud tempus britannia nuncupari cepit: a bruto romano vel post iralico obtinuit. Ipse enim fugatus a suis ad troiam iit: collecto exercitu de reliquiis troianorum per gradia bella filia regis grecorum accepit uxorem: Deinde per maria vagando locum aptum querentes: casu venerunt in angliam istulam optimam: ibi deletis paucis gigantibus tpe. belli sacerdotum: deiceps tenebant usque ad tpe. fergii pape circa annos domini. 690.

sacerdotum: deiceps tenebant usque ad tpe. fergii pape circa annos domini. 690.

4075

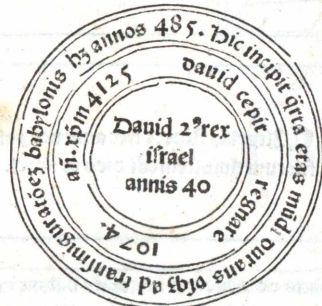

¶ Iste dauid rex 29 israel: vir secundum cor dei electus: i. regem vinctus est adolestentia per samuelem: post mortem saul regnavit annis. 40. cui opera prima

et per 2. l. regum. scripta sunt.

¶ Iste iesse fuit beniamin: quod et dicitur fuit esai pater dauid: dicitur quod multoties fuit mentio in sacra scriptura quod christus ab eo descendit.

¶ Iste saul rex beniamin: fuit rex israel regnavit anno domini. 40. cum samuele: et fuit de tribu beniamin: quod annus susceptum regnum electus: bonus erat: sed per misericordiam dei exivit. Eius opera vide primo regum. 9.

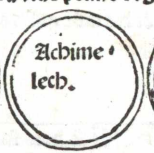
¶ Iste dauid quasi quidam stupor in humano relucet generi: quo unquam bene pervenit: tanta sublimitas et humilitas tanta: tanta strenuitas tanta mitis: tanta gradus secularium cura tam pura et diuina spiritualium contemplatio: tot homines pungere: tot labyrinthos fundere.

maieimueu idu ue ouuz D

¶ Iste tres prophetarum tempore dauid Nathanael: Iste nathanael fuit filius fratri dauid: et adoptivus israel.

¶ Iste sanctissimus vir samuel de sterili matre natus ministravit domino: a puericia usque ad senium optime puer servatus: non tamen fuit pontifex: quod non erat de semine aaron: sed chore: Uel secundum augustinum in libro retractionum fuit de aaron: sed non filius sacerdotis: Iudicavit filios israel cunctis diebus vite sue: quia vere si delictis propitia dominus fuit: omnibus amabilis: Reges vixit duos. i. saul primo: deinde dauid: non tamen ut statim regnaret: sed quoniam dominus disponeret. Hic solus et moyses legunt orasse pro inimicis in toto veteri testamento: Unde evangelica perfectione probantur impleuisse etiam ante tempus promulgationis eiusdem: Unde ipsius vide in principio: et consequenter usque ad finem primi libri regum.

¶ Iste abiathar fugit ad dauid: ut per regem daretur: et fuit gloriosus cunctis diebus dauid et pontifex.

¶ Iste quatuor non fuerunt summi sacerdotes propter causam dictam: sed sadoch de eis descendit: quem salomon constituit summum pontificem: secundum verbum domini in manu samuelis: reiecto prius abiathar de sacerdotio: qui fuit ultimus de linea itamar ut per 3. regum. 2.

Secundus liber regum incipit a tpe. dauid quando cepit regnare.

Reges alban
in italia.

¶ Iste alba filius fuit enee filij fili⁹ sic dicit
magister: Et dicit aug⁹. hic edificavit alba ciui-
tatem a qua alban dicti sunt forte prius funda-
ta: et hic instaurata fuit.

Alba filius
a. 04.

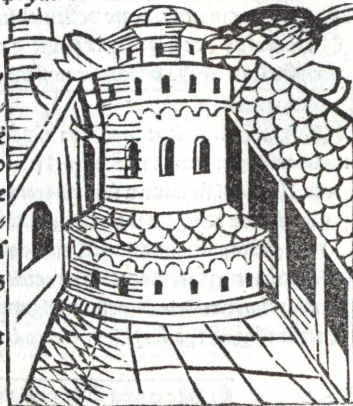
¶ Iste alio noie dict⁹ fuit egipt⁹: et regnavit
an. 24. tpe roboa: Alibi repperi ipsu regnasse
annis. 34. et fuit septimus rex.

¶ Samus pdita est: et smyrna in vrbis modu
ampliata: Eutrop⁹ etiam vult
istū. 34. an. regnasse.

Albis filij
a. 24.

¶ Regina saba audita fama
salomonis: venit videre eum: Et q² fuit prophetisa si-
bylla dicebat: q² prophetauit de ligno sce crucis: et de
excidio iudeoz: fuit eni cultrix vnus veri dei.

¶ Era pnci-
palis hui⁹ bi-
sorie sacre e-
bec. i. fudatio-
nis tēpli. Ipe
est an⁹ 4⁹ re-
gni salomonis
p⁹ egressionez
de egipto.
480. vt patet
3⁹. regū. 6⁹.

¶ De templi dedicatione: ac ceteris festis iudeoz ē notādū q² p⁹
huerunt. 7. festa. s. sabbatū in qualibet septimana: Neomeniā in
principio cuiuslibet mensis pascha q²radecima luna aprilis: pēte-
chosten quinquagesima die post pascha in memoriā date legis: festū
rubarū prima die septēbris in memoriā liberationis isrl: festum
propitiationis vel afflictionis decima die septēbris: festū sce-
nophegie: q² fictiōem tabernaculoz sonat quādecima die septē-
bris: Postea circa hec tpa supuenit festū encenoz: hoc ē dedi-
catōis templi. Deinde tpe bester festū fusim. i. sōniū. Et hec no-
tula valet ad intelligentiā scripturarū diuersarū tē:

¶ Sefag rex egipti prosperat in multis: et gētes bello superat
et cōtra roboam ascendit: post in hierusalem.

Reges iuda incipiūt.

Anno mundi

4165

4205

¶ Linea xpi

Salomon a
40.

¶ Israel in flore: et nec ante nec post
fuerunt sinuiscemodi dies in isrl.

Roboa ānis.
17.

¶ Regnūz israel ex
isto diuidit a iuda.

4201

4266

¶ Solomon iste rex pacis ex dono dei singulare habuit excel-
lentia ultra oēs hoies qui vnq² in mundo fuerūt: in sapientia: diuinijs delicijs: et gl⁹a
ac familiaritate cū deo: nam et si moyses et dauid: petrus et paul⁹: hieronym⁹ et augu-
stinus: et ceteri p⁹les eū in sapientia et scitate excefferunt: non tñ in gloria et diuinijs
Ite q²uis august⁹ et ceteri quidā anteibant eum in gl⁹a p⁹te et diuinijs: non tñ i sa-
pientia tē. et sic aīa ista p⁹uncti talit nemo sic ipse hūit: Et hic tadē miserabilis d⁹fecit.

¶ Iste roboa successit salomoni p⁹t
suo in regno: s³ in sapientia nō ita
Decept⁹ nāq² p⁹silio iuuenū amisit
10. trib⁹: eo q² ip⁹udent r⁹idit p⁹p⁹lo
vt p⁹ 3⁹. regū. 12⁹: et 2⁹. paralipo 10.

¶ Pontifices.

Sadoch
fili⁹. achi-
rob.

¶ Iste sadoch q² non declinauit ad prem adonie: s³
fuit cū nathan pro salomone: iō i pontificatum sublima-
tus fuit: reiecto abyathar de sacerdotio: et sic pontifica-
tus redijt ad filios eleazar.

¶ Achias sisonites p⁹dic hic
roboā q² sit fignatur⁹ sup isrl

¶ Semeias clarus hē: q² postea
cōpescuit roboam ne pugnaret cō-
tra hieroboā: et scripsit gēsa eoz.

¶ Abdo propheta clarus habet: q² p⁹tra titulos prophetauit.

Achima-
as.

¶ Iste fuit filius sadoch
vt p⁹ 3⁹. paralipo. 6⁹.

¶ Historia tertij libri regū incipit a tpe qñ dauid mortuus fuit: et salo-
mon regnare cepit: vide ibi opa magna et multa ipsius vsq² ad caplm
12. et a p⁹ncipio secūdi libri paralipo. vsq² ad caplm 10. Nō q² sic d⁹ aug⁹.
17. de ciui. dei. Salomō bonis inijs malos exit⁹ habuit: Quippe secū-
de res q² plerūq² sapientū aīas fatigāt: magis huic obfuerūt q² profuit
ipsa sapientia: etiā nūc: et deinceps memorabiles: et tūc lōge lateq² lau-
data: et in reuelatōib⁹ brē brigide legif: q² salomō et aristoteles nō sibi: s³
alijs vidicerunt. ¶ Salomō p⁹fecit tēplū septē annis: et 7. octauū anni
mense dedicauit. Achias syloniter propheta salomoni regi p⁹dicir: q² p⁹
mulieres: a mandatis dñi declinaret: Iō ab ip⁹sis caueat vnusq²sq².

Reges israel incipiunt.

effraen⁹
i. roboā a
22.

¶ Iste hieroboā fuit p⁹. de sa-
milia salomonis et bonus: s³ sa-
crus rex: pessimus idolatra sc³
ē: et peccare fecit isrl inducēdo
p⁹lm ad idolatriā: et multa ma-
la secuta sūt: immo pene toti⁹ p⁹li destructio.
Iste fuit figura machometi: vt petebit loco suo
sicut antiochus antichristi. ✠

Anno qnto roboā sifac rex egypti expoliavit hierosolymis templū: et abdo prop̄ba in samaria natus est: hic ad ieroboā imolantem vitulis missus in sermone dñi venit: eaq̄s imolantē arguit: hunc ad prop̄zia reuertere: leo in via strangulavit eo q̄ prop̄beta alius eū fefellit.

Anri rex israel emit montem samarie a somer duobus talentis argentei: et edificavit eū. Hachiel de bethel iericho ins-
tauravit.

Lapis filii?

Iste fecit capuam in campania: et regnavit bi annis. 28.

De sanctorū exemplis que iuxta decursum tēp̄is fuerunt vicissim: et non simul dicit greḡ. In moralibus: q̄ mira dispēsa-
tione divinitus actū sit: ut quicq̄ ad illuminandū noctem p̄ntis vite velut astra in hoc mundo radiarūt: donec verus lucifer
i. redemptor humani generis surgeret: Nam ad ostendēdā innocentia venit abel: ad docendā actiōis mūditiā venit enoch
ad insinuandū longanimitatem spei et operis venit noe. ad manifestandū obedientiam venit abrahā: ad demonstrandū
piugalis vite castimoniam venit isaac: ad iurandum laboris tolerantia venit iacob: ad reddendum pro malo bona retribu-
tionis grām venit ioseph: ad ostendendā mansuetudinē venit moyses: ad informandū p̄tra aduersa fiducia venit iosue: ad
ostendendā inf̄ flagella patientia venit iob: Et sic p̄z quō in p̄stiniis rēponibus admodū parvus fuit numerus p̄fectōrū: s̄z
circa hec t̄pa prop̄barum valde creuerūt sc̄itaris exempla: qñ etiā p̄les martyrizati fuerūt pro fide v̄niū veri dei: Ecce q̄z
fulgentes stellas in celo cernimus: vt in offenso operis pedes: iter nostre noctis ambulemus.

4222

Abysas. 3.

LL6

Iste abias mixt⁹ erat: quia aliqui bene se habuit: vt p̄z in bello et sermone longo p̄tra exercitū isrl in victoria di-
uinitus data. aliqui pessime: q̄z idolatruerūt: et ob tam ma-
gnam ingratitudinē percussus a dño parū regnavit: vt
p̄z. 3. regū. 9. et 2. paral. 13. Sub hoc fuit abymelech
pontifex.

Opera ieroboam: et duricia mētis ei⁹ patet. 3. regum
12. et sequenti capto: Et nota q̄ illud exemplū p̄niciōsis-
simū fuit posteris et vsq̄z hodie est: et in futurū erit: q̄z plu-
res querentes occasione dñandi retrahūt subditos a iu-
go fidei diuersū et alienū cultū instituendo: vt p̄z p̄dcm
machomerum: et sequaces suos: Similit̄ greci volentes
recedere ab obedientia ecclesie: scient̄ p̄z lapsi sūt in va-
rios errores: nouum modū in diuino assummētes officio
et ob hoc miserabiliter sepius exterminati sūt.

Nadab fi-
ieroboā a
2.

Iste nadab incepit regnare āno secū-
do asa regis iude: et fecit malū sic p̄ ei⁹
et percussit eū baasa et regnavit pro eo: vt pa-
t̄z 3. regū 15. c.

4225

Asa an. 41.

476

Iste asa in principio regni: et deinceps pene vsq̄z ad. 36. an-
nū valde bñ ambulauit: sicut dauid: et percussit ethiopes cōtra se
venientes: et abstulit idola: sed post hec inuicē fedus cum rege sy-
rie benadab prop̄t baasa regē israel q̄ incepit ascendere p̄tra se:
q̄s displicuit dño: vnde milit ad eū prop̄beta ananī: quem sta-
tim incarcerationi: et ideo voluit pedes: quia podagricus fact⁹ est
et plagat⁹ eadē pena qua prop̄beta vexauit: obiit vt p̄z 3. regū.
15. et 2. paralipo. 14. et 16. c.

Azarias filius obed prop̄ba clarus habet: et de captiuitate
predixit. 2. paralipo. 15.

Ananī prop̄ba: hic increpauit asa: et ideo incarcerationi.

Idien fili⁹ ananī prop̄ba mittit p̄tra baasa regē israel: et mar-
tyrio coronat ab eo prop̄t verbū dñi: vt p̄z 3. regū. 16. c.

Baasa. a
24. de i
sachar.

Iste baasa incepit regnare āno. 3. asa regis
iude: et ambulauit in penas ieroboā: cuius oēm
comum percussit de mandato dñi: nec audiuit
biu prop̄ba: vt dicitur: vt p̄z 3. regū. 15. et 16. c.

Iste capetus illius post regem capis regnavit annis 13. i. italia tpe iofaphat.

Iste tyberius regnavit annis. 9. Et quia submersus fuit in tyberi fluvio: qui antea dictus fuit albula: id ab eo nomen accepit.

Reges italie

Capet⁹ filius.

Tyber⁹ filius.

Circa hec tpa scōz doctoz scripta q̄ vidi gentiliū hystorias nō cōmemorant: et puto illā forte cām q̄ ad intellectum sacre scripture nihil pferant: vnde vsqz ad sardanapallū vltimū monarchiam assyriorum nullam mentionem faciunt de alijs intermedijs. Et nota q̄ quibūsdam impijs mirū valde videtur: quare sancti viri sic diligēt scrutari sūt hystorias gentiū cum tñ in scriptis suis toties moneāt nos sursum cor habere: et terrena fastidire: iuxta illud. Non loquetur os meū opa hominum: et illud. Tandē dñi loquet os meum. Pro quo est aduertēdum: q̄ multiplex necessitas eos ad hoc cogebat. Fuerunt enī qdā heretici et gentiles: qui sacra scripturā calumniabantur: quasi falsa esset: eo q̄ indebite assignarent de cursu tēporis et multa dixerunt facta esse alijs tēpibus q̄ ipsa narraret. Sed postq̄z hieronymus et alij intelligentes applicassent simul hystorias: patuit ignavia eoz: eo q̄ optima concordia fuit: siqz factū est: vt sacre scripture: nouū testimoniū accederet de inimicis quod firmissimū est: quo tñ nō indiguit: q̄uis vile fuerit propi imperfectos. Alia necessitas idem expetit: propi idolatriam destruendam. Quia enim tota simul gentilitas falsos deos coluit: necesse fuit indagare originem illius erroris et manifeste posuit improbare cultus ille vanissimus ipoz demonum: sic late patet per augustinum in libris de ci. dei.

Anno mundi 4240

4266

Linea xpi

Iofaphat a 25.

Numerus bellatorū in hierusalem 1260. milia exceptis ill' quos posuit rex in vrbibus iuda: Qēs bī ad manū regis.

096

116

Iste fuit filius achimaas: Porro pmo palip. 6. ubi ponit cathalog' pontificū iste azarias genuit ioannā: et regū. 4. dñi q̄ ioiada isti successit: forte binomius fuit vel est vitium scriptoris.

Iste iofaphat satis bon' fuit et gloriofus: vides et deuot' in via dñi: nec aliqd mali de ipso legit: nisi q̄ ipis regib' isrl' qñqz p̄buit auxiliū: et quedā pua alia: et tñ dñs fuit cū illo: et pacem dedit: et pugnavit pro eo: vt p3. 2. palipo. 17. cū tribus sequentibus. c.

Pontifices

Azarias.

Elias testibites de terra arabū: de tribu aaron propheta magnus daret scitāte vite: et miraculoz glia: b regū malle' fuit: q̄ etiā in padisum curru igneo subuectus est: vt p3. 3. regū. 17. Ipse dñi duplicē spm̄ habuisse. s. prophetie et miraculoz: q̄ etiā requieuit sup eliseum.

Iste bela anno. 16. asa regis iude cepit regē: et p̄cussit eū zamari cū oi domo p̄ris sui: vt p3. 3. regū. 16.

Samaria p̄dit

Iericho extruss.

Fames magna in isrl': iuxta verbū elie.

Reges isrl'.

Bela a. 2. fi. baasa.

Zamri 8. 7.

Amri a. 12.

Achab fi. amri. an. 22.

Iste zamri deleuit domū baasa: et statim p̄cussit eū amri: et regnavit pro eo.

Iste amri anno. 31.

Iste enadab fi mūlū sic antecessores sui

Reges syrie.

Benadab.

on regis syrie: iniit fedus cū baasa rege isrl': et rupto federe illo: p̄cussit fed' cū asa rege iuda: et ex tūc turbauerūt reges syrie regnū isrl' vt p3. 3. regū. 15.

dñi occidit: et scñ nabath: et alia multa fecit mala: q̄ postea infecta fuit p. h. eu.

Iste paup hō tot' deuot' erat valde instabil: pueril' mī: et furiose strēnu' ice regē. 38. an. asa: et sup oēs q̄ añ eū fuerāt iniq̄ egit: si hūmā sp̄ bonā directōem mīta mala nō fecisset: s̄ ipia iezebel pl' regbat q̄z ipse: et ipulit ipsū vt sequeatur se

Michaeas propheta de tribu ephrem i mozafti oz: quē peccantē achab sepius arguebat: et ipsū p̄dixit mozturū sub iozā filio ei' p̄cipitio valde portento iactat' ocubuit: vt p3. 3. regū. 22.

Iezebel filia regis sydonioz: vxor achab qdē tot' maliūe prodigiū: prophas

¶ Iste agrippa post tyberium .40. annis regnavit. His temporibus homerus fuisse in grecia prohibetur.

Agrippa filius.

¶ Vbi lucide probat q̄ doctores gentium in proprijs libris suis sibi ipsi tradidit: et puerili nimis et grosse procedit: ita ut et pbi ac ceteri virtuosiores vtriusq; sexus homines eos verbis et scriptis redargueret: Tertia causa eque necessaria fuit vacillatio infirmorum adhuc in fide tempore primitivae ecclesiae: qui seducti sepius fuerunt a paganis: dicentibus q̄ melius esset colere idola q̄ xpm: q̄ tempore christianitatis semper fuerunt disfortunia: et tunc cultus deorum magna prosperitas: quod omnino falsum fuit: ut patet ex proprijs eorum historiis: sicut orosius luculentè probat: et etiam augustinus. Iulianus et ambrosius etc. qui omnes clare ostendunt q̄ tunc christianitatis fuerunt multo gratiosiora q̄ idolorum sive crudelium demonum: ut infra patebit locis suis. Sunt et alie plures causas: quae ex parte superioris tactae sunt: et quedam infra dicent: Verum in omnibus est bonum reperire contemplationem: et pia mens ubique proficit: eo q̄ diligentibus deum omnia in bonum cooperentur. De hac materia vide plenius in libris pallegatis.

¶ Israel et iuda hoc inter se differunt: q̄ omnis populus prius appellabatur israel: et qui regnabat de genere david in hierusalem appellabatur iuda: Et quoniam ab israel viri aurei colebantur in dan: et bethel: propterea ab assyrijs primum capta est samaria: non tamen omnia deleta: Et multo post tempore iudas a chaldeis ductus est in babylonem: quia minora peccata habuerunt. ¶ Tunc etiam bithorian recessit edom: ne esset sub iuda. ¶ Abdias propheta de tribu iudae in agro bethachara natus: discipulus fuit elie.

¶ Iste iozabab pessimus filius de bono patre: occidit fratres suos: et ambulavit in viis regum israel: et ideo miserabiliter plagatus in omnibus: infelicitè obiit: ut patet. 2. paralipo. 21.

4291

4299

4300

Iozabab annis .8.

¶ Athalia vxor eius filia achab naturalis: et amri: mori loquendū: quia avus eius erat.

Othozias a iazabab a. i.

Athalia annis 6.

insidie. Ista per tyrannidem invasit regnum: et occisa est.

806

006

668

21. annis iuxta quod dicitur

¶ Iste othozias fecit malum coram domino sicut pater eius: et statim occisus est a bieu: cum omni domo achab. Athalia vero mater eius audiens mortuum filium suum surripuit regnum: et occidit omne seminem regum: et regnavit sex annis: et 7. anno ioiada pontifex fecit eam interficere: ut habetur 4. regum 11. et 2. paralipo. 22. et 3.

¶ Iste ioiada induratus fuit: et amovit athalia ne regnaret super iudam: constituitq; ioas filium iozabab pro ea: ut patet 3. regum 11. et 2. paralipo. 22. hic solus post moysen legem vixisse. 130. annis.

Iozabab soror iozabab vxor eius.

Ioiada. vixit annis 130.

¶ Ionadab filius rechab clarus habet: de his stirps valde religiosa descendit: qui tanquam peregrini pueri fuerunt sine agris etc. Et nota q̄ rechab descendit de ietro sacerdote mediane cognato moysi.

¶ Eliseus propheta filius saphat: de terra ruben: qui erat de abel: surrexit loco elie: duplici spiritu vtriusq; testamenti: timoris. scilicet amoris predicator: qui tam reprobis q̄ electis per omnia gratia extitit: clarus virtutibus: et miraculis gloriosus: primo miraculo: aquam iericho sanavit: ut patet 3. regum 2. etc. et mortui anno 1153. post natiuitatem abrahe.

Ochofias as an. 2 filius-

-achab.

Iozabab annis 12.

¶ Iste iozabab incepit regnare. 18. anno regis iozabab loco fratris sui ochofias: hic obsidebat benadab in samaria: et diuinitus meritis elisei fuit liberatus: ut patet 3. regum 6. et 7. etc. sed quia secutus fuit peccatum ieroboam: interfectus est a ieu cum omni domo patris sui: ut patet 3. regum 9. et 10. c. ubi supra.

Ieu an. 28.

¶ Iste ieu rex vinctus a puero elisei: percussit ieroboam cum omni domo achab: et etiam ochofiam regem

¶ Iste ochofias misit ad beezebub deum accaron consulendum si possit sanari: propter quod obiit iuxta verbum elie: ut patet 3. regum 4. cepit autem regnare. 17. anno regis iuda de iozabab.

Azabel.

¶ Iste azabel exigentibus meritis suis occulta dei iusticia promouens fuit in regem syrie: ut affligeret filios israel: et suam prolongaret iniquitatem. Afflixit autem israel vltimum modum: ut patet 3. regum 10. Nemo igitur gloriatur etiam si a deo apte ad officia promoueat cum nesciat quid in occulto dei tremendo iudicio de se diffinitum sit.

¶ Anno d. c. 10. post natiuitatem abrahe annis christi natiuitate annis. d. cccc. 23. helias propheta auriga israel: et origo religionis carmelite heliseo vidente rapitur.

de romulo filio
Titus iulius vocat istū romulū
Entropi? dō 7 alij qdā aremū

Reges italic.

Aremulus.
siluius. 12.
rex.

Iste aremulus filius regnavit annis. 19. rpe ioas regis iude. hic
psidiū albanorū int montes vbi roma nūc ē posuit: Iūm? fili? fuit iulius
proavus iulij proculi: q cū romulo romā cōmigrans: fūdavit iulīa gēre.
Iste etiam ob impietatem fulmine icus interiit.

no
etiam virgurg
Ligurgus his tēpibus floruit: qui l3 gentilis fuerit: tñ leges iustissimas nālī iuri 7 diuīo psonas lacedemonis dedit nec
quicq3 censuit: cui nō ipse exemplū pñdaret: Auri argentiq3 vsū: 7 oīum scelerū mām sustulit: Fundos omnium eq̄litr
inter oēs diuisit: vt equata p̄monia neminem potentiorē altero redderent. Conuiuare oēs publice iussit: ne cuius diuī
tie in occulto essent: Iuuenibus non amplius q3 vna veste vti toto anno pmisit: nec aliquem cultius q3 alium progredi vo
luit nec opulentiū epulari. Emī singula nō pecunia: sed cōparatione meritū iussit: Pueros puberes non in forum: sed in
agrum deduci iussit: vt p̄mos annos non in luxuria: sed in oī ope ac labore agerēt: nīlī eos somnii causa subternere: 7
vitam sine pulmento degere: nec prius in vrbē redire q3 viri facti essent: Constituit virgines sine dote nubere: vt vxores
non pecunie causa eligerent: seueriusq3 m̄monia sua viri coercerent: cū nullis dotis frenis tenerent: Maximū honorem
non diuitum 7 potentum: sed senū esse p̄stituit: Et q3 he leges dure videbant iureiurando eos astrinxit: ne quid de tā diuī
nis legibus mutarent donec rediret: 7 sic extra patriā profectus: volūtariū p̄petuo duxit exiliū: 7 suis legibus et̄nitatē das
ret: Moriens etiā p̄cepit ossa sua in mari p̄iicere: ne si ad patriā deferri p̄tingerent: lacedemones se a iuramento solutos
esse putarent. O hominem gentilem: qui pene solus amputas ab oībus xp̄ianis etiā sanctis omnē supbiendi mām: Nō glo
rient martyres nostri: q̄si aliqd magni pro vita eterna fecerint qñ talia videm paganos fecisse 7c. vide aug. p. 2. 7. 3. de
ciuit. dei. 7 specialiter in quinto.

Anno mundi

4306

Reges iuda.

Linea xpi.

Joas annis
40.

£68

Iste ioas vū adhuc infans esset subtractus fuit ab interfectione: que exercebat ab athalia. Cū autē
esset annorū septem: p̄stituit eū ioiada pontifex regem: 7 optime se habuit cūctis diebus: q̄b? rexit eū idē venerandus sacer
dos dñi: sed post mortem eius delinitus blanditijs magnatorū: qui odio habebant sacras ceremonias humilis c̄bientie
mosaice legis: deprauatū est cor regis in interitū suū 7 illoz: cunctis retro nationibus horrendū relinquemes exemplum:
q3 sūt graue piaculū: hūilibus nolle p̄sentire. vide. 2. palip. 23. 7. 24.

Zacharias fili? ioiade lapidat
in suū regis ioas int altare 7 rem

Pontifices.

plū: 7 gloriofo martyrio coronat
2. palip. 24. increpauit enī ioas
q̄ dereliquisset dñm.

Azarias.

Iste autē zach. dñ cognomento in euangelio fili?
barachie. i. benedicti domini.

Iste azarias boni p̄ris bonus filius: titulum laude dignū meruit
q3 pro zelo legis p̄stanti restitit osie regi iude: volenti sacrificare: vt
pater. 2. palipo. 26.

Reges israel

Joabaz
ā. 17.

Iste iohas valde attritus est cū tota gente sua azabele rege syrie: 7 ideo deprecabā dñm: 7 paup̄
um releuatus est: vt p3. 4. regū: 13. 7 cepit regnare: 23. anno ioas regis iude.

Reges syrie.

Hic prochas fili⁹ auētini regnauit annis. 23. tpe ofie re-
gis inde: vñ virgilius laudes eius extollit in hoc versu:
Proximus ille prochas: romane gloria gentis.

Prochas fil
vi⁹. 14.

Nobile quoddam factum ac relatu dignū hoc tpe in britania fertur accidisse: Fuit ibi rex quidā seyr noīe filiū carens: sed tres pulchras filias habens: quibus regnū diuidē cogitabat: vt tñ sciret cui po-
tiorē prem daret a singulis interrogauit quantū ipsū diligerent: Prima ⁊ scda rīderūt sub iurāmēto: q̄ plus q̄ proprias
aīas. Tertia autē videns senē blanditijs credē: serios⁹ rīdit: q̄ ipsū vt patrē diligeret: neq; vt ampli⁹ interrogaret protin⁹
subiunxit: quantū habes tantū vales: tantūq; te diligo. Iratus pater duabus regnū diuisit: tertiā autē exheredauit: quā
tñ propi nimia pulchritudinē: res francie sine of dote in pūgē accepit. Senescente autē seyr a duabus filiabus ac earū
maritis regno priuāt: ⁊ intm despici q̄ vix cum vno famulo ab ipsis teneret. Recordatus igit pūstine gñe: ⁊ iniurie: quam
iuniori filie fecit: que sibi veritatē dixit: cū fletu in hanc vocem erupit: O filia q̄ vera sūt dicta q̄ mibi rīdisti: quantū habes
tantum vales tantūq; te diligo. Nū igit habui qd dare potui visus sum eis valere: qui non mibi sed donis meis amici fue-
runt: Interim dixerunt me: sed magis munera mea: nam abeuntibus munerebus: ⁊ ipsi abierunt: tandem cum nō habe-
ret quid cōmēderet aut indueret: ab ipsa iuniorē filia clementer suscipi: regnoq; gloriose restitui. Similia plura repies.
Nota plerūq; dulciloquos fidelitate: fideles dulciloquio carere: **P**roca isto regnāte Sydon argiuus: ⁊ mensuras ⁊ pō-
dera repperit: Cum apud hebreos baranas in iudea: ⁊ seroboam in iherusalem regnarent.

4375

Sine rege ā
13.

824

¶ Nota q^d regnū iudee post mortē amasie fuit. 13. annis sine rege: q^d subtilis oportet accipere ex collatōe annōz regū isrl̄: 1^a iuda: q^d amasias cepit anno. 2° ioas regis isrl̄: 2° osias filius amasie cepit anno. 27° hieroboam regis isrl̄: q^d tempus extendit se ad. 41. annos: a q^o subtrahē ānos amasie: 2 sic manēt. 13. quib⁹ ozias puul⁹ erat: nec ad huc ad regnū aptus. Hoc autē. 70. 7 multe alie hystorie non habent: f3 alibi hoc supplet: f3 hoc ad oportet pcondare eas aliqñ errabis quoad supputatōem annoz rē.

Eliseus moriſ ⁊ oſſa eius prophetâr: qꝫ mor
tuus ſuſcitatur eoz tactu: ⁊ tres victorias habuit
iſrael p̃tra ſyros meritis ei⁹: ſepult⁹ ē iſ ſamaria.

Jonas propheta filius amathi datus habet: et multa p̄dixit q̄ nō sunt scripta: Dic p̄hec mittit ad niniue: vt p̄z in ei⁹ libro. Dicit autē q̄ ip̄sum helias suscitauerit a morte adhuc puerum.

Microbo
amã. 41

¶ Iste ioras percussit syros inibus vicib⁹ iuxta vbi
elizei: et tulit vrbes de manu benadab filij azabe
lis et restituit regno suo: Ipse et afflixit amasia:
nole ns: s; copulsus: supbia ei⁹ hūiliauit: vt p3 4
regū 13. Et cepit regē. 37. ano ioras reg⁹ iude.

it regnare año. 15. amasie regis iude:

Ciste ieroboam satis bellicosus et vi-
ctoriosus fuit: et priuilegiū regē syrie: et re-
stituit regnū isrl̄ sicut prius: insup et da-
mascū iuxta vbu iōne prophete. Attēde
q̄s fit innoxialis status regnoz. 3. israh̄ cō-
tritus vltq̄ ad nōissimū būilāt? e valde
syri elenati iam ab infirmis mirabiliter
deprimuntur: sic qui fuit sup̄a fit infra:
et econtra q̄ fuit infra ascendit sup̄: ut p̄
descendat infra. hec ē rōta volubilis hu-
manis sp̄is: tō nō est mōtus q̄ pauci ele-
cti ad hoc affertunt a dño: et q̄ viri sen-

¶ 3te benadab fuit filius azabelis: et debet scribi p d. fm
hieronimum.

fati huiusmodi instabilitatis negotiū totis viribus fugere prędū: vide aug⁸. de ciui. Dei in multis locis: si boni regnant multis profunt: si mala econtra ꝛc.

¶ Iste arbat⁹ vicit sardana⁹ pallū dñm suū: et monarchiā ei⁹ p^m destruxit et ad medos transfudit spe mag⁹ q³ re: q³ varius hoc post fecit.

Arbat⁹
1⁹ rex me
dozum. -

-regnavit
ānis. 28.

Dacedo
nū regnū
onitur. -

¶ De hoc regno descendit alexander magnus: destruxit aut tpe onie pontificis p^{ij}.

gnavit,

cu⁹ p^{im} rex fuit charan⁹ fili⁹ arbat⁹. 28. annis re⁹

¶ Lacedemonio⁹ reges deficiūt: Lido⁹ icipiūt.

¶ Iste armilius filius regnavit annis. 43. et fratrem suum numitorē de regno eiecit: et post ipse a romulo et remo fratribus geminis occisus est: et numitor restitutus fuit in regnū suū: q³ fuit avus eoz.

Armili⁹ fil
ius annis.
43.

¶ Reges italie **¶** Monarchia assyrio⁹ illa magna cessat: q³ stetit ultra. 1240. ānos: et surgūt tpa horre⁹ da pene vsq³ ad xpi⁹ natiuitatē: in q³ b⁹ būan⁹ sanguis v⁹ q³ credi pōt in oib⁹ mūdi p⁹ tan q³ aq³ fusus ē: vide chronica orosij libro scdo et alioz.

¶ Reges assyrio⁹.

Sarda
nappall⁹
vltimus

-monarcha assyrio⁹.
¶ Iste sardanapall⁹ tot⁹ vitio⁹ sus fuit: puluinariaz p^m rep⁹ perit: bitu m⁹ iebzi idur⁹ iē m⁹ i

res delictis vacavit Ob h⁹ idignati vasalli ei⁹ noluerūt obe diētā seruare: aggressi ēt ipsū debellarūt: q³ cernēs seipsū pcremauit: fuerūt tñ reges assyrio⁹ potentes sine mo⁹ narchia vsq³ ad destructionem niniuen.

Pbul.

¶ Spartani ipsi sunt lacedemones: p⁹ ānos. 50. cū atheniensib⁹ cruentissima bella cōmittūt: vbi sc⁹ per incerta victoria fuit: terra mariq³ pugnatum est etc.

¶ Iste pbul et sequentes recuperare volētes monarchiā: nō modice turbatūt terrā: et ascendit etiā ad isrl⁹: et cepit iherlam: et sc⁹ ē manaben rex israhel ei tributarius: vt h⁹ 4⁹ regū. 15⁹

¶ Anno mundi

4388

4414

¶ Reges iuda

Ozias vel
azarias. 52

¶ Linea xpi

811

582

¶ Iste ozias fecit q³ bonū erat corā dño: nec aliquid mali de eo scriptū est: nisi q³ adolere voluit censū sup altare thimi amaris: prohibēte eū sacerdote azaria: p⁹ quā inobediētiā percussit eū dñs lepra: vt p³. 2. paralipo. 26. Etia tūc terremot⁹ factus fuit: et cineres altaris effusi sunt.

¶ Esaias nobilis propheta daret: vñ⁹ de q³ tuoz p⁹ncipaliozibus: q³ euangelista magis q³ propheta d⁹ a scō hieronymo: p⁹ quē euidētiā p⁹phetie sue.

¶ Pontifices

¶ Osee propheta p^{im} de. 12. mittit contra. 10. tribus
¶ Joel 2⁹ de. 12. prophetat de iuda et fusa ei⁹ tribulatioe
¶ Amos 3⁹ tra gētes m⁹ ias p⁹phetat: et spāit p⁹. x. t⁹
¶ Abdias. 4⁹ de. 12. prophetat contra edom.
¶ Jonas mittit ad nininitas: q³ audierūt eū: s⁹ isrl⁹ nec m⁹ ias credidit.

Amarias

¶ Reges israh

Sine re
ge. ā. 33

Zachari
as. filius
hierro -

-boam
mensib⁹. 6.

Sellā m
.1.

Manab⁹
an. 10.

¶ hic regnū isrl⁹ fuit sine rege annis. 33. q³ p³ ex collatioe regū iuda etc.

¶ Iste zacharias cepit regnare anno. 38. osie regis iude: et fecit malū sicut p⁹des cessozes sui: Et b⁹ est 4⁹ p⁹ iebu: et percussit eū sellū: et regnavit p⁹ eo: q³ statim percussus a manabē: regno et vita caruit: vt p³. 3. regū. 15⁹

¶ Iste manaben cepit regnare āno. 39. osie reg⁹ iude fecitq³ malū corā dño: et tradidit eū dñs i manns regis assyrio⁹: q³ induxit ei talēta argenti mille. vt p³. 4. regū. 15⁹

Rasim.

¶ Iste rasim rex syrie vastante indā tpe achas: p⁹ quē obsedit in regatp⁹ balasar in damasco: et cepit civitatē: et ipsū ieterfecit: et transfudit p⁹ p⁹im: vt p³. 4. regū. 16⁹

CRea dgo filia numitoris in tēplo dee veste seruiuit: q̄ p̄ admittit amastū: & pcepit: peperitq; gemellos: romulū & remū ob hoc ipsa viua sepulta est propi incestū: & infantes proiecti sūt foras: & mirabilē a lupa meretrice nutriti. Porro ob reuerentiā romanorū dixerūt poete q̄ mars deus belli cōcubuerit cū ea: stuprum taliter aut palantes: aut excusantes vel honorantes.

CConditionem vrbis titus linus p̄ decē & quatuor decades. 140. libros prosequi: s; hodie n̄ oēs reperiūt. De ipso facit b̄tus hieronym⁹ mētoz i eplā ad paulinū & seneca in vltimī declamationū libri prologo.

Numitor.

CIste numitor restituit i regnū: statim post a romulo occisus fuit: vt ozosius testat.

CIste reglatphalasar cepit terrā neptalim & galilee: & eos q̄ transiordanē erant trāstulit in assyrios. post etiā ob rogatum achas obsedit damascū: & raasim regē damasci interfecit: & syros trāstulit i dīrenē: vt pz. 4. reg. 15. & 16.

Reglat
phalasar.

osce regis isrl̄ cepit eā: & regē misit in carcerē: & israel trāstulit in assyrios: & cessauit regnum isrl̄ q̄ stetit annis. 282. Samaria tūc dīca ē: q̄ nūc sebaſte dī fm hieronymū.

Salma
nazar.

COlympias prima a grecis instituit: vel a bellienſib⁹ post annos troiane captiuitatis. 392. Et hec est era famosissima: tā latinorū q̄ grecorū: Et fm hieronymū olympias vna quatuor annos plenos prinet: & fm istū cōputū āno. 40. osce: vt circa ista era incipit. f. anno mundi. 4428. fm septuaginta interpres circa. 50. annū osie. Et nota q̄ x̄ps nascit̄ olſpiade. 193. q̄ faci-

4140

4456

-unt ānos. 772.

Joathanā.
16.

CDe b̄ ioathan nihil mali scribit: nisi q̄ ex celsa more aliorū nō abstulit: vt pz. 2. palipo. 27. portā domus dñi sublimissimā edificauit: q̄ i actibus ap̄loz. 3. & vocat̄ speciosa. Oēs sigdem porte templi in terra fuerūt: excepta speciosa que pendeat: que ab hebreis vocabatur ioathan.

Achas ā 16.

957

747

uoluntatem ip̄s eius omniū d

CDe hoc achas nihil boni habet: dereliquit dñm: & derelict⁹ est etiā ipse ab eo: & percussus cū pp̄lo suo valde est a regibus israel & syrie: vt pz. 2. palipo. 28.

CMichas propheta p̄tra hierusalē & samariā

.7.

Naum propheta cepit prophetare ninīuen.

Achitob

CIste pbacea etiā fecit malū & percussit eū pbacee: regnavitq; pro eo: cepit aut̄ regnare. 15. anno osie regis iude.

Pbacea
ia an. 2.
filius -

Pbacee
an. 20.

CIste pbacee fili⁹ rbo melie: cepit regnare an. no 52 osie: & sic fecit: sic factū ē ei: q̄ osie piura uir p̄tra eū: & interfecit

Sine re
ge ā. 8.
vt ā.

Osee. fi
belazan
.9.

CIste osee vltimus rex isrl̄: cepit anno. 12. achas regis iude: & fecit malus rē.

ipsū: regnavitq; pro eo: fecit etiam pactū cū raasim & vastauerunt iudam: & iō reglatphalasar opp̄ssit eū: & trāstulit q̄si tres trib⁹ in assyrios: vt pz. 4. regum. 15.

Anno nono regni ei⁹ captus ē a salmanasar: et isrl̄ trāstlat⁹ est in assyrios: vt bf. 4. regū. 17.

¶ Era principalis romanoꝝ oꝛosij: martini ⁊ alioꝝ: ipse est annus. 12. ezechie fm hebreos fm. 70. vltimus acham.

¶ Urbs roma condit anno mundi. 4484.

¶ Anno añ xpi natiuitatē. 715. roma in monte palatino a gemellis p̄dita est: velut secūda babilonia: verū tpe paupertatē nūq̄q̄ alī loc⁹ ea sāctioꝝ: nec bonis exemplis dūtoꝝ fuit: ⁊ q̄nto rerū min⁹ hūit rāto min⁹ cupiditatē hēbat: p̄ diuinitē auariciā et luxuriā iduxerūt. ¶ Nō q̄ oꝛosius d̄ h̄. romulo mītra mala scribit. s. fr̄is ⁊ aui ⁊ alioꝝ pꝛobatissimoz viroz inīq̄z moꝛtē: ⁊ violētiās: tyrānideq̄q̄ p̄les. Cōgregauit. n. pastozes ⁊ latrones ⁊c. cū qb⁹ ciuitatūla extruxit: ⁊ illā vi alios opp̄sit circūca potētes

Romulus 1°
ā. 37. roma
noꝝ rex.

Rem⁹ a fre
occidit ā. 3. ff
de re. vi. vl.

¶ Iste merodach p̄m⁹ rex babilonis famosus recessit a mōarchia: nec obediuit assaradō regi assyrioz: sūt nec rex me doꝝ ob h̄ nis defecit regnū assyrioz ⁊ reges babilonie ceperūt eē potētes vsq̄ ad balthasar vide magistrū in histoꝛ.

Tu regere imperio populos romane memento.
De tibi sint artes paciꝝ imponere moꝛes.
Pacere subiectis ⁊ debellare superbos.

¶ Reges assyrioz

Senna
cherib.

Assaradō
fi. scabe
rib.

¶ Reges babilo
nie incipiunt.

Merodach.
rex babilo
nie misit -

-munera
ezechie vt
p̄. 4. regū.
20.

Thales.
Solon.
Chilon.
¶ 7. sapiētes
Deriader
Eleobolus
Bias.
Piracus.

¶ Iste sennacherib ascēdit in iudā p̄ ezechia virū sc̄m: ⁊ p̄cussit dñs exercitū ei⁹. s. 185 milia viros bellatoꝛes: Ip̄le at̄ turpiū fugies: puenit i ni nuen: ⁊ afflixit iudeos ⁊ thobia: randē a suis filiis oeci⁹ sus ē: vt p̄. 4. regū. 19. ⁊. 2. palipo. 32.

¶ Thales mī est vn⁹ de. 7. sapiē tib⁹ clari⁹ habet: q̄ p̄ theologos. i. poetas sophi dicti sūt. i. sapiētes Iste thales p̄mus potuit p̄dicere defectū solis ⁊ lune: vt dicit aug⁹. 8. de ciui. dei.

¶ Anno mundi

4472

4501

¶ Līnea xpi

Ezechias an
nis 29.

¶ Sol. 10. lineas reuertit̄ reducēs vmbꝛā p̄ li neas qb⁹ iā descenderat in horologio: ⁊ sic illa dies erat longior alijs. 10. hoꝛis: O magnum poꝛtentū: strages hostiū: additio annoꝝ. 15. vi te ezechie.

Manasses. an
nis 55.

777

869

¶ Iste ezechias optimus filius de pessimo patre achaz: ambulauit corā dñō corde p̄fecto excelsa abstulit: ⁊ domū dei instaurauit: nec s̄lis ei⁹ fuit ante eū in regib⁹ iuda: ⁊ ergo dñs gloriificauit eū: vt p̄. 4. regū 18. 19. ⁊. 20. ⁊. 2. pal. 19. 30. 31 ⁊. 32.

¶ Iste manasses pessim⁹ fili⁹ optimi patris fecit malū sup oēs q̄ añ ipsū fuerūt: ⁊ sanguinē inocentē fudit plurimū: pꝛopt̄ q̄ rex assyrioz vastauit iudā: ⁊ ipsū manassen cepit ⁊ in carcerem misit: Postea ad cor rediens: ⁊ dñm deprecans: ⁊ exaudivit⁹ fuit: ⁊ in regnū suū restituit⁹. Oia q̄ añ fecerat destruxit ⁊ in via dñi recte ambulans: non sine grandi admiratōe oīum qui eū añ nouerant vitā beatā duxit: vt p̄. 4. regū. 21. ⁊. 2. pal. 33.

¶ Pontifices

Sadoch

Thobie historia deuotissima ⁊ tota exemplaris hic text⁹.

¶ Israel transfertur in assyrios: ⁊ defecit regnū q̄ stetit. 272. annis. ipse est annus. 6. ezechie.

Syracusa condit in sicilia: Catbinia similiter.

Nota fm aug⁹. 18. de ciuitate dei: qd cicerō magnis laudibus romuli ascribit q non rudibus et indoctis tēpibus qñ fa-
cile hoīes fallebant meruerit honores diuinos: sed iā eruditis et expolitīs: vnde p3 vesanus idolatrarū error: q: si in his
tēpōribus doctis illuminati sūt: q3 sit ineptū q antiqui leuibus moribus decepti: hoīes mortuos deos scōs putent: et ob h⁹
ipsi ampli⁹ neminē inī deos ascribendū decreuerūt: non tñ cesarūt a cultura talū falsoz deoz: sed morem antiquū seruā-
tes et augentes: qd dictis verant fieri: factis approbant: vnde pstat eos non esse excusatos: imo aplo teste pl⁹ illis peccare.

Num a pōm
pilus an 41

Iste numā marīnus idolatrarū fuit: et vrbē adeo simulachris repleuit: vt ipse ibi locū reperire nō pos-
set: hoc mō aug⁹. stulticiā eius deridet quasi magna iniuria sibi fca sit: q ipse non sit inī deos ascriptus
q deoz cultū sic promouit: hic ianuariū et februarū anno addidit: Adurum sup modū est: q hi viri pcel-
lentissimi ingenij in cunctis pene que sub sole gerunt: tam a: utelidirebant: et in agnitiōe veri dei sic delirabāt. Sīas aga-
mus dño deo: Ipse etiā annū in decē menses descriptū: prius sine aliq suppositione confusum: et infinita sacra ac templa
romane cōstituit: Morbo decessit. 16. imperij sui anno.

Postq3 creuit elegit centū senes pro pōlio: quos appellauit senatores: et mille pugnatores quos milites a numero ap-
pellauit: sicut dicit eutrop⁹: profecit in sublime: tandē propi demerita sua inī deos cōnumeratus est: eo q pcellus a toni-
truo nusq3 cōparauit: hoc enī ad cumulū sue damnatōis accessit: vt eo magis tormentaret apud inferos: quo in terris ei⁹
memoria celebrior haberet: quā vtrūbus non meruit: sed falsa vulgi adulatione: aut vera deceptione adept⁹ est. Predi-
cti senes post mortem romuli regnauerūt anno cū dimidio: expectantes si forte redisset rē.

Sibylla samia fm quosdā his dicit fuisse tēpibus. **E**t nota q sci doctores nō vtrū dictis sibyllarū: ac aliorū gentiliūz
ad confirmationem fidei scē xpiane: sed eas nec prophetico spiritu clariūse: s3 arrepticias fuisse dicūt. An aug⁹ contra ma-
nicheos disputans dicit. Si qd veri de deo: sibylla v⁹ orpheus: aliue gentium vates: aut philosophi dixisse pbiēnt: valet
qdē aliqd ad paganorū vanitatē reuincēdā: nō tñ ad istoz auctoritatē cōplectēdā. Quantū enī distat de xpi aduentu inter p-
dicationem angelorum et confessionem demonum: tantum distat inter auctoritatē prophetarū et curiositatē sacrilegorū.

4528

Iste glauc⁹ vel calencus: prim⁹ ferri
iter se glutinū excogitauit: siue prim⁹
iuentor terre que pūgit ferrū: quam
solidamen appellant fabri italicī.

Esaiaas martyrio coro-
nat cū multis alijs: eo q
regis opa pessima repre-
hēdebat: qui secc⁹ fuit i
duas partes serra.

259

MARCIANUS IDI AVUS OVIUS D

Calencus vir iustissimus leges pdidit: et inter cetera decreuit: vt qui adulterij crimē cōmitteret vtroq3 oculo priuaret:
qd cū filius ei⁹ cōmisisset: iussit ipsū exoculari. verū tora ciuitas aliq3 diu ei reluctabat: Tandē victus instantia ppli ne lex a
se pdita violaret suo pri⁹: deinde filij oculo eruto vtrūq3 vsū videndi reliquit: Sicq3 mirabilis equitatis temperamento
se inī misericordiē patrem et iustū legillatorem partius est. Disce o xpiane quanta diligentia debeas scā dei tui precepta cu-
stodire: si sic maluit paganus puniri pro iusta lege sua. q3 eam inultam relinquere. hec et multa similia oportuit in populo
carnali obseruare cū summa seueritate: quatenus timore pecc a prauis cobiberent.

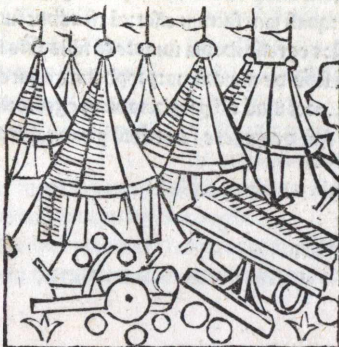
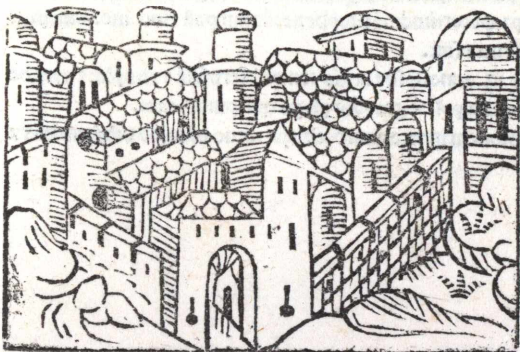
Sellum.

Elchias.

Mortuo romulo g. 37. regnauit annis: vt refert bñs hierony-
mus: p quinos dies senatores tempu. reuerūt: atq3 ita pms
expletus est annus. Post quos numā pompi regnauit: q ca-
pitoliū a fundamentis edificauit: hic bellū nullū gessit: s3 non
minus ciuitati q3 romulus profuit: nam et leges romanas mo-
resq3 pstituit: q puerudine plioz: iatrones ac semibarbari vix
debantur.

Tradunt hebzei bt idem hieronymus refert: Esaiam socer-
rum fuisse manasse filij ezechie regis iuda.

Nabuchodonosor subuertit hierusalem

numa pompi

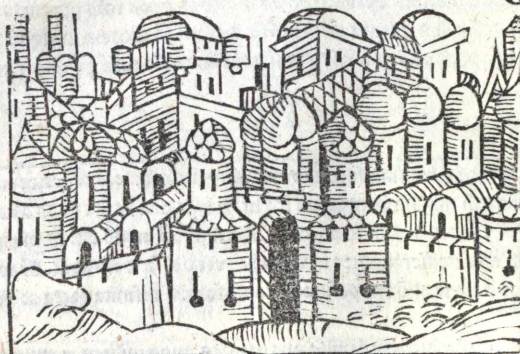
de myllites

Romulo

pompi
leges rom
nas vnti
tū

¶ Nota fin aug. 3. de cini. dei: q ab dbe pdita vsqz ad augustū tam p̄tinue pugne extiterūt: vt pro miraculo habitū sit q vnus ān^o post primū bellū punicū sine bello transierit exceptis. 42. annis nune: quibus pax continua fuit.

¶ Reges romanoz

¶ Iste tullus al' tull' nō ferens rēpus pacifice transire: ob turbationē quā suscitauit vicinis suis p̄longa quies: tpa merito hostilitat' nomē sibi acq'siuit: et p̄m^o regū romano rū purpura et fascib^o vsus ē: et deiecto mōte celio: vrbē am-

Tullus 3°.
ā. 32. Post
li^o.

plauit: Et qz dissipat de^o gētes q bel-
la volūt: tpe cū oī domo sua a fulmie
percutus iterijt.

¶ De isto tulio sic dicit valeri^o li. 3.
c. 4. Hic in cunabulis primo accepit
agreste iuguriū: eiusqz adolescentia

in pectore pascendo fuit occupata validior etas iperium
rexit: s; senectus eius in altissimo maiestat' fastigio fulsit
¶ Niniue destruit p regē medoz: et regnū assyrioz peni-
tus cessauit: vt pdixerant naum prophā et thobias.

¶ Bizantiū ciuitas a quodā pdit pausaniarege
spartanoz: que postea constantinopolis dicta ē.

¶ Hoc tpe dicit hieronymus sibillā samīā claruisse.

¶ Reges baby-
lonie.

**Nabuchodo-
nosor.**

¶ Iste nabuchodonosor bellicosissimus fuit et victoriosissimus per oīa: eo q esset dga
furois dñi: vt puniret pctā pp̄oz mltroz: b p^o erat rex babylonie: et postea obtinuit re/
gnū assyrioz: qd destruatū ē a medis: et scūs ē monarcha: et s; b^o diuersimode cōpurant
anni ei^o qz diu regnauit: Multiplicē de ipso scriptura loquit^r: iā bona: iam mala: q dñi
genē sci exposuerūt. Placet tñ qbusdā qz prop̄ pñiam illā magnā: q scribit in danielē

sit saluatus: et qz scriptura vitā ei^o pcludit in laude et p̄fessione vnus veri dei: Idem sentit nicolaus de lyra: vt p3 daniel. 4.
Dicūt doctores quidā: q deus inspirabat sibi: vt vindicaret e de inimicis suis: s; ipse inflictu isto abusus fuit p supbiā et iui-
diam: et sic non meruit per hoc q instrumentū fuit diuine iusticie. Forte de oībus post penituit meritis danielis.

¶ Anno mundi

4556

4558

4589

¶ Linea xpi.

Amon ānis
2.

Josias an
nis 31.

Joathas m.
3.

879

179

119

¶ Iste amon fin textū hebreoz duobus tñ
annis regnasse pbibet: s; fm. 70. ānis 12. et
ita supplent hic. 10. annia. 70. de illis 13.
s. sine rege: Et fm hoc aprande sunt historie
alie: q cōit sequunt. 70. Hic idē rex fecit ma-
lum coram dño: et percussus a seruis suis: si-
ne penitentia obiit.

¶ Iste josias optimus fili^o de puer: o p̄e
grā singulari p̄uentus adhuc in pueritia
requisiuit dñm: et vsqz i finē p̄seuerauit lau-
dabilis: i qbusdā exēssit ezechia p̄ orauum
suū: et iō dī non habuisse silem in regibus
iuda. Eius religiosam vitā: et opa scā pluri-
ma vide. 4. regum. 22. et 23. et 2. palipo.
34. et 35.

¶ Iste ioathas statim post
mōrē p̄is p̄stitut^o fuit rex
in hierusalē: sed qz non fuit
secutus exemplū pii patris
sui iosie: iō pharao nechao
cepit eū: et duxit eū in egi-
ptum: vt p3. 4. regū. 23.

¶ Pontifices

Azarias.
filius el-
chie.

¶ Sophonias propheta destructionē hierl'm et reedificationem.
¶ Oida prophetissa vxor sellum propheta iosie regi rē.

¶ Thobias morit ānoz 120. vir scūs plen^o opibus bonis et prophetic spū clarus: prophetauit nanqz de destructiōe hieru-
salem et templi: quasi iam factum esset: cū tñ adhuc futurū esset prop̄ certitudinē prophetic: statim post eius mortem vxor
eius mortua est: et egresso thobia iuniorē cū filiis suis niniue destructa fuit.

¶ Hieremias scōs de maioribus: prophetauit cepit adhuc puer 13. anno. iosue regis contra hierusalē et templū: et prophe-
tauit annis. 42. p̄et illud qd prophetauit in egipto: Stādis duricia ppli: et grandis plaga que punit eum.

¶ Hieremias fuit de genere sacerdotū q habitabāt p̄tra sepr̄tionem in vico anathoth: qui tercio militario distat ab hieru-
salem.

Chic primū pontē trans tyberim inter montē auentini & ianiculū fecit: & hostiam ciuitatē pdidit supra mare decimosexto
miliario ab ezbe roma.

23.

¶ Romani ppli statū ⁊ decursū luculentē: ⁊ breuissime describit florē lucū p ānos septingentes: quatuor ei dāns etates: vnde ait: Si q̄s magnitudinē imperij cū annis pferat: etatē vltra puet: Ita enī late p orbē terrarū arma circūtulit: vt q̄ res eius legunt non vnus ppli: sed generis humani facta dīcant: Nam tot lā boribus piculisq̄ iactatus est: vt ad p̄stituendū ei⁹ iperij p̄tēdisse vir⁹ ⁊ fortuna viderent. Itē ait: Tanta virtute fiducia ē: vt ille rudis: ille pastor⁹ ppl's verēq̄ t̄rester on̄dit nihil interesse d̄tur: egs an nauibus terra an mari dīmicaret. Itē O populū dignū orbis imperio: dignū oī fauore: ⁊ admiratōe hoīum ac deorū: cōpulsus ad vltimos met⁹: ab icepto nō dīstī: s̄ absens sīl p̄s q̄s repugnabat.

Chostiensis ciuitas pditur:
cuius eps benedicit papam.

liberat: et in pſpecturegis cū ſocijs ſtat ec̃. et poſtea interpret ſomniū reg̃: et ſublime tollitur: et pater daniel primo.

4600

Jeconias .
vel eliachim
vel ioachim

-annis. 11.

Joachim co
gnometo ie
onias m. 3

Sedeckias a
11.

009

¶ Anno an xpi natiuitate

¶ Iste enā fuit filius ioseph frat iohabaz: et fuit pbaraone rex hierusalē: et ut daret multā rē. Et qz fecit malū: nec audiuit propbas: ascendit ptra eū nabuchodonosor: et factus est ei seruus tribus annis: cūqz bellaret venit iterū rex babilonis ptra eū: et victum duxit: non q illuc ductus sit: sed immurātū fuit ptilium nabuch. et interfecit euz in hierusalem: et proiecit corpus eius extra murū iuxta prophetiā hieremie. 2. 2. Et tu sic sūt vasa dñi: q posuit ea in templo suo: vt p3. 2. paralip. etc.

lit secū vasa dñi: et posuit ea in templo suo: vt
p3. 2. paralip. ult.

¶ Istū saraīam infecit nabuch. rex in rebla-
ra cū alijs p̄siliatoribus sedechie: vt p̄ regū
ultimo.

Urias propba occidit a ietonia rege: ⁊ hieremias incarce
ra cur.

¶ Iste ioachim fuit
fili⁹ ieconie: ⁊ fecit
malū: ⁊ iō statim āmo
tus est: ne regnaret
⁊ vincit⁹ trāslat⁹ ē in
babilonē ⁊ multi cū
eo trāslati sūt: vt pz
4. regū 22.

¶ Daniel.

Ananias.

¶ Azarias.

Thadisael.

Ezechiel

Ucardocheus.

Omnes hi cū iōachi
rege ducti sūt in ba
bylonē adhuc pperi.

et babylonē: sūt tñ opiniones q̃
tpe fuerit: h̃ danieli p̃adiū attulit: dū ī lacu leonū effz a
pud babylonem: fm hieronymū.

Ezechiel propheta i chaldaea trāsmigōis: destructio
nem hierusalem ꝛc. Et tandē martyrio coronat.

¶ Iste sedechias 3° fili^o iofic: et
malus nō audiuit bieremiā p^{ro}
phetā: et iō perijt miserabili: et
ois iuda cū eo: et eruti sunt oculi
ei: et filij ei occisi: vt p^{er} 5. 4° regū
ultimo: et bieremie. 52.

¶ Baruch prorok zopheta.

Iste ioseph
deceh egressus
est qm̄ trāstulit do
min⁹ iuda ⁊ hie
rusale p manus
nabuch. reg. ⁊ tꝑ p. galipo. 6.
⁊ e duct⁹ cū alijs captiuis i baby
lonē. Dicit aliq̄ istū fuisse esdrā
scribā ⁊ sacerdotē: aut forte strā
iosius fuit.

Abacuc propheta et nabuch
et babilonē: sūt tñ opiniones q̃
idiū attulit: dū ī lacu leonū effz a
roumū.

Iste priscus ludos instituit: et circū rome edificauit: Capitolū fabricare cepit: et dictum est capitolū quasi caput solū: quia in fundamento inuentū fuit caput sine corpore: q̄si propheta futuri: q̄ ibi postea senat⁹ resedi: quasi vñ caput totius orbis: et iste primus triumphans romā intrauit: Ipso etiā regnante epidauros condita est: que postea duracium est nominata.

Reges romani

Prisc⁹ rarg
n⁹ 37.

Astrages rex medoz vnicā habuit filiā: quā cuidā militi plebeio tradidit: ne ex ea nobilis fili⁹ nasceret: propt̄ cām quā magister recitat: ne. s. pellere e regno a nepote suo: si p̄dixerant sibi pietiores: et q̄d verebat ei accidit: nā ex ea natus est cyrus: qui ipsum superauit.

Iste nabuchodonosor fili⁹ nabuchodonosor magni fuit: hic horum qui suspensū dī maximis expensis vtroz sue fabricauit: et multa magnalia egit: ita vt herculem transcendisse actū magnitudine et fortitudine memorat: et de manubijs hostiū templū belis magnifice decorauit.

Reges babilonie

Nabuchodonosor.

Eulmerodach.

Iste eulmerodach fuit frater nabucaodonosor iam imediate p̄cedens: h̄ ioachim lenauit de carcere et magnificauit eū: et cor pus pris effosū iuxta p̄siliū ei⁹

Tres pueri proficiunt in fornacē succēssā et miraculose liberant: vt p̄3 dan. 3.

diuisit trecent⁹ vulturb⁹: ne resurgēt a mortuis: q̄ d̄ bestia redierat i boiez.

Anno mundi

4611

Linea xpi

065

Lud⁹ scachoz reperit ab xerse p̄ho pro correctōe eulmerodach tyranni q̄ suos magistros et sapientes occidere p̄suevit: et hoc solatio indirecte attractus fuit ad emendationem.

4634

Salathiel.

595

Iste salathiel erat filius ieconie regis iude: quē genuit p̄ transmigratōem babilonis: vt euāgēlista matheus dicit.

Templū salomons incendit a chaldeis: et hierusalem destruitur: et hec est vna de principalibus eris huius sacre historie. Stetit nāq; hoc templū. 442. annis. s. a fundatione ipsius inchoando: q̄ fuit scā q̄rto anno salomonis: et ab hac destructione vsq; ad destructionē: que scā fuit p̄ titū. s. 42. anno post xpi passiōē fluxerūt anni. 662. fm eusebiū et hieronymū.

Pontifices

Hieremias in egypto prophetauit: et regib⁹ egypti p̄dixit: q̄ eoz idola subuerteret: cū virgo pareret et ex hoc sacerdotes i secreto templi loco: imaginem virginis cum puero adorauerūt. Oratione serpentes de terra fugauit et. Tandem zelās pro populo increpauit idolatriam populi sui: et lapidatus est ab eis. Sed egyptij. gloriose sepelierūt martyrem sanctum in sepulchris regū propter beneficia sua.

Ezechiel post multa que gloriose gessit etiam p̄cibus suis aquas chobar condensauit: vt filij israel ambularent super eas: chaldei autem submersi sunt. Tandem percussis impijs quibusdā a serpentibus quos redarguit: ceteri exacerbati ip̄sum equis distraxerunt: et p̄ crepidines saxoz excerebrauerunt eum: martyrem domini gloriosum facientes.

Babylon fuit metropolis chaldeoz: cuius rex nabuchodonosor cūctis vsq; ad ethiopiā gentibus superatos: inter cefas vastauit iudeam: diuq; obsessam byersalem. Undecimo anno cepit sedechiam: quem et ipsū captū duxit antiochiā que tunc vocabatur reblata. Ibiq; corā p̄re filiis interfectis: oculos sedechie iussit auferri: excecatisq; misit i caueā et ritu feraz traxit in babiloniā. Qñ aut a chaldeis capita et vastata est hierusalem: mādauit nabuchodonosor rex p̄ncipibus suis vt byeremiam de carcere extraherent. Ceteri i prophete vt hesaias. osee. ioel. fuerunt ante captiuitatem. 10. tribuum israel sine duarum tribuum iude et beniamin. Alij. post captiuitatem vt daniel. ageus et zacharias. Hieremias vō et Ezechiel imminente captiuitate: partiticiū texuerūt. Sed aliter eoz in terra iuda alter in babilone. Post exordium enim vaticinationis hierem. in hierusalem. 35. eius anno: ezechiel in babilone bis q̄ cū eo capti fuerūt: exorsus est prophare quinto. 23. anno transmigratiōis iechonie. Sophomias vero rge iosie prophauit.

Servius tu
lius an. 34.

Regular.
fi. 1. emil
me ro-

Sabusar
dach fi.
29.

Baleba
sar fi. 3°

Darius.
mōarcha
pſarum.

Uste cyr⁹
rex psarū fuit pmo: ⁊
depost transtulit mo-
narchia: ad psas: hic
ex pte p̄is plebe⁹ fu-
it: s; mī ei⁹ erat filia

4659

Zorobabel.

¶ Templum fundatur

540

¶ Anno an xpi natiuitate

¶. iefus facerdos magn⁹ rāq3 regēs: ⁊ zozobabel tanq3 dux: ⁊ ifte modus pñq3 ad herodē
eñent pñcipales ⁊ duces fubftituti: femp tñ duces erāt de tribu iuda iuxta prophetiā iacob
optimo: non legiſ pñs declinaſſe a veritate fidei ſicut ante: q3 tpe iudiciū ⁊ regū ſepe ad illos
iſti qui b redierūt ⁊ poſtea diſperſi ſūt in oēm terram: iuxta prophetiā dauid: diſperge illos
pſal. 58. fuerunt oēs de tribu iuda: beniamin ⁊ leui: ⁊ pauci de decem tribub3: q3 auſugient
ſes uncerūt ſe iſtis. Iſti autē q3 in montibus caſpjis religati ſūnt: nūq3 redierūt ſim bebezos.

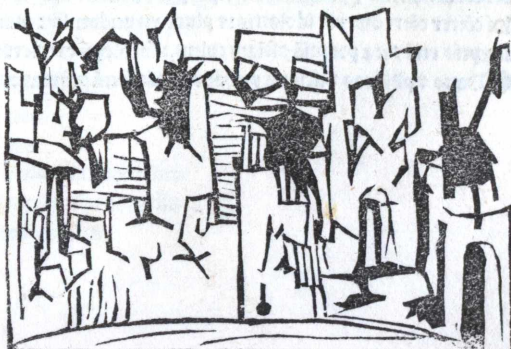
Jesus fi
liusiose
dech.

Ipse eiusque sa-
cerdos magnus
figura xpi.

Elfdas sacerdos de flirpe aaron daret sancritate vite ⁊ sapientia: cu:
grandi industria ⁊ labore: totus iudaicus status in melius reformat
fuit.

Ab exterminio regni iudaici: cepit quia etas: quod iuxta prophetiā hieremie
70. annis pmanfit. Anno. 14. postq̃ p̃cusa est ciuitas: qui est. 25us annus ioachi
cum quo ⁊ iezechiel captiuat^{us} est: ipse iezechiel in visionibus dei aductus in terrā
isrl^{is}: ⁊ vidit resolutionē ciuitatis ac repli: ceremoniarūq̃ eius.

Babylon magna capta ⁊ destricta
his temporibus.

¶ Iste tarquin⁹ serui⁹ interfecto meliore se arripuit regnū: hic primus oīa tormentoz genera excogitauit: et post de re-
gno expulsus est prop⁹ stuprū lucretie a filio suo cōmissum: Et noluerūt amodo romani habere reges propter tyrannidem
eorū: Ita tēgnatū est p. 7. reges annis. 244. cū adhuc roma vbi plurimū vir vsqz ad qntūdecimū miliarū possideret: quo tē
pore iudi b casti
ma olofernem peremit.

¶ Reges romani

Tarquin⁹.
sup⁹ 7⁹

¶ Cyrus post multa bella tandē cū ad scythas declinasset
a regina thamaris capī: et cū toto exercitu suo ad ducēta
milia occidit: Caput eius p̄sūz in vrem humano sangui
ne plenū proiecit dicēs: satia te sanguine quē sinitisti.

¶ Sibylla bellespontina de agro troiano nata: his dicit
fuisse tpib⁹: et prophetauit sic: Iesus xps nascet de casta.

¶ Lucretia femina nobilis et honesta: a filio regis tarquinio
iunioze violentē oppressa: seipsam stulte gladio interemit: hec
in exemplum castitatis allegari solet: sed non excusat ab ho
micidio: vt dicit aug⁹. pmo de ciui. dei.

¶ Babylonia noua in egypto condita a cambyse: qui totū illud
obtinuit regnū: et deuicit egyptum.

¶ Reges persarū.

Cābises.
filius ci
ri ā. 7 2⁹

-anno. 8.

Ereus
des 3⁹.
magus.

-anno
medio

¶ Iste cambyres varie noīat a diuersis
Apud eldram artabateres dī: vel assuer⁹ in historia iudith: que sub eo facta fuit vocat nabu
chodonosor: hic potētē interdixit: ne hierusalē aut tēplū reedificarent. Et pater eius tīmō
precepit ne ciuitas extrueret: s; etiā tunc principes cyro ignozante: impedierūt opus dom⁹ dñi
hic quendā iniquū iudicē vniū excoīari fecit: et filiū sup paternā cutē sedere iussit: vt hoc tīmō
re scelus vitaret: et recte iudicaret.

¶ Iste duxit filiā regis
in vxore: et nō diu p⁹ mo
rit. Pater: es filiā cāby
sis fuit his duob⁹ suc
cessiue in pūgē sociata
s; hieronymū sup dan. li. 3.

¶ Anno mundi 4684

4709

¶ Linea xpi

Fuit autē danīel in susis castro: que metropolis est regiōis elamitarum in qua
turrim extruxit excessā in quadrato marmore edificatā: tante pulchritudinis
vt vsqz in p̄sens noua videat: In ea regum persarum atqz medoz cōduntur
reliquie.

¶ Historia iudith bic
textit: Ipsa autem ex
emplar totius pudici
tie ponitur.

515

097

¶ Arfaxad post mortem cyri p vīm obtinuit regnū medoz: et edificauit
ciuitatem grandem ecbathanis: et disposuit rebellare cōtra nabuchodo
nosor. i. cambisen: et tamē ab eo victus fuit: vt p; iudith primo.

¶ Olofernes princeps milicie nabuch. cāby
sis multas terras domino suo subiugauit: et tā
dem venit ad berbuliam: et ibi a iudith muliere
interficiat: vt p; iudith 2. et 13.

¶ Pontifices.

¶ Zalaris siculus tyrannus multos innocētes depopulat: hic quendā berillū
artificem qui taurū creū fecit ad puniendū homines: in eundē ipsū proiecit pri
mū: vt experiret quod fecerat: et clamor eius per os tauri sonuit terribilit⁹ qñ
boatus bestie: et sic tyrannus iniustus inuenit aliquando quē iuste puniret: qd
factum dicit ozolius: anno ante urbem conditam. 63. vel circa tē. et vt dī sici
lia semp tyrannoz nutritrix fuit.

¶ Pythagoras primus pbs. Nō q gen
tiliū sapientia q totalit⁹ de creaturis fuit
pmo incepit a dijs qñ adhuc tpa grossa
fuerunt: quia tunc paulo p⁹ ceteris sci
ebant: a pplo rudi dii putabant: Post
hec creuit prudentia: et tunc theologi ve
nerunt: Ipsi sunt poete antiquiores: q

de falsis dijs multa mendatia finxerunt vrbano sermone: Si isti añ denissent p̄fecto dii putarent: sed tempus obfuit
eis: Post hos venerūt sapientes. i. sophi: q mira iactantia glīam suam celebrauerunt: nec tamē diuinū aut theologicū bo
nozem meruerunt prop⁹ tempus: q iam melius sciebat: malā tñ p̄suetudinē cū ceteris p̄nuauē: s; nouos deos fieri pro
biberent: Demū pbi claruerunt: quoz iste primus fuit: eo q humiliter rīderet se non sapientē fore: s; amatore sapientie.
Hi cōiter cōtradixerūt idolatriis: et plures trucidati sūt: plures timore fecerunt sicut alij. Peiores fuerūt qui muneribus
acceptis etiā p̄tra prop̄riā p̄sciam cultum sacrilegū extulerūt: vide aug⁹. de ciui. dei.

¶ Dano et pbisicos discipuli pythagore hāc sectā p̄nuauere: vbi p̄ qnquennū silentiū seruabat: et p⁹ eruditi loquebunt.

Mutavit roma principatum s; nō evasit tyrannidem.

Anno 244. ab urbe condita romani loco regū ordinaverūt duos consules: qui per vñū annū regerent: ne ex mora tps in supbiam erigerent: et ut vnus alterū corrigeret: si erraret aut excederet.

Iste darius fuit vñ de. 7. magis: et subtilis regnū acquisit. hic recuperavit regno p̄sarū assyrios et babiloniā: asiā: macedoniā p̄domu' it. Et qz regis scithaz filiā in vxorē desideraret et ei dare nollit: ob hoc cū. 700. milibus p̄tra scithas venit: nō veritus pro vñ' hoīs libidine tot milia viroz mortis periculo exponere: qd vñqz incantū et crudele et iniustissimum fuit: vñ turpē fugat 80. milia amisit: tandē cū residu' is a paucis atthemensibus: puta vñdecī milib' superat 200. milia p̄sarū amisit. volens at se post fugā vñqz scire: in ipso apparatu p̄cidit. et fm quosdā bona spes est de p̄so: qz hūit fidē vñ' veri dei: cui tēplū et sacrificia a f̄eri p̄cepit. et vide l̄yrā sup. 6. ca. esdre.

Consules incipiunt

Brutus.
p̄r cōsul.

Lucius.

Dictator
nomen ē

Iste dictator creat' fuit ut p̄sules p̄iret potentia p̄tra inimicos. cū nomē vñ p̄mi dictatōris fuit: Larius.

dictatoris

consules p̄m̄pi
erunt

Hoc tempore scā est
rome dissētio plebis a senatu.

Iste xerxes multitudinē populorū quos collegerat: fr̄as movit et vñdas: et tñ pene nihil ei prospere successit. amisit q̄ppe in breui tpe decies nomies centena milia viroz. Ip̄e tādē p̄ modicū p̄ archabanū p̄fectū suū occiditur. Grecoz aut nūerus q̄ victores extiterūt: lōge maior erat occasoz. O tpa dolenda: vide ozosū. **N**arrat. n. brūs hieronym' in eplis suis: qz xerxes cū de sublimi loco inuicribilē exercitū vidisset: fleuisse d̄r: eo qz p̄centū ānos nullus eoz sup̄fuitur' esset.

Xerxes. 5
fi. Darius.

Leonida rex spartanorū cū quoz milib' hoīum. 700. milia p̄sarū pene trucidavit: mirabile dicitur: ait suis: Prandete hic tāqz apud inferos cenaturi: et ita factum ē: qz ex fatigatione ceciderūt sup̄ mortuis: et mortui sūt cum illis p̄iter.

no

Darius
italis. 4.

Nota qz fm magistrū iste dāri' instinctu zorobabel: iussit re-sūm op' dom' dei: p̄cipiens p̄m̄cipib' suis: ne aliquo mō spedi-rēt: s; iunaret. vide et esdre. 5. et 6. De hac era abigū ē p̄p̄t diversitate doctoz.

Templum
p̄fici. ā. 7.
darii.

4734

Abiurh fili'
zorobabel.

Aggeus et zacharias anno sc̄do darii increpauerūt populū propter negligentiam eoz ad edificandum domū dñi: et sollicitabat zorobabel: ut loqueret sup̄ hoc regi: et ānuir rex: et accensū est cor populi ut edificarent templū: ut p̄ esdre. 6.

marianum.

597

444

De hoc et sequentibus vsqz ad iosephū nihil habet i scripturis: nisi qz a matheo numerat: et ideo: et nec tempus eoz debite sciri potest.

Iste fm iosephū cognouit ioseph sub quo ciuitas hierusalē extructa est: ut dicit etiā eusebius: et hoc idē p̄z neemie. 12.

Joachim
fi. ielu

Aggeus de hoc templo prophetauit qz gloriā eius maior erit qz p̄m̄: qd ē intelligendū sp̄ualit': qz xps dñs desiderat' cūctis gentibus: hoc sua corporali p̄ntia sepius ingrediendo magnifice gl̄ificauit: et oblat' fuit in eo in die purificationis marie: aliqñ nō possz stare veritas prophete: quia istud secūdū quasi nihil fuit respectu p̄mi. **A**ugustin' hic sumit fortissi mū argumentū p̄tra iudeos: qz hoc auctoritas necessariissime intelligat de ecclesia: que est domus dei ex viuis lapidibus quia hoc templū nec vñqz habuit parem gloriā: taceo maiorem: vide 19. de ciui. dei.

Democritus p̄bs seipsum excecavit: et de diuitie se pauperem fecit ob amorem sapiētie.
Anaxagoras: h̄ habuit successore: qui dicebat ar: belaus: magister socratis.
Heraclytus cerebrosus.
Hesilius tragediarū scriptor.
Sententias hoz floridas: vide in speculo his toriali vincentij.

Pindarus poeta.
Sophocles.
Euripides.
Herodotus historiarū scrip tor daruerūt tēpore xerxis.
Socrates nascitur.

co 25/10/10

Segbia
nus. m. 7

4784

Linea xpi Elyachim.

astrologus.
pmāserunt

415

Ludi scenici instituunt ut pestilentia cessaret rome. de his aug⁹. multa tractat diligenter probando deor⁹ falsitatem qui talibus ludis placari poscebant: ita turpiter isti exercebant: ut nedū honesti viri & femine his interesse non vellent: sed nec vel de longe intrueri. O sacrilegia deor⁹: quibus novella romanor⁹ indoles ad tāta crimina prauo traherebat exēplo: ita pro depellēda tpali peste corpor⁹ accersitus ē perpetuus morbus animarum.

Mediolana cōdit: sic dicta: quia ibi tunc apparuit sus: que pro media pte portabat lat⁹ nā pro pilis. hoc modo omnia gloriosa mūdi a paruis: & pene vilibus ortū hnt: & in idipsum tandem reuertuntur.

His tēpibus athenienses. 24. lris vi ceperūt. cū antea. 16. tñ litteras haberēt.

Iste artaxerxes cognolatus ē minenon darij & parisa bidis fil. sic appellatus a. 70. ab hebreis autem assuerus.

Dan⁹ no.
thys. 19.

Iste gravē manū mīit ptra athenienses. vñ tandē pñiti sūt qui sup̄mi fuerunt: iuxta morem mutabilitat⁹ hūane: sub eo egypt⁹ recessit a persis hic habuit frēm nomine cyrū bellicosissimum. vide orosium li. 2°.

Lamillus
dictator.

Iste camillus furius dictus extitit: q afflicte reipub. magnifice subvenit expugnando videt⁹ veientes: q p 10. annos valde romanos attriuerāt. hūc tñ virū postea ingrata ciuitas dānavit. Orosius dīc hūc vīctoriā mag⁹ vtilē qz nobilē fuisse: qz sine vllō digno romane virtut⁹ testimonia clādestina obreptōe fca fuit: nec ob hāc iniuriā desinit qñ redire iterū de exilio: denuo patriā defendēs. Et hic magnū est exemplū patientie xpianis: fm aug⁹.

Iste assuerus fili⁹ darij: hūit fratrē noīe cyrū: quē post mortē patris i bello sup̄atū occidit: qz nisi p lerate bellū libido dñandi neqbat mīit gari: cū tñ tot terras possideret q merito plusqz cētū regib⁹ suffecisset dominia eay. Hic pmo vasti reginā pulcherrimā duxit uxorem: quā tñ p⁹ cito abiecit: & hester virginē de stirpe beniamin loco vasti sumpsit: & mardocheū parvū eius subleuavit: amon p⁹ suspēso. Hic videt hō satis pacific⁹ s; nimis luxuriosus: vt p3 in libro hester pmo. & 2°. rē. Fert etiā filios. 300. habuisse: e qbus darius quē in regem subleuauit: & 40. alij nobiliores piurāt vt eū iſſicerēt iā senē: vt sic licent⁹ regnarēt: quo cōperto oēs fecit occidi: qz per q quis peccat p hec et punitur.

Assuerus.
a. 14. vel

8409

Nihil de hoc habet in scripta nisi q a mattheo annumeratur.

8302.

Hester historia hieturur fm doctores latinos: vide lyram hic: & etiā super danielē. ca. 9.

066

Plato pbs diuin⁹ notatissim⁹ quē aug⁹ extollit qñ vltra de diuina scriptura aliqd senserit. Aristoteles discipul⁹ ei⁹.

Hic successit iochim in pñificatu: vt dīc eusebi⁹. Et vlt⁹ cōit h sequūt iosephū: vt magister dīc. eusebi⁹ bi⁹ et testat se iosephū seq.

Heliasib.
vel Eliaza
phat.

Mediolnū condit

996

preuipueu idu yu ouuug

Mardoche⁹. inde vir scūs clarus hē. & pñ⁹ p⁹ assuerū i toto regno pñatū: sp tñ hūit & deuot⁹ cultor dei: & fratrū amator. Et fm hanc cōputatōem latinor⁹: tpe exaltatōis sue fuit annoz. 259. vide lyram.

Aristoteles audit platonē. 18. annū gerens. Hic post fuit magister alexandri.

Dionisi⁹ lich⁹ tyrān⁹ pessim⁹ de sicilia expellit. Hic erat discipul⁹ platonis: s; nō imitator. Quodā tpe vidua quedā paup⁹ sa pro ipso dñs imolabat: obsecrās qren⁹ diuin⁹ vineret: ipso retrostātē secret⁹ & admirāre. cōpleto at sacrificio accersitā interrogans ait: Cur sic pro me oras: q sp tibi molest⁹ fuit?

illa rōdit: Dñe au⁹ vñ tyrān⁹ fuit: & vaccā vñā mibi abstulit: & nō retinui nisi tres: rogauiqz deos vt mōzerēt si forte ipso defuncto sūt ei⁹ p⁹ vester mibi eā restitueret: sed ille peior: nedū illā retinuit: imo vñā sūt abstulit: & nō remāserūt mibi nisi due iterūqz ipzecat⁹ sū ptra eū vt mōzeret: sperās a vobis mibi restitui vaccas meas. vos at pessim⁹ oīum nihil mibi redidistis: sup ē afflicta afflixistis: vñam auferendo. Timui ergo ne post mortē vestrā adhuc crudelior surgat: q hāc sūt auferat: & fame moriar: iō deos exoravi pro vita vestra: ifelicis expta: qz pene pñue res in deteri⁹ dilabunt. hec sūt vba vetera: & noua pñctica: cui⁹ expiētiā nō oēs eqūit aduertūt. Qui at hec panunt a risu se pñnere nouerunt.

C Manlius torquatus pugna inchoante
atrocissima cum gallis: percussus gallo: qd eum
ad singulare certamen prouocauit: tor-
que aurea de collo ei tulit: et suo imposuit
vnde se et posterit eius dici sunt torquati.

C Fabricius vir digne memorie nulla potuit
industria pyrri regis a romana ciuitate di-
uelli: promissa etiam qd pte regni. tandem pyr-
rius ait. hic ille fabricius: qd difficilior a vir-
tute: qd sol a cursu suo auerti pot.

C Minutia virgo vestal propi-
ticestui viua sepulta e. hec et filia
allegari solet in exempli xpiani
nis qd legalis et districte iusticie
etiam apud gentiles puniebant.

C Romani consules.

Tirus quin-
cius.

Sains marci
us.

Marcus va-
lerius.

C Iste quintus dictator
cruentissima pgressioe

belli a manlio inchoatu pfectus: et victor fidelis factus in
eadem paupertate pmanit: sicut an. 4. iugera suis mani-
bus colens. huc in exemplum adducit aug. de ciui. dei.
contra auaros et superbos christianos quosdam.

C Sub hoc gaio
fca est pugna tu-
scoz quoru octo
milia capti fue-
runt.

C Alexander nascit ex olympiade uxore phi-
lippi regis macedonum: adulterata p neptabani
nigromanticu regem egypti: qd p cantatores illu-
debat ei: qd de amodo concubisset cum ea. h. collu-
dio potentu adulteria et stup solebat excusari
ant et honorari: qd pauperu capitali pena ferie-
bant.

C Iste marcus
60. milibz roma-
nis pugnavit ptra
gallos: quos i su-
gam vertit: et gra-
uit trucidauit.

C Reges psaru

Ochus q
arbitaretur.

-ses an. 24.

Arsam q
arg. a. 1.

Dari fi.
arsai. 24.

C Iste ochus egypti
ptra renouauit ad imperiu psarum: neptabano rege i ethy-
opia pulso: et plurimos iudeoz i transmigratione egit: et
iuxta mare caspium collocauit: qui nimis creuerunt
ibi. h. etiam militum vagoru pncipe transflumem: qd tributa p
elsdra dimissa regit. f. septimi anni propti sabbata ire
Miru e quo h ut putat filius hester: ita fuit iudeis i
fensus. Hoc etiam tpe ab alexandro alexandria pdita e.

C hic arsamus
succesit ochus: et
parum regnavit

it ad grecos: iuxta prophetia daniel. f. ferti q
amiserit quingentes decies cetena milia bellatoz
quos oes alexander de persis occidit.

C Iste darius potentissimus aut
e a grecis tributa expro: qd fu-
it occasio destructionis: qd mo-
narchie psaru: qd transflata fu-

C Anno mundi 4834

4859

C Samnites medij sunt inter pice-
num campaniam et apuliam.

C Linea xpi

C Circa hec tpa dicit ozosius et etiam eutropius: qd nox
vsq ad plurima diei parte tedi visa est: et saxe grandis:
i. veri lapides de nubibus descendentes terram ferunt.

C Iste fuit sumus sacerdos tpe mardochei
cui idem epstas misit de obseruatione dierum fu-
rim: vt patet hester. 9.

C Vagosus pfectus ochi templum superbe intrat: et tris-
buta ministris dei imponit: propter dissensionem pontificis cum fra-
tre suo iesu quem occidit.

Pontifices

Judas vt
ioade filius
us elija -

zeppar.

Joanes fi-
lius iude

C Lacedemones ipsi sunt spartani: expugnant et
in seruitute redigunt: quoz impetrona dominandi cu-
pido infinita mala suscitauit: fm ozosium.

C Demosthenes orator fuit.

C Aristoteles famosissimus: et oium pboz subtilis-
simus clarior: secta qd peripateticoz constituit

C Spensippus post platonem academicam tenuit.

C Zenoocrates grauissimus pboz et castissimus suc-
cessit mortuo spensippo.

C Iste iohannes habuit fratrem: qui dicebat iesus: et aspirabat ad
pontificatum: qua propti familiaritate vagosi pfecti transflumen sibi
comparauit. Confusus aut sup hoc altercari cum iohanne cepit in tem-
plo: et adeo incitauit fratrem: vt eum occideret.

C Sidon delet ab ochus rege psaru. Erubescit ait sidon mare.

C Apuleius et hermes discipuli platonis in temploz locis et ponti-
cibus versantes: nihil aliud qd de virtutibus cogitabant: qui oculos
effodisse legunt: ne per eoz visum a prelatore sapientie auocarent

C Hermes trismegistus qui et mercurius dictus est: fuit circa hec tpa.
C Quintus curti pbs hic ptra alexandru multis romibus seriose dis-
seruit eum increpando: vide in speculo historiali. Si deus es ingra-
ticia beneficia largire non auferes: si homo: semper id cogita alijs pos-
sitis.

C Cobares pbs In suo negocio quisqz ebetior e qm alieno.

an. froches

Cisti duo p̄sules p̄ra latinis pugnantibus: decius occisus fuit: et manili⁹ triumphauit: s; q; prop̄tū filiū occidit: solitas laudes non habuit. Ille nāq; filius p̄ra imperiū consuli pugnauit p̄ra hostes: et quibus victor extiterit tñ prop̄t inobedientiā virginis ce sus: et capite punitus fuit. hoc in laudem patris augustinus allegat.

Ceditio prima apud romanos. Nota q; romani vsq; ad ista tpa nūq; se capi p̄mittebant: vel in seruitutē redigi: s; aut vinci: aut occidi maluerūt: sed circa hec tpa hec eorū animositas fedata fuit a samnitibus: verū papirius hoc scandalū amouit: qñ p̄ vicē samnitas: licet maius dedecus. s. periurij tunc roma contraxit.

Chor⁹ p̄sulū tpe territi sē romani: q; quorū ppli italie p̄ra eos in vnū fed⁹ coierūt quos tñ subtilit paulatinq; vicerūt. vide ozosium.

Cnō sit h̄ prosecutio de h̄ i propheta dan. g^o nec sci doctores itromittūt se de vteriori annotatione.

Chic ait: nūq; postq; purpurā indui verū audiri: s; qdā nocte mutata veste oia q; feci mala p̄cunctat⁹ didici.

CDe h̄ regno egypti sit prosecutio: q; iudeis qñq; isefi qñq; fauorabiles fuerūt reges ipsi ius: qd iō euenit: q; reges syrie pene sp cū egyptijs pugnabāt: isit at i medio eorū iugit affligebat quocūq; se verteret: iā ab h̄ iā ab illo. et pmo iste ptolomeus grauit eos afflixit: eorūq; capiēns dolose vendidit: et hac occasione donū h̄ d̄ dispersi sunt in nationib⁹: vt p; act. 2. i alexādri Ipse aut ipunit⁹ nō euasit: vide ozosium. fm hieronymū.

Alexander magnus

**Danili⁹ de-
cius.**

Ciste papiri⁹ cū adhuc puer esset prudētissim⁹ fuit: et pulchrū mēda- riū fixit vt mri celaret secretū p̄su- lat⁹: cū at vir scūs eēt: adeo bellico- sissim⁹ fuit: vt alexādri cū aduētū

**Papirius
consul.**

**Fabi⁹ quin-
tus decius.**

romani formidabāt merito obijceret: necq; q; de dijs curabat: sed au- gures infausta p̄dicētes deridebat: et hoc i magnā ei⁹ laudē referat docto- res sci: q; in h̄ se virū pudētē et magnanīmū oñdit.

Ciste alexāder magnus dictus: prop̄t mirabilē victo- riā quā hūit de toto mūdo qñ i breui tpe: qd euident fuit indicij ire dei p̄ra peccatores illi⁹ tps: nā aliq; miracū oñdit: sibi de⁹ adiunādo man⁹ ei⁹: q; mare p̄p̄hlicū sibi diuisū fuit sic olī mare rubrū iudeis: q; persequat variū: etiam ofone fusa mōtes caspij clausi sūt: et iudei quidā p̄uersi in iustis tandem in babilone hausto veneno moriuntur anno etas- sue. 33. anno monarchie. s. macedonū. 12. et hoc mo- do multe historie p̄cordare possunt tē.

**Antigon⁹
rex assirio-
rum.**

**Ptolome-
us. lagi fi-**

**Philipp⁹
rex mace-**

*Monarchia
grecorum.*

**Alexander
magnus.**

CDe hoc nibū habet nisi q; cū alijs numera- ur mathei primo.

CTpa horrendissima vndiq; vox sanguinis et clamor pugne mira dei patientia.

Nota defuncto alexādri cū .12. illi qd⁹ regnū diuisit in se nō possent concordare infinita bella surgūt: et multiplicata sunt mala sup terrā vltra modū: tandē p̄rit alijs: isti. 4. obtinuerūt potestātē iuxta prophe- riā dan. vide ozosium.

518

167

p̄p̄hiam i d̄i q̄e ouuiz D

CSaraballa sup̄ficiosū rēplū edificat i mōte garizun: vbi po- fuit manassen fratrē iadi pontificē: q; erat gener suus. Et h̄ i cepit scisma iudeorū: q; multi adbeferunt ei: q; oēs ex tūc dicti sunt i samaritani: q; prophani a iudeis vel excōcati.

CIste iad⁹ irato alexādri occurrit p̄ntificatib⁹ induit⁹: et pla- carius subito rex de equo descendit: venera- bat antistitē: et cū pace et gaudio intravit ciui- atē: fecitq; sibi asserri codices dan. et exponi prophetiā q; de ipso loquit: quib⁹ pactis gaudi- sus ē valde: q; oia q; p̄ sonū an viderat debi- to ordine cōplebant: et viliū ē sibi q; ipse esset ille de quo hec prophetata fuerūt: et maiore ex hoc sup̄sit audaciā pugnādī cō- tra variū: oblatōq; sacrificio iussit petere iudeos q; vellerē: et p̄cessit: vt suis legibus vterent⁹: et q; .7. annis esset absq; tribu- to prop̄t sabbata terre: vide magistrū tē.

CExercitus alexandri vt dicit ozosius fuit peditū. 32. milia eqtū. 4. milia naues. 180. hac tā pui māu vniuersū t̄raz orbē vtz admirabil⁹ sit q; vicit: an q; aggredi aut⁹ fuerit certū ē.

CSūma occisōz de p̄lis ab exercitu alexādri admodū quo- fuere gnges decies cētena milia. hec idem.

CAlexādrie 12. ab alexādri p̄ditē s. f. quolibet āno ei⁹ vna. p̄ie cōplacētie q; recte rōnis: q; valde cō ē apud potētes: indignāti accipiūt: si q; p̄se rat faciat q; eis nō placet: q; p̄ie culosissimū ē: et sibi et alijs.

CExercit⁹ darij p̄m⁹. 600. milia. secūsus. 300. milia peditū: et centū milia eqtū. tertius 400. milia peditū: et centū milia eqtū. et in hoc tercio p̄gressu dari⁹ letalit vulnerat⁹: cū fugeret miserabil⁹ sol⁹ i via vere- lictus: obijt alexandro p̄sente: quē s; iam misericordiā tñ regali cū honore sepeliri iussit.

CMenader comicus.

CMenedem⁹ p̄bs

CSpensippus p̄bs.

CPbilemon p̄bs.

CIste seleuc⁹ p̄ multa

bella: cū babiloniā deu- cisset toti⁹ asie sibi diade- ma iposuit āno. 12. post mortē alexādri: et ab hac etate scriptura macha- beorū regnū grecorū enu- merat vt dicit eusebi⁹.

CRege Seleucus

vel nica-

fi. antiochi.

CCalistenes p̄bs p̄scipul⁹ ale-

xandri sub aristot⁹. ab eo occidit: q; eū pro deo nō adorauit et mltas tyrānides siles idē alexāder p̄fecit mag⁹ ductu pro-

te impetrata suscepit: sine omni signo mulieris paucioris: sicut fili⁹ ei⁹ fortissime mortuus fuit.

COlympias m̄ alexandri mu-

lier tyrānide plēa occidit et mor- tē impetrata suscepit: sine omni signo mulieris paucioris: sicut fili⁹ ei⁹ fortissime mortuus fuit.

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

ciuitates

conduntur

CAntiochia

Edissa

Seleucia

¶ Hoc tpe romani famulas post multa
damna oppresserunt. propriū. n. eis fuit ni
hil prospere secū agi: nisi p' logiturnos la
bores et pericla. Un' dicit aug'. q' mltro vi
xissent felicius romani: si deposito factu
dñandi morem simpliciū sectati essent.

¶ Romani

Dolabella.
Domitius.

Emilius con
sul.

Marcus en
rius consul.

gestit: et celis
23. milib' pyr
rhum fugavit.
Aut. n. nec acie
verū nec pecu
nia corrupt pos

Senuti' con
sul.

¶ Iste re
giuoz vrbē
cepit et legio
nem militū ro
māoz rome

¶ Hoc p'sulū tpe ultra. 18.
milia romanoz a gallis oc
cisa sūt: nec apparet: qn ro
mani iussu bellū habuerūt.

¶ Reges
egypti.

Ptolome
us phila.

su. Malo diuitibus impare qz locuplex fieri.
¶ Iste emilius cū romanis p'tra tarētinos infissimū bel
lū egit auxiliū ferēte tarētinis pyrro rege grecoz: bel
latū ē ultra. 4. ānos. tadē victo pyrro: et patriā redeū
te miserabilisqz moriēte tarētini cū carthaginētib' fed'
inierunt: et ex hoc punica bella inchoata fuerūt.

¶ Di romani et multi alij an' hec tpa et p' fuerāt viri fm seculi honestate elegantissimi legalissimi
strenuissimi veracissimi: et in oī morali vīrute adeo spectabiles: vt sci doctores eoz scā i exēplū
xpianis proponāt: sed nō intentōem: qz fide pietatis caruerunt.

38 ē p. qd p-

¶ Iste philadelphus rex deuotus et dñius veri dei cultor valde grātiōsus fuit iudeis: quoz 120. milia
soluit a captiuitate: et libertate p'stita p'ses exaltauit. Hoc at totū fecit vt placaret sibi deū iūf: cū mirabilia audiuit: et legē
habere desiderauit: nec potuit transferri in aliā linguā: nisi a deuotis et dignis cū debita reuerētia et solēnitate. Quidam
nāqz attērauerūt eā inserere in historias suas: quos diuina plaga terigit donec peniterent. Misit ergo rex ad eleazarū
pontificem: vt doctos et idoneos viros sibi destinaret: quod ipse liben' fecit. vide magistrū. Iste prim' elephantes. 400.
de erbiopia duxit. hūit etiā naues lōgas q's liburnas vocāt 10500. alias ad portanda cibaria. 1000. Auri quoqz et argēti
grande pōdus: ita vt de egypto p' singulos ānos. 14800. talēta auri: et frumētū. artabas q' mēsurā tres modios et triā mo
dij p're bz quinqz et decies cērena milia.

¶ Anno mūdi

4909

4934

Imaginē imp'reis

¶ Linea xpi

Achym fl. sa
dech vtz ma
rbei primo.

¶ Septua ginta inīp'tetes legem transferūt de hebreo in grecā linguam
cū grādi miraculo tot viri in. 72. diebus totam sacā scripturā interpretati sūt
ū sūma concordia: spū scō oībus p'sidente et. vide aug'. 18. de ciui. dei pul
bre. verum hieronymus non per omnia concordat: vt p3 in eius prologo su
per bibliam.

067

597

¶ Fulgor rōnalis circa hec tpa cessauit fm iosephū: qz appropinquāte sole defecit auroz. i. xpo q
iesallibilē veritatē erat doctur' proxime venturo figuratis p'sultio terminata ē. vide magistrū sup exodū.

¶ Hic propter scitatem vite singularē: fuit iustus a vulgo

cognoscat: qd frequent' cōgigit
etiā alijs plurib'. hic onyam
adhuc puerum reliquit.

¶ Ponti
fices.

Simō iu
r' fi. onie

Eleazar.
frat' simōis

¶ Iste misit ptolemaeo. 72. viros prudentes ad inīp'tendū
legē d' qlibz tribu sex. Qd at dicūt. 70. ann' vi
sacre scripture obtinuit: q' quqz subicer p'uam
nūerū extrescentem super aliquā sūmā.

¶ Ab hoc antiocho qui erat secūd'
rex syrie post alexandru oēs sequē
tes reges syrie dicti sūt antiochi.

¶ Reges syrie.

Antioch.
sorber.

¶ Crates theban' auri pond'
proiecit i mare: malēs submer
gere diuitias qz ipse submer
gi ab eis.

¶ Chisippus pbs. hic dixit
q' stultus nulla re sit vti: et g.
ei nulla re opus est et.
¶ Archbios pbs floret.

¶ Iste antioch' pugnā grāssimā habuit: contra
philadelphū regem egypti: et qz nō potuerūt in
p'cordiā bellādo puenire p' aliū modū pacificari
sūt. accepit enī heronice filiā re
g' egypti i vxorē: iuxta prophe
ciā dan. vide hiero. ibidem.

Antiochus
theos.

¶ Heraclitrus medic' et con
sul clarus habet.
¶ Aratus pbs agnoscat.

¶ Sosstratus pharū in alexandria cō
struxit in mari. Pharus enī ē turris
maxima: passus. 20. habens: fundata in mari sup. 4. cancos vitreos. Un' de. 7. mirabilibus ma. di.

+

Egipto. pharaones.
Sue. antiochi.
Egipto. ptholomei.

Iste sempronius aduersum picetes bellauit et terra tremuit quasi sanguine fuisse dedisse horrebat accipere: et pene ab eisque parte conuerterunt paucis romanis quasi victoribus exceptis.

Appi⁹ Claudius.

Iste appius sira enfanos et penos facillime superauit: et multa imposuit. hic via appiam strauit et aquas claudias induxit.

Iste euergetes totus victoriosus fuit hic post vastata syriam et siciam et pre assie inter innumera spolia que cepit etiam deos eorum: quos cabises in pfas transfuxerat reuenerit: id euergetes dicitur: quod reuentione sonat.

Ptolomeus euergetes filius.

Hanibal senior: primus bellum punicum inchoauit: quod semel et iterum superat a romanis: tandem ab exercitu suo lapidibus obrutus moritur: infortunatus fuit.

Iste gneus fraude circumuenit hanibalem interfectus. **I**sti duo dolentes de est ab eo. quod gneus durius vindicauit totum exercitum eius reguli captos: eum libere preterea: eumque in fugam conuertit. rare venerunt: sed nihil profecit.

Emilius Fabius.

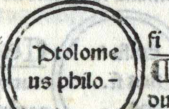

Seneus Caius.

Atilius Regulus.

Iste regulus primus totus victoriosus: tres reges vicit: et 73 ciuitates subegit: serpentem mire magnitudinis apud bugrada fluminis occidit. Cuius corporis 120 pedum longitudinem habuit: romamque delatam aliquot diebus miraculo fuit. Tandem cum nimis rigidus esset contra hostes nolens pacem dare: missi sub magno tributo: ipsi desperati progressi sunt cum eo: et peritro exercitum ceperunt eum. Et tamen adhuc libenter pacem habuissent: sed vir fidelissimus maluit mori in magnis penis: quam penicillosam pacem dare. Eius laudes augustinus valde extollit. Narrat valerius lib. 4. quod ab aratro accersiebantur et consul fieret. Atque refert attilium: quod semel ad preterea videretur quod missi erant a senatu ad eum accersendum: et ad ipsum populum sapientem: sed illo rustico opere attrite manus salutem publicam stabiliuerunt: et ingen-

Ptolomeus philo-

si euergetes. an. 17.

Iste pugnavit contra duos fratres. scilicet seleucum et antiochum magnum et su-

gavit: diuicias multa milia: et tamen non sua pauperum in diuites quam diuites in pauperem versari malebat. Et his virtutibus olim romana indoles pollebat: quare non immerito totius mundi monarchiam meruerunt.

4959

Quintus ennius poeta tunc carere nascitur: qui post romam degit. strenuus unus ancille ministerio.

Quintus ennius.

Iste onias zelo legis vel potius ex auaricia tributa negavit euergeti: propter quod tota iudea pene fuisset perditata: ut dicit iosephus qui eum in bonorum fuisse testatur.

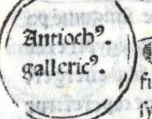
Onias. frater iudeorum.

Iste magnas laudis prerogativas habuit. Eccle. 50. Qui replem in melius reformatum: et ciuitatem suam amplificare: et religiosus totaliter fuit.

Simon onie frater.

Iosephus legatus populi iudaici: etiam fuit onia ira regis mitigauit: et ab eo constitutus est dux iudee: et finitimarum nationum. hic habuit filium paruum byrcanum nomine: cuius stupendum ingenium per pulchre explorauit: dando sibi. 300. iuga bouum sine loribus. ut araret et seminaret in deserto. At puer non puerile populum excogitauit: nam 10. iuga occidit: carnes operariis dedit: et de pel-

Antiochus gallericus.

Iste erat filius antiochi theos de prima uxore laodice: que virum suum veneno extinxit: et beronice cum filijs suis occidit: istumque gallericum fratrem suum pro patre regnare fecit: et propter hoc euergetes horribili vastauit syriam. Porro iste gallericus duos filios reliquit. scilicet seleucum et antiochum magnum: qui ambo regnauerunt.

Hannibal

Hannibal atrocissim⁹ penoz. i. africanor⁹ rex cū esset annoz. 9. iurauit patri suo an⁹ aras q⁹ in odio romanor⁹ sibi succederet: quod fidelissime impleuit infidelissim⁹ ipse. Nam romanos pene vsq⁹ ad extimū delevit: urbem etiā ad solum vsq⁹ deduxisset: si non diuinitus impeditus fuisset: Nobiliū romanor⁹ tot vna vice pemit: vt tres modios annuloz⁹ e digit⁹ eoz⁹ extraheret. Item i flumie quodā de corporib⁹ romanor⁹ q⁹si pōte fecit: vt exercitū suū trāsdūcēt. Tādēq⁹ a scipione vict⁹ se p⁹ q⁹ fugatus miserabil⁹ veneno se peremit.

Ann⁹ pac⁹ h⁹ tpe fuit p⁹ p⁹mū bellū punici: q⁹si pro miracō reputatū ē: q⁹ in. 440. annis mīq⁹ pacem habuere romani.

Potentia quedā romanos terruerūt: q⁹si prophetizā eis dū: q⁹ durant⁹ ānis. 17. mala proxime ventura ab hānybale.

victorias adeo p⁹riuit carthaginiēses vt pacē peterent: quā ē magnis pact⁹ cōsecuti nō diu seruauerūt.

vnū tñ ānū viscera romana sanguine nō sudarūt.

Simpron⁹ valerius.

Isto tpe p⁹tra

Fulvius illi ricos vict.

Isto tpe ha

Lucius Sauts

Isti p⁹sules robur tot⁹

Scipio flā minius.

z cesus ē pene ibi ro

Scipio pus occursit h anibali

Reges egypti. **Epifa⁹ nes si. philo -**

Eleopatra filia antiochi magni:

Collosus corruit propter terre motū. fuit en

Iste moziere p⁹re suo fuit puer q⁹tuor ānoz: q⁹re antioch⁹ magn⁹ pugnavit p⁹tra duces ei⁹: z tulit oīa de manu ei⁹ p⁹ter egyptū. Cū āt esset septē ānoz despōdit ei suā filiā in dolo: p⁹seniēte epyphane filio suo. i. antiocho nobili. Mortuo āt antiocho magno: fili⁹ ei⁹ antiquū doliū prosequit⁹: z istū ptolomeū epifanē occidit dolose i puinio: sed tñ nō obtinuit egyptū: q⁹ egyptiū forit resistentes: turpiter fugarunt eum.

Anno mudi 4984

5009

Linea xpī

Et nota q⁹ iudei diuina p⁹misione quasi p⁹imue affligebant: ne in idola triam caderent: sicut olim solebant.

Templū dñi in egypto extruit ad instar hierosoli moz: q⁹ p⁹mansit vsq⁹ ad vespasianū: z tunc fundit⁹ dirutum fuit.

517

061

Ptolomeus philopator iudeos vict: occis. 60. milibus armatoz.

Iesus sirach libzū ecclesiasticū edidit: quē panarethon vocant: a pan q⁹ est totum z arethon dñs: q⁹si totus virtuosus.

Plaga grandis ex aqua z igne.

Onias. magnus.

Simon.

filius onie tenuit pontificatum post fugam patris sui.

Pontifices.

Iste onias propter tyrannidem antiochi aufugit cum multis iudeis in egyptum: simulans se velle implere prophetiam Esaie. 29. videlicet edificando templū: s; in hoc peccauit suspiciose agendo. Rex autē epifanes gratiose suscepit eū: tradens ei terram beliolepos: z templū ibidem extruxit.

Reges syrie

Selen⁹ cūs cerā nes.

fili⁹ gallerici occiditur āno tertio.

Antioch⁹ magn⁹.

occidit tandem in templo nancee.

sed ān p⁹gressū seleucus morit⁹: z tunc antiochus prosequitur bellū: z totum exercitū perdidit: vix aufugiens ne caperet: tur suq⁹ congregans populū venit p⁹tra epifanē filium philopatoris ad huc puerū q⁹tuor annoz: z habuit secū philippum regem macedonum z multos alios: z obrinnit p⁹tra duces ptolomei. i. pueri predici: fugantq⁹ scopam ducē eius et inde am sum multis alijs acquiuit cimitatibus z onia grauauit adeo vt fugeret: z quia armis egyptum cape nō poterat dolose de s p⁹pondit epifanē filiā suā deopatrā cogitās: vt sic quasi amicus regnū intraret ad spoliandū: sed non preualuit: q⁹ res imoruit eis. tandem cum presidii hānybali ferret contra romanos: supat⁹ ē z tributari⁹ factus romanis: nihil p⁹ fortunij vilius est habuisse. Nam cum supiores prouincias puagaret: z in psideni venisset: decept⁹ a sacerdotib⁹: templū nancee intravit cum paucis: z ibidē miserabiliter occisus ē: z mēbratim diuisus: vt p⁹ 3. 2. mach p⁹mo. Et reliquit duos filios. i. seleu cum qui primo regnauit: z epifanē. hī ambo sic pessimi fuerunt: q⁹ i eoz cōpatōe aliqd honestatis: ipse putabāt habuisse.

¶ Roma in merore: tot enim fuerunt occisi: q̄ residui urbem pene reliquissent.

Paul⁹ Terentius.

¶ Proverbiū notabile scipionis africani fuit. Romanos non extolli in prosperis: nec deici in adversis. Item nunq̄ minus solus sum: q̄ cum solus sū: nec min⁹ ociosus sum q̄ cū ociosus sum.

Scipio africanus.

¶ Isti congressi sunt p̄tra hannibale & ibi tota romanorū spes perijt occisis 44. milibus: & post continue supant vsq̄ ad despatōes recuperande p̄arē pristine.

¶ Iste gloriosissimus adolescens annos nactus. 24. quasi secundus machabeus miserante deo statū romane reipublice: iam prolapsū cōtra spem in spē erexit: hānybalē fugavit: superavit hispaniā: affricam deuicit: antiochū magnū i. serū redegit: asiā tributariā constituit. Sic tantus ab ingrata patriā exul mori.

¶ Terentius comicus clarus habet.

Philometor fi. epi.

phanis ex cleopatra. a. 35

¶ Hunc dum adhuc puer esset: valde oppressit antiochus nobilis multis dolis & insidijs: sed romani miserunt legatos: qui mandantes antiocho: ne ultra infest⁹ esset amicis eorū: cām belli terminarūt. Marcus namq̄ publius circulū fecit in circuitu antiochi dicens: Senatus p̄fūsq̄ romanus p̄cipiunt tibi: ne egrediaris de hoc circulo: donec r̄ideas. Videns g^o impius q̄ tyrānidem p̄tinuare non posset: ait: Si sic visum ē senatui & p̄p̄o romano: cedendū est. Dimissa ergo obfidiōe alexandrie: furibundus ad pauperulas indeorū reliquias diuertit vindicans i eos q̄ non potuit in potentiores se: vt p̄ in libro machabeorū p̄mo. 7. 2.

5034

¶ De hoc nihil scit: nisi q̄ cū alijs numeratur: vt pat̄ mathei p̄mo.

Elezar.

¶ Aies ignee videbant in aere super hierusalem dieb⁹ 40. & sequit̄ plaga: vt pater 2. machabeorū 5.

591

maximū ier̄ ye ouing

Jason.

Mene laus.

Albi mus.

¶ Isti tres q̄uis d̄ gnē sacerdotali fuerit nō tñ s̄ ponēdi in linea pontificū p̄p̄t̄ idolatriā: & opa pessima: nec debite intrarunt: vt p̄ in multis locis libro mach.

Onias pius.

¶ Hic vir s̄cis fuit gratus deo & hoib⁹: nedū bonis: sed etiā discipulis. tandē iniuste occidit ab andromico: vt p̄. 2. mach. 4.

¶ Triumphū rome tres celeberrimi circa hec t̄pa fuere simul: videlz africanus ex affrica. hasdrubal ante currum.

¶ Metelli ex macedonia. Andariscus qui & pseudo philippus ante currum.

¶ Manij ex corinto ante currū signa enea & tabule picte: & alia v̄bis insignia sūt p̄elata.

Selenus iners fili⁹

antiochi magni.

¶ Iste pauper homo grossus & despectus indignus honore regio: pessimus fuit sicut pater eius: & parū regnavit: quia f̄ eius regnum fraudulenter arripuit. Sic etiam beliodorū misit ad spoliandum templum: qui bñ cozeprus vacuus rediit: vt pater. 2. machabeorū. 3. Nota q̄ occasione huius scismatis multa mala oriunt̄ quousq̄ regnū grecoz. i. syrie & romanorū in p̄uinciā redactum fuit.

africanus

no
sup hierosol

12
Bella continua et prima fuerunt adeo quod teder doctores tam gentiliū quam christianorum: ea vel ad memoriā renovare: In quibus miranda est constantia romanorum vel duricia: quod nulla tribulatio nullus metus eos terrere potuit: quod aliqui se subdidissent quantumlibet potentissimo regi: sed omnibus se sine infirmione opposcentes: varias fortune mutationes expatiuntur. Amor namque liber et raris et appetitis laudis: cum observatioe nihilominus honestatis secularis. districtissima: ita medullitus eos transfixit: ut pro his res et substantia filios et filias: et tandem vitam ipsam dare quasi pro nihilo dicerent: imo parissimi fuerunt. Et ob hoc machabei desiderabant eorum societatem.

Romani.

Quintus Flaminus.

Marcus Cato.

Tiberius Gracchus.

Isti hispania ex-
pugnauerunt bellis
horridis.

Hic bellum macedonicum profecit: super quo philippo rege pacem dedit. Et hic cessat regnum macedonum. Uicit etiam lacedaemones et veditos romanos collegit.

Hoc ipse lex illa quae ab appio tribuno lata fuerat: ne quae mulier aliam quam seminiunciam auri haberet: et ne diuersi coloris vestimento: nec vehiculo per urbem uteretur abolita est.

Statius te. ilius comediarum scriptor.

Hic fuit frater cleopatrae: uxoris alexandri regis syrie: de quo habetur primo machabeorum 10.

Reges egypti.

Euergetes

a. 28 filius

metoris. 28. an.

Aristobolus iudeus pipateticus pater: qui ad philometorem ex-
nationem in moysen scripsit commentarios.

Iherusalem destruitur et penitus desolata ab antiocho epiphane. templum incenditur: et paulatim per iudaeos et fides eius reformatur.

Anno mundi

Septem machabei cum matre fidelissima
martyrizant. 2. machabeorum. 7.

Templum purgatur a iuda et fratribus eius: postquam
tribus annis prophetauerat: erat: ut per primo ma-
chabeorum 10.

Linea christi.

Eleazarus cum multis alijs: glorioso
martyrio coronatur. 2. machabeorum. 6.

171

Iste vir sanctus et omni laude dignissimus: percussit in zelo suo perdoctores: perfusus in domino israhel: ut per primo machabeorum 2. Et habuit filios quatuor eiusdem zeli. Verum ipse non erat pontifex: sed tres filii eius.

Hic est ille nobilissimus triumphator in israhel: qui nec silem habuit animum se nec post. Eius opera gloriosa et magnifica. vide in libris machabeorum. Postea in bello strenue stans cecidit pro legibus sanctis martyrem se domino offerens. Et successit ei frater suus ionathas: qui creuit in gloria: et fideliter stetit in testamento: tandem do-
lose occiditur a triphone cum duobus filiis suis.

Pontifices

Machabias

Judas machabeus

Ionathas
a. 19.

Iste antiochus dictus epifanes. i. nobilis: a capite usque ad pedes: intus et foris: totus nequam fuit: et ob hoc figura antichristi dicitur. Hic martyres plures fecit crudelissime. Dolose egyptum intrare disposuit sic pater eius: sed non profecit: quia romanis posuerunt frenum in naribus suis. Tandem sine manibus cum inutili pena contritus est. Et opera pessima: et quomodo obles fuerit rome: et qualem prophetia dani. sit completa i eo. vide in libris machabeorum. et doctorem b. super dani. filius epifanis.

Reges syrie

Antiochus
epiphaneus

filius antiochi magni.

Antiochus
cupator.

Heliodorus intravit templum ad spoliandum erarium: ut per 3. 2. machabeorum. 3. sed diuinitus percussus vir ad vitam rediit orante pro eo onyia.

Iste adhuc adulescens habuit tutorem lyfiam: et cum gloriosum exercitum contra iudeos duxisset: non longe per abbas suos occisi sunt: propter timorem demetrii filii seleuci: ut per 3. machabeorum. 7.

Demetrius
soter filius.

Iste tamquam verus heres intravit regnum syrie: et occiso cupatore semper iudeis infestus fuit. Tandem pugna intra contra alexandrum filium cupatoris occubuit.

C Scipio nasica prudentissimus romanorum: inter cetera duo valde notabilia dedit consilia memorie digna. Primo ne carthago deleteret: quatenus occasione extrinseci belli infina concordia et fortitudo perpetua propter primum exercitum apud romanos perseveraret. Secundo ne in urbe aliquo modo theatrum construeretur: quia inimicissimum hoc esse dixit bellatori populo: ad nutriendam de fidiā lascivieque comentum. Quā sapienter hec consulerit: sequentia tempora declarant. vide aug. pmo de civi. dei. et orosium li. 2. mirabile remedium vitiis.

Anno ab urbe condita. 602. in

C Tpe horum consulū magnū bellū macedonicū fuit: in quo pmo romanū succubuerunt: deinde ire

Publi⁹ Lō
gini⁹ licinius

Lucius pau
lus Emilius

Lucius Au
lus licinius.

C Hoc tpe claudius ro
manos tri
uerunt: et sci
pio publicus

Lucius cē
sorius Mar
cus.

choatū ē tūz
bellū puni
cū: tpe horū
lū tūctū an
no. 4.

rum conflictū est: et pari clade utriusque pris i hyberno. i. hic me discessu ē. tertio lucius regē vicit: quod postea apud albā in custodia defectū: et filiū eiū iunior vidiit op⁹ manuale rome ob tollerandam inopiam.

i affricā iuit: ibique mltas gentū strages dedit. Sergi⁹ at galba a lusitanis victas amisso exercitu vir aufugit.

in nūerus viroz. s. ac mulierū fuit: quāquingenta milia. multi se flāmis tradiderūt. Corinthus sūtr vastat eodē anno a romanis que opulentissima fuit: toti orbi nota.

C Reges egypti: quod per hanc lineam pringant: sēp habuerūt societate cū romanis: et tādū regnabāt quādiu fidelitate ipsīs seruabant. Et nota quod nulla alia cā fuit: quod sic crevit potestas romanorum super alios nūllū dūtes quod exuberant in eis micabāt: et pape iusticia quod am sūme colebant: et quādiu seruauerūt modestiā: et dilexerūt iusticiā: finiti sēp ubique manserūt. Corrupti vō ubique faciliū deuicti legunt. In quāda reuelatōe diuinē scā beate brigide habet: quod dñs de⁹ testimoniū phibet ipsīs antiquioribus romanis: quod nūllūqz hoies in mundo ex puris nālibus: iustius et rōnabilius vixerūt. Qualia autē lumina ex eis tpe xpiane religionis resplenduerunt. in sequentibus parebit.

Ptolome
us soter

C Hic regnauit
ānis. 17. cui tpe
icero: varreque na
cuntur.
ā. 17

5059

5084.

Marban fi
li⁹ sadoch ge
nuit iacob -

mathei primo.

C Cicero arpinis nasci matre helina patre equestris ordinis: ex regio vultorum genere.

C Iste simon vir prudentissimus: ab adolescentia sua usque ad senium optime puerfatus: semper victoriosus. tandem nequit occidit a genere suo: ut primo machabeorum ultimo.

Simō ā. 8
fi. matha -

thle

92. ubi sponat. 11

Joannes
bircan⁹ fi.

C Hic presuit annis. 26. vel. 33. propheta religiosus et strenuus dux: ptolemeū socerū suū fugauit: samariā captā solo equauit. Tandē rebus optime administratis: morte solo equauit. Tandē rebus optime administratis: morte solo equauit.

vicinam senties. cū quos filios haberet: quorum nullus ad regimen populi valeret: uxorem suā differtissimā iudeis pfecit et filiis. verū nūllū pietatis in filiis fuit.

C Iste alexander semper graciosus fuit iudeis: et apparet eū meliorē fuisse intō oēs reges syrie: de quibus pauca virtuosas aut nulla referunt. Hic cleopatram filiā regis egypti accepit in uxorem: verū rex inique egit ptra eū: propter quod rex arabum timens ipsum alexandrum decole lauit: ut p⁹ primo machabeorum.

Alexāder
fi. epifāis

Antioch⁹
adoles
cens.

filius alexandri.

Triphō
proditos

C Iste adhuc puer: suadente triphone aliqd motus ē pro recuperatōe regni: sed parū profecit: iuxta illud: semen impiorū bibit: quod statim ab eo occidit. Triphon autē cū pessime se in oibus gereret omnis exercitus eum dereliquit: factusque profugus: nullibi tutum repperit locum.

Demetri⁹
fi. dmetrij

Antioch⁹

C Iste cōfōratus triphonē psecutus est: et fugauit eū. Et pmo iudeis benignus fuit: sed postqz pualuit: fecit sicut patres sui: sed non ipune ut p⁹ primo machabeorum.

C Iste demetrius satis creuit breui tpe: propter regē egypti alienauit se ab alexandro: et refagebat sibi: et quod ambo statim sunt mortui post dissensionē: id quicūqz terra paulisp in cōspectu demetrii. tandem capitur a rege perside: et incarceratur.

Bella socialia oriunt: quoz bec pma cā siue origo fuit. Stracius notat^a a nobilibus: cepit tam querere ptra eos. Et qz solus nil poruit ptra eos: cōem pplm mirebatur ad se trahere dicens: qz agri deberent diuidi equiter: et etiā pecunie. et ob hoc tumult⁹ suscitāt: in quo ipse occisus est: et multa mala secuta sūt. vide ozosium.

¶ Noz tpe rex numidiarū: valde roma

¶ Romani Serni⁹ flac⁹ cus fuluis. quinto.	Luci⁹ Celi⁹ metellus quit⁹ dici⁹	Jabius Qui⁹ cius marci⁹	Publi⁹ Lu⁹ cius calpur⁹ nius scipio
---	---	--	---

¶ Noz tpe puer ex ancilla nascit qdrupes: quadrima n⁹ ocul. 4. Ethna mōs igne⁹ flamas euomnit horribilif: et loca vicina vastauit. Scio numantia delevit.

¶ His p̄sidentib⁹ iussa ē carthago restituit: et romanorū famul⁹ impleta ē: et i vbe iustitū bellū pueritū atrocissimē.

¶ Iste fabi⁹ cū paruo p̄p̄o regē armenie sugauit: et mersi sūt 180. milia romanorū in rodano. Quiri⁹ delevit gallos: qz sub radice alpiū siti fuerunt.

¶ Reges. Eius tpe poeta lucretius egypti.	Ptolome⁹ Alexander	¶ Iste regnavit annis 8. sub quo salusti⁹ historio graphus nascit.	Ptolome⁹ us Cleo-	¶ Iste regit ānis. 30. sub eo tpe vgil⁹ et orat⁹ us poete nascit	Ptolome⁹ us dyoni-
---	--	--	---	---	--

¶ Mitridates rex ponti et armenie per annos. 40. gessit atrocissima bella ptra roma nos imodico sanguine fuso: sepe victor: sepe victus. tandem proprios filios iterem: haustusqz veneno: vxores pelices ac filias secū extinxit: sic miserabiliter perijt: qui infinitos peremit. hic vt ozosius testat: maximū nobis argumentū siue reliquit. Cū. n. oīum suspiciosissim⁹ fuerit in fine exptus ē: qz falsos deos coluerit. Sic nō agit nobiscū deus noster: cui si fider seruiamus: neqz mala morte perire nos sinir. vide pulchre li. 6.

¶ Anno mūdi 5109

¶ Regnum iudee restituit: qd interruptum fuit annis. 475. a tpe sedechie vsqz ad aristobolum.

¶ Linea xpi

¶ Virgilius maro in pago: qui arides v̄s: haud procul a mantua nascitur: pompato et crasso cons. Dehinc cremona studijs eruditur.

06

¶ Sernile bellū in sicilia: vbi conspirarūt. 70. milia seruorū. huiusmodi bella p̄culosiora sūt ceteris: quia crudeliora: nec curant de patria salute.

¶ Pestilentia maxima fuit in affrica. perierunt vltra mille milia

¶ Pontifices Aristobol⁹ p⁹ rex et sacerdos	Alexander. vel Jane⁹	¶ Iste p̄fuit ānis. 27. vel. 38. et tot⁹ tyrannus fuit qzuis p̄mū modestus appareret. Officiū enī fecit notū qis intus fuerat. Fratre occidit et in 12. ānis circiter. 50. milia seniorū interfecit: qz facinorosa eius de restabatur: tandem moriturus: duos filios reliquit. i. hyrcanum et aristobolū. verū vxorē regnare constituit: quia ḡtam ppli habuit.
--	--	--

¶ Iste vno tm anno p̄fuit: et diadema sibi iposuit nec fuit cōtentus de testamētopatris: iō m̄rem cū filiis in carcerauit: propter quod miserabiliter pijt cū ffe suo antigono: qui enī iuuir et. vide magistrū in historijs.

¶ Antigonus frater regis inuidia regine occidit: vbi vici iosephus: qz certū documētū p̄buit. Omne beniuolentiā iusqz nature criminatōibus cedere: nullāqz optimarū rerū afflictionē tantū valere: vt inuidie perpetuo possit obistere.

¶ Reges syrie Antioch⁹. Emiscen⁹	¶ Iste cum exercitū ducorū miliū haberet et histiones cum scortis p̄les se imiserent. facile a rege spartanorū oppressus interiit.	¶ Iste a romanis supar⁹ ē: et cessauit regnū grecorū. i. syrie qd stetit annis 183.
--	---	---

¶ Philipp⁹
rex vti-

Bella intestina externaq; circa hec tpa intatū pualuerūt
vt pro magno miro habitu est: q; status romane reipublice
penitus non perierit. vñ p3 q; nihil potuerit bellie labor
ad pacē procreāda: nisi a sumo deo magnū illud donū lar
giatur non a falsis dijs: qbus tota roma vltra mille annos
seruauit: vide orosiu ad longū de his bellis.

Bella civilia incipiunt: q; continuata fuerūt p ānos. 40.
et adeo attrita fuit vbs: vt necessario regimē ip sū mutare
tur: l3 ad mltos ānos optie rexisset p siles. Infelix prois
conditio mundani stat q; nūq; in delicijs durare potuit et
gloria: q; uis hec sumo studio querat: quāte demētie ē hoc
sp sudore ac sāguine q̄rere: qd cū adeptū fuerit nullo pa
cro retineri
pōt. Prudē
tissima illa
roma hō nō
potuit: et tu
ualebis: xp3

**Sai 5° sci
pio. manli^o.**

Tpe boz
thentoni et
germani et

**Julius Lu
cius marcus**

Hoc
tpe mltā
prodig ia

**Silla Ma
rius Silius**

Isti
duo psu
les ptra

**Pompeius
Marcellus**

seque: ne pcar labor tuus.
Isti duo p sēntētes sū resti
terūt iulio: et ob hoc scdm bellū
ciuile orit: ānis. 4. durās: i quo
totū mūdū pcurrisse ptra se bre
uif dixerūt. tādē pōpēl superat
capiteq; plex^o paulatī mitescit.
O grāde spectaculū: q; dīspar
exiūs tanti viri.

etibz aduāri sē ptra quos romani pla
rūt: sepeq; vici: tādē eos supanere
subtilit: et delecti fuerūt. 160. milia:
et inuicabiles seipsos occiderūt: et
stati post iterū itestiniū bellū rome
fuit: qd manli^o p sū sedauit.

Marro marcus doctissim^o: q; tam multa legit: vt aliqd ei
scribere vacuissē: miremur tā multa scripsit: qnta vix aliq;
legere possit: vt dicit terentius.

Cicero marcus tilius maximus rbetor clarer.

se iuicē bellātes: p mū ci
uile bellū ichoatūt: cū
occasione et progressū mi
serabile orosi^o p se q̄t:
totq; cū sū sū: vt sille di
cere: cū qd tandē victu
ri sum^o i bello armatos i
pace iermes occidimus
extūc pscriptio istitura
est.

Pompeius semp victoriosus. 22.
reges subegit. tandē postq; tēplū prophanasset: nūq; postea vī
pugnasse qn vincere. sū nō longe p crassius p feres syrie
templū etiam ausus est spoliare: quod pompeius non fecit: et ob hoc auro in os ei^o fuso iterij: sic pereāt inimici tui dñe.
Multa exempla de his inueniunt: qui non timent diuina: et de p debonestare: qd iuxta vulgare dictū: mala morte pire so
lent. hoc etiā apte prophetauit moyses: de x. 33. Percute dorsa inimicor ei^o. i. leu: et q oderūt eū non consurgant.

5134

Jacob.

Pater ioseph naturalis: sed beli pater eius legalis fuit. hūc mathe^o
illū lucas cōmemorat.

Hec p sūe annis. 9. et fecit tyrannides p sēs: l3 prius simulata scitate
religiosa famar^o: et byrcanū in sacerdotē promouit: vt p se regnaret i
stituit. Hec in linea pontificū pōit p pōt supputationē annoz: non q
officiū pontificale exerceret: quod non licuit.

**Alexādra
proz alex**

Alexandri

Mircanus
ā. 33.

An. 33.

Heresis phariseoz circa hec tpa orit. Et nota q
tres erāt secte in iudea. s. oharisei: saducei: et effei:
bi oēs a cōi vira reliquoꝝ iudeoz distincti: multis
crozibus implicati p pōt asperitatē vite sanctiores
se alijs dixerūt. Vide magistrū in hystorijs circa ba
ptismū iohannis. Itē adhuc dne secte: a qbus dā asse
runt. s. arbonet et genuste.

Simbria illū vastat. i. troiā antiquā romanoꝝum
sed silla statim eam restaurauit.

Catilina famosus tyrannus: cōiurat ptra patri
am i vbe: in etrutia vero extinguit occiso ibi catilī
na. rome p sēj conūrationis occisi sunt.

Virgilius excellentissimus poetarum clarus bē: et mira fecit.
Ozaciū flaccus satyricus.
Salustius crispus hystoricus.
Plorius primo rome latinū rbetoricā docuit.
Possodonius stoicus.
Hecaton stoicus: q dixit: oē bonestū i arduo ē. si vis amari ama.
Queris quid fecerim. amicus mihi esse cepi.
Rome numerati sūt. 400. milia 64. milia hominū: oēs incole ci
uitatis.
Libaria: 400. miliū libroz cōburit in egypto: vnde p3 quanta
fuit antiquitus diligētia in libris colligendis.

July

no

no Pompey

virgili

no

tres soles appa-
ruerunt yndio

Tres soles apparuerunt in celo versus orientē: qui parlatim in vnum corpus solare redacti sunt. Grande spectaculum grandia pfigurauit: quasi asia: affrica: et europa sub vna monarchia statim coniungi deberent. Itē q dominū lucij: anto-
nij: et marci antonii in vnu redirent. sed potius noticia vnius et trini dei toti orbi futura imminēbat.

Cesares

Gaius Juli-
us cesar. a.
5.

Imperatores

Octavianus
a. 57. m. 6.
d. 10.

Augustus.

Iste iulius tante fuit actiuitatis: vt mens illius et manus ad impossibilia ferme suffecerint. 52. vicib⁹ pugnavit sol⁹. marcū marcellū supgressus: qui ter centies nonies fert pugnas. hic pōpeio ac ceteris nobilissimis romanis occisis imperiū arripuit. Tandē anno. 5. im-
perij sui cōspiratione bñti: ac cassij dolo occidit ipse domitor orbis.

Iste octavianus nepos iulij: cū esset adhuc adolescens imperiū sumpsit: iuuenturem suā virilib⁹ actib⁹ decorauit. qnqz milia bella ges-
sit: et breuē totū mūdū post multa bella in vnā tandem monarchiā redegit. ✕

Cleopatra
annis. 20

Tunc iulius egypti regnū dedit: monens vt magis amicitia romanā qz arma experiri studeret. Terrio
aē ano huius cleopatre iulij sumpsit imperiū: et sic finit hic calculus latinoz per hanc lineā descendentiū
ad x. m. et sequit supputatio annoz per lineā romanoz.

Cato notatissimus videns cesarem triūphare: cui ipse nō fauebat: apud
vricā seipsū occidit: iuxta illud: Maluit cato mori qz deroger vrbis honori
sed propter hoc fm aug⁹. non excusatur a peccato.

Bos loquit aranti. In breui magis desinēt
homines qz iumenta: vel vt quidam libri has
bent frumenta.

Scep⁹ de iuda auferi: et dux de femore
eius: quia in proximo sanctus
sanctoꝝ venturus est iuxta propheciā iacob.

Anno mundi

5159

Iudea tributaria fuit romanis propter
partialitatē duoz fratru. s. aristoboli et hir-
cani. Vterqz. n. invidentē cā subiecit se ro-
manis vt regnare posset etc.

Ioseph cir-
ca hec tēpa
nascit post-

-sponsus marie.

ob

Iste antigonus filiū aristoboli
vbiqz infideliter egit: nec romanis obediuit: magnā plagā terris intulit: vt hircano expulso regnare posset. Regi enim par-
thoz promisit talenta mille: et virgines quingentas: vt se iuaret: lisania nepote suo id procurante: et sic hircanus eiectus
faselus occisus est: et herodes fugatus. sed cū herodes roman venisset: et senatui cuncta narraasset: augustus eū regē iudee
creauit: mittens cū eo exercitū: qui hierusalē cepērūt: et antigonū captum duxerūt ad antoniū qui eūz securi percussit: et he-
rodes confirmatus est in regno: cessauitqz sceptrū de iuda: sicut p̄dixit iacob.

Scipio seipsum iugulauit.

Iuba rex iugulari se fecit.

Petreus gladio se perfodit: et multi alij de nobilissimis romanoz: qz nolue-
runt iulio subdi: aut timuerunt ab eo occidi: sicut plures iam occiderat.

Titus iunius historicus.

Marcus callidus orator.

Diodorus scriptor historie grece.

Quidius naso.

Gaius falcidius.

Cornelius historicus. **C**ornelius gallus

Marcus varus. hic ait: Nihil magnificum docebit: q a se nihil vidit.

Messala poeta: et multi alij his fuere tēporibus.

Antigon⁹

Lugdunū condit a minatio playto or-
ratore qui fuit discipulus ciceronis.

Sibylla tiburtina clara habet: que de xpo prophetauit: et augustinus respondit: ne se deū iuxta stulticiam paganorū putaret: et ostendit illi virginem pulcherrimā in celo tenentē puerum in brachijs: et ait: Hic puer maior te est. ipsum adora.

Hic ē ille vnicus qui secundū nō hūit: sub quo priciuit orbis terrarū ac prompte obediuit: agere hoc diuina prouidentia: ut xpi natiuitatem tpalis pax illustraret. hic gloriā se vrbē marmoream reliquit: quā latericiā ipse inuenit. Fuit pulcherrimus corpore: ingenio subtilissimus: fortunatissim⁹ in omnibus: sed vitio carnis non caruit. Ipse est q̄ describit fecit totū mūdum: ut dicitur Luc. 2. cū 5 2. anno natus est xps dñs et saluator mundi: qui pacem eternā suis largit.

Monorchia romanorū oīum maxima circa hec tpa incepit. Cum enī ut testat hieronymus et alij sci doctores per totum orbem in diuersis prouincijs bella pullularent: subito cunctis mirantibus pacata sunt: et romano principi colla submisit. ut aperte dñs deus hoibus ostenderet: q̄ illa vniuersalē pacē non bellicus labor: s; ipse donasset: semp vno finito bello aliud sequebat̄ aut plura: peioraq; scissura sequebat̄: sed xpi natiuitate propinquante: vrbis quieuit et orbis.

Reges indee.

Herodes
asculōita.

Iste herodes idumeus p̄mus rex alienigena apud iudeos fuit: Eius h̄storiam magister diligēt p̄sequit: et refert eū fuisse virū strenuū: et fide dignū: et in oībus notabilē se habuīt ḡtus valde romanus: et p̄p̄is q̄ pacē amabāt: m̄ta etiā opa memorabilia fecit: vix in senectute sua: cū nimis vellet placere romanis: et audisset de ortu xpi timens pelli e regno tāq; alienigena: miserabilē defecit sensu: et antiq̄ probitate amissa: innocentes occidit: et plures de filiis suis. tandē oībus odiosus: morbo inualecente flebili morte destituit.

Beda dicit istū tenuisse principatū annis. 26. qui et cōbussit libros omnes: quib⁹ gēti indee seruabat̄ ascripta: ne ignobilis forte: et a multorū semine argueret extraneus.

Maria nascit̄ anno añ xpi natiuitatem. 16. vel circa.

Historia euangelica omniū scripturarū sanctissima hic textitur.

5179

5199

10

Anno añ xpi natiuitate 1

Zacharias et elisabet fuerunt ambo scē vite: q̄ fuerūt parētes sci iōānis bap

Ioachim et anna darent sc̄itate vite: q̄ i post singulari gratia mernerūt procreare florem tot⁹ felicitat⁹. mariā: omniū creaturarū excellentissimā: q̄ deū nobis genuit.

Burgundiones orti sunt gens semp valida: sic dicti: quia sup̄ rhenum flūuiū burgos plures habent.

Marcus agrippa gener octauiani: supra rhenum ciuitatem agrippinam condidit: q̄ p̄dicta ē colonia.

Anno mūdi. 5199. ipse ē p̄mus añ natiuitatē xpi: cū iā est desponsata maria ioseph: missus est angelus gabriel a p̄e lu minū deo tot⁹ p̄solatōis ad ipsā: ut ānūciaret ei q̄ venerit plenitudo t̄pis: pro recoaliatōe hūani generis: et q̄ p̄ ipsā dei fili⁹ hūc mūdū intrare veller. Hoc igit̄ oīum secretorū secretissimū mirabiliū mirabilissimū: salubriū saluberrimū: desiderabilissimū: desiderabilissimū: misteriorū profundissimū. circa hec tpa diu expectata adimpletū ē: ut dñs hō fieret. Quis audiuit vnq; sile. O si sapiat istud in palato mentis n̄re. vide deuotissimā h̄storiam. Luce primo.

Ioannes baptista nascit̄: quo nemo maior in̄ natos mulierum surrexit.

Roma in flore: et numerati sunt ciues eius et descripti nonagesies trecentena milia: et 80. milia.

Valerius maximus fuit hoc tempore vir magne fame.

Imperatores romani per hanc lineam proueniunt: qui omnes augusti dicuntur propter singularem huius augusti excellentiam. Iustum equidem est: ut ille oibus nomen tribuat: qui cunctis viuendi formas: et regendi normam constituit. Tanta siquidem in eo probitas ac strenuitas emicuit: ut vir credibile sit: quod nunquam destituta natura humani discursus talem edere poterit. Quid ultra? ipsum cum beata matre sua videre meruit: quasi ipse primicerius extiterit uocationis gentium. nec nunquam post hec dominus vocari voluit. Aram ei primum extruxit. Humilitatis: clementie: ciuitatis: patientie discipline etc. que rarissime in tanta sublimitate proueniunt: exemplar ipse fuit. Bellum non nisi coactus accepit. At enim: Magna est dispendium aureo hamo pisces cape quia hami deperdi dant: nulla potest captura piscium comparari. Detrahentibus sibi ait: In libera ciuitate liberas docet esse linguas. Milites occidere nequaquam aut delicta permittere: quorum professio instituta est ad laborem. Filias suas in lanificio fecit instruere propter mutabilitatem temporalium. Mendi te excedit non solum artem: sed usum habebat: nec ad se nisi vultu maturo sine omni vestium curiositate accedere permittere. Regna que iure belli quesierat propter pauca reddidit: aut alienis benigne tribuit. Testem se in iudiciis interrogari: et repellere equanimitate animo patiebatur. Plures habuit sibi maxime familiares: qui cum melius poterant: eum extinguere etiam publicis bellis mirebantur. Alii ter quaterque priui: cum gratia poscerent: vitam et bona ab ipso impetrarunt. Quod multi fuerunt qui se de tam nobili sanguine progenitos gloriabantur: sed mores non imitabantur.

Procuratores iudee.

Iste archelaus propter eius ferocitatem a iudeis accusatus: relegatus est in viennam gallicie urbem.

Archelaus

a. 9. filius

herodis sub eo dominus rediit ex egypto.

Componius.

Hic loco archelaus substitutus est.

Marcus

Sub isto moritur salome soror herodis.

Christus nascitur anno mundi. 5200.

Linea christi

Anno domini primo

Nonnulli reges in honorem huiusce ciuitates debebant: quas cesares appellarent: sicut in mauritania et in palestina: que nunc urbes clarissime sunt. Et multi reges ex regnis suis venerunt: ut ei obsequerentur.

Natus est circa hec tempora dominus noster de virgine pura nouo ordine secundum prophetica promissa. Et hec est plenitudo temporis: de quo apostolus dicit: quoniam misit deus filium suum in mundum. Ob hoc incipit hic sexta etas mundi: cuius finis solus deus nouit. Et dicit augustinus. quod hec etas dei senectus: que sepe extendit ultra omnes precedentes etates: quod plerique hominum viuunt et usque ad centum viginti annos: aut ultra. Et notum est quod sexagenarios senes vocamus. unde fatum est velle determinare quotitatem eius. Plures enim hoc attrahunt: qui omnes fuere decepti: sicut probat doctor sanctus etc.

Era christianorum principalissima: omnium rerum notissima: celeberrimaque ipse est annus octauiani. 42. olympiadis centesimenonagesime tertie: et secundum bedam annum mundi. 5199. completus. unde dicitur: Unum rolle datum: ad milia quingentes. Nascens domino: beda dat a prothoplasto. Tredecim annus christum duo. centum. minus uno: milia quingentes. Et hic tamque probabilior modus ab ecclesia fuerit: et magis vulgaris. Sunt et alii diuersi modi supputationum: quidam breuiiores: ut hebreorum: quidam longiores: ut methodii et aliorum: de quibus mensus est labor tractare: utilitas vero modica. vide singula locis suis etc.

De principatu romano sic dicit cicero in libro de officiis. Certum est fuisse aliquod tempus quo sine regibus vivebatur: at postquam iure gentium possessiones ceperunt diuidi non alia de causa reges sunt instituti: nisi iusticie fruende. Nam cum in initio preces multitudinis ab his qui maiores opes habebant ad unum aliquem virum confugebant virtute prestantem: qui prohiberet iniuriare tenuiores egratam constituendo sumos cum infimis pari iure pertingeret. Quod adhuc regnantibus regibus debiliores nonnunquam opprimerent: leges constitui placuit: que ad iudicandum non odio aut gratia dicerentur: sed tales inopi quales potenti prestatet aures: quo fit ut leges non solum populum: sed regem quoque obligare sciamus: at si regem preternere leges: rapere bona subditorum: violare virgines: stuprare matronas: et cetera illicita facere videamus: nunquid illo submissio: alius sublimabitur: qui et bene gubernare: et legibus nouit obtemperare.

Hic fuit vir magnarū virtutum: et pius pater in subiectos sibi. Aiebat nāq; quibusdam principibus qui cupiebant gravare plebem. Boni pastores est tondere pecus: nō deglutire. Item cū suaderent sibi: ut bali uos mutaret dixit: Vidi quēdam muscas egri vulneribus insidentes fugare: quem eger inculpavit dicens: Quoniā ventu re sunt sitibunde: ut fugant: iste tñ q; plene sunt locū occupabant: quasi diceret: Consultius est ut locupletes retineamus

q; illis amoris: de nūo tēues vitare cogamur. **O** magnū prudentissimi viri consiliū. Taliter enim quidā fraudulentū solent insidiari principibus: ut. s. cōez po pulū ptra eos prouocent: quo facto sciunt quoniā necessarii sūt eis: cogentes deis ceptis eosdē videlz tā picipes q; pplm sic volūt ac suis astutijs magis magisq; in uolentes. Maxima prudentia principū ē: ut se talitē agant: ne plebibus exosi fi ant: omnesq; ppariū suadentes: abijcere statim debent: ut famam suā dilarent: q; cōitatem diligant: hoc tam paganorū q; sanctissimorū viroz consiliū semp fuit. Exempla sunt quotidiana: tē: Hic etiā ty berius pene de xpo sentire cepit: et eum pro deo coluit. Dicunt quidā q; tandē crudelis factus sit ptra potentes: si hoc verum est: quis scit quo iudicio actum fuerit? Magnum etiāq; pietatis exemplū fuit: q; subiectis et pauperibus semp gra tiosus extitit: pacem etiā habuit cunctis diebus suis. Omnes xpi ac xpianorū cōtradictores: sine ulla miseratōe deleuit: pilatum exilio damnauit. Morit tandem cum ingenti gaudio multorū: sed peior eo successit. Vixit annis. lxxvii.

Tyberius.
pugnus.
octauiani

Et p. nyauondop.

Annius.
ruffus.

Valerius
gracchus
an. 11

Pontius
pilatus.

Sub hoc mo
ritur ougustus:

Iste palā veditur sa
cerdotiū. Qui plus de
dit ille obtinuit: et sic
ples in breui fuerit.

et dñs passus est: quē ipse ob timorē cesaris nūte dānauit
ad mortē crucis: et iō post miserabiliter perijt seipm occi
dendo. De funere aut huius mirabilia narrant.

Sup omia
bone iesu ama
bile te mihi red
didit calix quē
bibisti ait Bernardus.

5211

5229

5232

Iesus xps.
ānorū 12.
in templo

doctores audiuit.

Iesus xps
dñs nū in
iordane

baptizatus est.

Iesus xps.
dñs omniū
pro seruis

morit: ānorū. 33.
et triū mēsiū.

12

30

33

Nota q; nihil regitur de infantia saluatoris: et opibus ei⁹ usq; ad baptismum iohannis apud euangelistas: nisi q; duodenis remansit in hierusalē audiens doctores. Doc aut q; dicitur: et erat subditus eis: tanq; granū salu tare multipliciter terit a doctoribus et deuotis personis: usq; hodie conantibus persuadere que fuerit conuersatō xpi in illis. 18. annis. Ille autem liber qui de infantia saluatoris intitulat: q; iam diu inter apocrypha deputatus ē nil auctoritatis affert: nec verisimile est q; talia diuina o pera: et gloriofa miracula pueriliter inter pueros feterit: qui vix tempore debito ad huiusmodi facienda potuit etiā a matre sua benedicta inclinari: et similiter aplis. Dixit enī: Nondum venit hora mea: et non sum missus nisi ad oues isrl. 33. Itē oibus credere: et nulli credere: eque viciōsum est.

Circa hec tpa grande spectaculū mūdo innotuit a seculis nō auditū: reue latio. s. apta brissime tri mitat. Pp i voce: fili⁹ car ne: spūs scūs in spē colū be: et h vngi nobis xps ver⁹ saluator in lege pro missus: q; ē via veritas et vita: et pter quē nō ē sal⁹. Jā h text⁹ historia trium ānorū doctrine ipsi⁹ salu tificere: cum miracul⁹ suis plurimis et glōsis: q̄lūa uunq; visa sunt.

In āno. 34. xpi multa mirabi lia facta fuerūt. Nā ipso die pas sionis ei⁹ tra tremuit petre scisse sūt: sol obscurat⁹ est: ut p; euan gelio: die pasce dñs resurrexit cū mltis. Deide p⁹ dies. 40. glo riose in celū ascendit cū pda ma gna. In die pentecostes venit spūs scs sup aplos. Et hec oia nre salutis etne sūt sacramenta in quibus deuote mentes quoti dianā inueniūt refectionem. Brūs q; versat i his: qm fructū percipiet sempiternum.

Infantia
saluatoris m

Iohannes baptista sanctissimus: ab herode decollat: quia arguit eum de adulterio. Iste fuit herodes antipa tetrarcha galilee: qui propter hoc crimen et ppaliter et eternalit est punitus cum herodiade.

Sancra mater ecclesia cōgatur ciuitati: de q̄ glōsiosa dicta sunt: vt dī in psalmo. 86. Quid glōsiosius ea eē pōterit: quā glōrificauit tota sūt brā trinitas: quā defendit diuina maiestas: quam illustrat diuina claritas: quam regit diuina bonitas: cuius caput x̄ps iesus: uerus deus: et hō cū cūes oēs electi sūt cū: ministri angeli: illi beatissimi spūs exultantes sup̄ muros ei⁹ die ac nocte. Hec ē quā edificauit vniuersus dei sup̄ firmā petra: nec porte inferi p̄ualebūt aduersus eā. Hec ē syon illa dilecta: cū portas diligit dñs super oīa tabernacula iacob. Hec ē sponsa illa immaculata: non hīs maculam neq; rugam: quā non vili denodio sed p̄cioso sanguine subarrauit dñs. Hec ē mater pulchre dilectōis: et agnitōis et scē sp̄ci: que filios generat i eternū regna tuos. Hanc p̄nunciauerunt patriarche. ✠

Credo in deū pa
Petr⁹ tre oipotentē crea
 tore celi et terre.
Andre⁹ Et ī iesum ch̄istū
 filiū eius vnīcū
 as. dominū nostrū.
Joānes Qui p̄ceptus ē de
 spū sancto: nat⁹ ex
 maria virgine.
Jacob⁹ Passus sub pōtio
 pilato: crucifix⁹
 mortu⁹ et sepult⁹.
 Descendit ad infe
Tho⁹ ros: tertia die resur
 mas. xit a mortuis.
Jacob⁹ Ascendit ad celos
 sedet ad dexteraz
 dei patris oipotentis
 Inde ventur⁹ ē ius
Philip dicare viuos et mor
 pus. tuos.
Bartho Credo in
 lomeus. spiritum
 sanctum
 Sauctam
Mathe ecclesiam
 us. catholicam:
 Sanctorū cōiōnez
Simon Remissionem
 peccatorum.
Andas. Carnis
 resurre
 ctionem.
Matthi Et vitam
 as. eternam
 Amen.
Patre vocabis
 me: et p̄ me in
 gredi n̄ cessabis
 Ego autē i dño
 gaudebo: et ex
 ultabo i deo ie
 su meo.
 Ecce ego p̄cipi
 et p̄ter filius:
 et vobis nomē
 ei⁹ emanuel.
 Aspiciet in me
 quē p̄fiterunt:
 et plāgent eum
 Ero mors tua
 o mors: mori⁹
 tu⁹ ero inferne.
 In die t̄ria su
 scita nos.
 Edificat i celo
 ascēsiōnez suā
 oīs nomē illi.
 Ascēda ad vos
 i iudicio et ero
 test⁹ velox.
 Effūda de p̄
 meo sup̄ oēm
 carnem.
 Cōfitebō tibi:
 ecclia magna.
 Deponet oēs
 signatē n̄ras: et
 p̄iiciet i p̄o
 fūdū mar.
 Agniz cumulos
 v̄ros: et educas
 vos d̄ sepulcr
 v̄ris.
 Alti de his q
 dormiūt i puluē t̄re emiglabūt: alij i vitā: alij i opprobriū.
 vt videāt semp

Exodi. 20. Nō habēs deos alienos corā me. Esaie. 45. Ego dñs et nō ē alit⁹: creās tenebras et formās lucē. psalmo 113. Deus at noster i celo oīa q̄cuq; voluit fecit t̄c.
Psalmo. 2. Dñs dixit ad me: fili⁹ me⁹ es tu: ego hodie genui te. Joānis 4. Ego et p̄ vnū sum⁹. Col. 1. Qui ē imago p̄ris iustitib⁹ dei. ps. Verbo dñi celi firmati sunt.
Jeremie 31. Mulier circūdabit virū. Salath. 4. Mi sit de⁹ filiū suū sc̄m ex muliere. Eze. 44. Porta hec clausa erit et nō aperiet⁹: et vir nō transibit per eam t̄c.
Esaie. 52. Tanq; ovis ad occisiōē duct⁹ ē. Hec lan guozes n̄ros ipse portauit. Prima petri. 3. X̄ps semel passus est p̄o nobis: iustus p̄o iniustis.
1ps. 15. Nec dabis sc̄m tuū videre corruptōez. Eph. 4. Descēdit p̄o inferiores p̄es t̄re. Act. 2. Nō ē derelictus in inferno. Ro. 6. X̄ps resurgēs ex mortuis: tā nō mori⁹.
1ps. 67. Iter facite: et q̄ ascēdit sup̄ occasū. Et ibidē. Ascēdit in altū: captiua duxit captiuitatem. Mich. 2. Ascēdit iter pandens ante eos.
1ps. 95. Iudicabit orbē t̄re in egrate: et p̄p̄os in veritate sua. Job. 19. Fugite a facie gladij: qm̄ vltor inigra⁹ ē gladius: et sc̄tore esse iudicium.
Job. 26. Spūs ei⁹ ornauit celos. Sap. 1. Spūs dñi repleuit orbē terrarū t̄c. ps. 140. Spūs tuus bon⁹: deducet me in terrā rectam
Soph. 3. Inuocabūt nomē dñi: et seruiet ei hūero vno. Matth. 18. Si peccauerit i te frat⁹ tu⁹: dic ecclesie: q̄ si ecclia nō audierit: sit tibi tanquā ethnicus et publicanus.
1ps. 18. Particeps sū oīum timentū t̄: et custodiens tū mādata tua. eze. 18. Nūo eg odicit dñs: nolo mors rem peccatoris: sed vt cōuertat⁹ et viuat.
Job. 19. In nouissimo die de terra surrecturus sum: et i mea carne videbo deū saluatōrē meū. Phil. 3. Refor mabit corpus hūilitatis nostre p̄figuratū corpori t̄c.
1ps. 61. Tu reddes vniūq; iuxta op̄a sua. Matth. 7. Ibi⁹ hi i supplicū cinū: iusti at in vitā etnā. 2. Cor. 5. Domū habemus non manufactam in celis.

Iesū x̄ps ver⁹ de⁹ et uerus homo vnica proles intemerate ac perpetue virginis marie: fm̄ humanitatem descendens de semine abrahe per lineam regalem et sacerdotale: sponsus vnicus et caput imēdiarū scē vniuersalis ecclie rex regum et dñs dominatū etern⁹ pōtifer: et iudex viuoꝝ et mortuoꝝ. 33. annis et mēlib⁹. 3. pegrinari dignat⁹ ē i hac lachrymarū valle docens primū op̄e viā vite: post etiā verbo: vt euangelista testat⁹. Cum at eēt annorum. 30. a. sūmo p̄e oīū deo baptizatus iam in iordanis fluuiō: vnctus fuit nobis in primū ac sūmū pontificem ac ep̄m aīarum n̄raz p̄ spū sanctū: q̄ copozali pecie tanq; columba in ipsū descēdens testimoniū sibi p̄hibuit. qm̄ ipse ē vere saluator mundi iuxta vaticiniū hīaie ✠

Hanc predixerunt prophete: hanc simul ois illa veteris testamenti laboriosa seruiliq; obseruantia: dñam recognoscit et quid ultra. Celū terra mareq; cū oibus que in eis sunt: nō huic famulant mysterio: Agit glorioſa dicta sūt de te o ciuitas dei. Btā tu hiernsalē q̄s siliis tui: q̄ saluaris in dño: Negabūt te inimici tui: et tu eorū colla calcabis. Dño p̄fibi⁹ natiſcenti tibi filij: nec deficies in ſempiterna ſecula. Benedic dñe fortitudini eius: et opera manū eius ſuſcipe. Percute dorſa inimicorū eius: et qui oderant eam non conſurgant. Audi dñe vocem eius: et ad populum ſuū introduc eā. Deus virtutum conuertere respice de celo: et vide: et viſita vineā iſtā: et p̄fice eam: quā planauit dextera tua. Fiat manus tua ſuper virū dextere tue: et ſup filiū hoīs quē confirmasti tibi ieſum xp̄m dñm noſtrū: qui tecū viuīt et regnat in vnitatē ſp̄it⁹ ſancti deus in omnia ſecula benedictus. Amen.

Scriptit in asia
greco sermone.
In principio erat
verbum.

Ioannes.

Ego ſū lux mūdi: q̄ ſeq̄t me nō ābulat i tenebr̄: ſ; hēbit lūm vite. Ego ſū q̄ testimoniū p̄bideo d̄ me ip̄o: et teſtimoniū p̄bibo d̄ me p̄. Ego ſū paſtor bon⁹: et cognosco meos: et cognoscut me mee. ego ſū via vitas et vita: nēo venit ad p̄fēz niſi p̄ me. ego ſū vit⁹ vā: et p̄ me⁹ agricola ē

Lucas.

Scriptit i gre
cia sermōe gre
co. Fuit i dieb⁹
herodis regis
iudee: sacer
dos et.

Amen amē dico vobis: celū et ſra trāſibūt: vba autē mea non trāſibūt. Qui crediderit et baptizatus fuerit: ſaluus erit. Qui vero non crediderit: condemnabit. Quod vobis dico omni⁹ dico: Uſitate: neſciūtis enim quando dominus veniet. Sol continebrabit: et luna nō dabit ſplēdore ſuum. Et tunc videbunt filium hominis venientem in nubibus celi.

Data est mihi omnis potestas in celo et in terra

Ego rogavi pro te petre ut nō deficiat fides tua: et tu aliquā puerus cōſtitua fratres tuos. Qui maior ē in vobis: fiat ſicut minor. Ego autē in medio veſtrū ſum: ſicut qui miniſtrat. Nō deſce ne ſeducamini. Multi enim veniunt in nomine meo dicentes: quia ego ſum. Nolite ergo ire poſt illos. In patientia veſtra poſſidebitis animas veſtras. Sic in orbem vniuerſum: et predicare euāgelium omni creature.

Scriptit i italia
sermōe in greco
Initiū euāgelij
ieſu chriſti.

Marcus.

Ecce ego mitto vos ſic oves i medio luporū: Eſtote ḡ prudētes ſic ſerpētes: et ſimplices ſic colūbe. Nolite timere eos q̄ occidūt corp⁹: aīaz at̄ nō p̄nt occidē. S; pon⁹ eū timere: q̄ pōt aīam et corp⁹ p̄dē in gebēnā. Oīs q̄ p̄ſeſt me corā hoīb⁹: cōſuſitebor et ego eū corā patre meo.

Mathe⁹.

Scriptit i iude
a hebraice. Li
ber generatio
nis ieſu chriſti.

Prophete ſancti. Hic elegit diſcipulos. 72. quos miſit ante faciē ſuā: et 12. ap̄los: quos miſit in orbē vniuerſum ad p̄dicandum euāgelium: nec ampli⁹ q̄z hos duos ordines in diſcipulos dñi eſſe cognouim⁹: quorū formā nūc in eccleſia tenēt p̄byteri et ep̄i. Nam ap̄lis ſuccedūt ep̄i: et 72. diſcipulis p̄byteri: quibus duobus ordinibus tota eccleſia eſt cōmiſſa tanq̄z hierarchis: ut p̄z in decreto damali pape: q̄d habet. 68. di. c. cor ep̄i. Tandē pi⁹s dñs pro grege ſuo mori⁹ acerbiffima paſſione p̄ſumat⁹: oſu⁹ martyriū caput: et ipſe martyr. Poſtq̄z at̄ a mortuis reſurrexit: in celū aſcendit: et ſp̄m ſanctum miſit. Et tunc primū cultus xp̄iani noīs incepit: qui ad finem vſq; durabit.

Ciste gaius nepos tiberij erat fm carnem: sed no morib⁹: quia totus puerfus fuit tyrann⁹. O air: etinā ppls roman⁹ vna cervicem haberet. Cōquestus ē sepe: q sua tpa pacifica fuerūt: et bella libent⁹ habuisset: occasiones etiā cōsui. Tandem a suis occidit: consilio senatorū cū magno gaudio vniuersorū. Et senat⁹ restituere nitebat regimē sic an fuit: s3 nō pualuit rē.

Ciste claudius incōstans aio fuit: et totus obliuiosus et gulosus: Bellandi occasionem libenter habuisset. s3 tñ parū pugnavit: et facile quosdā paucos hostes supavit. Tandē cū 35 senator⁹ res occidisset: cum 300 equitibus pro minimis causis: veneno mortuus est.

CImperatores

Gaius galli
cula an. 3. m

-3-

Claudius a
14. m. 7.

Cristofia actū aplos hic recitur.

Cspus scūs venit sup aplos in linguis igneis.

Et hic orit⁹ cultus xpiani nois. s. in die penthecostes fm augustinum.

CStephan⁹ lapidat⁹ et prothomi⁹ indy⁹ oīs psecrat.

CSaulus prostermit⁹ et paul⁹ egreg⁹ pdicator erigit. qui abundantius oibus laboravit.

CPbilo differissimus: cuius libri int ecclesiasticos cō putant⁹: clara habet natione iudeus.

CJacobus maior aplos: martyrio coronat ab herode agrippa: et petrus incarcerat⁹ et pz actū. 12. Corpus autē bri ia cobi miraculose trāssert⁹ in galiciā hispanie: et ibi ē sedes patriar⁹ chalis post facta: quasi a sinistris respectu rome.

CHelena regina abigenorū puerfa ad fidē: sustētauit paupes xpifideles in hierusalē tēpore famis sub claudio.

CPetronella filia sci petri: virgo sacra fuit.

CAssumptio marie virginis gloriose: matris dei facta est. 12. annis post ascensionem dñi iesu xristi: fm hieronymū.

CAnno mudi 5233

5243

Petrus 1⁹
apa iude
us.

CHec est series romanorū pontificum: p quam fit supputatio annorū subsequentium: cui⁹ principalis era est ipsa xpi bndicta natiuitas: cōcurrentibus nō dilominus annis mudi: vt pz apertissime in his duabus lineis cum figuris numeroz annotatis:

Anno xpi 34

44

CBeatissimus petrus glisus aplos xpi iesu pfuit ecclesie catholice fm hieronymū annis. 87. fm bedā. 39. Tenuit nāq3 pontificatū in pibus orietis anis quq3 fm hieronymū: fm bedā septē. Deinde antiochiā veniens: sedit ibi annis septem: docens pplm viam veritatis: et symonē magū fugavit: Insup pdicavit disperfis ex circūcissione fidelib⁹ q erant in ponto galatia: capadocia asia: bythinia: qb⁹ postea de roma tāq3 p eū puerfis direxit eplaz pmā. Audiēs autē symonē magnū romanos diuidere zelo fidei: romā adiit anno. s. q̄rto claudij. Cūq3 ibidē verbū dei pdicaret: et symonis maleficia detegit: et mltos ad fidem conuertit: discipulos etiam per diuersas p̄uincias misit: per quas christiana fides gloriose dilatata est. Euangeliū marci: tanq3 ex ore suo scriptū approbās fidelibus tradidit. Jeunū q̄dragesimale instituit ante pascha: et ante natale dñi tres ebdomadas et q̄rtam imp̄fectam: venerari ab omni populo christiano in memoriā primi et secūdi aduentus. Tandē p⁹ plura scitatis insignia cum iam in romana sede annis. 25. mensibus. 7. dieb⁹. S. sedisset martyrio coronat a nerone. Alia eius opera plurima ac miracula stupenda: vide in actib⁹ aplos: et in libro clementis: et in hystorijs tam scholastica q3 ecclesiastica bede q3 de alijs rē.

CDe psecutionibus ecclesie ē diligenter aduertendū q sicut in veteri testamento inimicus humani generis sp̄ electos multiplicibus machinatōibus psecutus ē: ita imo multo amplius in nouo: hoc ē in tpe ḡre: qñ iam cognitio et cult⁹ veri dei toto orbe terrarū radiare cepit: Et primo p gladiū: sicut pz in psecutōe stephani et iacobi ac aliorū innumerabiliū: i q̄ exercebat ecclie patiētia. Secūdo p falsā doctrinam in quo exercebat ecclie patiētia: et b̄ simpliciter pmo p falsos iudeos qui sunt synagoga sathane: vt3 i disputatōe petri stephā et pauli rē. qui oēs clare informauerūt simplices: q iesus ē xps i lege pzo missus contra friuolas assertiones puerforū iudeorum: et hec b̄sq3 ad finē durabit: et tempore an̄xpi grauissima erit. Tertio per magos et incātatores. Videns nāq3 antiquus hostis: q per xpi nominis diuulgationem: cult⁹ suus abolend⁹ eēt impleuit vasa iniquitatis sue: qui p magicā artē rudes deciperent: ne i xps crederent cū i ipsi se pzo aliquib⁹ magnis iactaret qñ filij dei eēt in signis et prodigijs mēdacijs: vt3 in symone mago: meādro: aroes et arfarad rē. Quarto p falsos xpia⁹ nos supbie spū tumentes: q instigante inimico ples hereses seminarunt: vt3 in hebione cherinto rē. Et aliqd plura: Dicte beatus bernardus: q totus iste mundus piurauit contra xpm. Et augustinus. Qui non habuit psecutionē non est xpianus. Oia ergo fidē impugnat: sed firmū fundamentū ei⁹ stabile perleuerat: hñs signaculū b. Nōuit dñs qui sūt ei⁹: nec ē aliqd modo possibile q fidei sacm inter tot insidiatores sic floruerit: nisi cultores ei⁹ vīna maiestas protexisset vīna sapientia illuminasset: diuina bonitas fouisset: iuxta promissionē christi firmissimā: q cū eis dē sp fuit: et in finē pserenerat. Sic bilari⁹ aūt pzo pziū eē solet ecclie: vt vīcat cū ledit et: tūc intelligat cū arguit: tūc secuta sit cū deserit: tūc obtineat cū supata videtur.

Seneca stoycus clarus habet: magister neronis a quo post coactus ē seipsū occidere.

Persius satyrus. i.

Iuuenalis satyrus.

Lucanus poeta: pariter seneca.

Quintus poeta.

Refert seneca de nerone q. erat natus ab infantia semp clementissimus: et ita graciosus q. nemo unq. populo romano gratioz fuit: ita q. in oblivionez venerunt ceteri principes: propt. fauoris magnitudine. Verum potestas multos probissimos fecit atrocissimos.

Nero a. 13
m. 7. 8. 28.

Par illa universalis toti orbis quā romani habuerunt per annos ferme. 70. per paucis bellis excipis ac paucis circa hec tpa propt. senectū neronis turbata est: et proinde quedam recesserūt ab obedientia romanor. q. fidē christiā nam perseg ceperrant.

Iste nero oīum hominū sceleratissim. fuit: adeo ut nomē eius usq. hodie pro aliquo pessio poni soleat. et q. contra optimā christi legem primā suscitavit psecutionē: merito antixpi figurā tenuisse describit. Tandē a senatu hostis pronunciat: cum turpissime fugeret: seipsū occidit anno etatis sue. 31. et letata est roma quasi victoriā obtinisset: ptra aliquē pessimum inimicū cultioribusq. vestibus se induentes epulati sunt.

Jacobus minor apls ac hierosolymorū eps a iudeis occiditur anno. 6. neronis.

Beatissimus christi euangelista marc. martyrio coronat anno neronis p. ut dicit philo contereptaneus eius: apud alexandriā egypti: ubi eps erat constitutus a brō petro: sepultus ibidē: miraculis claruit: et successit ei amianus vir sanctus.

Simon magus multas superstitiones rome exercebat: et q. simile applaudit suo simili: ideo pessimus nero spzeto consilio seneca viri doctissimi: hunc pestiferū sibi sociavit: tandē uterq. post infinita scelera: in baratrū damnationis eterne turpissima morte descendit.

Iudea et hierosalem gravissimis psecutionibus et intestinis bellis attrita est: propt. peccatum illud maximū: quod in filiū dei miserūt: et circa hec tpa etiā in foibus templi ipso festo pascale. 30. milia necati sunt: et continue duravit dissensio: donec penitus deleti sunt. Barrabam enī petierūt: et non iesum mitem et humilem.

5253

5263

54

64

Paulus apls egregius predicator: rapti sublimis: qui euangelii non ab homine neq. p hominē didicit: sed per reuelatōem iesu christi: cū esset ferme annor. 27. vel circa atrociter cepit ecclesiā psequi zelo iudaico: sed mor a dño correptus imutatus: et factus est de lupo agn. de persecutore fidelissimus predicator. Anno aut. 14. conversionis sue: apostolatum cū barnaba suscepit a spū sancto in gentibus: ut dicit actū. 13. Anno. 27. venit hierosalem: ubi capitur: ut patet actū. 23. Anno. 30. romam venit: ut patet actū ultimo. Anno. 38. vel circa cum beato petro: a nerone martirium passus est. hic inter sanctos tam in altitudine contemplationis q. in fervore actionis prerogatiā obtinuit: quia ultra omnes viatores clarius deum vidit: et arcana verba audiuit: que non l3 hominē loqui: et tanq. totū mundum genuisset: sollicitabat oēm hominem introducere in regnum celorū. Quis sic cucurrit: quis sic laboravit: euangelii grecis exponens: Quis sic afflic. percussus: periculis infinitis excoc. Quis sic gloriari poterit: ut dicat: plus omnibus laboravi: et in sapientia mundana: et consilijs huius seculi salva omni iusticia et fide: quis sic emicuit: ut etiam amplissimo senatui miranda contulerit: eius laudes iohannes chrisostomus describit.

Potentiana ego.

Praxedis virgo.

De fuerunt sorores timothei et novati.

Constantia martyr.

Vitalis mar.

Nazarius mar.

Celsus mar.

Proculus mar.

Martinianus mar.

Protasius mar.

Servatius mar.

Tozpes mar.

Felix martyr.

¶ Iste vespasianus mediocris parentele obscureq;
natus: semp gloriose triumphauit: Nam sub claudio & nerone quocūq; mittebat laude digna patrabat. Tricesies & bis cū
hostibus confligit. Periclitante autē republica propter discordiam precedentū: imperator s; inuitus est creatus: Et redijt
tranquillitas pristina: pax insup in toto orbe pronūctata iuxta opa octauiani: propi quod in imēsu respublica creuit. Quosif
tandē profluvio ventris stado. Aiebat enī: Stantē decet impatore a tris recedē. Eius vrutes multe sūt diligēti pscripte.

¶ Impatores.

Salba Orbo
Vitellius.

¶ Isti tres in diuersis prouincijs imperare cu
pientes in vno anno sese interfecerunt.

Orosius: Othone & vitellij abijt de numero
principum: vixit annis. 69. mensēs. 3. dies. 7.

Vespasianus
an. 9. m. 12
d. 12.

¶ Hierusalem destruit anno scdo vespasiani a tito filio eius: interfectis. 11. c. milib; ven
dinisq; 80. milibus. Et ex tūc deficit regnū iudeoz: nec p̄surgit añ tēpus antichristi. De hac horrenda strage mira legum
tur: vide iosephū. Nota q; propter hanc vltionem legitime factam: dicunt doctores q; in toto mūdo christus pacem tribuit
sicut in naturate fecit.

¶ Ioseph; historiographoz nominatissimus clarus habet natione iudeus. Verū libri eius in multis locis: vtiū scriptoz
ac longitudine tēpoz corrupti sunt.

¶ Apollinaris sanctus martyr occisus est: rauēne vbi episcopus a beato petro missus fuit: Eius festum agif. 23. kal. iulij.
Et nota q; nec vespasianus nec titus qcq; contra ecclesiā fieri iusserunt: sed aliqui iudices inferiores persequebant fideles
p̄teritu priorū mandatoz.

¶ Persecutio prima fit rome iussu neronis in qua beatissimi principes christiani populi. s. petrus & paulus martyrio coro
nati sunt cum alijs plurimis.

¶ Prodigia plura terruerunt iudeos ante excidiū hierusalem: vide mirabilia in ecclesiastica historia.

¶ Petrus supato simone mago & infelicitate mortuo: iussu neronis crucifixus ē: & in vaticano sepult; vltimo neronis āno.

¶ Paulus gloriofus ap̄ls cū brō petro eodē tpe s; non eodē loco capite plexus est ad aquas salias in via boſtienti.

¶ Anno mundi

5273

¶ Pape

Linus m̄r. ā.
11 m̄ 3. d. 13
iulij. Parre

¶ Scotica gens oritur ex pictis & hiberis in alba
nia que est pars anglie.

¶ Anno xpi

47

¶ Sanctissimus papa linus rāte pfectionis fuit: vt ecclesiasticarum
rerum dispensationem etiā adhuc beato petro viuente: meruit dis
pensator ab eodem constitui. Dic statuit vt mulier velato capite ec
clesiam intraret: Tandem martyrio coronatus: sepultus est in vati
cano iuxta magistrum suum ac patrem beatū petrum.

¶ Martialis ep̄s lemonici.

¶ Sabinianus episcopus zeno.

¶ Potentianus.

¶ Altinus.

¶ Eodaldus.

¶ Serotinus.

¶ Flavius consul qui & clemens ep̄s meten. patruus demetris.

¶ Deninius ep̄s catalaunens.

¶ Eucharis ep̄s treuerens.

¶ Simisius ep̄s suessens.

¶ Domitianus subdiaconus: a beato mērio a morte suscitatus.

¶ Tecla scā virgo: pauli discipula.

¶ Trophimus ep̄s arelatens.

¶ Titus ep̄s cretensium.

¶ Onesimus ep̄s ephesior.

¶ Crescens ep̄s galatensis.

¶ Epaforas ep̄s colosen.

¶ Hi omnes discipuli beati petri
fuerunt: martyrizati sub nerone
tyranno: Et multi alij quoz noīa
sunt in libro v̄re.

¶ Thomas qui parthos in sortem accepit: marty
rizat in india oīum orientaliū apostolus.

¶ Andreas qui & scythiā accepit in sortem i achaiā
martyrizatur.

¶ Mathe; q; ethiopes sortit; fuerat: i ethiopia mar
tyrizatur.

¶ Simō & iudas martyrizati sūt i regiōib; p̄sidis.

¶ Bartholomeus qui indiā accepit in sorte: postq;
predicauit licaonie antiquiorib; in albano vrbe ma
ioris armenie martyrizatus est.

¶ Philipp; p; scythiā. 20. annis p̄dicās ierapoli ge
uit in dño: s; in passionali dicitur q; fuit crucifixus:
Solut ip̄e & iōānes euāgelista non sunt martyrizati
Ceteri ap̄li omnes oculi fuerūt zc.

¶ Mathias in iudea vel egypto coronat. De tpe &
loco & mō martyrij eius: diuerse sunt snie.

¶ Barnabas coap̄s pauli cipris occisus est.

¶ Lucas discipul; pauli i bitinia m̄guit ad dñz.

¶ Titus dyacon; pauli discipul; apud paphū genit

¶ Enodius ep̄s antiochie ibide est martyrizatus.

¶ Sileas apud macedoniā martyrizatus est.

Tit^{us} fuit mire benignitatis et tri-
umphator maximus: super modum largus: to-
to corde suis se inimicis crebro reconciliauit: patre suum virtutibus superas: deli-
cie humani generis duci meruit. Mira di-

**Titus filius
vespasiae a. 3
m. 2. d. 20**

spensator lupi recto-
ris: nunc optimus: nunc
pestiferus: nunc parcus:
nunc prodigiosus: nunc sic
nunc aliter instituit ad re-
gni gubernacula pro-

nebit: quod abyssus tantorum iudiciorum scrutari
pauit: moriturus titus anno. 3. et tantum lucis in vi-
be fuit: ut morituros eos per putabat.

Meades samaritanos superbum magis discipulus christi negavit: et se ipsum saluatore mundo destinatum asseruit: incredibilia signa et mira posuit
et multos non predestinatos decepit: cum quibus et ipse perierit. Vide historia ecclesiastica. lib. 3.

Persecutio secunda ecclesie fuit rome iussu domitiani: iam. n. prima cessauit tempore titi. In hac
persecutione coronati sunt in diversis provinciis.

Heresis nicolaitarum: qui indifferentem uxorem putant
dicentes omnia debere esse communia in christianos.

Cherinthus heresiarcha surrexit: crapulosus ac
libidinosus rotas: a quo dicta est heresis cherintiana: hic dicit legalia seruanda.

Hereticus heresiarcha: a quo debiones heretici dicti
sunt qui dicunt christum purum hominem fuisse: et paulum apostatam legis etc.

5283

**Cletus m.
a. 9. m. 1. d.
11. Roma**

84

Iste detus natione romanus: de patricio pre emiliano pri-
mus inuenit scriptisse in suis litteris: salutem et apostolicam benedictionem
ordinauit presbyteros. 21. in romana urbe: mensis decembris pe-
grinatorem ad sanctos approbavit dicens: qui validior est ad salutem
sancti petri visitatio quam duorum annorum ieiunium. excoicauit insuper qui
huiusmodi visitationes impedire aut dissuadent: Tandem martyrio
coronatus: sub domitiano. 6. kal. maii: sepultus in vaticano.

Maria magdalene et soror eius Martha migraverunt ad dominum
in pibus maritima Marcella pedisequa.

Lazarus eorum frater fuit episcopus maritimus: Et beatus Maximus
episcopus aquensis. hic vltimum dedit magdalene.

Iulianus alius qui et simon leprosus episcopus cenomannensis.

Iulianus alius qui vtriusque parentem nescius occidit. Agrippina

Aristarcus et priscus presbiteri.

Paulus episcopus narbonensis.

Saturninus episcopus tholosanus.

Marialis episcopus zanchdonensis.

Austregisilus episcopus luthurienensis.

Cantianus episcopus turonensis.

Goerigius episcopus bellaensis.

Pyreneus episcopus lugdunensis.

Ferruncius episcopus besuncionensis.

Eutropius episcopus aurisitanensis.

Eutropius episcopus aquitanienensis.

Frono episcopus peiragonienensis.

Hec nunc dicitur Colonia

Dionysius episcopus parisiensis. hi venerandissimi presbiteri: sortiti sunt regiones francie a domino omnes sancti.

Iste domitianus filius vespasiani et frat-
titi: primo quidem clemens fuit et contra rome
perstruxit. sancti patheos etc. sed mox defecit: et
crudelissimus factus est ac superbissimus: ita
ut tanquam deus coleretur: senatores quosdam

**Domitianus
frater titi an-
nis 14.**

infectis: in christianos secundam
persecutionem suscitauit: tandem
de omnibus odiosus in palatio: a
suis occisus est: et cum dedeco-
re sepultus.

Pax vniuersalis totius orbis

iterum turbata est: propter semitiam domitiani: eo quod
christi ecclesiam toto orbe persecutus: multe nationes
se romanis opposuerunt. Vide historia corne-
lij taciti.

Marcus agrippa prefectus urbis per-
sas deuicit: et ob hoc patheos extru-
um est. i. templum omnium deorum ius-
tu sibilis: ipse etiam agrippina super
rhenum compleretur: quod antea fuit ab a-

**Narua a. 1.
m. 4.**

grippa perditas:
hec est colonia
sine quosdam.

Iste nerva senex adoptauit
traianum filium: primoque edicto om-
nia fore sancta domitiani retractauit.

Ioannes euangelista adductus
iussu domitiani ab ephebo roma-
nam cum sacrificare noller idolis
ponit et voluit feruere: olei: sed
cum nihil lesiois sensisset relegatus
est in pathmos insulam: ibique apocalyp-
sim scripsit: rediens autem ephebum:
tempore traiani in pace quieuit.

5293

**Clemens 1.
m. a. 9. m. 2
d. 10. Ro**

94

manus de regione celli
nomine

Sanctus clemens primus a beato petro ut dicitur ordinatus fuit sibi
successor: sed propter periculum voluit ante se beatum linum et detum
pontificari: ne videlicet exemplo plati substitueret sibi quos
dellent: hoc fecit gesta martyrum per regiones prescribi: sicut et ipse
multos libros edidit. Statuit etiam ut cathedra episcopalis in
eminentiori loco poneretur: et quod baptizatus prout christi poterit
presumeret: Tandem martyrizatus sub traiano submersus in mari:
et de eius funere mira scripta sunt: Corpus eius tempore nico-
lai primi reperi fuit: et rome translatum.

Dionysius anno. 90. ariopagita venerabilis presbiter: lumen
orbis maritimo coronatus gallia cum cleutherio
et rustico: ubi missi fuerunt a beato clemente

Eutropius episcopus zanchensis. m.

Sacrinus episcopus meldenensis. cum antonio a mor-
te suscitator: discipulus dionysii.

Iouanus atheniensis. presbiter et m. discipulus dionysii.

Lucianus beluacensis presbiter m. discipulus petri.

Laranus m. carnorensis. presbiter romanus

Regulus episcopus arelatensis.

Eugenius toletensis. m.

Maron mar. **E**utices m.

Victorinus m. Simo cleope filius
fra iude: episcopus hierosolymorum: 120. anno
ratus crucifixus est martyr gloriosus.

¶ Pluracus nobilissimus pboz.
daret: magister traiani: cui episto-
lam optimam scripsit.

ad tempus verū fuit: quia constat qd aliqui ipsemet ipsi quosdā tormentari & occidi. In fine mitigavit edictū ut non occide-
rētur nisi qui casu inuenirent aut se offerrent: sed parū hoc profuit: quia inuidia: plebs per huiusmodi nihil artata fuit. Et
laudes pro nibilo ducere: nisi bñs Gregorius eius pietate conatus lacrimas fudisset: & ab inferno liberasset. An autē
saluatus sit vsqz hodie dubiosū est: & grandis altercatio doctorū. De hoc etiam diuerse reuelationes deuotarū personarū

¶ Imperatores

Traianus a.
19. m. 6. d.
15.

reperiunt que omnes quas ego vidi hoc intendūt qd non velit dñs
aliud nisi ut cum timore salutem nostram operemur: & de huiusmo-
di curiosis questionibus quieti sumus: eo qd non sine causa hec & si-
milis ecclesiam suā vult latere.

¶ Iste idem traianus apud agrippinam gallic: insignia impij iui-
tus sup̄it: germaniam restituit: orientales prouincias: babiloniam
seleutiā extremāqz indie scōs post alexandrum perdomuit &c. In oibz his adeo pius permansit: ut omnibus gratus nul-
li existeret grauis: quod de paucis legiū &c. Nec insignia sunt vere & non fite nobilitatis: Ita semper vixit ut imperiū di-
gnissimus haberet: ita principatū fugit quasi nullus foret ineptior.

¶ Persecutio tertia ecclesie attrai-
ano exerceat in q̄ perempti fuerūt
infiniti.

¶ Tandē cohibita fuit internētu pli-
nij scōi: sed non totaliter.

¶ Timotheus ep̄s ephesioz discipu-
lus pauli martyrizatur.

¶ Ignatius doctor gloriofus ep̄s antiochie: discipulus iohannis
martyrio coronatur nobilissimo. Huius cor sc̄sum: in se aureis
lris hoc dulce nomen iesus inuentum ē habuisse descriptū. Aut
eni in ep̄is suis: Amor meus crucifixus ē. Strāz virginē in carne
vidit: eiqz epl̄as scripsit: in quibz sic habet. Chrs̄ifere marie &c.
Et illa dulciter respondit scribēs ei. Ignatio dilecto cōdiscipulo
humilis ancilla iesu chrs̄ti &c. Memā ad te &c.

¶ Taurinus ep̄s eboracen: & gangericus
eius frater ep̄s cameracen. discipuli dionysij.

¶ Anno mundi

5303

¶ Pape

Ana det^o m̄
ā. 9. m. 2. d.
10. Grecus

de regione atthenien.

Euarist^o m̄.
ā. 10. m. 7.
d. 2. Grecus

natus ex bethleem

¶ Anno xpi

104

¶ Anacletus beatissimus fideles monuit per epl̄am ut presbyteri p̄
oibz honorarent dicens qd deo sacrificantes non debent sexari: s̄z potari atqz ab
oibz venerari: Et presbyteri qñ sacrificant: testes secū habeant: & maxime ep̄scopi
ut dño pfecte sacrificare probentur: Item statuit ut clericus nec barbam nec comā
nutriat. Ip̄e memoriā bñ petri p̄struxit Ordinauit etiā. 7. diaconos cardinales i or-
be. Itē qd ep̄s a tribz debeat ep̄is p̄secrari. Itē qd ordinatio clericoz palā celebret.
Tandē. 12. anno traiani m̄fio coronat: sepultus in vaticano apud corpus bñ petri
Item qd pacta ord natione oēs cōdicarent: sicut habet de con. di. 11. peracta.

¶ Domicilla: euphrosina: theodoza: sulphurius seruilianus
martyres sub traiano.

¶ Plinius scōs orator & pbs multa scripsit. Mitigauit etiā traianum ut re-
tractaret sententiā latam p̄tra chrs̄ianos: scribens ei qd nibil mali facerent: sed vitribus insistentes chrs̄iū tāqz deum
qñ lucem surgentes laudarent.

¶ Sic sanct^o martyr statuit ut ep̄s
a plebeis nō accuset: & 7. diacones
ordinauit ut assisterent ep̄o p̄dicāti
prop̄i honorē dñi dei ne ab emul^o
detrabere ep̄o qd falsa predicaue-
rit. Itē qd piuges publice sp̄sent
a p̄nibus & a sacerdote solennē bñ
dicant: tandē martyrizat anno adri-
ani: sepultus apud corp^o sc̄i petri.

Iudei deuastant prouincias multas: Et qñ ammentes incredibili motu sub vno tpe p diuersas mundi ptes exarserunt nulli parcetes: ciuitates desolauere: nec tñ preualuerunt: vt regnū adipiscerent: qz primo per traianū: secundo per adrianū deleti sunt: sic christus vtrobiqz vindicat. Nunq̃z enī romani impune psecuti sunt ecclesiā: sed nec vnq̃z honore aut emolimento caruerunt quotiescūqz fideles honorauere. De hoc plenius vide orosium.

Secundus pbs in silentio deger: et ad interrogata adriani scripto respondit.

Adrian⁹ de
lius ā. 21. m̄.
10. 8. 20.

Iste adrianus in multis cōmendat: christianis satis grātosus extitit: quosdā tñ nolentes sacrificare: puniri iussit: et occidi: vniuersalis quasi fuit in omni scia: pacē omni tpe habuit: p̄ patrie dictus est: leges multas condidit: prohibuit etiā: ne christiani sine processu iudiciali dānarent: hiernsālē funditus destruxit: et postea reīstaurauit. oīno prohibens: ne iudei intromitterent sed christiani: inuitus ad imperiū venit: sed optime rexit. Cūqz senatus obsecraret vt filiū cesarē appellaret: Sufficē inquit debet: vt ego inuitus regnauerim: cū non merear principatus enī non debet sanguini: sed meritis: et inutiliter regnat: q rex nascit et non meret. Exercendi prius sūt virtutibus: qui regnare debet: et cū in eis profecerint: adeo vt probent illos virtutib⁹ antecēdē: quos debet honorib⁹ antecēdē: inuita et ascendant: et se ciuiū suoz votis non iubtrahant.

Eustachius alio noīe placidas et theospita eius vxor: et duo filii ei⁹ agapitus et theospites: quoz miri acrus legunt: circa hec tpa fuerit: qui omnes iussu adriani gloriofo martyrio coronati sunt.

Iococus martyr passus ē vltimo tpe traiani: cui sp̄s prophetico dixit: Traiane perge ad vltioris abyssi loca: et ad preparam tibi tormenta festina: vbi nocte perpetua et senu exarendus es incendio: triduo hac in luce versaberis: quo emerso caligo te mortis excipiet: nec enī inultus innocentū sanguis diuti⁹ esse potest: et traian⁹ die tertia expirauit vētris proflunio.

Quadratus episcopus arbeniē. discipulus ap̄loz.

Aristides pbs apologeticū pro xpianis fecerūt: quem videns traianus placatus est.

Hermes prefectus vrbis mar.

5313

5323

Alexāder 1⁹
m̄. ā. 8. m̄. 5
. 8. 2. Roma

-nus.

Sixtus 1⁹.
m̄. ā. 10. m̄.
3. 8. 21. Ro

-manus

114

124

Iste alexander maiorem partem senatoroz orbis conuertit ad dñm. hic statuit aquam bñdictam cū sale aspergi i domib⁹ fidelīū: vt p̄ de conse. di. 3. aquā. In canone addidit memoriā passionis. s. g. pridie q̃z pateret. Itē vt vīnū sit mīxtū cū aqua in calice: prop̄ representandū vñionē xpī et ecclesie: de pse. di. 2. c. i. et vt ablatio fieret ex azimo in modica quantitate: tandem martyrizat sub adriano cum multis quos ad fidem conuerterat: sepultus in via numē tana: Postea translatus fuit ad ecclesiā scē sabine.

Quirinus mar. tribunus.

Theodol⁹ mar. et diaconus.

Euent⁹ presbyter et mar.

scipere: nisi cū lris aplicis. Itē vt missa non nisi sup altare celebraret. Ipse etiā misit peregrinū ep̄m: genere romanū cū alijs fidelibus in galliā: tandem martyrio coronat extra portā dñe quo vadis: sepultus in vaticano.

Iste Sixtus statuit vt diceret Scūs scūs scūs etc. et q̃ mysteria sacrata nō tangerent nisi a ministris: de pse. di. i. in scā. Itē vt cor porale nō fieret ex serico: sed ex purissimo lino pretexto: et non tincto et vt mulier sacra vasa altaris et pallas nō tāgeret. Itē vt quicūqz ep̄s aduocatus ad sedē aplicam rediens ad ecclesiā suā: nō su-

U Hierusalē restaurat p adrianū & nomē eius belia vocata fuit: Et amplificata fuit: ita vt locus passōis eēt intra muros qui p^{ri} extra fuit. Et dec est tertia restauratio: qz ter destructa fuit. s. a chaldeis: tēpe zedechie: Ab antiocho: tpe machabeoz: Et a tito tempore vespasiani.

U Imperatores.

U Galienus medicus pgame oriundus: interpres hypocratis rome claret.

U Pompeius trogus: natōe hispanus: historias totius orbis a nino vsqz ad octavianū duxit.

Antonius.
p ius. ā. 22

U Ptolemens rex mirabilis: in mathematicis omnium astronomoz p^{ri}ncipus: plus addidit qz ante se inuentū repperit: & plura scripsit.

U A baurus nobilissimus pbs athenis claruit: b ait: In publico mos p^{ri}ncipi: in priuato nature ius geritūqz seruetur.

U Valentinus hereticus: dixit christū celeste corpus attulisse &c.

U Credo bēticus: b fuit magister mardonis.

U Iste antonius gener adriani fuit & filius adoptiu⁹: vir vtiqz peritissimus: & natura benignus: qd nō facile in vno hoīe repit:

Prudētia pcellentes: dicit non sunt excellēt benigni & tranquilli et nā pcpue: Et cōtra excellēt benigni sunt cōtū min⁹ industrij. Vir autē iste in vtriusqz excellēt datus fuit. Ob hoc multe provincie q ab alijs imperatoribus recesserant: sub isto voluntarie redibant: quia vere p^{ri} patrie fuit: omnibus charus: nullis acerbus: fidelibus clementissimus erat: vñ & p^{ri} dictus est: & ab eo sequentes imperatores appellati sunt p^{ri}. Ait enī: Malo scipionis exemplo vnū ciuem seruare: qz mille hostes occidere. Qd autē aliqui martyres sub eo coronati sunt: non ex suo sed p^{ri}orū mandato processit: Tanta sigdē crudelitatis acree p^{ri}ates inuidā plebē cōmouerunt: vt nec sūmi impatores possent eā sedare ad plenū: ita exosum fuit xpianum nomen apud idolatras: & maxime apud pontifices & sacerdotes tēploz: qz principes & populū prouocabāt aduersus eosdē xpifideles: qz viderunt qz status & questus diminuebāt quotidie: & ad p^{ri}emptū esset vērurus tantus fastus eoz: qz xpiani dicebant qz oēs vñ indifferentē demones essent: a quibus tota simul cōitas sperabat tēporalem simul & eternā felicitatem. Et id non mirū qz etiā pacato p^{ri}ncipe: adhuc inferiores persequerent xpianos tanqz blasphemos.

U Decem milia martyrum crucifixi sunt in armenia in monte maximo arab: quoz festū celebre colit decimo kal. iulij cum magna deuotōe &c. qz multa obtinuerūt cultozib⁹ suis a dño.

Martion heretic⁹: quem polycarpus dixit esse p^{ri}mo genitū diaboli.

U Aquila genere ponticus orator floret: q secundus interpres moysae legis fuit: p^{ri}mo enī fuerūt. 70. de hebraico in grecū transferentes: secūdo iste de greco in latinū p^{ri}mus interpres fuit.

U Anno mundi

5333

5343

U Pape

Telesphor⁹
mⁱ. ā. 11. mⁱ
3. d. 22. Ro

marus & ana: bozita

Ignius ā.
4. mⁱ. 3. d.
8. Grecus.

de athenis.

U Anno xpi

134

144

U Iste thelesphorus statuit cantari bymnū angelicū. scilicet Gloria in excelsis: & euangelium ante sacrificiū: & in natali domini cantari tres missas propter multas causas &c. Item qz clerici ieiunare debent per. 7. hebdomadas plenas: qz sicut debet esse discreta vita clericoz: sic & ieiunū. Etiam statuit vt nullus missam ante tertiā p^{ri}sumat canere: qd tñ hodie non obseruat: Tandē martyrio coronatur: sepultus apud sanctum petrum in vaticano.

U Peregrinus eps antiochensis. martyr.

U Seraphia mar. & virgo.

Sabina mar. & nobilis vidua.

U Jobita mar.

U Calocerius martyr.

U Maria mar. & vgo: & p^{ri}es crediderūt.

U Iustinus eps discipulus pompeii li broz eius abbe uiauit: hic etiā librum de christiana religione edidit: quē antonio tradidit: & benignū xpianis fecit.

U Sophia nobilis matrona cū his tribus filiabus martyrio coronata ē.

U Fides.

U Charitas

U Spes.

U Iste ignus clerū cōposuit: gradusqz distinxit: & de patrin⁹ & patrina infante susceperet in baptismo p^{ri}firmatōe & cathecismo. Scripsit et vñ eplam gnālem oībus fidelibus: de vno & trino deo. Itē qz null⁹ ep^{us} metropolitanus: ex p^{ri}o romano p^{ri}ncipice audeat suffraganeū suū p^{ri}denare: nisi cā i cō cilio p^{ri}ouinciali suoz ep^{oz} fueris ventilata: Tandē mⁱrio coronat: sepultus in ecclesia sci petri.

U Iste ign⁹ statuit qz ecclesia nō p^{ri}secrat sine missa: & qz ligna ecclesiarū destruat: & huiusmodi: nō

veniant in hū laicoz: sed ad aliā ecclesiā: vel ad p^{ri}fectū monasterij: vt p^{ri} de p^{ri}. di. l. c. omnes.

Persecutio quarta fit iussu antonii veri in q̄ innumerabiles v̄ riuq; serus coronati sunt: sed non impune: lues enī magna. i. pestilentia secuta est per totā italiā ⁊ reliq; prouincias bella: terremotus: fundationes fluminū: agmen locustarū ⁊c. Item exercitus romanus vbiq; consumptus est.

Bellū marcomanicū: vt dicit ozosius grauissimū fuit: quia barbare nationes exercitū rudem romanorū in gyro circū dederant: sed militibus quibsdam christianis clamantibus: x̄p̄e adiuua nos illico fulgura terruerunt barbaros ita vt fugerent: ob hoc xp̄ianum nomē celebre factū fuit: ⁊ impator non sibi sed x̄p̄o victoria tribuit: ⁊ sententiam mitigauit.

Marc⁹ Lucius.
a. 19.
Antonius-

Antonius verus.

Lucius antonius comodus.

Isti duo imperiū superserit post antoniū piū: ⁊ ex tunc bini imperare ceperūt: sed lucio mortuo antonius solus imperiū tenuit: qui bonus ⁊ victoriosus

Polycarpus eps ephesinus: iohannis apli discipulus romā venit: ⁊ plures ab heretica labe reuocauit. Magnus labor scōꝝ: ⁊ ingens tristitia tunc erat: qñ foris materialis gladius: intus serpentini virus erroris: ecclesiam corripuit: Et hec duplex persecutio diu durauit. si qñq; cessauit gladius hereticorū: tñ pfidia magis ac magis inualefcebat ⁊ multiplicabat: Tandē idem vir scūs martyrio coronat⁹ fuit sub antonio vero cū alijs. 12. ex philadelphia.

fuisse describit: nisi hoc q xp̄ianis quartā persecutōem iussit inferri. Dicit q tante seueritatis ⁊ constantie fuit: q ad nullū euentum vñq; vultum mutauerit: siue ex leticia: siue ex mere: etiam dū adhuc puer esset: Tante fuit hūanitatē: vt qdaz vice cum iam exbanito erario nil haberet qd militibus daret nulli volens esse molestus: magis elegit vasa aurea ⁊ ornamenta vxoris: ⁊ aliā suppellectilem vendere: qz senatū vel prouincias pregrauare: s; victoria habita: ⁊ illa recupauit: ⁊ prouincias tributa relaxauit.

Iustinus pbs ad fidem conuersus: multa scripsit cōtra hereticos ⁊ martyrio coronatur.

Iustus eps viennensis martyrizatus est.

Forinus lugdunens. eps cū multis alijs m̄ro coronatur.

Alexander medicus: ⁊ Ponticus puer: martyres.

5353

5363

Pius 1⁹ m̄.
a. 9. m. 4. d.
71. Italic⁹

Italicus.

Anicet⁹ m̄.
a. 9. m. 3. d.
4. Syrus -

Syrus.

154

Hic statuit penam cōtra negligentias que accidere possunt circa sanguinē xp̄i: vt p̄ de con. di. 2. c. si per neg. Item q festū pasce semp in die dñico celebretur. Item q hereticus veniens ab indeorū heresi recipi debeat ⁊ baptizari. Hic fecit ordinationes quinq; ⁊ tādē martyrio coronatur: sepultus apud sanctum petrum in vaticano.

Hermes doctor fidei: piura scripsit: cui angelus apparuit dicens: q pasca dominica die celebrari debeat: postea martyrizat.

Papias iohannis auditor. ierapollitanus eps claruit. Fecit librū explanationū sermonum domini.

164

Iste anicetus plures canones edidit: q in decretis in diuersis locis habent: sicut ⁊ aliorū scōꝝ patrum: q sanguinem suum pro testamento dei dederūt: vñ ob hoc sacri canones dicti sūt: qz primū ab aplis: deinde a martyribus et doctorib⁹ sc̄is: qles pene oēs plati i p̄mitina eccl̄ia fuerūt: ⁊ a sacris p̄clis p̄stituti sūt: nec hūana adiuuē: s; sc̄i spūs vncōe ac iussu dicati sūt: Et q temerarie eos rep̄bēdit: i spm sc̄m blasphemare phibet: vt i. c. violatores. 25. q. 1. Adsta statuit iste sc̄is de statu ep̄or ac p̄secratōe: Tandē martyrio coronat⁹ sub antonio: sepultus ē in via appia: in cimiterio sc̄i calixti.

Felicitas cū septē filijs passa est mirabile spectaculū: sicut olim. 7. machabei cū matre.

Pontian⁹ gloriosus mar.

Florellius mar.

Siminicus p̄sbyr mar.

Nouatus cū alijs. 22.

Praxedis ofone fusa genit i dño p̄ lōgissimos labores.

Pudentiana vgo: ei⁹ soror hoc tpe fuit.

Victor miles: ⁊ Serena vxor ei⁹: martyres.

Cocord⁹ subdiacon⁹ m̄

Marcellus mar.

Valerianus mar.

Salus martyr.

Egesipp⁹: ⁊ libros fecit d̄ histoꝝ aplorū ⁊ m̄ꝝ: vñ qz ad tēpus suū.

Attal⁹ d̄ egamo fūdamētū glādina sc̄issima m̄r passa ē eccl̄ie m̄.

¶ Iste comodus filius antonij veri torus infamis: et lubricus fuit et adeo incomodus: ut inimicus humani generis diceret: Interfecit q̄ plurimos senatores: et maxime quos animaduertit nobilitate industriaq̄ excellere. Tante fuit supbie atq̄ iactantie: ut sepe leonis pellem induens ostende- ret se esse regem hominum: sicut leo bestiarū. Neq̄ ubi splēdet p̄stantia mar- tyri: redet amplius de carnalitate hominum mudanoz sermonē texere.

¶ Imperatores.

Comodus
an. 33.
Aurelius

cū lucio antonio

¶ Quinta p̄secutio ecclesie fit iussu seueri: quā ilico diuina ultio subsecuta est: p̄p̄t ci- uilia bella in quib⁹ romani nimis attriti fuē

¶ Iste helius vir grādeus: iuuenis accepit principatum: nunq̄ accepit munera: nūq̄ ad viciandū seduct⁹ est. Sexto mēse in-

emptus est a iuliano abi- ente imperiū: sed nō pro- fecit: q̄ sicut fecit sic fa- ctū est ei a seuerō.
an. 188.

Helius pri-
mar. m. 6
Seuerus -

¶ Iste seuerus genere asser: destituit imperium adeptus tria ciuilia bella confecit: primū nāq̄ iulianū inuasorē imperij expugnando occidit rome. secūdo p̄tra picenium tertio in gallia p̄tra albinū sociū iuliani: cū multo vtriusq̄ pris sanguine bellauit et vicit. Nec nā seius: multis semp bellis laceratus: fortissime quidē rempublicā sed laboriose rexit. Parthos et arabes adiebinos iudeos et samaritas superauit: et multa toto orbe romano imperio recuperauit: In studiis ciuilibus et p̄bia clarus fuit. Quintā p̄secutionē in christianos su- scitans: multa infortunia passus est: In britāniā post grauiā p̄elia: firmissimū vallū muniuit. 132. passū cum curribus cre- bris: et a mari usq̄ ad mare perduxit: ibiq̄ apud eboracū oppidū morbo obiit.

¶ Theophilus ep̄s antiocbie.
¶ Apollinaris terapolitanus ep̄s.
¶ Narissus p̄riarcha hierlymoz.
¶ Dionisius ep̄s corinthioz.
¶ Philippus ep̄s trecensis.
¶ Catafrige herenici exorti iūt de p̄bzgia: q̄ dicit se solūmō hēre sp̄m sc̄m: nec apo- lis datū. Montanus p̄isca: et maximilla auctores eoz fuerūt.

¶ Philippus p̄fect⁹ alexandrie m̄r: hui⁹ filia eugenia: et eunuchi eius.
¶ Probus et Jacintus: de quibus mirabil⁹ ha- betur h̄storia. mar.
¶ Tertulianus african⁹ in eccl̄ia insignis h̄t.
¶ Prima pax ecclesie data est: s̄ nō diu stetit.
¶ Theodocion terti⁹ diuine legis it̄p̄res.

¶ Symachus quart⁹ diuine le-
gis it̄p̄res.

¶ Clemēs alexandrin⁹ p̄bs.

¶ Pamben⁹ stoycus african⁹
h̄storicus.

¶ Alexander narcissi successor
magister origenis.

¶ Leonidē etiā iste seuerus
mar. coronauit: q̄ fuit pater
origenis.

¶ Anno mundi

5373

5383

¶ Pape

Sotber 1⁹.
m̄r. ā. 9. m̄.
3. d. 21. Cā

panus.

Eulerberius
m̄r. ā. 21. m̄.
6. d. 5. Bre

cus

¶ Anno xpi

174

184

¶ Iste statuit ut mōacha velū portaret: s̄ pallas sacras n̄ tangeret: nec incensū poneret in ecclesia. Et quia multa pericula solebant circa m̄imonij p̄tingere: iō p̄stituit q̄ legitima non habeatur vxor: nisi per sacerdotē fuerit be- nedicta: et a parentibus solennit̄ tradita: et a paramphis custodia. Tandem post sanctam vitam sanctiore morte migravit ad dñm coronatus martyrio: et sepelierunt eum fideles in vaticano: in ecclesia s̄cti petri: et cessauit ep̄sco- parus diebus. 22.

¶ Iste eleutherius iuxta ordinationē ap̄loz cōstituit ut nul- la esca vsualis repudiaret a xp̄ianis: q̄ rōnabil⁹ esset et hūana Itē q̄ nullus a suo gradu deiceret nisi prius accusat⁹ p̄m̄- ceret: exemplo dñi: qui iudam non accusatum sustinuit: et q̄- quid interim in ap̄los egit pro dignitate ministerij ratū per- mansit. Item ut absente eo cui⁹ causa ventilat⁹: sententia nul- latenus proferat⁹. Misit etiā legatos lucio regi britonū: q̄ euz cū pp̄lo suo baptizauerūt. Tandē martyrio coronat⁹: sepeli⁹ in vaticano apud sc̄m petrū. Angliā ad fidem conuertitur so- lennit̄ rege lutio primū baptizato: deinde subiectus pp̄ls: ei⁹ exemplo: fidei colla submisit pacifice. Fuganus et damianus quos eleutherius papa misit primo: illic predicauerunt.

Nota h' diligenti q' fm sacros doctores imperiū sepius cōtra ecclēsiā fortit' egit: sed nūq' prudēt. An cum simul tota cohors sapientiū dicat: Nobile vincendi genus esse patientiā. Pater q' ecclēsiā p' paciētiā nobilit' sibi imperiū subegit. Hoc siquidē tēpore imperatores dixerūt: Nolumus ut p'cipiat nobis: cū nos vniuersis p'cipere habem'?: doctores oībus hoīb' soli romani p'dicamur. Postea sine gladio aut fuste cum longamini' sustineret ecclēsiā ad hoc deuentū est: ut maiestas ro- mani iperij solenni' ac humili' profiteret': q' imperiales leges non dedignarent' sacris canonibus obedire: Nec ē mutatio deterrere excelsi. Igit' si vincere vis disce pati: signū pfecte prudentie est: impudentem ac insufficientē se estimare. Ipsa enī temporalū rerū continua mutabilitas: omnem humanā prouidentia deridere solet.

Lucius rex britāniē que post dicta est anglia: ad fidē cū p'p'o suo puerit': baptizati: sūt a duo bus viris religiosi: quos ei milit' eleutheri' papa qui dicebant fuganus et damianus.

Leonides pat' origenis pro xpo scollat' et mar tyr efficit. Et origenes tūc. 17. aīoz se cum patre martyrio obtulit: s' pia matris fraude ipedit' totum p'rimoniu' pdidit: eo q' xpianus esset et. Ipe aut' docendo scholares grāmaticā: matrē: septēq' fratres secū de p'cio pascebat.

Hyrene' lugdun'. eps: cū magna multi tudine cleri et populi martyrio coronatur.

Andecius subdia conus: discipulus poli carpi martyrizat.

Beu beu vbi mās antiquoz romanoz tanta probitas: strenuitas: legalitas: ac in cōparabilis prudētia. et honestas. Siquidē h' tpe iperij ad man' stultoz deuenit.

Nota q' stultus si se stultū putat: adhuc aliqd de lumine natural' intelligentie habz sed si se sapientē existimat: tunc cōpleta est stulticia eius: nec erudiri potest: s' sapiētes persequit' s' se s'q' sibi sociat.

Arbemonius hereticus dicit xpm esse purū hominē: et absq' eo p'ses habuit et. q' hanc heresim tenuerunt.

5393

5403

Victor 1°.
m. a. 10. m.
2. d. 12.

Affer.

Zepher^o m^o.
an. 9. m. 6.
d. 10. Ro -

-manus

194

204

Iste victor propter dissensionē de termino pascale celebrant cōciliū in alexandria. palesti- ne: cui ipse inuēit: et narcissus: et theophilus: et hyrene' et. viri sancti: Vbi statuit' est q' temp' die dñico pasca celebra- ri d'z observata luna. 14. aprilis vsq' ad. 21. quia tant' vel circa est saltus lune et postea reductus. hoc aut' factū ē ne in- dazare videat' ecclēsiā. Plures tūc epi asie et orientis: cum iudeis pasca celebrabant. Item statuit q' exigere necessita- te vbiq' et in oī aqua nālī possit p'ferri baptisma: tandē mar- tyrio coronat': sepultus a: iud sanctū petru in vaticano.

Britāniā que postea dicta est Angliā.

Iste zepherinus statuit ut omnes christiani 12. annoz in die pasce: sacramentū eucharistie accipere deo- beant in publico: et oīa vasa altaris vel vitrea: vel stagna effent: non lignea sicut antiquitus fiebat cōsecratio preciosi signinis in ligneis vasis: An crescente tempore succreuit decus ecclēsiē: quia vitrea post probibita sūt. ut p'z de p'se. vi. i. c. vasa. et multa alia statuit salubria: tandem martyrio coronatur: sepultus in pace xpi.

¶ Iste antonius p̄e asperior vixit: libidinis impatien-
tissimus fuit ita vt nouerā suā duceret in vxorem: papi-
mianū iuris consultū & doctrine legalis thesaurū occidit.
Et sicut fecit factū ē ei: q̄ ab hostib⁹ circūuent⁹ occisus ē
pessimus ipse cum gaudio multoz. Nota q̄ h̄ mos stul-
toz sp̄ fuit: si potentes sūt sapiētes persequunt⁹: quibus
sublatis necesse est vt ipsi quoq; peant. Solus enī itelli-
gens gubernacula possidebit: vt dī prouerbioz. i.

¶ Iste alexander habuit matrē xp̄ianā noīe mameas cum qua
origenē p̄byterū audire curauit. Sic fuit iuuenis diuotissim⁹: & rē
publicā salubriter gubernauit consilio vlpiani vsus: qui fuit le-
galis scientie princeps. Xersem regem p̄sarū maximo bello op-
pressit: & corpus sci thome ap̄li iussit transferri de india ad syriā
& sic venit ad edissā ciuitatem abagari: qua littera scripta ha-
bebat de manu saluatoris. tādē etiā iste alexander tumultus
militari occidit apud magnūriacū.

Imperatores.

Antonius ca-
racalla an. 7
non plemis

Bassian⁹ fili⁹ seueri

Macrin⁹ An-
tonius Aure-
lius an. 3.

Alexander.
mamee fili⁹.
annis. 13.

¶ Iste macrinus cum filio suo diadumeno inuasit imperiū & militari tumultu
occiditur.

¶ Iste antonius obsensitane dixit: & iō cum matre occisus fuit tumultu militū
sicut macrinus: & fuit sacerdos bellogabali templi.

¶ Origenes doctor egregius.

acstrate vite i nōgabilis clarissimus habet in ecclesia dei. De hoc pene sp̄
extrema reperimus scripta: quidā dicūt eū optimū: quidā pessimū fuisse. Su-
pra modū mirū est q̄ viri grauissimi auctoritatis ac scissime vite ita cōtradi-
ctorie de ipso scr̄ p̄serūt: vide in historia ecclesiastica libro 6. & alibi rē. Cōcor-
diam sup̄ his rep̄re nō potui. An autem sit saluatus an non dño cognitū
relinquim⁹. Grādis laborin⁹ a diuersis textib⁹ de s̄p̄sone salomōe traya-
o & isto origene an vide l̄ saluati sint an nō: q̄ q̄ sine piculo nesciuntur nec
etiā ecclesia certificata est de his: dño totaliter committenda sunt.

¶ Vlpianus iurilēgalis p̄sultus maximus **¶** Quinta editio repta ē h̄
vt p̄ in corpore iuris ciuilib⁹ per totum. tpe in hierico: cui⁹ auctor
ignorat: & iō dī cōit vulgata.

¶ Felix m̄r.

¶ Calopedius m̄r.

¶ Altorius m̄r.

¶ Prinarus m̄r.

¶ Anclinus m̄r.

¶ Tiburtius martyr.

¶ Valerianus m̄r.

¶ Cecilia m̄r.

¶ Maximus m̄r.

¶ Palmaris m̄r cū vxore & familia.

¶ Lucianus m̄r.

¶ Ciriacus m̄r.

¶ Iulita martyr.

¶ Martina m̄r.

¶ Barbara. m̄r

Anno mūdi

5413

5423

Calixtus 1⁹.

m̄r. an. 5. m̄.

2. d. 10. Ro-

manus

Urban⁹ 1⁹.

m̄r. ā. 8. m̄.

11. d. 12 -

Romanus

Pontian⁹.

m̄r. ā. 5. m̄.

2. d. 2. Ro-

man⁹

Anno xp̄i

214

224

¶ Iste calixt⁹ int̄ cetera q̄ fecit bona cimitē-
riū i via appia extruxit vbi multa martyrum
milia sepulta sūt. Hoc iam dicūt cimiterium
beati calixti. Itē statuit ieiunia q̄tuor tem-
poz obseruari. Itē fecit ecclesiā beate ma-
rie trans tyberim: Item celibatū vniuersis
sacerdotibus indixit. Tandē martyrio coro-
natur: sepultus in cimiterio suo.

¶ Iste vrbannus genere nobilis ab in-
fantia xp̄ianus: multos ad fidem cōuertit
Omnia sacrata misteria fecit argentea v̄
aurea vel stagnea: tandē martyrio corona-
tur: sepultus cum sancta cecilia rē.
Prædia cepit ecclesia possidere tpe huius
de quibus clericis & notarijs sūptus des-
putabat: qui gesta martyz p̄scripserunt.
Antea v̄uebat more apostolico q̄ in actib⁹
ap̄loz scribit.

¶ Iste pontianus vt dī sta-
tuit vt psalmi die noctq; per
oēs ecclesias cātarent: & vt añ
celebratōnem misse sacerdos
confiteoz p̄mitteret. hic in exi-
lium missus: in insulam sardē-
nie: ibidem martyrio coronat⁹
Scūs fabianus corpus ei⁹ re-
dixit romā: & sepeliuit in cimi-
terio calixti.

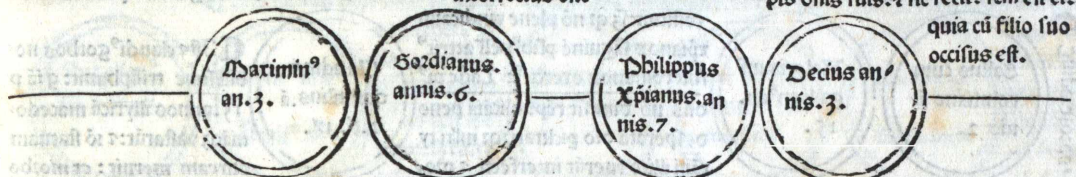
¶ Sexta persecutio ecclesie facta est iussu maximini: sed non euasit: ipse uero: qz statim infectus fuit postqz psequi xpianos cepit. hec pcpue ptra pzelatos & deru fuit.

¶ Iste maximinus nulla senatus uoluntate imperator factus ab exercitu: deuictis germanis & parthis. 3. anno occiditur.

¶ Iste gordianus adhuc puer: deuictis parthis: a suis fraude interfectus est.

¶ Septima persecutio ecclesie facta est iussu decij acerba nimis: sed no diuturna: qz sic cōgigit priouibus: sic & isti: qz stat occisus fuit.

¶ Iste decij tot tyrā inuasit imperiū: infectis duobz philippis dñis suis: & sic fecit: sem est eis: quia cū filio suo occisus est.

¶ Mirū spectaculū circa hec tpa fuit videre de duplici genere martyriū. i. xpi & demonū. Martyres xpi fuerūt sci pape & alij plati cum fidelibus suis subditis: qz p xpiana republica. i. fide scā trucidabant. Mfēs diaboli fuerūt imperatores & ceteri principes cū militibz suis: qz pzo republica & demonū cultura se & suos interficiebant: ut regnare possent. Par pena: sed dispar cā. Non mirum esse debet: qz xps hz mfēs: sed valde mirū ē qz diabolus hz martyres: uerū mfēs diaboli & mundi quotidie inueniunt: & in magno numero: xpi autem non sic. Quorū hodie pro mundi pompa carnis deliciis: terrenis diuitijs libentē agonizant: & tandē nemine cogēte uolūtarie succubūt. sed xps nemini pcepit ut fideles occideret: l3 ad breue tēpus hoc fieri pmiserit. Nide quō non est gloriandū scis martyribz nostris qī aliquid dignum gesserunt pro eterna glā qī sic omni tpe uide mus decertasse uanos pro insania falsa: ut p3 per augustinum de ciu. dei. li. 5. uide pulchra illūc rē.

¶ Iste philippus. 24. ab augusto imperator creatus ē: & filiū suū philippū pforte regni fecit. hi ambo xpiani fuerūt: & primus omnium xpianorū imperatorū hic caput est: & post tertium annū imperij sui ad gloriā xpī: celebrauit cū ingentibus ludis millesimū annū urbis condite. tandem fraude decij occiditur.

¶ Alexander eps hierosolymorū martyr.

¶ Moyses pshyrt & martyr.

¶ Maximus pshyrt & mf.

¶ Proximus pshyrt & mf.

¶ Nicostatus diaconus & mf.

¶ Apollonia uirgo & mf.

¶ Serapion mar.

5433

¶ Antheros mf. a. 3. m. 1. d. 11. gr eo

¶ Fabian mf. a. 13. m. 11. d. 11. Ro-manus.

5443

¶ Scilicet primū in ecclia dei fuit circa hec tpa: qz nouatus ptra coru neliū tenuit se pro papa: l3 nō eccl.

234

¶ Iste antheros pshyrt qz epi de sede in sedē possunt transferri: & ut gesta martyrum pscriberent: tandē martyrio coronat: sepelit in cimiterio sancti calixti.

¶ Nota qz in quibz dā hystorijs habet qz circius successit pontiano immediate: & papatum dimisit: ut cum uirginibus martyrio coronaret: sed rō rēpōis hoc non permittit: ut patet in legenda undecim milium uirginum.

¶ Maximus hostis fidei: stolidē ptra ueritatem catholicā larrauit: cuius uesania sancti doctores cōpescuerunt: nec ultra profecit: nec intellexit de quibus affirmat.

¶ Hic fabianus scissimus: cū defuncto papa cū ceteris fidelibz expectaret futuri pape electōem: subito colūba candida sup caput ei descendit dicens: Rome eps ordinaberis. Ob hoc statim electus fuit hic statuit ut chzilima singulū anis in cena dñi psecraret: ut p3 de cō. di. 3. c. litteris. Ipse ē dimisit regiones diaconis: qz gesta mīz tregre colligerent: tandē post multa qz scissime gessit: martyrio coronat sub decio: sepult in cimiterio calixti: emfestu agū. 20. februarij.

¶ Africanus iulius: floruit in scripturis ecclesiasticis notissimus.

¶ Porphirius pbs qz scripsit pdicabilia: **¶** Agartha ugo & martyr.

¶ Septē dormientes.

¶ Trifidus puer qz dños eiciebat: i nicea passus est.

¶ Abdō & sennen mfēs.

¶ Anatholia ugo & mf.

¶ Uictoria ugo & mf.

¶ Et alij plures passi sūt.

¶ Nouatus pshyrt ecclie romane abies e: Et alij plures passi sūt. Et alij plures passi sūt. Et alij plures passi sūt.

244

Octava persecutio ecclesie facta est iussu valeriani: propter quam gravissime plagati sunt romani. Ita enim sub decio tota pestilentia fuit in omnibus mundi partibus: quotiesq; edicta nepharia dispersa fuerant: Sed hec ultio gravior: totum romanum imperium corripuit: quousq; nondum factores: sed etiam sentientes tanto facinori delebantur. Nam undiq; ella surrexerunt. Et dacia trans danubium in perpetuum auferretur: et videtur esse prima diminutio imperii: quod non fuit recuperata.

Iste valerianus primus satis bellicosus fuit et victoriosus: sed postquam christianos persequi ceperat: statim captus fuit a rege persarum: et in vilissima servitute apud eum consenuit. Ob hoc territus galienus: pacem ecclesie

Gallus cum volusiano a. nis 2.

Valerianus gallienus a. 15.

restituit: sed quod non plene vindicavit christianorum sanguine plurimum bellum attritum fuit romanorum exercitus: Tandem pro dominus non dimisit republicam pene desperatam omnino periclitari: quod multi tyranni illico fuerunt interfecti: et prosperitas rediit insperata. vide ordo.

Claudius quintilius a. 2. 8. 17.

Iste dandi gothos nobilissime triumphavit: quod iam per 15. annos illyricum macedoniamq; vastaverat: et ideo statuum auream meruit: et morbo interijt.

Iste gallus cum volusiano civile bellum molientes contra emilianum interfecti sunt. Et emilianus tertio mense occidit.

Sabellius hereticus negat christum filium dei esse.

Manicheorum hereses impiissima et grossissima exoritur: a quodam manes pseudo: barbaro morbo. hic ponitur duo prima principia.

- P**aiscus martyr.
- M**alchus mar.
- M**arius mar.
- P**atricius mar.
- F**ructuosus mar.
- P**robus mar.
- I**acintus mar.
- E**ugenia mar.
- C**laudia mar.

- L**aurentius gloriosissimus mar.
- F**elicissimus mar.
- A**gapitus mar.
- R**omanus mar.
- H**ippolitus mar.
- C**oncordia mar.
- H**yreneus mar.
- A**bundus mar.

- Q**uirinus mar.
- 262. martyres rome.**
- A**bbacuc martyr.
- C**esarinus diaconus mar.
- L**eontius consularis mar.
- J**ulianus mar.
- F**elix mar.
- E**usebius monachus mar.

11. menses rome. 300. menses in affrica.
Et alij infiniti passi sunt in hac persecutioe.

Cyrilla filia decij virgo et martyr. 7. 46. milites.

46. menses 121. martyres.

Trophonia vxor decij etc.

Anno mundi 5453

5463

Cornelius m. a. 3. m. 2. 8. 10. Romanus.

Luca m. a. 3. m. 8. 3. Romanus.

Stephanus m. a. 3. m. 2. 8. 15. Romanus.

Sixtus 2. a. 2. m. 11. 8. Sicus. 6.

Dionysius 1. m. a. 3. m. 12.

Felix 1. m. a. 2. m. 10. Romanus.

Anno christi 254

manuo

264

Iste cornelius celestis nomine scitarum huius et super morbum caudam singulariter accedat preterea a domino. Hic corpora secundum petri et pauli levavit et honorificentius repositus in locis decentibus cum beata lucina etc. Tandem cum multis aliis martyrio coronatur. Ipse sacrificii ut sacerdos pro recta causa iurare possent si vellet.

Iste lucas statu it ut duo presbyteri et tres diaconi sepe cum episcopo sit: et sequitur eum in loco per testimonium probitatis: huius prescientia securitas sufficit sibi pro sua salute: tamen propter malivolos oportet habere bonum nomen apud eos quod foris sunt: ut per deum. Tandem martyrio coronatur sub valeriano.

Iste stephanus statuit ne vestitus sacris presbyteris quod ad cultum dei quod vestitus: ut per deum. Tandem martyrio coronatur in celebratione missae: quod templum martiris officio subvertitur.

Iste sextus fuit presbyter spiritualis sancti laurentij: et statuit quod missa super altare fieret quod antea non fiebat. Tandem martyrio coronatur cum aliis pluribus sub galieno: qui alio nomine de decem vincentium et alios: et hec est verior positio: ut per deum legem sancti laurentij. Huius etiam tempore beatus sancti bellus orza fuit apud prolemaidam:

Iste dionysius distinxit parochias: mandans quod pastores preterea esse debet terminis suis. Cuius miteria struxit in urbe per presbyteros et baptizata: ut per deum. Tandem martyrio coronatur: sepultus in parateo. oritur.

Iste felix statuit super memorias martyrum missas celebrari. Item festum dedicationis ecclesie singulis annis statuit agere. Tandem martyrio coronatur: sepultus in ecclesia sua etc. Hoc tempore beatus manicheorum: a quodam dicto manes: de perfide: de qua secta pestifera hec. 24 d. c. ultimo.

Origenes. 70. anno etatis sue: non de integrum impleto: defunctus est: et sepultus in urbe tyro.

¶ Nona persecutio ecclesie fit iussu aureliani in qua multi passi fuerunt: Fulmen quoque de celo cadens ire diuine signum principem terruit: et ad renouandam sententiam mouit: sed quia noluit: ideo statim perijt.

¶ Iste aurelianus primo christianis benignus fuit: quare obique gloriose triumphauit: precipue contra gothos: sed prauorum consilio deceptus cum christianos seuerissime persequeretur: nunquam post diem bonum habuit: et statim occisus est.

¶ Iste tacitus bonus fuit: sed parum regnavit occisus in ponte. ¶ Iste florians non fuit imperator: sed forte cesar et occisus apud tharsum.

Aurelianus
an. 5. m. 6.

Tacitus m. 6.
Florians m. 3

Probus an.
m. 5. m. 4.

Carus cum filiis
carino et numeriano.

Diocletianus
Maximianus

tianus ueneno obiit.
an. etatis
hinc 18. inde
10. et 20.

¶ Iste aurelianus occisus fuit apud bizantium arte notarii sui.

¶ Maria egyptiaca que peccatrix fuit: mirabile penitentiam egit in deserto per annos 47. hoc tempore fuit: vel finem annorum dominici 380. Vita eius scripsit abbas zosimas: et habet magis videtur.

¶ Coluba virgo et martyr.

¶ Quirinus martyr.

¶ Patroclus mar.

¶ Symphorianus mar.

¶ Xibij. martyres.

¶ Agapitus mar.

¶ Leonilla mater cum tribus.

¶ Pius martyr.

¶ Celsus martyr.

¶ Celsus martyr.

¶ Celsus antiochenus contra paulum samosatanum hereticum: in quo datur idem fuit: et episcopus fuerat.

5437

Euticianus
m. an. 8. m.
10. d. 4. Tu

scus ex pre marino

Gaius m. a.
11. m. 4. d.
11. d. Diocle

ciani gener ex dalmacia
patre gallo.

Marcellinus
m. 1. a. 8.
m. 2. d. 22

Romanus

5483

224

¶ Iste euticianus scissimus ac de uotissimus per diuersa loca. 344. martyres sepeliuit manu sua. sed statuit ut fruges super altare et fabe benediceret. tamen martyrio coronatus sepultus in cimiterio calixti.

Marcus
p. an. 8-
Romanus

¶ Marcus presbyter finem quasdam historias posuit in linea papatu et per felicem tenuit sedem annis 8. hic solus euasit martyrium: cum tot priuatus persecutores: sepultus in ecclesia sua in media roma: sed Damasus et vincennius et martinus non faciunt mentionem eius.

et euticianus

et euticianus

et euticianus

et euticianus

et euticianus

et euticianus

et euticianus

et euticianus

et euticianus

et euticianus

et euticianus

et euticianus

et euticianus

et euticianus

et euticianus

et euticianus

et euticianus

¶ Iste marcellinus ob seueritatem persecutionis consueptus tria grana thuris in sacrificium idolis impositum: sed postea publice penituit: et capitale sententiam pro fide suscepit: corpus autem eius insepultum. 30. diebus iacuit propter timorem anathematis: sed postea iussu sancti petri a marcello humatum est iuxta pedes eius. Eius festum agit. 16. ianuarii.

¶ Hilaria.

¶ Crispius.

¶ Daria.

¶ Claudius.

¶ Jason.

¶ Maurus.

¶ Diodorus.

¶ Oronius.

¶ Maurianus cum alijs pluribus passi sunt.

¶ Huius etiam pontificis tempore sub diocletiano passus est beatus martyr Georgi capiti obtruncatione martyrio expleto: cuius festum agit. 9. kal. maii.

¶ Marcus.

¶ Nicolaus.

¶ Zoe uxor eius.

¶ Polycarpus.

¶ Tranquillinus.

¶ Crispianus.

¶ Tyburtius.

¶ Vincennius.

Decima persecutio ecclesie fit iussu diocletiani et maximiani: que omnibus precedētib⁹ grauior fuit: et decē annis durauit
intantū feruebat vt in.30. diebus viginti milia coronarent: ecclesijs et sacris libris cōbustis.

In anglia pene tota fides extincta est hoc tempore a maximiano.

Impatores

Galerius.
Constanti⁹
annis. 2.

Isti duo galeri⁹ et constanti⁹
pacifice diuiserūt sibi roma-
nū imperiū: s; nō diu dixerūt
et grādis altercatio: et ciuilia
bella pla postea oriunt: que

Constanti⁹ ma-
gn⁹ p̄stan. fi.
an. 31.

Iste constanti⁹ imperator glo-
riosissimus celebre nomen reliquit:
In bellis victoriosus: i gubernan-
da republica prudēs: in negotijs
fidei incōparabilis deuotus. Eius
pietas et scitas ex multis scōz do-

oia sine grādi labore tūc tyrānis extincti: sub p̄statio magno quie-
uerūt. Aliq etiā cesares tūc creati fuerūt: q xpianos maxime p̄seque-
bant: quoz maxentius vnus fuit: vide ozosiu.

ctoꝝ libris adeo emicat: q indubie int scōs ānime
randus est. S; ei dicūt eū in fine vite sue mona-
chū effectū: agentes festū eius. 21. martij. Et eusebi-
us et ozosius et alij diligenter eius facta descripserūt.

Victorinus.

Simphozianus.

Castorius cū vxore.

Castulus.

Cesarinus.

Mennas.

Nobilis.

Dorotheus.

Sorgonius.

Petrus.

Innumerabiles m̄es.

Erasmus.

Bonifacius.

Triginta milia m̄z.

Juliana.

Cosmas et damian⁹.

Leontius.

Basilius cū. 7.

Dorothea.

Theophilus.

Theodosia.

Italīs.

Agricola.

Asca.

Philemon.

Pireneus.

Januarius.

Festus.

Desiderius.

Georgius spol.

Agapes.

Chionia.

Pirenea.

Theodora:

270. martyres.

Flozianus.

Primus et felicianus

Vitus et modestus.

Crescentia.

Albinus.

Rogatianus.

Donatianus.

Pancratius.

Katherina.

Margarita.

Lucia vgo et antheas rex.

Triginta septē milia m̄es.

Simplicius faustin⁹ beatrix

Panthaleon. Georgius.

Iustus leocadia.

Treueris pene tota mar-

tyrizota est per rictionariū.

Christoforus.

Felix et adaucus.

Agnes 13. annoz passa ē.

Antonia et alij infiniti nūero

passi sunt in hac p̄secutione

quorum nomina deus scri-

psit in libro vite.

Anno mundi 5493

5503

Pape

Marcell⁹ 1⁹
m̄ an. 5. 8.
.22. Roma-

Eusebi⁹ m̄.
ā. 2. m̄. 2. 8.
25. grecus.

Melchiadef
m̄ ā. 3. m̄. 6
8. 8. Affer.

Siluester 1⁹
p̄. an. 23.
m̄. 10. 8. 21

Roman⁹

Anno xpi.

294

304

Iste marcellus magnā
habuit cū maxentio alicationē dicens: Boni
p̄ncipis ē ecclesias p̄ritas reparare: et dei sa-
cerdotes honorare: vt p̄. 96. di. Item sta-
tuit q cōciliū generale nō possit celebrari si-
ne auctoritate pape: vt p̄. 17. di. c. synodus
Item elegit. 15. cardinales in vrbē: p̄opt se
pulturā et ebaptisimū. Tandē post longā
custodiā in mentoz: i custodia publica reclu-
sū tyrannide maximiani: sepultus i cimi-
terio piscille via salaria. Eius festū agit 16.
ianuarij.

Felix. Victor cū parentib⁹. Sabin⁹
Lucia vidua. Anastasia. Seminian⁹
cū. 79. Chrysogon⁹. Adrian⁹. Nata-
lia. Eugenia.

Iste eusebi⁹ tpe fm aliquas antiquas chro-
nicas iuēta ē crux dñi n̄i iesu xpi. 5. nonas
mai⁹: et baptizatus est iudas: qui dictus est c̄riacus: et martyrio coronatus est cum alijs.

Iste eusebius
ex laico in papā
assūptus est. fuit
.n. medic⁹: qd se-
pe factum p̄stat
tēporib⁹ anterio-
ribus. hic statuit
vt laicus suū epi-
scopum accusare
nō possit nisi a fi-
de exorbitaret: vt
2. q. 7. c. laicos.
et. Tandem mar-
tyrio coronat sub
maxentio. et.

Iste melchiadef statuit q die
dñico et feria quinta nullo modo
deberet ieiuniū observari p̄opt
reuerentiā dñi: vel quia illos di-
es pagani quasi sacrum ieiuniū
celebrabant. de cōse. di. iij. c. iei-
uniū. tandem martyrio coronat
sicut omnes predecessores sui.
Et nota q hic est vltimus marty-
rum a scō petro. 33. i ordine pō-
nificum romanorum: qui omnes
sanguinem fuderunt pro testa-
mento sancto. Et tunc laudabile
fuit fm gregozium episcopatum
appetere.

Iste siluester
gloriosus p̄fessor
xpi multiplicat ec-
clesiaz decorauit
tā in scriptur⁹ qz
in miracul⁹ admi-
rabil⁹ fuit. decre-
ta multa p̄stituit.
hereses dānavit.
cardinales ordi-
navit: p̄mōntiz
bri petri. f. regnū
italie cū tota vrbē
a p̄stantino susce-
pit: et ad cultū ec-
clesie puerit be-
lenā cū iudeis ba-

ptizauit: et alia infinita sancto fine consumauit.

C Dat ecclesie reddita est per constantinū et intantū firmata: ut quicumq; lederet xpīa nū puniret. hec reuera est mirabilis mutatio dextere excelsi: iuxta illud ps. Filia byzontinis miserabilis q; retribuet tibi retributionē tuam quam retribuisti nobis.

C Tempia idolorū iussu constantini clausa sunt et prohibita sacrificia: iuxta illud ysaiē prophete. Dii q; non fecerūt celū et terrā: pereāt de terra. Incredibile enī fuit hoc suspicari: q; vñq; hūanū genus ab hoc errore posset absolui in quo a diebus nini regis assyriorū vsq; ad hec tpe: p annos duo milia trecetos erat miserabilī mltiplicatū: verū digīt^o dei ē hoc: et magna misericordia eius: non hominis meritum.

C Eusebius cesaree palatine eps in diuinis scripturis studiosissim⁹ fuit.

C Antoni⁹ abbas scissimus potens in opere et sermone clarissimus in vniuerso orbe habet.

C Pasiuius discipulus sancti antonii.

C Et multi heremite et monachi: in desertis locis hoc tpe claruerunt.

C Helena regina mater constantini mulier scā: et admirande deuotio nis et actiuitatis: crucem xpī repperit septuaginta duo collegia fundauit: totiq; statum ecclesie incomparabili feruore glorificauit.

C Nicolaus eps mirree ciuitatis: scāctus per omnia et venerabilis.

C Athanasius episcopus alexandrinus doctor gloriosus et pssatissim⁹ cōfessor edidit symbolū: Quicumq; vult saluus esse etc.

C Patricius eps egiptiorū: oculum in psecutione amisit.

C Alexander eps alexandrinus notabilissimus in concilio niceno.

C Arrian⁹ hereticus pessimus tot⁹ hypocrita asserit trinitatem personarū: sed vnitatē essentie negat: sup modū ista heresis afflixit ecclesiā.

C Constantinus fecit crucem aureā purissimā pensantē libras. d. quā donauit ecclesie sancti petri. Item aliaz eiusdem ponderis: quam donauit ecclesie sancti pauli: psumā etiā alia ornamenta ex auro et argento fecit ac etiā plures basilicas cū donibus suis

C Sosimas abbas: qui mariam egiptiacam repperit: tamē quidam libri dicūt: q; ambo fuerunt tpe valentiniani.

5513

5523

C Silvester papa anteq; alia cōcilia celebrarentur: conuocauit ducentos septuaginta duos epos: et castim et alios hereticos condemnauit: et plura conscriuit decreta.

314

324

C De possessionibus ecclesie quas prelati circa hec tempora habere inceperūt: grandis altercatio sepe iter doctores fuit quibusdā dicētib⁹ q; iussu et vtile esset: ut ecclesia in tēporalibus abundaret: et honorem terrenum haberet: alijs econtra q; nō nec mirū. Quicqd. n. ecclesia vel facit: dicit aut habet: signū ē cui ptradit. Elegit diu in paupertate et penuria viuere: signū ē cui ptradit: Suscepit deinde gratis oblata tēpalia: signū ē cui ptradit etc. Sed si diligēt aduertimus tunc apre iuenim⁹: q; xps dñs hoc pdixit: et promisit electis suis. s. q; essent recepturi agros cū psecutionibus: ut patz. Marci. 10. Et dicente beato petro. Ecce duo gladij hic: dñs rñdit: Sufficit. Vbi brūs Bernard⁹ scribēs ad Eugeniū papā: dicit q; vtrūq; gladiū xpī ordinatione papa suscepit: aliogñ non dixisset: sufficit: sed nimis est. Gladium spūale per seipsum seculare siue materiale per alios regit. s. per personas laicales. Scīs autē thomas talem format rationē ex dictamine iuris naturalis: et diuini. Ex quo tota vita xpīana ordinat principaliter ad finem spūalem: et non tēporalem: iō summus pontifex qui ē vīcarius xpī in terris: cui cōmissa est huiusmodi ordinatio: debet habere plenā potestatem precipiendi xpī fidelibus pro psecutiōe huius finis tāq; architectorū: q; ei ad quem pertinet vltimi cñra finis: subdi debent illis ad quos pertinet cura antecedētiū finium: et eius imperio dirigi. Qui. n. debet vti armis imperat fabro q; debet facere arma: et q; finis iste est dignissimus. s. consecutio celestis glorie: iō sacerdotiū ecclesie est sublimius cuiūq; ptiati terrene: q;re etiā ecclīa dī scī regale sacerdotiū cui omnes reges xpīani ppli oze et sic subditos: sūt ipsi dño iesu xpō: a quo hoc regale sacerdotium deriuatur. ✠

¶ Constantia filia constantini magni dgo
scā cum multis alijs in scō proposito dño
seruauit. hec leprosa fuit: sicut paf ei⁹: s;
meritis scē agnetis mundata fuit.

¶ Cometa apparuit ante mortē cōstantini
vñ viciit maro: q; mors cōstantini denūcia
ta est p stellā crinā inusitate magnitudi
nis: quam greci cometam vocant.

¶ Sequunt mala infinita q longo tēpo
re durabant.

¶ Imperatores

Synod⁹ ni
cena pma 6
4tuor Eari-

auctoritas est sicut quatuor euangelio
rum.

¶ Ista sacrosca synod⁹ iussu siluestri ⁊ cōstantini congregata
fuit in nicea ciuitate bithynie: Et fuerūt in ea. 318. episcop
pi catholici viri sanctissimi: miraculis gloriofi: qui omnes
vnanimi consensu artū etiā ibidē pntem ⁊ contumacem da
mnarunt: ⁊ symbolū ediderūt: ⁊ fidem exponentes: plurima
statuerunt: vt p. 16. di. c. sexta synodus.

¶ Persecutio vndecima ecclesie fuit iussu cōstantij arriani: in qua grandi tur
bine fides subuersa fuit: mlti martyrio coronati: multi exilio dñati: ⁊ xpia
ni tanq; oues sup altare mactabant: sicut p̄dixit scūs antonius.

¶ Isti tres fratres fuerūt filij cōstantini magni: sed nihil paterne virtutis
in eis fuit: qua propi tam status rei publice q; ecclesie valde turbat⁹ fuit. Re
gnum enī diuiserūt: ⁊ ciuilia bella gesserūt: in qb⁹ cōstantinus ⁊ cōstās pe
rierūt: ⁊ sic totū regnū cōstantio prouenit: qui arriana heresi deprauatus ca
tholicos psequit⁹: ⁊ multa bella surgūt: ita vt nullā deiceps
getē beret. Tandē inopinata mortē puentus: infelicit obijt.

Constantin⁹
Cōstantius.
Cōstās -

-annis 24.

¶ Symeon archieps seleucie martyrizat in perside.

¶ Sedecim milia martyru: ⁊ alij infiniti passi sunt.

¶ Ducenti ⁊ quinquaginta clerici: cum alijs monachis ⁊ sa
cratis virginibus ab arrianis interfecti sunt.

¶ Amos pater triū miliū monachor⁹: ⁊ alius amon.

¶ Pachomius vir sanctissimus: pater innumerabiliū mona
chor⁹ ⁊ monialiū: qui indifferēt omnes recepit iuxta re
gulam ab angelo sibi datam in egypto fuit.

¶ Donatiste heretici oriuntur in affrica: sic dicti sunt a quo
dam donato. Dicit ecclesiam tñmodo in affrica mansisse
apud se: ⁊ rebaptizabāt catholicos: diu durauit.

¶ Hilarius pictauiē. eps claret doctrina ⁊ vite sacritate
in gallia.

¶ Viberia conuertit ad fidem p quādā ancillā captiuā.

¶ Maximinus eps treuerensis magnus confessor.

¶ Anno mundi 5533

¶ Iste marc⁹ pstituit
vt symbolū publice i
ecclesia cantaret ⁊ c.
Pape Ite q; eps hostiens
papā consecraret: ⁊
pallio vtret.

Marc⁹ a. 2
m. 8. 8. 20
Romanus.

5543

Iulius. a. 11
m. 2. 8. 8.
Romanus.

¶ Iste iul⁹ mltas psecutōes sustis
nuit a p̄stato arriano: ⁊ p. 10. āno
sustinuit exiliū: tadē mōtuo p̄stato
ad sedē suā r̄dijt: ⁊ duas basilicas ex
truxit. b mltā pstituit: tadē brō mōte
potit⁹ sepelit⁹ i cimiterio calipodij.

¶ Anno xpi 334

344

Et festū agi. 2. idus aprilis.

¶ Tanto siquidē ē regimē sublim⁹: quāto ad finē altiorē ordiat⁹: vñ p; q; in lege xpi reges debent sacerdotibus eē sub
iecti: Quare mirabilū diuina prouidentia fecit ē vt in romana vrbē: quā de⁹ pviderat xpiani sacerdotij principalē sedē futu
rā: hic mos paulatim inoleceret: vt ciuitat⁹ rectores sacerdotibus subderent. S; si xpiana religio principalit⁹ esset instituta
propi tpalia pgrēda: tūc reges eēnt pponēdi sacerdotib⁹: sic olim fiebat i veteri lege: ⁊ i paganisq; vbi tor⁹ cult⁹ diuino
rū tendebat ad illū finē: vt tpalib⁹ bonis vitarent. Nec thomas. Bonauertura dicit i q̄rto scripto sup snias: q; sci spūs or
dinatione actū est: vt ecclesia tēporalib⁹ bonis abūdaret: q; pauci sunt tante perfectōis: vt sine adminicō tēporaliū onera
ecclesiastica susciperēt: ⁊ sic periret magna ps fidelīū: eo q; nō essēt q; administrarent spūalia. Scā brigida libro .4. c. 76.
scribit: q; brā virgo maria hec vba sibi dixerit in quadā reuelatōe. Ecclesia dei primis tēporib⁹ paup⁹ erat in tpalib⁹ volūtarie
processu dō temporis: vt amici dei seruētiōres ⁊ expeditiores eēnt ad p̄dicādū vbu dei ⁊ vt sciret q; nō diuicie male sūt: s;
abusus earū: iō sub siluestro ⁊ alijs: bona tpalia ecclesie data sūt: q; viri sci lōgo tpe ad necessitatē suā solā ⁊ amicorū dei
⁊ paup⁹ sustentationē dispensabāt. Ergo tales sc̄ro amicos dei q; cōtēnant de dispositione dei ⁊ ipse vider eos. Nec illa
dicunt quidam: q; nedum tpalem sustentationem necessarium fuit ecclesiasticos habere: sed etiā tpalem iurisdictionē ad cō
pescendā iniquā audaciā volentiū bona ecclesiastica suis vlibus appropriare: nec deuit vt plar⁹ ptate spūali p̄ditus: ptatem
tempalē cui imperet ab alio mēdicet: s; propriā eā possideat. Nec oīa firmissime probāt ex legēdis ⁊ dicit scōz patz: qui
tpalia dñia ⁊ possēdiōes tēnas latissimas iuste habuerūt. Quis enī audeat dicere: q; tot sci pontifices viri vtiq; sūme pfe
ctionis ⁊ literature: miraculis gloriofi: qui oīa tpalia arbitrabantur vt stercoza quoz doctrina fulget ecclesia: sicut sol ⁊ lu
na: quoz scripta suos lectores sci spūs igne accendunt: quoz p̄les propriā vitā pro defensionē libertatis ecclesiastice tradi
derūt martyrio coronati: quis iniquā audeat dicere tales ac rātos tā multos sic delirasse: vt huiusmodi tpalia contra iusticiā
ac dei voluntatem detinuisent. An nō potius vsq; hodie contradicētes eorū formidabili vidim⁹ morte consummatos iux
ta q; imp̄cat⁹ fuit eis p̄stātus qñ paginā impialis testi proprijs manib⁹ sup venerādū corpus bti petri posuit. di. xvi.
cōstātīn⁹. Quis vñq; temeratoz nīl penitusser hāc maledictionē euasit: Reuera possum⁹ adducere illud gamalielis actus
um. 5. Si a deo est: non poteritis dissoluere ⁊ c. Tanta siquidem per huius mundi potentes pariter ⁊ sapientes facta

ut digne male
non sunt hab
biti

Persecutio 12. ecclesie fit in iuliano pessimi apostate: q. sanguine xpianoz idolis soluit s. non impune: q. diuinit occisus fuit p. mercurii scilicet m. e. i. u. b. e. t. a. d. g. i. t. e.

Iste iulianus pmo xpianus demum monach. tunc mag. deinde apostata: tade ce-

lar et dolo augusti fuit: tota fide nitebat. d. stru.

Eunomi. b. e. t. i. c. corpe et aia leprosa a quo eunomia h. e. s. i. s. dicit filium non na: s. g. r. a. s. i. l. e. m. p. r. i.

Macedoni. b. e. t. i. c. negat spm scm egle p. r. i. et filio: h. e. s. i. s. magna.

Daulus simplex discipulus antonij: qui merito obediencie cito ad p. fectionem venit.

Philon.

Microsimus.

Macharij duo.

Donatus grammaticus magister hieronymi.

Daulin. e. p. s. treueren.

Flauius et deodatus: hi choros psallentium in duas partes diuiserunt: et vigilas ad sepulchra -

Iovinian. iste catholicus et bonus fuit: sed paru regnauit.

Iste valentinianus deuotus totaliter fuit: et in fide stabilis diuina ordinatio ad imperium puenit. quia enim sub iuliano maluit tribunatu amittere: et exiliu perpeti q. s. f. i. d. e. abnegare: ideo retribucte xpo meruit ad imperiu sublimari: semper victoriosus fuit: saxonibus et burgundiones vicit.

Lana de celo pluit.

Grado maxima infestat hoies et in m. e. t. a. apud constantinopolim.

Iustina impatrix arriana secrete rpe viri sui. s. p. r. e. t. i. c. i. p. i. a. v. r. o. z. p. i. s. s. i. m. i. valentiniani imperatoris: p. m. s. t. u. p. s. e. q. u. i. s. catholicos: et precipue ambrosium.

Didim. cecus ab infantia diuinit: scis est doctor magnus et e. p. s. alexandrinus. **B**urgundi sunt xpiani.

Ambrosius romanus doctor principalis mittit a valentiniano ad mediolanu: et statim i. e. p. m. diuinit eligi ut ipse testat i libro de officiis: Rapimur de tribunatibus ad insulas: cogimur sil. discere et docere.

Martin. e. p. s. turonensis. claruit in gallia vir admirande scitatis: de pannonia oriundus extitit.

Ioanes b. e. m. i. t. a. scissus q. theodosio triumphu p. d. i. x. i. t. **A**lex. vir scis et mire patientie rome claruit.

dei de dalmatia oriundus: sp. scissime vite fuit: h. e. t. i. c. o. z. m. a. l. l. e. : ac toti xpiane vitatis solidissimu fundamentum: doctor principalis.

5553

5563

Liberius an. 16. m. 7. d. 3. Roman

Scisma scdm ecclesie in liberu et felicem euenit: prop. arrianos quibus fauebat liberius: et ideo tanq. hereticus a catholicis diectus fuit: et felix in papam assumptus est.

Felix 2. m. d. 1. n. 1. d. 2. Roman

Damasus p. a. 18. m. 2. d. 10. hispa

353

364

Iste liberius p. fuit catholicus: et feruide p. r. a. arrianos p. c. e. s. s. i. t. : ob hoc constanti. arrian. eu. in exilium misit: et clerus de consensu eiusde liberij: felice presbyteru in papa ordinauit: qui amplius arrianos expugnauit intm: ut arriani ipsi constantium rogarent ut liberius restitueret tanq. eis magis fauorabilis et sic liberius renocatus fuit: et felix deiectus: sed q. a. liberius arrianis fauebat: ideo felix cu catholicis eu. admonitu et p. t. u. m. a. c. e. tanq. berenicu de ecclesia eiecerunt: tunc scisma factu fuit et p. s. e. c. u. t. i. o. magna fidelium.

Stegori. nazaren. etia doctor: sicut duo predicti: in oppido nazanzo episcopus vel constantinopolis

Ioannes chrisostom. e. p. s. constantinopol. vir magne strenuitatis et scitatis: multa scripsit: et passus fuit ab arrianis p. s. e. c. u. r. o. e. s. p. l. e. s.

Moyses abbas. Syndete. Copres. Effrem. Pambus. Serapion p. a. 10. milia monachoz: et alij pluri b. e. m. i. t. e. fuerunt. Barlaam beremita: et iofaphat filius regis indie: his fuere temporibus.

Iste felix vir scis: p. s. t. a. t. u. s. augustu hereticu declarans: d. papatu ei. i. c. i. t. et tade caput abscessio m. i. x. p. i. p. s. e. c. r. a. t. **E**t h. n. o. q. p. m. u. r. o. a. n. a. e. c. c. l. i. a. c. i. r. c. a. hec tpa ifame papa habuit: q. o. e. s. a. n. cessores h. i. b. e. r. i. j. fuerunt sancti et ex. p. l. a. r. e. s. : ut sup. p. z. p. a. n. n. o. s. 350. r. e.

Ioannes damascenus doctor egregius multa scripta reliquit:

Rufin. p. s. b. y. t. multa scripsit: et h. i. s. t. o. r. i. a. ecclesiastica trātulit.

fuit: plurimaq. scripta reliquit: et p. c. i. p. u. e. h. i. s. t. o. r. i. a. p. a. r. u. et martyru.

Cosilius etia scdm vniuersale. i. c. o. n. stantinopolitanu p. r. a. m. a. c. e. d. o. n. i. u. celebrare fecit.

Eius festum agit. 11. decembris.

Legimus p. r. a. p. r. i. m. o. n. i. u. ecclesie pene in oibus finib. r. o. n. xpianitatis: ut neq. q. z. credibile sit: q. h. u. a. n. o. m. o. potuisset insule huismodi tollere: siue aliqd. recuperasse: post tam crebras disparatasq. expoliatores s. quia de celo dimicatum est contra eos: ideo ut fumus pierit vniuersi hostes eccle. vsq. in p. s. e. s. **U**bi constantius arrianus: iulianus apostata: valēs baranarius: halaric. ganseric. bononic. attila: zeno: tonla: theodorius constantius tertius et quintus: leo tertius et quartus: henric. terti. et quartus: fredericus primus et secundus: otto quartus: lodouicus quartus: et ceteri presumptores cu suis coplicib. qui quasi h. o. z. v. n. a. ecclesiam priuare nitebant aut suffocare ubi sunt: Nunq. p. e. e. u. a. l. u. e. r. u. n. t. : Ecce hodie floret cultus dei cu gloria: et illi si p. r. i. a. m. n. o. e. g. e. r. u. n. t. : apud i. f. e. r. o. s. p. r. e. m. i. s. c. u. n. t. : s. z. n. u. q. d. **X**

no
 pharomodus pms
 ex francie

¶ Primum quidam nobilis de semine troianorum: qui in longobardie partibus venerant rebellavit contra imperium: sed mox interfectus ab exercitu romanorum fuit: sed filii eius fugientes regnum francie inchoarunt inuitis romanis Et colonia extruxerunt: ibidemque coloni habitare ceperunt. Marcomirus filius predicti primi fuit dux eorum: sed pharomodus filius eius fuit primus rex francie. Colonia autem ante hec tempora dicebatur agrippina.

¶ Iste gratianus videns rem publicam iam pene desolatam theodosium cesarem fecit qui habuit victor existens: multa restituit: tandem per maximu tyrannu dolo occidit: et ille non longe post iuste a theodosio morte punitus est.

Impatores.	Arrianus Catholicus	Catholicus	¶ Iste theodosius in se religioſitatē extinxit: xpo et ecclie fidelissim⁹ fuit et iō in oib⁹ ad ut⁹ ē a dño: miraculis etiā apt⁹ hostes superans sibi et oib⁹ principib⁹ ostendit quā valet ad victoriā obtinendā oro duora cū lachrymis: Ab innumeris barbar⁹ circumdat⁹ xpm suppliciter invocās glori⁹ victor: in suis manib⁹: et omnis tribuit auxilijs. nā tela q̄ hostes contra eū miserat⁹ retroſū acta: et ipsos atrocit⁹ reuertebant⁹. Qd̄ videt⁹ barbari pauore nimio prostrati p̄tinuo se xpianissim⁹ principi subdidit⁹: vñ et poeta claudia⁹ et pagan⁹ b⁹ idē testat⁹ dicens: O nimiu dilecte dō tibi militat ether. Et iurati veniunt ad classica veni: Quā hūilissim⁹ se habuit in correptione abrosij: p̄ in legēda eiusdē: Vide augustinu libro vii. de civitate dei. Et quō idola subverti cū tēplis iussit: et quō iōannē heremitā p̄sultit et. Et quō flagrabat magis bñfaciendi charitate q̄z odiandi cupiditate. mox tamen bene disposita republica: quā desolatā invenit: primo stabulari us fuit: sed propter virtutes promotus est.
	Valens cū gratiano. et valentiniano an. 6.	Gratianus cū valentiniano an. 6.	
	Theodosius a. 11. Catholicus.		

¶ Iste valens frater fuit valentiniani: et cū eo diu regnavit: sed timore ei⁹ precepta trussam exerce re nequaquā ausus fuit: sed eo mortuo cū solus regnaret catholicos persequitur: et monachos ad militādū reuocavit Tandē post multa infortunia impia morte periit tñ cū aliq̄li penitencia.

Synodus cōstantino politana.

¶ Synodus vniuersal⁹ secūda 150. epō

¶ Martyres multi facti sunt in egypto per valentem istum: quia arrianus fuit.

rū p̄tra macedoniū bēticū.

¶ Augustinus carthaginē. de affrica rhetor maxim⁹: et in omni pb̄ia ac poetria incōparabilis: insit⁹ p̄ omne scibile qd̄ vnq̄z pbi regere potuerunt in iuuentute sine magna difficultate adept⁹: circa hec tpa ad mediolanū mittit⁹: vbi statim a b̄ro ambrosio puerit⁹: et in xpi noie posposita man⁹: theoz heresi baptizat⁹. hic creuit in doctorem ecclie precipu⁹: et b̄nico rum malleū valentissimū: non longe post in ep̄m biponētē sublimatus totā ecclia suarū fonte doctrinarū p̄ annos 53. abundantiſſime irrigauit.

¶ Anno mundi 5573

5583

¶ Salsina ecclie tertiū inter damasū et vrsinū euenit prop̄ discordiam eligentiū: tñ damasus obtinuit: qz maior p̄s erat secum.

¶ Pape

Siricius an 15. m. 11. d. 25.

¶ Iste siricius statuit: vt de impia secta manicheorum nullus reciperet: nisi cum tali pacto q̄ in monasterium retruderet⁹: ibiq̄z p̄niam ageret cūct⁹ dieb⁹: et in fine vite tñ modo viciū sūmeret. oēs etiā illi⁹ secte quos reperiit exilio damnavit.

¶ Anno xpi 374

384

¶ Tempore istius damasi pape vastas illas egyptias solitudines: hactenusq̄ diffusas: quas propter sitim et sterilitatē piculosisimāq̄ serpentū abundantia: conuersario humana non nouerat: habitatio monachoz cōpleuit. s. arsius: pichus: pemenes: pastor: zozimas: marina: eufrosina: ioseph: syrus: agathon: achillis: iustrian: iohannes breuis bassariē. zacharias: syfoi mochois: gebalon: egladi⁹: gelasius: arsius: lucius: et alij innumera biles: quoz est digna memoria.

¶ Baitanaric⁹ rex gothoz p̄lequit⁹ xpianos in fra sua vbi multi m̄rio coronati sūt. **¶** Priscillian⁹ ep̄s hispanie cadit in heresim pessimam: inde heresis priscilliana. **¶** Firmin⁹ ep̄s ambianē. **¶** Honorat⁹ et Sabin⁹ ibidē omnes sancti confessores.

¶ Placella vxor theodosij: de paupibus maximā curam h̄uit: quibus suis manib⁹ officiosissime seruit. **¶** Marcellus ep̄s appanie martyr. **¶** Theophilus ep̄s alexandrie. **¶** Seruatius tungroz ep̄s: q̄ idē fuisse cognatus xpi: floret. **¶** Severinus ep̄s colonien⁹. m̄agne auctoritatis et sc̄itatis fuit.

¶ Paula vidua sc̄issima: et filia ei⁹ eustochiū vgo claruerūt: q̄rū b̄tus hieronym⁹ sepi⁹ meminuit: vitamq̄z paulę dignis laudibus cōscripsit.

¶ Humana virtute id actū credim⁹. Minime igit si de⁹ pro nobis q̄s p̄tra nos: Ecce regnat fides sc̄a videt⁹ et inuidet⁹ bus inimicis: dentib⁹ suis fremet⁹ et tabescentib⁹: nil p̄tra manu oipotēt⁹ facere valēt⁹ iuxta prophetiā psalmiste dicentis. Dixit dñs dño meo: sede a dextris meis. Donec ponā inimicos tuos: scabellū pedū tuoz. Et itez. Sepe expugnauerūt me a iuuentute mea: etenim nō potuerūt mihi et. Et q̄a gr̄dia mala cōtigerunt aliq̄n prop̄ huiusmodi disputationes: super gerēibus quibuscūq̄ ipsi in aures principū q̄ ecclieſiasticarū: trena dñia licite non possiderent: iō apostolica sedes inhiabit ne amodo fiat: neq̄z vlli liceat deinceps i dubiū reuocare: qd̄ sc̄al sc̄issimoz virorum doctrinis et exemplis constat raboratum. Aduertant sensari principes: qd̄ eis vtile sit et salubre: post tot annoz curricula: ac varios rez euentus: vbi null⁹ vnq̄z prosperatus est: neq̄z sibi promittat⁹ inconsulte posse imutare: quod spiritū sancto dictante statutum est: ac tot patronos celoz et inspectores celo p̄sidentes iam habet.

Chronica sci hieronymi finit hic circa annos. 380.

¶ Roma caput a gothis et incedit: et fit illa famosa altercatio inter paganos et fideles: quod pagani cum grandi blasphemiam nitebantur fidem extinguere: et culturam deorum reasumere: sed non preualuerunt: quod halaricus rex gothorum met christiano fuit: et pepit omnibus profugientibus ad sacra loca: et sic profusa fuit impietas paganorum: eo quod non potuerit probare disfortunium euenisse ex eo quod roma abiecerit idolatriam: et fide receperit. De hoc Augustinus in libris de ciuitate dei. et ozosius abundanter tractant.

¶ Iste archadius puer adductus fuit: quoniam pater eius defunctus fuerat: et quidem satis bonus fuit: sed pater aduersus eum cum fratre suo honorio peruersus est: quia multa picula et tyranni de gentibus barbaris: scilicet gothis: Val-

¶ Iste honorius clementissimus fuit: cuius dicerent ei: cur rebelles non occideret: ait. Minus esset mihi possibile ad vitam mortuos reuocare: et ob pia fide quam in christo habuit multos tyrannos obtinuit sine sanguinis effusione: et piculosa illa tempora paulatim sub eo quiescerunt. Et huiusmodi historia pauli ozosii presbyteri: quod tempore daruit. -minoze an. 15.

Archadi^o fi.
theodosij cu
honorio an-

13.

giani christi fidelibus principibus succurrisset: totaliter perisset.

Honorio^o fi.
theodosij cu
theodosio -

¶ Mafceet comes archadii meritis scorum quos secutus durit: exemplo theodosii cuius 5 milibus perterritus hostium 70 milia bro etiam ambrosio sibi in visione apparere. Et 13 presbyteros sanctos viros cepit persequi: et ecclesiam temerare ausus est: et statim occidit: probauitque in se vno ad utrumque semper diuinum vigilare iudicium: quoniam et cum sperauit adiutor: et cum contempsit occisus est. De hoc sunt infinita exempla: etiam hodie.

¶ Claudianus poeta rome.

¶ Prudentius poeta christianus.

¶ Patricius magnus pater hibernorum apostolus: circa hec tempora in hibernia venerat cum suis fororibus: angelus sepe colloquio frui.

¶ Sanctus heracles: qui

scripsit vitas patrum ad lausum episcopum.

¶ Ozosius.

¶ Dorotheus.

¶ Isidorus primus.

¶ Alexandria.

¶ Constantinus comes honorii mirabili felicitate: in breui multos tyrannos et barbaros prostravit christi adiutorio sustul- tus. Et nota quod sicut dicit beatus hieronymus: romani principes pio erant fortissimi: sic in fine debilissimi: nam ad propulsandum hostes necesse est quotidie barbaros conuocare.

¶ Ticonius asser multa scripta reliquit.

¶ Donatus eps.

¶ Epiphanius eps.

¶ Sulpitius seuerus.

¶ Tolomacius martyr.

¶ Sisinnius. Barry. alexander. isti sunt in italia nostro cor- do-

¶ Melania.

¶ Diodes.

¶ Ancilla.

¶ Nathanael.

5593

5603

Anastasi^o 1°
a. 3. 8. 26.
Romanus.

Innocenti^o
1°. a. 15. m.
2. 8. 20. a. -
banensis.

394

404

¶ Iste anastasius statuit: quod cum sancti euangelium legeret: omnes stare deberet: et qui caret aliquo membro non deberet fieri clericus. hic fecit fieri vnam basilicam prope scholam mamertini.

¶ Pelagius hereticus: et celestius: et iulianus episcopi a quibus pessima heresis pelagiana: dicit hominem sine gratia posse mereri: et baptismum et orationes ecclesie irritas esse. Augustinus multum contra eam laborauit.

¶ Talmud iudeorum: quod sonat apud eos doctrina: compositum circa hec tempora anno 400. a duobus sumis rabbi. scilicet rabina et rabasse: liber trius grandis: et maior decem bibliis. In eo sunt inextricabilia meditata: turpia: fatua: abominabilia pro lege dei: contra legem naturae: contra legem scriptam. videtes namque iudei legem suam quotidie deficere: et fidem christianam proficere in toto orbe: etiam cum gloria temporalium: hos duos deceptores instigarunt quatenus hunc librum componerent: et tamquam moysi scriptis firmam adhiberent fidei: prohibereturque sub pena mortis: ne quod aliqd negaret de his que in eo continentur. Factum est ita ad suam infelicem execrationem: et suorum perpetuam damnationem. Ne autem simplices habeant occasionem recedendi a tanta falsitate: iniunxerunt eis ut interrogati de difficultatibus respondeant. Nos hec non intelligimus sed rabbi nostri poterunt respondere vobis. Sic traditi sunt in reprobum sensum: ut plus his nugis credant quam moysi: aut christo. Iterum presbyteri in diuersis mundi partibus conuersi crebro legunt: et aliqui pro fide: magna fecerunt: et beatissima scripta reliquerunt.

¶ Iste innocentius statuit quod non solum presbyteri: sed omnes christiani deberent vngi oleo infirmorum: et sabbato ieiunium celebrari: et ad missam osculi pacis dari. Pluresque regulas de ecclesia et monasteriis et iudeis et paganis tradidit. Et per 26. q. 2. c. nunquid. hic danauit ad instantiam concilii africani heresim pelagianam cum suis heresiarchis. vide. 24. q. 1. de hac materia. In quanta reuerentia olim sancti doctores et presbyteri et principes et concilia: huerunt apostolicam sedem: ut nihil auderent sine consensu domini pape diffinire. de hac sunt plures epistolae sancti augustini: et aliorum scripta.

¶ Stultra

¶ Ammon.

¶ Pachonius.

¶ Maximus episcopus nolanus prophetie spiritu daruit.

¶ Bricius turonen.

¶ Ossa samuelis prophete: translata sunt post archadium ab archadio.

¶ Ioannes crisostomus exilio danatur: ab eudochia regina uxore archadii: ibique moritur ardore solis et archadius excoicatus ab innocentio: eo quod consensit.

thalmud

Ex vandalorum
Ex hynorum

C Sanfericus rex Wandalor infinita mala fecit per longū tempus in diuersis mundi pibus: tyrann⁹ pessim⁹. et arrian⁹ precipue religioni xpiane: et nobilitati infestus fuit. Romā cepit. affricā destruxit: sub quo augustinus mori⁹. 440.
C Attila rex hūnoꝝ flagellū dei tyrannus atrocissimus: longo tpe persequi⁹ hūanum genus: tandem cōfossus mori⁹ pessime more tyrannor. Alibi dī q⁹ proprio sanguine suffocatus fuit.
C hic theodosius totus catholicus fuit et deuotus princeps: nec tū valuit prohibē barbaros: qn multas provincias vastaret pmitte⁹ deo. Gādis nanq⁹ exercit⁹ gothor totū romanū impū in pibus occidentis vastauit: s; in oriente trāglla pax fuit et sāctitas.

Imperatores.

Theodosi⁹
2⁹ filius ar
chadij. cū. 62
-lentiniano an. 27.

C Ioannes cassianus heremita eiectus a chrisostomo de constantinopoli: venit marsiliā collationes scripsit et alia. Et fuerunt infiniti sancti beremite et monachi etc.

C Timot heus hereticus: dicit xpm verum deū: et hominem quidem esse: sed addidit falsum: dicendo diuinā naturam conuersam esse in humanum.

C Arianus eps aureliacen. ciuitatez suā liberauit suis meritis ab hūnis.

C Concilium carthaginense fuit 218. patrum contra pelagiū hereticū: quo scūs augustin⁹ solēnis triumphatoꝝ ptra hereticos apparuit cūctos vincendo.

C Predestinatoꝝ herpit heresis: q⁹ dicit nūl prodesse ad vitam quod sancti virtuose agunt.

C Palladius eps mittitur ad scotos.

C Lupus trecastinus eps flozuit: qui attilam mirabiliter de preda compescuit.

C hoc tpe saxonēs angliā intrare ceperūt: et paulatim crescentes tandem totū regnū et diadema obtinuerunt.

C Cyrillus alexandrin⁹ eps fuit in cōcilio ephesino.

C Nestozius eps cōstantinopolitan⁹ dicit xpm purū hoiez non deū heresis magna.

C Hieronymus obiit: miraculis inauditis clarus.

C Eusebius discipul⁹ hieronymi claret p⁹ cū.

C Germanus eps antistodorenf tres mortuos suscitauit: et etiā asinū suū defunctum: Omniū pedes lauit sine exceptione.

C Paulin⁹ eps nolan⁹ vir scūs: de quo dīc greg⁹. i dialogo suo

Synodus e
phsina vñs
ducetorum
-patz cōtra ne
stozū bēticū

Anno mundi 5613

5623

C Pape Zozim⁹ a. 3 m. 8. 8. 9. Siccus	Bonifacius 1⁹. a. 8. 8. 8 Roman⁹.	Celestinus 1⁹. a. 8. 8. 9 Roman⁹.	Sixt⁹ 3⁹. a. 8. 8. 9. Ro. manus.
---	--	--	---

Anno xpi 414

424

C Iste zozimus statuit: ne clerici tabernas teneāt aut vīna vēdant: et vt cere bñ dicatur in sabbato sancto: et q⁹ seruus non fiat cleric⁹ nisi p⁹ libertat⁹ sit a dño suo ipse. misit legatos ad palium carthaginense pro robozatione eiusdem.

C Iste bonifacius statuit ne mulier tāgeret pallā altaris aut lauaret. Ipse habuit scīsimā cū eulaliō presbytero: q⁹ secum electus fuit et p⁹uoluit: quia maior et sanior pars secum erat: et imperatoꝝ etiā cū vxore sua sibi magis fauebat.

C Iste celestinus instituit dici psalmos ante missam: et ex hoc exordiu sumpsit vsus: quē post ecclesia seruauit de introitu: et graduāli et tractu. Tpe eius celebrata est synod⁹ scā ephesina: contra hēsim nestozij episcopi cōstinopolitani: qui negabat beatā mariām veram esse matrem fili⁹ dei.

C Iste sixtus vir scūs erat totus humil⁹ et misericors. Ecclesia scē marie maioris edificauit. Hābuit quēdā emulū noīe bassū q⁹ eū diffamauit: q⁹ quo cū se palio purgass⁹ statim post bassus mori⁹: quē tñ proprijs manib⁹ sepeliuit.

C Scisma quartum quod fuit inter bonifacium et eulaliū: causa fuit discordia eligentiū: et obtinuit bonifacius: quia maior et sanior pars erat secum.

¶ Tota gallia etiam affrica hispania &c. interit pmissione diuina ab icursu barbaror. 500. milia: & oēs pene ciuitates in terram prostrare fuerit exceptis paucis: q̄ scōs ep̄os habuerūt: ob quod diuinitus protecte sunt: & fuerūt tpa horreda. Ciuitas metensis muros habuit insuperabiles: sed corruerunt propter peccata ciuium: & sic exusta fuit.

¶ Ecclesia dei isto tpe valde tribulata: & precipue in affrica: nā angustino mortuo: totus derus aut martyrizat: aut expellit a sedibus suis in exilium: nec fuit similis persecutio ibi vsq; tunc: propter gensericū regem Wadalor & honericū filiū ei⁹ qui fuerunt arianī & ecclesias clauerūt. Tandē etiā ip̄i male perierūt moze solito.

¶ Merlinus de incubo

¶ Iste martian⁹ catholic⁹

genitus claret in brita

fuit & cū valentiniano ipauit

ma spū prophetic: cui⁹ i

sz p⁹ apud p̄stātinopoli i

stinctu vorzigon⁹ rex bri

terēpt⁹ fuit p̄spiratōe suo

tonū valde dilatauit fidē

rū. h i sōnis vidit arcum

christi. huc successit vter

attile p̄fractū: & h i p̄z in

pandagron frater eius

telligēs mōtū: & sic fctū ē.

qui fuit pater arcinri: de

quo prophetauit idem vter. i. caput draco

nis: quia per orationē in stellā p̄nunciat⁹ ē

theodosian⁹ appellat⁹: qui oīum principum

¶ Festū scī petri ad vincula instituitur: &

legitū orum habet fines.

stupenda miracula per ei⁹ cathenā fiunt.

¶ Nichasius remen. ep̄s martyrio coroz

¶ Iudei plures submergunt i mari de

natur cum eutropia sorore sua ab hūnis

cepti per diabolū: qui eis apparuit i spē

truncatus ait: domine vinifica me fimer

moysi q̄si vellet eos introducere in terrā

bum tuum.

promissionis: quidā euadētes fidem christi

¶ Senoneca vtrgo claret parisiis: que fuit delata a scō germano.

receperunt.

¶ Euticen abbas constātinopolitan⁹ hētic⁹: dixit dñā nāz eē vbi dei & carnis

ante ducentos annos i spelūca reduxit.

Et dioscorus olim ep̄s alexandrin⁹: defensor illius fuit.

¶ Petroni⁹ ep̄s bononiē. fecit vitas pa

¶ Undecimilū virgīnū cobors apud coloniā agrippinā martyrizat ab hūnis

trum: vir sancte vite ab infantia.

& colonia statim etiā post destruit.

¶ Valarius ep̄s arelatē. claret i gallia.

¶ Echius patricius contra attilam pugnat: fugans eū: & cesa sūt ibi. i. i ter

ritorio aurelianē. 180. milia paganor.

ritorio aurelianē. 180. milia paganor.

5033

5643

5653

¶ Eucherius lugdunē. ep̄s doctor.

¶ Seuerus reneren. ep̄s scūs.

¶ Eutropi⁹ p̄sbyrī scriptit plura.

¶ Victorinus massiliē.

¶ Maruchas ep̄s filiū reg⁹ p̄saz a

dmōe liberauit: mltū ibi fides creuit

Leo 1⁹ p̄f. ā
21. m. 1. d.
28. Tuscus

¶ Beatissimus iohannes baptista: caput suum reuelat duobus monachis qui hierusalem venerant. Gothi autē qz eūdē patronū sibi elegerant: inuicti p̄manserūt diu.

¶ Terremotus continui: & signa plura fuerunt.

¶ Celū ab aquilone efficit quasi igneum: & fulgurātes baske

apparent. luna obfuscatur.

434

444

454

¶ Iste leo scīssimus lōgo tpe cū mltiplici fructu p̄fuit ecclē tūc infinitis piculis laborāti propter tyrannides principum & hereses varias scōz doctozū. Ples sermōes & ep̄las scripsit ita egregie vt iter oēs catholicos doctores florem dictamīs reportasse dicat. et quēcūq; dixerit sic sūt approbata vt nulli fas sit vel i mīmo ab illis dissentire. Ip̄e suis meritis attilam a roma & italia auertit. Manū sibi ap̄tavit prop̄ tentationē quādā. sed brā virgo ipsam resistit. In canone addidit sc̄i sacrificiū immaculatā hostiā Synodū calcedonēse iussit celebrari mediāte mariano ip̄atore. Tandem post plures agnoes brā morte pont̄ sepultus apud sc̄i petrum festum ei⁹ agitur in vigilia ap̄ozū petri & pauli. Quidā dicūt xi. ap̄lis Tē poze hui⁹ pontificis misteriiū brissime trinitatis euidentī miraculo in p̄ib⁹ gallie declarat. Cū enī quidam ep̄s celebraret vīdit super altare tres guttas clarissimas eq̄lis magnitudinis eadē q̄ simul defluētes & in vñū p̄uēte gēmaz pulcherrimam effecerūt. Quā cū ep̄s in medio crucis auree posuisset oīs alie ceciderūt.

¶ Terremotus maximus apud cōstātinopoli p̄ quoz mēses & infans dixit vt cantarent: Scūs de⁹: scūs fortis: scūs & im mortalis miserere nobis: & sic cessauit. hoc postea in calcedonensi synodo cōfirmatū ē.

¶ Marianus monachus: & plures alij scī & docti viri floruerunt.

¶ Damertinus abbas in monasterio sancti germani: & alodius fuit ante eum.

¶ Walleranus ep̄s sanctus

¶ Marinus ep̄s ephesior.

¶ Iuuenal⁹ ep̄s hierosolymitan⁹. tholosam gallie rī

¶ Anatholi⁹ p̄stātinopolitan⁹ ep̄s. vñs sanguinis.

hi duo fuerūt in concilio calcedonē ongissim⁹ fluxit.

si principales.

¶ Cometa apparet

et post pauca apud

¶ Cometa apparet

¶ Cometa apparet

¶ Cometa apparet

¶ Cometa apparet

¶ Cometa apparet
¶ Cometa apparet
¶ Cometa apparet
¶ Cometa apparet
¶ Cometa apparet

artm rex britanie

Arcturnus rex britanie notatissimus in victoriis quadringentis sexaginta viros gladio suo interfecit. Ecclesie dei subuenit: et fidem valde ampliauit: omnesq; terras francie: dacie: norwegie et. sibi seruire coegit. Perdit tandem: nec usq; hodie scitur ubi manserit

Dubricius pmas anglie vir scis: mirabilis clarus: post heremita: coronauit arcurum.

Imperatores.

Pelisei prophe carmelice religionis: primus post beliam pater et patronus sigeberto gemblacensi teste ossa transferunt de samaria in alexandriam.

Marci euangeliste corpus transfert ad venetias de alexadria

Letanie minores instituunt a mamerto epo viennen.

Remigius remensis eps: qui post clodoneu regē fracie puerit

Perpetuus eps turonen.

Prosper eps vir clarus. scia et scitate vite: de aganie terra.

Theodorus eps syrie scripsit chonica: et plura alia.

Cyprianus amilien eps vir supra modū misericors: totum qd habuit fratribus in necessitate dedit.

Herensis acephaloz fuit: que impugnavit pelium calcedonen.

Meretriz quedam peperit infantes. 7. vno partu: et in piscina proiecit: et vnus factus est rex longobardoz.

quos impeerunt: ceciderunt. Et si quidem miserabilis victoria: quando victor paucos aut nullos milites retinet. Unde audacia plurimum nocet: qn̄ providentia non gubernatur. sic arcuro contigit.

Anno mundi

Iste seno fuit arrianus: et totalit crudel ptra catholicos. Fed' inijt cuz gothis: et filius leonis interficere volens: alē sūis ei ofa ferf. Ipse theodozi cū puerū postea rege gothoz a patre suo obsidē accepit

Seno. annis
12.

Erbicius senator in burgudia tpe famis .4. milia paupēz sustēruit: et celestis promissiois vocē audiuit

Fulgentius eps ruspe. claret luculentissim' doctor scia et fide plenus aser.

Anglia in flore tpe arcuri: cui terdena regna seruerūt: s; tpe paruo. Et nota signū infallibile: qn̄ videlicet militaris celsitudo bellū delectabili appetit: et occasione querit: tunc sequit finis coiter miserabit in illud prophete: Dissipa gentes que bella volūt. O si hoc tpe britones qui nunc dicunt anglici: prudentia vera gubernassent: totius europe dñi fuissent. S; dñ volūt fortit ptra fortes agere parit cū fortibus in

563

Ppae

Dilarius 19
a. 6. m. 3. 8
. 6. sardus .

Simplici' a.
15. m. 2. 8.
7. Tiburti'

Anno xpi

464

Iste hilarius dedicauit ecclesia beati stephani iuxta basilicā bti lauretij. hic pstituit vt nullus donasset sibi successorem constituat: vt habet. 8. q. 1. pleriq; Sepelit in monasterio sci laurentij: quod ipse pstruxit.

Iste simplici' dimisit urbem in qnq; regiones: et plures ecclesias dedicauit. hic pstituit vt clericus inuestitura a laico: nō recipiat qd fuit post p alios magis roboratū: vt p3. 16. q. 6. per totū. Sepelit in vaticano.

Venetiarum ciuitas

Venetiarum ciuitas inclys ta conditur: aut poti' ampliat circa hec tpa: ano .450. non a pastoribus sicut roma: s; a potentioribus et ditioribus prouintia aduenis illic propi psecutionem atque cōfugiētib' Mirū ē et sumo extollendum laudis preconio: portuisse a tot tamq; diuersis vrbū et oppidoru pplis pditam ciuitatē: per annos mille cum tali incremēto: ac glorie splendore: vnanimiq; sagacitate cōseruare.

venetiarum ciuitas

Disputatio illa famosa facta ē apud chartaginē p̄tra arrianos iussu honorici regis: cuius scripta habent: s; p̄ualentibus catholicis: rex ipius arriana heresi plen⁹ eos vsq; q; p̄sequit: s; nō ip̄pone: nā octauo anno regni sui percussus a dño: statens verimib⁹ miserabiliter expirauit.

Achacius ep̄s p̄stantinopolitan⁹ in heresim cecidit & damnatus & famosus hereticus fuit.

Eugenius ep̄s cartbaginē. Et felix ep̄s abritanē. cū alijs ep̄is & clericis: & ecclesie membris nūero 4976. miserabiliter tractant: & in exilium mittunt ab honorico rege Wandaloz. Et totus clerus affricanus fortit p̄o x̄po agonizat vsq; adhuc.

Dionisia cū filio suo maiorico: & germana datina leonia filia sancti germani ep̄i. Emili⁹ medicus. Bonifacius martyres: & alij multi martyres & confessores absq; numero: multi manibus & linguis abscisis recte loquuntur.

Victorianus p̄ocōsul martyr mirabilē cruciatus ē Et victoria honorabilis marrona: & alij &c.

Fames incredibilis facta est que totā affricā vastauit: & alias regiones: occasione cuius plures sc̄i: et sc̄e facti credunt propter elemosinas suas.

Sutramudus rex Wandaloz q post honorici regis: eugenii ab exilio reuocauit: s; castrimud⁹ qui post nouem ānos ei successit iterū eccl̄ias claudit. 215. ep̄os exiliādo: eroga quos symmach⁹ papa demēssim⁹ fuit.

Iste anasta⁹ sine malū h̄z te stimoniū: q; sc̄s fuit hēric⁹ per-

Anastasius
annis 26.

achacii p̄stantinopolitanū ep̄s: & cū a papa hō misda monēt p̄ solēnes legatos: vt ab arriana p̄fidia discedēt. r̄ndit: Nos cū sum⁹ impator iubē volum⁹: nō at nobis iuberi. Qd̄ arrogātie v̄bū eīne hūiliatōis: s; inuit⁹ subsecuta ē elicio: q; parū post iusto dei iudicio fulmine percussus interiit: sensatis p̄ncipib⁹ sue vesanie horridū relinques exēplum. Ipse etiā miserabilis fuit: nec vnq; meruit victoriā deo parit odibilis & hominibus.

Theodoricus qui arrianus fuit rex gothoz: totā italiā possedit longo tpe: & q̄sdam tyrannides p̄tra fideles fecit: ob qd̄ fuit proiect⁹ p̄ mortē in os vulcani p̄ iōānem papā & symmachū patriciū: quos iniuste necauit fm̄ gregoriū in dialogo.

Inuentio sancti machaelis in mōte gargano facta fuit hic.

Solennis ep̄s carnotē. vir sc̄us insignis habet.

Pascasius vir sc̄us: de quo facit mentionē Gregori⁹ in dialogo: q; graue sustinuit purgatoriū: q; i sc̄ismate p̄tinacit adhesit laurentio vsq; ad finē vite: sed ante mortem penituit.

Sancta brigida in scotia claret.

5673

5683

Felix 3⁹ a.
8. m. 11. d.
19. roman⁹

Gelasius. an.
8. m. 8. d. 18
Affer.

Anastasi⁹ 2⁹
a. 3. m. 11. d.
33 Roman⁹

Roma
nus.

474

484

Iste felix sc̄us est vt p̄z ex sermone b̄ti Gregorij. vbi narrat de tribus sororibus matris sue. fuit enī attrahit ei⁹. Hic dānauit achaciū: eo q; ad cōionē r̄ceperat petz alexadriū ep̄m. Hic statuit q; accusato dāde sūt iducie vt ad r̄ndendū parare se possit: & q; accusatores & iudices tales esse debeant: q; oī careant suspitōe & macula. De ipso fit mētio. 56. vi. ozosius.

Ioannes damascenus fm̄ quosdā ferē his rēponib⁹ fuisse. Alij dicūt q; p̄ gregoriū manū iuste sibi āputatā b̄tā v̄go sibi restituit. multa scripta subtilia reliquit.

Iste gelasius canonē misse ordinauit: p̄fationē hymnos: tractus: orationes: sicut ambrosius fecit & in libris autenticos et apocryfos distinxit. 15. di. Sacrosca. Ipse etiam imperatorem excoicauit: & excoicare posse ostendit 96. vi. duo.

Iste anastasius p̄mo bon⁹ fuit s; postea seduct⁹ ē ab achatio & cōmunicauit ei: & ob h̄. cler⁹ sepanit se ab eo: & q; voluit restituere achatiū occulte: s; non potuit: dīno iudicio percussus ē itestina eiectiōdo 19. vi. anastasi⁹. Et h̄ videt sc̄os infamis papa: de toto cathologo p̄ntificū vsq; huc: q; fm̄. i. liberi us fauebat arriāis: iste nestoriāis v̄trobiz p̄currēte vesania igatorz

Civitas Syponus

Mons garganus

Oraculum beati michaelis.

no
primus rex francie

Clodoneus primus christianus rex francie circa hec tpa baptizatus e a sco remigio. Habuit eni vxorem christianissimam nomine clonidia: que fuit filia regis burgundie: q sepius monuit ei: vt relicta idolatria in veru filiu dei crederet: sed no acquieuit. Postea cu bellaret aduersus reges alamanie corruere cepit exercitus eius: et ifusus lachrymis ait. Iesu xpe que regina mea predicat ee filiu dei: q subuenis in tribulatioe: et das auxilium in te sperantib: tuu deuotus postulo auxilium: et sic habita victoria: venit cu tribus milibus ad baptismu. Et coluba celitus ampulla cu chrismate attulit: vñ reges francie vsqz hodie inungi solent: exemploqz ei totu regnu fide suscepit. Et deinceps sp victoriosus fuit: et gotbos supauit et cepitqz ex tunc deuotus esse erga deum et scus ei: et pcpue erga sanctu martinu: cui sciosu equu cu alijs muneribus obtulit. Cumqz vellet eum redimere: iussit dari centum solidos argenti: sed nequaqs equus se mouit. At rex: date ingt adhuc centu: et tunc equus solutus abiit ad nutu regis. Tunc cu leticia rex dixit: vere bris martinus bonus est in auxilio: sed carus in negotio. Et hic videt quali secundus constantinus: et secunda belena rememorari.

C Symmachus patricius martyr clarus habet: vir scus et strenuus: qui regi theodorico iusto sepe obstitit: ob qd tandē ab eo martirizatus est cum iohanne papa.

C Boecius vir consularis: incōpabilis scie et in oī virtute pspicuus: fuit gener pdicti symmachi: et post mltā q gloriose gessit: tādē exul iugulat pro iusticia a theodorico: sepultus papie. Dicit qdam eū canonizatu sub noie seueri. Quanta aut scripsit toto xpianitas testis est. habuit vxorē pruden- tissimā noie elphe: q fecit hymnu. Olive bine et. de petro et paulo.

C Dignissimus et gordianus et alij mlti martyrizati sunt a laurentio scismatico.

C Senebaldus primus eps laudi. vir scus habuit primo vxorē: quā dimittens: et iterato admittens: genuit ex ea scū virum latrone: qui ei in epatu successit. Mirabile fecit pñiam.

C Tybrianus scotus cu suis fratribus et sororibus claret sanctitate.

C Medastus atrabatenensis.

C Leonardus lonioceus. et liphardus discipuli remigij.

C Seuerinus abbas aganensis. clodoneum sanauit.

C Cantianus rothomensis.

C Maxentius abbas pictauentis.

C Arnulphus eps turonensis. mar.

C Melanius psilarius regis.

C Albinus vir scus cum alijs.

C Victor cu pluribus illustribus: qui tūc flouerūt in gallia.

C Marius.

C Lantonus.

C Auir abbas aurelianensis. q ora- bar vñm pro filiis clodonei et.

C Conciliū aurelianense celebrat iussu clodonei: qd scus melanius congregasse dī. Et nota q multa fuerūt concilia aurelianensis.

C Eumodius titiuensis eps.

C Carilephus vir valde sanctus qui nūqz voluit videri a mulieribus nec a regina deuota francie.

Anno mundi 5693

5703

C Dape

Symachus a
15. m. 7. 8.
28. Sardus

hormisda an
9. 8. 7. Cam-
panus.

Anno xpi 494

504

C Iste symmachus vir bonus: cleri et pauperu amator fuit: electus cum laurentio: et bis habuit cōtentiosu scisma cu eodem: sed preualuit iudicio ecclesie et theodorici regis. 17. di. pcilia. hic cōpleuit hymnu angelicu: Gloria in excelsis deo et. et cantari instituit: et multa vñlia statuit. Verū cum laurentium ex misericordia fecisset epm micertinu non reddidit sibi vicem iuxta beneficia prestita: sed iterato erexit se ptra eū: nec sic profecit: quia cu symmachus se plene purgasset corā synodo de obiectis criminib: cu gloria restituit: et laurentius cu suis damnatus fuit.

C Iste hormisda vir misericordiā fuit: ecclesijs multa ornamenta pñlit pauperum elemosinis intentus fuit. Ipse cleru cōposuit: et grecos reconciliauit: qui fuerāt excoīcati propi hēsim nestorianam. Sepultus ē apud sanctu petrum.

C Scisma quintum qd fuit inter symmachu et laurentium. cā fuit discordia eligentium s3 symachus obtinuit iudicio pcilij in quo theodericus rex personaliter fuit: q maior pars erat secum. Sed post annos quatuor surgit iterum altercatio in clero propter crimina obiecta symacho. Et factum est scisma sextu ecclesie Sed cu symachus se purgasset corā pcilio et rege restituitur cu gloria et laurentius damnatus fuit.

Iste iustinus tot⁹ catholic⁹ fuit: et oia q^a anastasi⁹ p^{er}tra ecclesiā fecit: retraxit: sūmū pōtifice deuo te regniuit. s. venerabilē papā hormisdā: et se libe ter eidē obedire velle intinuit: qd^o et fcm ē: q^u cū german⁹ ep⁹s capuan⁹ ad eū venisset ex p^{re} pape vt ep⁹s de exilio reuocaret: statim fecit cum magna leticia eū suscipiendo. Ipse ma gis fecisset pro fide: nisi eū ty rānides theodorici impediviss⁹.

Justin⁹ 1°
annis. 9

Iste iustinian⁹ excellentissim⁹ fuit: p^{er} oia. Nā i ipso p^{er}currerūt tria que principē gl^{ori}osū faciūt. s. potentia: sapiētia: et religiosa mens ad diuinū cultū. Per primū hostes supavit. Per secūdū iustis legib⁹ mundū ordinavit. Per tertiū deum glorificavit: cuiusq^{ue} mistis ec clesiis edificando opes plures donavit. Nota q^{uod} leges ciuiles que romane dicunt^{ur}: a istum insignē virū nimis p^{ro}lixē sue rūt: q^{uod}s ipse admirabili breuitate corripuit: et ad 12 libros co g^{re}tauit: et de omnibus vnū codicem ordinavit. quem codicem iustinianū appellari voluit. ✠

Justinianus
1° annis. 38

Germanus capuanus ep⁹s claret. Vide in dia logo gregozij.

Vigor boiaceⁿs. ep⁹s qui mortuū suscitauit.

Anitus etiā sanctus abbas carnorensis his flo zett emporibus.

Solin⁹ sidon⁹ doctor magn⁹: multa scripsit

Laudi⁹ ep⁹s viēnēⁿs. nobilissim⁹ int^{er} doctores.

Cassiodorus gl^{ori}os⁹ vir et doctor luculēt⁹ fuit primo senator cācellariūq^{ue} regis theodorici: deinde monachus: plura scripsit.

Arat⁹ poeta floret.

Pristianus grāmaticus.

Totila rex gothoz multas exercet tyrannides: et pene to ta italia destruit.

Victor capuanus ep⁹s: qui ci clos paschales scripsit.

Gregorius ep⁹s lingoneⁿs. de senatorib⁹: p^{ri}mo hūit uxorem.

Nicecius treuerensis.

Domitian⁹ tūngreⁿs.

Clodoldus fili⁹ regis frācie p^{re}sbyt^{er} scūs monasteriū p^{er}didit.

Bellisarius patricius comes iustiniani mirabili de p^{re}s triū p^{re}stituit: deinde missus ad affricā Wandaloz gentem deleuit. de hinc romā liberauit a gothis: q^{uod} p^{er} totum annum obsessa: re fuit gē etiā gothoz cepit: et ad ipato rem duxit: et roma sepius cap^{it} a gothis: et q^{uod}si in nibiliū redig^{it}.

5713

5723

Joānes. 1°

m^o. 5. 3. m^o. 9

8. 18. Tusc⁹

Felix. 4°. a.

4. m^o. 2. 8.

13. Sami⁹

Bonifacius

2°. a. 2. 8.

26. roman⁹

Joānes 2°

a. 2. m^o. 4. 8

6. Roman⁹

514

524

Iste ioannes scūs est martyrizat⁹ a the odorico arriano cum symacho et alijs eq^u catholicis viris: cuius festū ag^{it}. 27. maii Rex aut^{em} breuit^{er} post a d^{omi}no p^{er}cussus: morit⁹ et in os vulcani ab eisdem projicit⁹. hic in cu rodia afflictus morit⁹.

Sanctus benedict⁹ p^{re} maxim⁹ claret toti⁹ ecclesie fulcimētū et norma religionis hic vir venerandus indystissimos habuit discipulos et plures nūero: et obtinuit orbē terraz et. Eius vitam scripsit beatus gre gorius in secūdo dialogoz.

Iste felix iussit infir mos iungi anⁿⁱ trāsitiū vñ p^{er} q^{uod} vnū sepe sta tuit: q^{uod} nō sp^{er} sit execu tio: aut ergo necesse est sepius replicari: aut for te aboleuit qd^o p^{ri}mo statu tum fuit: verū p^{ri}ncipaliū p^{er} xpm iustitū est: q^{uod} oia sacra p^{er} xpm tradita sunt ecclesie.

Persecutio iterū in affrica fit catholicis a Wādalis arrianis epis gbusdā lingue absce de bant: et tñ recte loq^ubant

Antonij abbas corpus inuenit⁹: et in alexandriā trāsferet.

Iste bonifaci⁹ us statuit vt clerici sint diu^{er}si a laicis i celebratiōe misse hunc qd^o libri di cū electū in discor dia cū dioscoro: et fuit scilicet. 38. di ebus: sed mortuo tunc dioscoro bo nifacius obtinuit. Alij dicūt q^{uod} h^{ic} sit factū tempore sy sinnij: vt infra pa tebit.

Iste ioannes cū iustinia no imperatore magnā ha buit p^{er}certatiōem: an in xpo vna vel due essent nature. probante aut^{em} papa q^{uod} due: impator ait: aut p^{re}sent^{er} no bis: aut in exiliū ibis. tunc papa gaudēt dixit: ego ad iustinianū ipatorē xpianissimū venire desideravi: sed vt video diocletianum p^{er} secutozē inueni: tñ minas tuas in nullo timeo: tūc im perator hūiliauit se prostra tus in terram anⁿⁱ papam.

Fecit etiā librum institutionū: quē in quatuor distinxit libros. Novas quoq; leges quas ipse fecerat: in unum volumē re-
dactas: nouellas vocari voluit: quē cōiter autē tēce appellant: et sunt per collationes distincte. Oium etiā magistratū et in-
dicum seu iuriconsultorū leges: quarum duo milia librorum esse dicebantur: grandi labore abbreviari fecit: et ad nume-
rum librorum. 50. redegit: et ipsum librum digestorum seu pandectarum appellare mandauit. Et debet scribi per. d. g. s. s.
hodie mirabili errore apud oēs p duplex. ff. scribit: quasi p mysteriū dicatur: q; cōis error faciat legem. Causa autē ē: qā
d. g. antiquitus quandā silitudinē in scribendo habebāt cū ff duplica. His legibus tot⁹ mūdus ex tūc: deinceps vsq; nunc
ordinat⁹ et regitur: paucis exceptis quē per sacros canones sunt prohibite tāq; morifere: q; cū lege diuina non poterant
concordari: aut non conueniunt xpianorum moribus. et hoc idem imperator tanq; verus catholicus desiderauit ab eccle-
sia fieri dicens: Non dedignantur leges hūane sacris canonib⁹ obedire. Plurime etiā leges sūt canonizate: per qd ecclesia
sūmā ostēdit exemplaritatē: humiliter se submitrens legibus hūanis: inquitū non impediūt psecutionē sui finis: qest vita
eterna: quam promisit deus custodientibus legem siue mandata sua.

Cassius narnien. eps.
CMedardus nouionen.
CMauro discipulus sci bndicti
CRoman⁹ similis et.
CSilgardus eps rothomagen.
frat sancti medardi.
CGermanus parisiens.
CEleutherius tomanens. in gal-
lia claruerunt.
CTheophilus qui homagiū dia-
bolo fecit: sed p beatā virginē
mariā reconciliatus est.
CBenedictus iunior: qui a totila
multa passus est.

CSigna horribilia apparuerūt.
Quedā stella ptra lunā veniens
intrauit: Huc de sambuco nasci-
tur: Hyems gnis fuit: et aues
manu caperent. Fames validissi-
ma vt matres pueros proprios
māducarent et. Celū ardere vi-
sum est in gallijs: et sanguis stil-
lauit a nubibus.
CTheodebert⁹ rex fracie fuit
q bō mauro tūc abbati andega-
uēsi plura dedit. Silr et clorari⁹
filius eius. Magnis enī miracul⁹
claruit bris maur⁹: p oia sic bñ-
dictus magister eius venerabil.

Synodus.
4. constanti-
nopolitana.

ptra theodorū et oēs hēnicos a-
lios. hec ē silis aucte sic qtuor.

CIsta sinod⁹ dānauit hēsim theodorū: q dixit a-
liū esse deū verū: et aliū xpm: et q brā virgo nō sit
dei genitrix: sed hois tm et. Satis cum nestorio
pcondabatur. Et nota q sepius hereses variant no-
men iuxta heresiarchas suos: quia hec dicta fuit
in primitiua ecclesia bebionitarum: et sepius fuit
destructa: et iterum machinatione diaboli resusci-
tata: et sic de alijs sūt est intelligendū. Sepe tm
aliqd variant aut apponūt vt nō sit oio sile: vt p
et. De hoc vide. 24. q. 3. c. quidam.

Anno mundi 5733

5743

Pape

Agapit⁹. 1⁹
p. f. 2. m.
6. 18. Ro-

man⁹

Silueri⁹ mī
ā. 3. m. 5. 8.
11. capan⁹

Vigili⁹. an.
17. m. 6. 8.
26. Roman⁹

Anno xpi 534

544

CIste agapitus plene
renocauit iustiniā ab
errore euticis. hic cō-
stituit processiones fieri
dieb⁹ dñicis. Moritur
pstantinopoli: et relatus
ē romā: et scūs ē: Quis
festū agit. 22. aprilis.

CIste siluerius martyr est: qā pro
fide in exilio interfectus fuisse dicit
procuratore theodoro iperatricis
quia anthemiū ep̄m destituit et pde-
natū prop̄ hēsim restituere nolue-
rit. Hic fact⁹ est papa per vim. Rex
enim gothor theodatus corruptus
pecunia: minas clero et pplo intulit:
nisi in eius electionem conuenirent
Eius festum agit. 20. iunij.

CFestū purificationis instituit apud cōstantinopolim: ad sedan-
dam pestem granē. Et nota q sepius leguntur eadem festa in-
stituta a diuersis non sine causa: quia aut non sunt recepta: vel
aboluerunt: vel aliquid superaddit et. Dicit etia q sergius insti-
tuit: vel forte superaddidit luminaria ferenda.

CIste vigilius male strauit papatū: s; tm bñ se se rerit
et psecutiones sustinuit sicut siluerius: gothos superauit
gloriose: tandem in exilio mori post graues passionē cō-
stantinopoli ppeffas a theodoro: et credit⁹ martyr: festūq;
eius agit. 26. iunij. Ipse iussit pelliū pstantinopoli cele-
brari: et fuit primo archidiaconus siluerij: et cupidus ad
papatū. dedit modū imperatrici quali silueriū amoue-
ret: que eum postea peius tractauit: et fune in collo ei⁹
misit per totā ciuitatē trahit a mane vsq; ad vesperā et.
Hoc pdixit bellisarius patricius romanus: qui silueriū
inuitus exiliauit sic inquit: Huius machinator scele-
ris: nō effugiet iram iudicis cuncta cernētis. S; de oib⁹
postea plene penitēs: et fortis pro fide agonizans felicis
vitam finiuit.

CPerctianus eps perusinus a totila secto capite mar-
tirizatur.

Iste iustinus bonus fuit in principio et bene catholicus: sed suavis uxoris degeneravit in crudelitatem et avaritiam: et factus omnibus odiosus: amens effici. Et narses quidam eunuchus: vir strenuus et totus devotus et misericors erat patricius eius: qui merito sue sanctitatis ubique triumphavit: totam interfecit: et omnes barbaros devicit: totamque Italiam gentem reddidit: sed diabolus invidens ei quod cuncta bene disponderet: suscitavit eum imperatricis sophie contra eum: ita ut etiam imperator inconsulte alienaret se ab eo: et ob illam ingratitude et iniuriam ultio se fuit: et introduxit longobardos: et auertit Italiam: ne esset sub imperio usque ad tempora karoli. Notabile exemplum est hoc: ne principes audiant invidas mulieres: per quas sepe diabolus solet facere quod per se non potest.

Justinus 2°.
annis. 11.

Templum sancte sophie maximum in constantinopoli extruxit per iustianum. Putat quod a condicione mundi non sit tale opus ita complete factum: ibi imperator sepultus in pace christi.

Tempora satis turbulenta: et mortalitas magna in Italia: quod in fuit imperium bipartitum: fuerunt turbationes continue: Et beatus gregorius septimo facit mentionem de his.

Puer quidam iudeus circa hec tempora cum alijs pueris christianorum communionem accepit: quapropter patre indignatus: ipsum in fornacem proiecit: sed illesus exiit dicens: mulier illa que in ecclesia est depicta: puerum in brachio tenens: pallio suo ignem excussit.

Iudeus quidam isto tempore imaginem crucifixi telo transfixit occulte: et sanguis exiit:

et iudeum tinxit: sed christiani hoc cooperito ipsum lapidibus continuo obdureunt.

Stephani sancti protomartyris ossa delata sunt romam: et in una tumba cum sancto lauro

Brandanus in scotia clarus: vir sanctus patrum. 3000. monachorum

Machutes discipulus sancti brandani mirabilia fecit.

Gregorius filius gordani senatoris: clarus habet: qui sex monasteria in Sicilia fundavit: et unum in urbe: fit monachus ex pretore: et post divinitus papa eligitur.

Salimunda regina francie uxor hispanici regis: qui in nocte ingulavit eam: sancta mulier miraculis claret.

Gregorius turonensis. episcopus expositiones sacre scripture fecit.

Amandus vir sanctus: per episcopus traiectionem.

Sampson episcopus doleus.

Etbbinus britanicus.

Similianus abbas.

Basolus abbas.

Sindulphus presbyter.

Paulus leonensis. episcopus.

Anigalorus presbyter et alij sancti floruerunt.

Maglorius episcopus doleus. sancti samonis successor.

Leander gothos convertit: per episcopus hispaniensis. cui gregorius misit libros iob.

5753

5763

Pelagius 1°.
a. 4. m. 10.
d. 18. roma

Joannes. 4°.
a. 12. m. 11
d. 27. roma

Italia tempore huius pontificis absoluit a iugo constantinopolitano: et ceperunt romani dominiari per patricos: et fit regnum Italie habitatio longobardorum.

554

564

Iste pelagius statuit quod heretici et scismatici debeant per secularem praeferentiam arceri. 223. q. v. relegendes: et plura alia. hic diffamatus et culpatus fuit de morte vigiliis coram omni populo tangendo crucem et evangelium sacramento se purgavit.

Agericus virdunensis. episcopus clarus habet.

Radegundis francoz regina uxor lotharii: claret sanctitate: que post monasterium intrauit.

Leonardus heremita sanctus cenomanensis fuit.

Eleobanus pater venerabilis: clarus habet in hibernia: et post venit in burgundiam constituens ibi monasterium luxoviense: et factus est in gentem magnam:

Mons magnus in galliis mugitum dedit: discissus ab alio more: et cum bovis et ecclesiis in rodanum precipitavit.

Iste iohannes restauravit cimiteria martyrum et ecclesiam beatorum apostolorum philippi et iacobi. In diebus suis multa signa et prodigia apparuerunt insolita: significantia cladem futuram: qualis nunquam fuisse putatur. tandem post multa bona opera moritur: sepultus apud sanctum petrum.

Pugna sancta oritur inter germanum episcopum parisiensem. et childbertum regem francie: quorum quilibet certabat ad subueniendum debilibus et pauperibus. Et quia unus alium puenit: non modica percertatio erat inter eos. Quod ubi manserunt hec.

Acies ignee vise sunt in celo: de quibus gregorius in omelia et de vestibus quorundam verus effluxit sanguis. domus etiam cuiusdam aspersa sanguine apparuit: et signa in vasis que non potuerunt abluui.

Fortunatus poeta italicus: et episcopus praetaveniensis. multa scripsit

Iste tyberius vir sc̃s fuit: misericordissim⁹ m̃ras ecclesias restaurauit: eratq; tam profusus im̃erib⁹ largiendis: et vxor eius sibi dic̃t: q̃ dilapidator esset bo-
noz imperij. Cui ille: Cōfido in dño q̃ fisco nro non de-
erit pecunia: si de his q̃ dñs nobis cōtulerit elemosynas
faciendo thesauros cōquiramus in celo. Et statim post cū
vidisset crucē sepultā in
pauimento ait: Lenate
tabulā: q̃ idignū est: vt
crux pedibus p̃culset: q̃
debet cū reuerētia i pe-
ctorib⁹ et frōib⁹ fideliz

Impatores.

Tyberius
2° an. 7.

poni: ibiq; maximū repperit thesaurū. Ipse perlas vici.

Iste mauriti⁹ habuit filiā tyberij noie p̃stantiā: quā ei
p̃r eius tradidit cū imperio dicēs: Sit tibi imperiū meū
cū hac puella: vt ere eo facili⁹: et habe in mēte equitatē et
iusticiā p̃cipua: esse i signia optimi iperatozis: q̃b⁹ dict⁹ p̃ij
sim⁹ tyberij expirauit. Mauriti⁹ autē sūpro iperio: m̃trū
vni⁹ fuit reipublice: Tandē cū brō gregorio nimis strabēt
et mortē cōminaret: p̃ra se diuinā pro
uocauit irā: meret tñ brī p̃dificē h pu-
nit⁹ fuit: eo q̃ quortidie pro eo orasset
fuit. n. expul⁹ de regno: fugat⁹ ad i-
sulā q̃ndā: et ibi cū vxore et duob⁹ filiis
p̃ focā iterēpt⁹ ē. Si bñ suat⁹ doctrinā
socerī sui illū añ pedes suos hūit⁹ prostratū: quē nūc sup
se sēsit leuatū. Tñ de ei⁹ saluatiōe ē bona spes prop̃ cām

Mauriti⁹ .a
20. grecus.

victam.

I Hermigildis fili⁹ reg⁹ Wisigothoz et hispanoz: p̃uertit de ifidelitate
ariana ad catholicā fidem. A patre suo rege martyrizatus est.

I Hospitius et quidam Winnatus b̃ito clarent in gallia sanctitate.

I Ioannes elemosynarius clarus habet eps alexandrin⁹ sic dict⁹ pro-
pter elemosynas q̃s faciebat. Quid vltra: q̃s hūit hoc totū dedit.

I Reibaredus rex gothoz: quē historie tradūt virū fuisse virtuosū cum
esset arrianus in concilio toletano. 74. patrū conuersus ē ad verā fidem
et cū eo tota gens gothoz monitu et industria leandri ep̃i hispalens. Ma-
gna gr̃a in pp̃lo barbaro: qui hucusq; malā habuere famā: et nūc sanctos
habere incipiunt.

I Antiochia subuertit⁹ per angelū dei: qui i
veste alba apparuit: et tñ vn⁹ vir elemosynis
vacans liberat⁹ fuit. Quidā dicunt q̃ medie-
tas ciuitatis subzupta fuit: et aliā vir ille pre-
cibus suis saluauit.

I Tunica dñi icōsulis repta est in saphar
et in hierusalem posita.

I Inundatio pluuiarū maximā fuit: et ita ve-
secūdū diluuiū credere iterū ṽtūz: et seq̃
mortalitas maxia in italia: q̃ dī iquinaria.

I Anno mundi 5773

5783

I Pape

B̃ndictus a.
4. m. 1. 8. 8
Romanus.

Pelagi⁹ an.
10. m. 1. 8.
10. roman⁹

I Anno xpi 574

584

Iste Benedictus multas susti-
nuit p̃secutiōes: et vidit mala gentis sue propter
famem: pestilentia: et hostes: quia lōgobardi totā ita-
liam inuasērunt: in quibus laboribus mortuus est: se-
pultus apud sanctum petrum.

Iste pelagi⁹ ordinat⁹ fuit absq; iussione p̃ncipis: et lōgobar-
di obsederūt romā: et vastatio magna fuit: et q̃d male ichoatū fuit
sub eo in pei⁹ proficiebat: prop̃ tyrannidē barbaroz et pestē. Ipse
misit gregoriū sc̃m virū ad diuersa loca i negotijs ecclesie exptis
simū. Tandē in peste iquinaria mort⁹: sepult⁹ apud sc̃m petrū

Ciuitas antiochie subersa per angelū: vt 8.

Umirabilia quedā circa hec tpa ̄rigisse narrant. Cometa apparuit: puer quadrupes: et alter: duos vertices habens nati sunt bizantij sanguinee haste et lux clarissima p noctē totā videbantur: Puer nascitur sine oculis et manib⁹: qui a lūbis isfra erat sicut piscis. In nilo apud egyptum: duo animalia apparuerunt humane forme vir et mulier: horribilia aspectu quas p unum diem sol a mane vsqz ad meridiem minozatus est de tertia pte: que oia aliqd noui solent significare. Quidam putāt qz p̄figurant bestialem et monstrosū sectā saracenoꝝ: que quasi tertiā partē xpianitatis in breui corrupit: et non longe post hec tpa surrexit.

Letania maior istinuit a scō gregorio: et angel⁹ apparuit sup castrū adriani: Regina celi cantantē angeli primū et. et grandis illa plaga cessauit.

Augustinus venerabilis monach⁹ vir scūz cū ioāne et mellito: et alijs mittit ad anglicos ouerrendos. Nō q sepe fit mentio de diuersis regnis et p̄uincijs: q crebro puerse sint ad fidem: q nō sp in eis pmanit fides p̄opt diuersas causas: sic de anglia frācia p̄lia et iudea In hoc singulari roma p̄uilegiata fuit: qz ibi nūqz defecit fides petri.

Fursus vir scūz fili⁹ regis hibernie: clarus fuit habitus hoc tempore.

Sangericus cameracē. eps daret.

Marculpus abbas borcascē.

Soar vir scūz sup rbenū daret: Et mlti alij vtriusqz sexus hoies fuerūt digne memorie: Uide in registro gregozij.

Focas annis .8.

Iste focas tumultu militū factus imperator p dñm suū mauriciū occidit et alios plures: et qz male incepit peius profecit: et pessime compleuit: quia tempore suo romani grauissime cōtra persas p̄eliantes fugati sunt: et mltas p̄uincias perdiderunt: et tandem ipse superatus ab eradio occisus fuit: sicut fecit: sic factum est ei more solito.

Choldroe rex p̄sarū hierusalē cepit et alias mltas ciuitates et valde attriuit ch̄istianos: occisus nonaginta milibus: et crux cū zacharia patriarcha capiunt et. Post cum se deum putaret inuicē ab eradio: dicit q tante fortitudinis eradi⁹ fuit q leones sepe prostrauerit in arena.

Phara virgo sancta et nobilis: et frā eius.

Pharo comes: et post meldaē. eps: et frā eius.

Carnealdus eps lugdun. claruerunt.

Desiderius eps viennē. m̄ sanctus.

Walbertus vir scūz etiā frā pharonis: discipulus b̄i colūbani: et scā blidethildis vxor pharonis: et p̄es discipuli eiusdem scī colūbani floruerunt. s. gallus eustachius: attila: valaricus et. Andoenus bildemacus.

5793

5803

Gregozij 1⁹
ā. 13. m̄. 6.
d 10. Roma

nus ex patre gordiano senatore nobilis genere: nobilior virtute: sed sanctitate nobilissimus: ordinis scīssimi patris benedicti monachus dignissimus.

Seruus seruoz dei: titulus totius humilitatis sūmis pontificibus hic instituit: et permanet vsqz hodie.

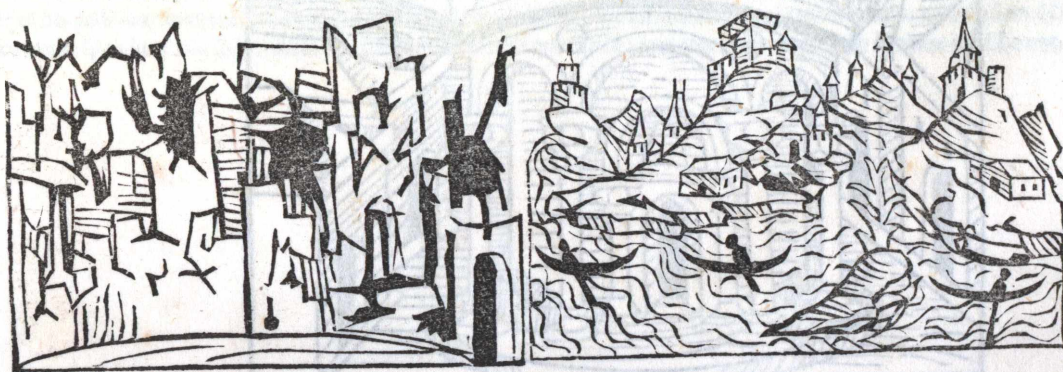
494

604

Iste gregorius dī magnus p̄opt plura que excellēt habuit. s. potētiā: diuinitas: virtutes: nobilitatem: sapiētiā sanctitatem: famā: et experiētiā: Nihil eū in oī statu latebat: puta q pene in oī statu exercitatus fuit: sub eo paulatim mala p̄teritorū tēpōz quīenerūt: de eius incōparabili utilitate: q ecclesie dei vigilantissime p̄fuit: plures p̄scripti sūt libri. sed et ipse doctor p̄ncipalis vnus de q̄tuor pontificū romanoꝝ ad pontificatū ē assumptus. Ip̄e plura instituit: vt p̄ in eius registro in petri diuinitus in toto catalogo pontificū romanoꝝ ad pontificatū ē assumptus. Ip̄e plura instituit: vt p̄ in eius registro in canone addidit. Diesqz n̄ os i. et. Deus in adiutoriu aī inītia horaz dicit iussit. Totū officiū ecclesiasticū sūlo pulchriori et ordinatiori: et cōpēdioso modo renouando cōposuit: qd permanet vsqz hodie. Et dicit gregorianum de omnibus officiis tam epōz qz alioꝝ inferiorū p̄elatoꝝ siue subditoꝝ. Quid ultra? Quanta gratia emicuerit: quanto scie lumine p̄dit⁹ fuerit: quantū p̄sentibus et futuris exemplo operis et scripturis p̄desse studuerit: mortalis lūgua aut vix aut omnino non posset explicare.

Hierusalem capit a Chosre p̄sar rege.

De ciuitates capiunt ab eodem.

eradius

no

gederrf

¶ Iste eradius ex parte bonam: et ex parte malam habz in chronicis fama: quia in quibuldam valde sancte se habuit vt pz in legenda de exaltatione sancte crucis: qm miraculose e'

tiam vicit persas: et chosdra occidit: sed post victoria puerfatus cum patriarcha iacobitaru: cu ipso de fide discepta-

¶ Imperatores. ut volēs eū ad rectā fidē reuocare: s; procbdo- lor ab eo decept⁹ fuit: et icidit i hēsim monache- litarū: in q mortuus fuit: vñ pz qz stultū sūt cūlibet xpiano excedē sibi a deo pstituta regulā. Qñ. n. laici iromittē se volūt de illis et si milib⁹ piculosis qñib⁹ fidei: et qñ derici bellis se vltro ingerūt: ra- ro aut nūqz bonū sortit⁹ effectū. Maneat qlibet in vocatiōe sua: et exerceat se in his q sūt sui officij: aliogn si iordinare procedit: sps scūs aufert se sine quo nemo gēqz boni pōt pficē. Sile de oia re- ge iuda: vt pz. 20 palipo. 26. et sūt exēpla plīma quotidie. Verum ista maledictio venit sup eradiū propi supbiā suā: qz p illā victoriā paupes sibi subiectos nimis ibianit oppōit qd deo sp displicet: et fuit etiā post hec nimis infelix: et plura pdidit: Morit tandem infe- liciter: hydropisi et heresi maculose infectus.

Eradius an
31 h leones
sepe interfe

cit in arena

- ¶** Cumbertus eps colonien. scūs.
- ¶** Austregisilus biturien. scūs.
- ¶** Sulpitius biturien. scūs.
- ¶** Ioannes tungrensis scūs.
- ¶** Salaberga abbatissa mulier scā: duo monaste- ria constituit.
- ¶** Braulio cesar augustinus eps et doctor: clarus habetur.
- ¶** Festa otum scōz instituit a bonifacio. 4.
- ¶** Isidorus hispalen. eps inter doctores notabilis.

simus: multa scripta reliquit grauiā sentētijs et auctoritate. hic vir studiosissim⁹ vltra. 70. sectas hereticoz enumerat: que cōtra eccliam dei successu epīs surrexerūt: et dānati sūt a scīs pribus vicissim vsqz ad tpa bec: Vide. 24. q. iij. c. quidā. Ipse etiā macureti q in hispaniā venit capi iussit: sed admonitus a diabolo fugit.

¶ Anno mundi

5813

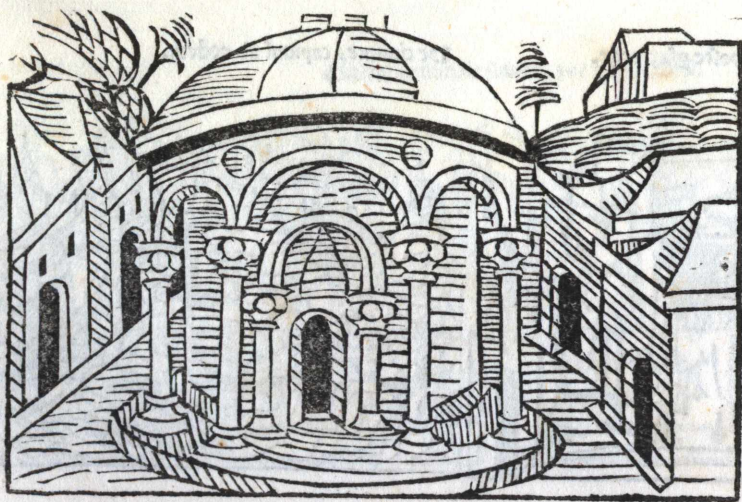
¶ Pape Savinian⁹ an. 1. m. 5. Tuscus.	Bonifaci⁹ 3⁹ m. 8. d. 28. Romanus.	Bonifaci⁹ 4. 1. 6. m. 8. 8. 12. Mart⁹.	Denisdedit. ams 3 d. 20 Romanus.
---	--	--	--

¶ Anno xpi

614

- ¶** Iste sauinianus statuit pulsum campanarū ad ho- ras dici: Et qz tenax fuit: et sacro gregorio detrahēre nō timebat ab eo percussus interiit: et hic est tertius de toto cathalogo ponti- ficū: qui formidabili morte et cul- pabili vita notatus ē vsqz buc.
- ¶** Iste bo- nifaci⁹ statu- it vt mitidus pann⁹ super altare pone- retur.
- ¶** Iste bonifacius psecrauit pantheon .i. templum otum deoz vbi xpiani piclitabant a demonibus: et est pulchra sūtudo qm spūs scūs ex malis institutis paganorū scit eligere sanctum exercitium deuotionis: quasi medicina fiat ex ve- neno: vbi impij colebāt omnes demones: ibi chri- stiani colūt oēs scōs: sic ars deludit arte.
- ¶** Iste denisdedit fuit vir scām⁹ vñ quendā leprosum oscularet: stat mū datus est: mltā bo- na statuit.

Pantheon Templum omnium deorum latine.

Machometus deceptor orbis: propheta falsus: nūcius satane: p̄cursor antechristi: cōplementū heresum: ac totius falsitatis prodigiū: circa hec tpa vesania suā ostēdare incepit. fuit enī magus et mercator vilissimus: et factus princeps latronū subtilis arabes sibi attraxit: qui tūc valde ab eradiō grauabant: persas vicit: et gentes alias multas quibus dedit legem suā dicēs se esse propheta scilicet: et a deo missū ē. hoc ed docuit quidā sergius apostata: tam a fide q̄ a p̄uersatōe monastica: qui ipsā legem composuit: hic velut alter ieroboam decem p̄res abstulit domui dauid. i. ecclesie xp̄i: q̄ pene totū mundū decepit. Et nisi karolus et alij quidam principes iuuante deo cultores eius coercuissent: totaliter fidē exterminassent: sepius creuit et decreuit vsq̄ hodie. i. 1460. finem nouit deus.

Dagobertus vir omnibus bonis moribus cōpositus: rex francie fuit: cuius tpe ecclesia sancti dionysij parisijs diuinitus dedicatur.

Sigibertus filius regis dogoberti: cū baptizaret a scō amando traictensi ep̄o: respondit amen clara voce: infans adhuc quadraginta dierum.

Era machometi ipsa est albiger qua vtuntur precipue arabes et alij saraceni: est sc̄m campanū anno xp̄i. 621 cum duodecim diebus post conceptionē eiusdem xp̄i dñi nostri: ita q̄ in xp̄i conceptionē et hanc eram cūcurrerunt dies. 226932. incipit feria quinta: quia christi cōceptio erat feria sexta. Et nota q̄ saraceni vtunt annis lunaribus: quoz quilibet p̄tinet. 12 lunationes equales: hoc ē. 354. dies saluo bisextili: nam in. 30. annis habent. 11. bisextiles: quoz quilibet h3. 355. dies et tunc redit sicut a principio.

Nota lunario precisa. 30. annos habens lunares: reducit medias lunatōes ad p̄simile t̄pis initū.

Magnobodus andegauen. ep̄s vir sc̄us. claruit.

Oswaldus rex normānoz: angloz: scotoz: britonū: fuit vir valde sanctus: et operibus misericordie deditus: et vndiq̄ triumphauit gloriose: eius brachiū cū dextra manu: quibus elemosynas fecit integrū p̄seuerat apud urbem bembamburch. Fuit enī interfectus a penda mercioz rege: sed postmodū osomi frater osualdi eundē penda interemit: et gentem mercioz ad fidem christi conuertere fecit: et pictos regno suo. i. anglie subdidit.

5823

Bonifacius
5^a. an. 5. 8
13. Lapa

Donon^o 1°
ā 12. m. 11
8 17. Lapa

624

-mss

Iste bonifacius cōstituit vt nullus de ecclesia extrahatur et vt acolitus nō audeat reliquias leuare: vnde p̄ quāta fuit olim deuotio in christianitate hoc tunc clericus prohibebat qd̄ nūc etiā mulieres indifferent faciūt et ceteri quicq̄ ē.

Alchoranus liber cōposita machometo et tribus magistris suis: quibus diabolus et auctoritate et industria ministrabat. Primus magister erat quidam iudeus astronomus maximus: Secundus iohannes de antiochia hereticus: Tertius sergius arrianus: hi legem abominabilem confixerant: refecantes quicq̄ arduū erat in credendo: et difficile in operando: p̄cedentesq̄ oia ad q̄ mūdani hoies p̄oni erant. sc̄. gulam: luxuriā: rapinā: et. Vñ factū ē: vt per potentia et volū deciperent in breui maximā multitudinē hominū bestialū: Et q̄ lex ista nimis inhonesta et p̄fusa erat: quidam humana verecundia permoti plura retractarunt: ac velut expositores rōnabiliter interpretabant aliqua nimis mendosa: vnde quidam christiani etia3 literari hoc colludiō decepti fuerūt: qui histozias transmarinas non viderunt. Quare aut tam infamis hō legifer factus sit et talem tradiderit legem duplex rō redditur. Prima quia deus nō permisit vt aliquis bone fame homo a diabolo assume retur: et legem saltē hūano modo rōnabilem traderet: sicut nec olim nisi serpente vti permissus fuit quādo eua tērauit. Secunda q̄ machometus sūme arrogans fuit: iō quicquid desiderabant carnales concessit: iam sic: iam aliter dispensando. Et ex hac collisione doctrinarū variarū et cōtrariarū: totus liber confusus est: nec aliquo mō concordabilis. Demū idem q̄si coactus respondit: q̄ duodecim milia vba essent in alchorano que mendacium continerent: cetera in veritate persisterent.

alchoran magh
methi

Imperiu romanoꝝ circa hec tpa bbiqꝫ in orbe terrarū cepit deficere irrecuperabiliter. Nam in oriente saraceni: et in occi-
dente gothi: dominia sibi assumpserūt et deinceps tenuerunt. Item saraceni de exercitu impatoris interfecerunt centūqꝫ
ginta milia pugnatōꝝ. Et hic iterū maximū habemus exemplū: qꝫ nihil stabile est sub sole: qñ etiā tanta defectit potestas et
prudētia: Causa huius diuersimode assignat. Quidā dicunt: qꝫ hoc fecit insatiabilis romanorum auaricia: qui sibi subdi-
tas nationes iugo seruitutis intolerabili opprimebant: qđ oibꝫ principibꝫ et prelatis timendum est: quia qđdū romani
odiebant auariciam: et dilexerunt equitatem: dominium orbis habuerunt. Alii dicunt qꝫ heresis orientalium hoc fecit: vbi
cōmuniter imperatores habitabant: et sepe cum peruersis pueri facti sunt: Nec est quicqꝫ qꝫ ita nequeat occasui subiaccere
qđ vera religio: sed neqꝫ in pꝫncipe aliquid lucidius qđ recta fides. Alii dicunt qꝫ causa huius defectꝫ

Impatores fuit supbia dñōꝝ: qui subiectos despiciebant: canes aut asinos nuncupādo: vel siliter: proptꝫ qđ pudore
et doloze incitati: erexerūt se et fecerūt qđ cernimus: forte omnes de simul sūt vna causa: qꝫ per qđ ali-
qd nascit: per eius oppositū destruit: et sic iam omnes quatuor monarchie defecerūt: et non restat alia nisi antixpi: cuius ad-
uentum deus nouit. Interim dominia diuersimode hincinde variant in particulari etc.

Dagobertus rex francie interfecit anglicos: qui tunc saxonēs dicebant: omnes excedentes mensurā gladii sui. Putat
quidam: qꝫ hec crudelitas francoꝝ fuit causa eterne inuidētie et dissentiōis angloꝝ pꝫra francigenas: nō sine damno vtri-
usqꝫ vsqꝫ hodie: Mittat pius dñs spūm pacis inter eos et alios.

Aidanus eps claret in anglia sanctitate: discipulus sancti columbani.

Eligius aurifer scūs vir: pꝫ futr spūalis istoz qui multa monasteria fundarunt in franciā: omnes sancti.

Tepuit fides in oriente: et feruet hic in occidente.

Ado. Rado. Dado. Remaclus.

Agilis abbas sanctus: Resbaris monachus pꝫimus.

Erubertus rex anglie: pꝫimus idola ibi destruxit: et girebotus gothoz rex iudeos ad fidem conuertit.

Aurea scā abbatissa parisiꝫ claret pꝫfuit. 300. puellis iussu eligij viri sancti.

Anno mundi

5833

Ppae

Seuerinꝫ.
1. m. 8. d.
28. Romā

Ioānes 4.
ā. 1. m. 9. d.
18. De val

Theodorꝫ.
1. ā. 6. m.
5. d. 8. Bre-

Anno xpi 634

Iste seuerinus fuit vir benignus et scūs: amator deri: erga pau-
peres largus erga regimen ecclesie diligens: quā in pꝫdijs et orna-
mentis mirabiliter ampliavit: Suo tpe quidā mauriciꝫ cum suis sa-
rellitibus ecclesie thesauros diripuit: infelix sacrilega non ferit: mis-
raculū grande: Nam cum totam orbem incitasset pꝫra eratiā latera-
nense: nullꝫ potuit episcopiu nō dico infringere: sꝫ nec intrare qđe:
Qđ videns pace simulata: tandem pꝫfecit quod intendebat: accipit
do qđ pꝫo sustentatōe pupilloꝝ et viduarū et pꝫuperū: xpianissimi tpe
ratores illic posuerant: sed omnia infelicitate perierūt. Eracius fuit
particeps sacrilegij huius factus: cui misit pꝫem de pecunijs elatis
Sed o qđ multipliciter pꝫo huiusmodi damnnificati fuerunt.

Iste iohannes multa
milia hominū dseruitu-
te redemit ecclesie the-
sauris: pia motus intē-
tione pꝫ hystriam et val-
maria. hic fecit adduci
reliquias scōꝝ vincēij
et anastasi et alioꝝ mar-
tyrū et rome collocavit.

Iste theodorus super
oēs misericors fuit et lar-
giter benignus: pauper-
um amator. Iste statuit cere-
um benedicti i sabbato scō
et paulū constantinopolitanū
epm qui aperte catholi-
cos cruciauit anathemate
perrulit.

Miraculum.

Sub hoc iohanne fuit quidā nōie Rotbari: rex lō

Nota diligenter q multa mala sequunt qñ dñium turbatur: hoc sup de assyrijs & medis & persis clare patuit: & grecis & alijs sistr: & crebro de romanis: sed h pcpue: nā saraceni affricā & siliā inuadentes: cū non esset q tyrānidi eoz resisteret etiā hispaniā sibi subiugarū: vñdiq xpianū nomen delendo: in qua turbine multi martyres effecti sunt: q pstatē pmanes- runt: & fuit tribulatio magna. Turbato. n. dñio: mali hoies assūmūt audaciā malefaciendi: & se & alios deprauandi in vita & doctrina: & ad pps & ad principes corrumpendos: & est reuera horrendum spectaculum qualiter miserabilis iste mundus agitur sine intermissione: an non satis durum esset post labores & erumnas: tandem mortis dñio subiacerē: nisi etiā tot cladibus & terribilibus plagis continue laniari: Non sufficit humano generi semel a deo damnationis diram accepisse sententiā: nisi & plurimas sibi peccando supaddat. Solū igit peccatū est tā miseriarum harū: diuina seueritate iuste se vindicante: Verū nemo sic cogitet: quasi hec digna sit tributio pro tāt piaculis: sed respectu futurorū que peccatoribus debent: ista sunt quasi quedā suauia preludia: O q̄ finis illoz qui non credunt: si etiam tanta hic patiunt electi.

Constantin⁹
3°. an. 27.

Iste constantinus fuit filius pstantini filij eradij: q quarto mense imperij sui a nouerca sua veneno extinctus fuit: & ideo quia breue tempus rexit non fit mentio de ipso. Iste aut constantinus successit ei: nouerca illa cū suis ex liata ē: & fuit pessimus tyrannus & hereticus: dolosus & totus inuidus: & catholicis infestus: nec martino pape pepercit: Cōtra longobardos exercitū ducēs supatus est: romā veniens cum reuerenter esset a vitaliano papa & ciuib⁹ susceptus: nō retribuit iuxta bñ ficia sibi impensa debita piciitudinem sicuti decet principē: insup & tyrannidē magnā & sacrilegia perpetravit: oia pulchra deiciendo & transportando: quare tandem in balneo a suis militibus: qui eius maliciā noluerūt diuicijs tolerare inter- fecus fuit: & sic miserabiliter viuens infelicissime mortuus est: solito more sacrilegoz & tyrānoz: deo iuste iudicante suos.

Iudocus filius regis britanie heremita sanctus claret.

Ierusalē capta fuit a machometistis: qbus hūnar⁹ pze- fuit: q in loco antiq templi nouū erexit supstitiosū & prophā num ablata prius cruce.

Londoalus vir scūs claret: qui beatū lambertū docuit.

Arnulphus vir brē vite pf pippini: dux lothoringie: demū heremita: post eps metensis: ei⁹ vxor: scā dōda treueris scū- sa xpo vacabat.

Reginulpha virgo scā clauit in gallia.

Seuera abbatissa ibidem soror eius.

Bertrudis cognata eoz.

Et scūs forseus cū duobus fratribus. s. foillano & vica- no oēs filij regis hibernie venerūt in gallijs sancti.

5843

5853

Martin⁹ 1°
an. 6. m. 1.
8 26 Tusc⁹

Eugen⁹ an.
2. mē. 8. d.
22. Romā⁹

Vitalian⁹ a
14. m. 6. d.
2 Capanus

644

654

Iste martinus sanctus ē & fortis pro fide agonizauit: dū quidā eum extracto gladio interficere veller: adhuc ante altare pstitu- tus: statim cec⁹ efficit: ipse puocata synodo in vrbē dānapit syru alexandru sergium: pirru: & paulū hereticos: quare constātin⁹ eum in exiliū misit: eius festū agit. 12. no uembris.

Rodoaldus eps treueren.

Forseus latiniacum cenobiū fundauit: Et foillanus fossense monastariū crexit: dono scē gertrudis: vbi idem martyrio coronatus quiescit.

Sigibertus rex francorū duodecim monasteria fundauit: Et fit magnus fructus in francia & anglia per scōs viros.

Nauta quidam negando pauperi panem: hac pena percutitur: vt omnes eius panes in lapides conuerterent: sic idem pauper ei imprecabatur.

Et scūs clodolphus eius filius: eps meten. Dicūt quidā q fuit auus karoli magni: sed hoc maro nō admittit: necrō tē- poris psonat: sed karolus marcellus fuit pater pippini: illius qui erat karoli magni pater.

Ignis cecidit de celo et iris magna apparuit: et putarent homines summationem seculi aduenisse: et signa ingentia fuerunt ita quod arescebant diuites pro timore: propter tonitrua: et fulgura et ita eorum maximos: et aqua inundationes incomperabiliter excessiuas: et perijt innumera hominum et animalium multitudo: et sequitur pestilentia grauissima cum signo ire dei. Tunc enim visibiliter apparuit: quod unus angelus bonus: et unus malus Romam nocte circumirent: et quot vicibus domus aliqua percutiebatur tot ex ea sequenti die interibant. Tot tunc moriebantur: ut etiam parentes cum filiis: fratres cum sororibus unanimiter in feretro positi ad tumultum portarentur. Sepe huiusmodi signa ostendit dominus piissimus: ad terrorem peccatorum. Sed vana. exemplis aliorum terre remur: ut a peccatis desisteremus. Dicitur quidam quod hec pestilentia facta sit tempore benedicti secundi.

Imperatores. **C**lodoneus rex francorum irreuerentem corpus sancti dionysii discooperiens: et os brachij eius fregit: et furtive deportauit: ob quod in amentiam versus fuit.

Constantinus
4us filius Constantini
a. 17.

Iste Constantinus fuit catholicus et bonus zelosus per omnia contra hereticos. Ecclesias regauit: et greciam romane ecclesie reconciliauit Synodum sextam congregauit: in qua promissa

est grecis presbyteris vxoribus legitimis uti: ac ceteris orientalibus: sed occidentalibus nequaquam: quia celibatum voluntarie tempore gregorii. et ante suscepit. Et est hic mature aduertendum quantum bonitas principis valeat ad bonum et quietum ecclesie statum et fidei promotionem et econtra quantum malicia principis noceat. Hoc isti duo constantini. scilicet pater et filius darissime ostendunt. Verum promittente deo: saracenis et bulgaris resistere non valuit sed cum eis pacem fecit: annua tributa soluendo: ita inualuit illa maledicta secta. Tandem bona potius morte transiit ad christum sepultus in constantinopoli.

Nota quod sex sunt synodi principales: quarum auctoritas est par euangelij: quia euangelica veritas per eas declarata est contra sex principales hereses: quod nimis inualuerunt contra ecclesiam: propter hereticorum subtilitates ad decipiendum simplices. et tyrannidem ad affligendum christianos: et terrendum pusillanimes. Ista autem sexta conuocauit heresum monachelitarum: qui vnam voluntatem et opinionem in christo dixerunt.

primum contra heresim monachelitarum par in auctoritatibus quatuor principalibus probabitur.

Casaria regina persarum dam ad constantinopolim venit: et se baptizari fecit: quod rex audiens mandauit ut rediret: sed illa noluit donec pacifice venires: cum 40. milibus baptismi susceperet. Nouit dominus qui sunt eius. Maluit mulier sanctam gloriam tantam abijcere: quam christi paupertatem non insigniri. Quis eam hoc docuit in medio nationis praeue?

Anno mundi

5863

5873

Pape

Adeodatus a.
4. m. 2. d. 5.
Romanus

Demus a. 3
m. 2. d. 5.
Romanus

Bonifacius
an. 4. m. 4.
Romanus

Agatho a. 2
m. 6 Sicu-
lus.

Anno christi

664

674

Iste Adeodatus tante fuit benignitatis: ut omnes homines a magistro usque ad minorem a se solati dimittit: sepultus apud sanctum petrum: Et tempore corporis sancti benedicti: et corporis sororis eius sancte scolastice transferuntur de monte cassino ad monasterium floriacense. hoc gallici dicunt: Sed italici omnino contradicunt: quod adhuc sit in cassino monte. Maneat pietas: et reuelabit veritas.

Iste de mus deco-
rauit illum
locus ante
basilicam
sancti petri
quod dicitur pa-
radisus se-
pultus ibidem

Iste bonifacius
non habetur in quibus-
dam libris: et sequens
dicitur bonifacius
sexus hic dicitur
fuisse quosdam pre-
fuisse paradisum a-
pud sanctum petrum
Romam huius diuer-
sitatis non repperi.

Iste agatho vir sanctus fuit: dum leprosum querens
da oscularetur statim mundatus est: Ipse reconciliauit
ecclesiam rauennatensem: quam diu fuit rebellis: et nunc
ad obedientiam romane ecclesie rediit: edocta
quod non est leue contra stimulum calcitrare. Ipse et
de presbitero principis iussit celebrari sextam syno-
dum: ubi greci redierunt ad obedientiam apostolice se-
dis per plagas varias: quod tale vnusquisque re-
perit suum inferi: quem se exhibet suo superiori.
Qui bene obedit deo et placet suis: ille sicut bonus
et subiectus suis inueniet obedientiam et e contra: Nec est lex diuine iusticie

Iste iustinianns fuit bon⁹ prudens et largus: et romanū imperiū nō modice ampliavit: ecclesiastica officia q̄ plurimū honoravit multas leges pdidit: sed postea dep̄ciatus cū sextā synodū infirmare voluisset: et ecclesiā turbare: decimo anno sui imperij a leone patritio et tyberio gallinito priatcha capt⁹ fuit: priuatusq; naso et lingua: regno expellit: et apud crisonā exilio relegatur: et fit magna turbatio in ecclesia propt̄ scismaticos et hereticos. Nota q; qm̄ sumis dominij fuit violentie tunc errores multiplicantur: quia non est qui errantes corrigat: et a malo cohibeat: hoc valde sepe experta est ecclesia: unde de scā est altercatio in leonem et tyberiu: et p̄ualuit tyberius: et leonē absciso naso exiliavit anno tertio imperij sui: et regnavit pro eo: Justinianus autem fugit ad saracenos et bulgaros: qui euz restituerunt imperio: oculis leone et tyberioq; hēticis fauebant: et tūc idē iustiniann⁹ reconciliavit se gremio scē m̄is ecclesie: et valde penituit: Sed q; nimis crudelit̄ vindicavit se contra adversarios suos: ita ut etiam innocentes pueros eoz velleret interficere: ideo interfectus fuit cū filio a philippo quem exulaverat.

Justinian⁹.
2⁹. fi. p̄stan
rini an. 10.

Bulgaroz regnū exorūt qd̄ valde attrivit imperiū: a scythia egredientes thzariam invadunt.

Callinitus marinū ignem invenit: et romani saracenoꝝ naues cōbussierunt.

Theodoricus rex frācoꝝ multas fecit tyrānides: p⁹ victus a pippino.

Stella magna apparuit in oriente: et magna pestilentia sequit̄: et mons quidā in campania eructavit ignem.

Sancta berta martyr et abbatissa claret in gallia.

Catildis regina francie postea monacha.

Senescius lugdunē.

Proiectus et marinus martyres cū seruo suo.

Saxelē is virgo et m̄: pro v̄ginitate miracul⁹ dazuit

Rex adiulfidus fit monachus: post eps ludisfiden.

Amatius exulatur.

Theodorus archieps angloꝝ.

Leodegarius angustudunē.

Chilianus eps sanctus:

Hispani circa hec tpa magnifice p̄tra saracenos bellare incipiūt: et diuinitus adiuti trā quam respectue p̄tra totā affricā defēsarūt: gl̄ioso ap̄lo iacobo eos adiuvare vsq; i p̄ns. vide gnālē h̄storā hispanie: repies solē cathalogū militū xp̄ianoꝝ

Eddilrudis regina anglie q̄ tribus viris nupta virgo p̄mansit: et alij plures sancti: vide in speculo.

5883

5893

Leo 2⁹. a. 3
m̄ 10. 8. 17
Siculus

Benedict⁹ 2.
an. 2. m̄. 10
Romanus.

Joānes 5⁹
a. 6. 8. 10.
Sirus.

Zeno a. 2. m̄
11. 8. 9. Ro
manus.

Sergi⁹ 1. a.
9. m̄ 8. 8 10
Syrus.

684

694

Iste leo vir sc̄us fuit gr̄eca et latia lingua sufficient̄ erudit⁹: eloq̄ntie quoq; singlar⁹: erga pauperes n̄ solū mēt̄ pietate: s; et studij labore solicit⁹. b̄ p̄stituit pacē vari post agn⁹ dei: et ut pro vsu palij archieps nihil p̄soluē teneat. Et⁹ festū agi. 28. iunij: sepult⁹ i ecclesia sauci petri.

Iste benedictus fuit p̄ oīa v̄tuosus: et vita ei⁹ concordat cū noīe: Eius tēpo re fuit maxima p̄silitentia. b̄ ab imperatore pijsimo factus est papa. sepe. n. iste bonoz sc̄us ē impatoribus ab ecclesia: propter causas varias pro tempore occurrentes.

Iste ioannes fuit vir strenu⁹ moderatissim⁹ et scia redimtus de antiochia. bus quiet⁹: religiose vite: sermōe veridic⁹: aīo simplex: hic electus fuit p̄cordiū: et laicis p̄sentientib⁹ magna. n. dissensio erat: q; cler⁹ intendebat in petrū archieps byterū: et exercitus i theodorū p̄sbyte rū: sed sp̄s sc̄us omnia tandem bona p̄cordavit i istū dignissimū.

Iste zeno fuit vir valde sc̄us: q; nec vnq; se cāis acibusq; sedaribus i miscuerat. erat. n. aspectu angelic⁹ amicie venerad⁹: moribus quiet⁹: religiose vite: sermōe veridic⁹: aīo simplex: hic electus fuit p̄cordiū: et laicis p̄sentientib⁹ magna. n. dissensio erat: q; cler⁹ intendebat in petrū archieps byterū: et exercitus i theodorū p̄sbyte rū: sed sp̄s sc̄us omnia tandem bona p̄cordavit i istū dignissimū.

Iste sergius magne scitar⁹. et comēdabilis vite fuit: et in electōibus ei⁹ mag⁹ vis sentio fuit: nā vna ps cleri elegit theodor⁹ archieps byterū: alia pascālē: s; volēte dño tandē i hūc venerabilē virū p̄venit: b̄ corp⁹ sc̄i leonis p̄mi transiit Wisenbuch revelante sibi deo: Ipse et invenit magnam p̄tem scē crucis in loco obscuro: et regē anglie q; et saxonū baptizavit: Agn⁹ dei ter cantari iussit ad m̄sam: Et idem reduxit ad v̄nitatē synodū aglegien. q; noluit recipe sextā synodum constantinopolitanā: et fuit grande scisma in ecclesia dei: q; duo v̄sa concilia contra se dissentiebant: sepult⁹ apud sc̄m petz.

Sanx frammie

¶ Sanctus lāpert⁹ fili⁹ Apri comitis post multa opera scitatis martyrio psumatus est a dodo ne duce aranie: quia dixit q^d soror eius alpadia non esset legitima vxor pippini: quia eam duxit cōtra fas vinente adhuc plechtrude. Hic est zelus helie 7 10 annis.

¶ Wespalia incepit pueri ad fidē circa hec tpa: vbi primum pzedicti duo eualdi. f. albus 7 niger pdicauerunt: qui post martyrizati fuerunt in comitatu de boia: xpi bremenſe ciuitatē. Corpora eorum translata fuerunt colon ie.

Idem qui supra iteato.

Imperatores

Leo 2⁹ in
uasor impe
rij a. 3.

Tiberi⁹ 3⁹.
inasor impe
rij. an. 7.

Iustinianus
fi. pstantini.
an. 6.

¶ Beda venerabilis pſbyter 7 p^r grauissime auctoritatis claret in anglia: Multa scripta 7 hystoria valde famosam retigr. Fidelis laborator in ecclesia vsqz in senectutem rē.

¶ Sancta oda duciſſa aquitanie claret.

¶ Eualdi duo ſci pſbyteri p^rdicatōis grā de anglia venerunt in Wespalia: 7 i villa qdā laer dicta ſuis p^ribus fontem de rupe traxerūt: 7 campum ſanctū ſic dictum vsqz hodie conſecrarunt in vſus pauperū vbi ſepe mira p^rigerūt p^r testamentū ſcōp volentib⁹ facere: 7 horribilit^r plagati ſunt: Et vocant^r ibi vulgari^r dñi noſtri de ſcō campo uel p^rato.

¶ Romani multos ſaracenos interfecerūt hoc tpe.

¶ Rex anglie q^d 7 ſaxonū quia ſaxones anglia obtinuerūt: 7 iō normenſi inſule mutatu^r fuit: hic venit romā: 7 a ſergio baptizatus ſtatim moritur euolando ad xpm.

¶ Friſia conuerſa ad fidē chriſti: vbi primum p^rdicauit ſanctus Wili b^rordus ep^s traiectenſis.

¶ Michaelis ſci archangeli tēplū in mari cōſtituit: ſic in gargano.

¶ Sanctus hupert⁹ tranſtulit ſedē epalez cū corpore ſci lamberti ad leodium.

¶ Sciſma ſeptimū eccleſie fuiſſe ſynnū 7 diſcordiū: quod fuit cōtinuatu^r p^r ſucceſſores eoz: Et fuit grandis perturbatio i eccleſia: qz tam in imperio qz in papatu fuit altercatio ſcandalofa.

Anno mundi

5903

Pape

Leo 3⁹ an
2 m 9. Ro
manus:

Ioānes 6⁹.
m. a. 3. m 2
8. 23. Grec⁹

Ioānes 7⁹ a
3. m. 7. 8. 1
8. Grec⁹

Synim⁹ 8
20. Syrus

Cōſtanti⁹ 1.
an. 7. 8. 15
Syrus.

Anno xpi

704

¶ Iſte leo fact⁹ fuit papa p^r p^roſ amū romanoz 7 non ponit in cathalogo pontificū: forte propter malū introitū: et ſequens dixit leo tert⁹: nihil tamē male egiſſe ſcribit: nec papa fuiſſe.

¶ Iſte ioannes ſextus vir ſciū fuit: 7 m^rio coronat⁹ ē: ſed a quo aut prop^r quam cām non inuenit in hystoriis ignorat. Putat tamē a ducibus lūbardoz. f. b^ruenta no aut ſpoletano p^ro deſenſiōe iurium eccleſie. vterqz enim iſto rum vexabat eccleſiam 7 terras eius: qz vicini fuerunt: 7 multos ceperūt: ſepultus apud ſanctū le b^rſtianiū ad carbacumbas.

¶ Iſte ioannes ſeptim⁹ annel ſeptim⁹ eloquētiſſim⁹ fuit: facundia 7 erudit^r ſciā oratoziuz b^rē marie pſtruxit: in quo ſepul^r tuſ eſt.

¶ Iſte ſynim⁹ parū ſup^rxit 7 habuit ſciſma p^rta diſcordiū 7 p^ringit^r nihilomin⁹ poſt in^r bonifaciū 7 diſcordiū: Tandē mortuo diſcordio q^d p^rim tenebat papatum: bonifaci⁹ reſtituitur: Nec fit de his memoria: qz forte p^r ſciſma i dubiū venit: an eēnt veri ſucceſſores b^ri petri: Et fuit tribulatio in eccleſia vndiqz: in^r pugne: foris timores: 7 econtra.

¶ Iſte pſtatinus fuit vir mitiſſim⁹ 7 ita benign⁹: qd^d ab oib⁹ amabat: Ipſe iuit vlt^r mare pſtatinopoli ad iuſtinianū impatorez 7 cūz magno honore receptus fuit: 7 p^rbiſ lippū tāqz b^rētū ex cōicauit: qz imagines ſcōp dileuerat: ſepul^r t⁹ ap^d ſc^ri petri: p^ro

¶ Iſte tpe chunip^r lōgobardoz rex i cāpo q^d coronare d^r: vbi bellū p^r alabiſ geſſit: pſtruxit mōaſteriū i honore b^ri geozgij m^riſ

Wespalia olim dicta antiqua ſaxonia.

Iste philippus fuit hereticus et perit modicis diebus: et quia interfecit dominum suum ipse etiam male perijt: sicut fecit sic factum est ei.

Iste anastasius fuit vir bene fidelis et catholicus: et quia philippum excecavit: ideo theodosius contra ipsum pugnans devicit et ordinatus est presbyter quiete vivendo.

Iste theodosius totus catholicus et humilis fuit et precise sicut fecit factum est ei quia leo eum deposuit: et in presbyterium est ordinatus.

Hereticus imaginum serpit: que sic dicitur: quia imagines sanctorum que sunt libris laicorum auferre voluerunt quasi idolatrie cultum: videtur quod mori fuerunt ex instinctu saracenorum: et sic patet quod ecclesia exercet continue.

Karolus marcellus filius pippini immensas victorias habuit contra infideles: divinitus adiutus fuit victor gloriosus per omnia: sed quia bona ecclesiastica sibi usurpavit propter necessitatem bellorum: ideo in penis infernalibus anima eius visa est cruciari ab eucherio viro sancto: O quid!

Duo reges anglie veniunt romam et fiunt monachi: immortali domino deinceps militantes.

Aripertus longobardorum rex: vir pius: misericors et iustus. hic secrete per regnum suum solitus fuit ire: et de singulis inquirere: qualem iusticiam sui vasalli populo faciebant: Bonum exemplum.

Karoly marcelly

*no
reges longobardorum*

5913

-nus

714

Iste gregorius fuit vir castus divinis scripturis eruditus: loquax facundus: constans animo: rerum ecclesiasticarum defensor sollicitus: et hostium ecclesie impugnator fortissimus: Et nota quod circa hec tempora incepit dominus pape plus solito: etiam in temporalibus se opponere imperatoribus propter perfidiam eorum: et etiam transferre imperium de gente in gentem: prout tempore postulabat: hunc leonem anathematizavit: eo quod imagines sanctorum exureret: Idem namque leo iussit isti gregorio ut etiam combureretur: sed non curavit: imo contra eum audacter iussit oppositum: et sic patet quod destructionis imperii principalis causa fuit heresis: nam ob hoc fideles populi: unanimiter cum placitis suis adheserunt domino pape: et cogerunt imperatores cessare a tyrannide heretica.

In orientalibus regionibus circa hec tempora valde defecit vera fides propter ipsam perfidiam machometi legem: et per consequens omnia virtutes: sapientia: et honestas: de qua legi execrabili tor turpia: et carnalia prodierunt ficticia: ut nulli unquam sapientia in rebus divinis et humanis exercitati a principio ei crediderunt: sed homines bestiales in desertis morantes: omnis doctrine prolixius ignorantia: propter multitudinem aliquos armorum violentia in sua lege pestifer ipse coegit: ut dicit doctor sanctus thomas in summa contra gentiles libro primo. c. 6. nulla etiam divinatoria precedentium prophetarum ei testimonium perhibent: neque documenta veritatis attulit: nisi que de facili naturali ingenio cognosci possint: Nec signa supernaturalia sancta adhibuit: quoniam vera edocuit fabulam et falsissimas doctrinas immisit: carnales voluptates permittendo: et easdem per formam precepta tradendo: et quia voluptati carnali habenas relaxavit: ideo mobile vulgus facile per se traxit deo ipsius irato: quod talis legislator occulto suo: sed in iusto iudicio super eos constituit: Verum astuto consilio libros veteri et novi testamenti: suis sequacibus non reliquit legendos: nec etiam discipulos.

map humeto

Iste leo cū esset petens: theodosiū deposuit: et pro ipso regnavit. Et fuit seductus p quēdaz apostata ut oēs imagines scōz auferret et exureret: quare etiam tam bellis qz pestilētijs: ac alijs diffortunijs puni⁹ fuit. Et quia correptus a gregorio tercio: prinax mansit: ideo totū regnū occidentis ab eo ab-
stulit mandans ne sibi obediret aliquis: vectigalia interdicendo. Et ga heretice vitæ: sci viri ei ptrad-
xerūt. Et martirizati et exiliati sunt ab eo plures. Tandem in pfidia miserabiliter defunctus est.

Pelagi⁹ rex hispanie grandi miracō regnum illud cepit recu-
perare.

Impetatores.

**Leo 3⁹ cum
Constantino fi.
suo a. 25.**

Iste fuit
hereticus.

Saraceni proficiūt in petus: et totā hispaniā sibi subiiciūt: et nisi karolus marcell⁹ occurrisset: galliā sūt inuasisset. Et nota q plures eos denicā: et semel. 300. milia et ultra de ipsis occidit de suis. 1500. in modo prostratis.

Translatio sci augustini de sardinia in papā solē
nissime scā est p lāpardū regē lōgobardoz duoruz.

Egidius abbas scissimus: clarus habet. Et gre-
cia venit in galliam.

Germania ad fidem xpī pversa ē hoc tpe: ubi p-
pdiavit bonifac⁹ missus ad gregorio secundo.

Monasterium sci bñdicti reformat in monte cas-
sino a quodā ciue brixiano: Et sūt quedā monasteria
diversa fundant in alemania. f. vulden. etc.

Egberch sanctus: de hibernia venit in galliam.

Bonifacius ep̄s: q germanoz gentē ad fidē con-
uertit: post martirizat a frisonibus.

Wolframius ep̄s senonē.

Suericus ep̄s zenonē.

German⁹ exulat
herminus ep̄s
lobien.

Petrus ep̄s da
mascenus.

Petr⁹ et manie-
nus martyres.

Lebuin⁹ p̄bri
scūs anglie p̄dicat i
velua: et p⁹ in saxo-
nia antiq. i. West-
phalia: Et corp⁹ in
dauentria colit glo-
riose.

Constantinopolis a saracenis obsessa fu-
it: s3 p brām virginē liberaf: et cuidam here-
mite visio mirabilis ostēsa est de ioseph q
dñi sepelivit: et post paucos annos. 300.
milia hominum pestilentia obierunt ibidem
et cetera.

Cyrus cōstantinopolitanus ep̄s: exul.
pro fide.

Cesarius arelatens docet monachos.

Albinus ep̄s andegauensis.

Encherius ep̄s aurelianens.

Magnus archiep̄s maguntie.

Rachbod⁹ dux frisonū maluit esse cū plibus in inferno: qz cū paucis in celo. Non. n. nouit pressuras eius: malus iocus:
Sed filius morte eius subita territus conuersus fuit.

Anno mundi

5923

5933

Ppae.

**Gregori⁹ an
10. m. 8. d.
24. Romā⁹.**

Concilii generale fit in vrbē: ano pmo hui⁹
gregorij ptra hereticos: in quo imaginū scārū
veneratio approbat: et ptradictores excōicant.

Anno xpi

724

734

Iste gregorius digne successit p̄dicto et noie et ope eiusdē zelo
et pstantie et animose ptra impatore processit: et obtinuit obtentū. Conciliū celebravit in vrbē ptra heresim istā et karolus vo-
cauit in subsidium ecclesie contra longobardos. Incanone addidit: Quoz hodie solēntas. Mēne archiep̄m instituit.

Rationē pmisit iniquā faciēda: ne hac occasione: sua fallitas detegeret: qn poti⁹ se dixit in armoz potentia missū non in
signis aut miraculis aut doctrina supnāl: qd vtiqz visorū: leonū: ferarū: latronū ac tyrannoz rabiei magis est propriū qz
spūali legislatoz. Sic beu terra olim fructifera: atqz illustriū vitoz secunda: nūc tribulos profert et spinas eternis incēdijs
exurēdas. Quātis enī vsqz hodie: saraceni infinitis diuitijs abundēt: et pompis inestimabilibus atqz delicijs vacēt: tū ita
pueriliter desipiūt: et pertinaciter adherēt his que sunt contra rationem: ut omnis vir doctus ac timorāt⁹ eorum consor-
tium fugiat et eos velut caninos ac bestiales cū summo tedio abominet atqz deuitent

Germania conuersa ad fidem xpī.

¶ Iste antoninus totus puerus et hereticus pessimus fuit: ita ut etiam demonis imolaret ecclesiam psequeretur: et nihil dignum memorie egit: sic permittente deo: ecclesia longo tempore afflictata est more solito: quia in hoc mundo pressuram habebit: et agros cum plebionibus.

Antoninus
5° hereticus
an. 35.

¶ Pippinus filius karoli marcelli fit rex francie per papam zachariam: et fuit vir valde catholicus: et per omnia victoriosus: et ecclesie romane spiritualis defensor: et in nullo degener a paterna strenuitate.

¶ Karolomagnus frater dicti pippini: diuino tactus timore dimisso regno fit monachus.

¶ Rachis rex longobardorum per zachariam admonitus: ut a persecutore romanorum cessaret: atque vixit super et monachus efficitur.

¶ Hildericus rex monachus efficitur: forte moti fuerunt propter horrendam illam damnationem karoli marcelli: quia periculosum est esse in patre et pauci euadunt securi: Quanta fecit pro fide idem karolus: et tamen propter unam illam causam eternaliter damnatus est etc.

¶ Translatio sanctissime marie magdalene a ciuitate aquei. ad monasterium basilicam: facta est a gherardo duce burgundie.

5943

5953

Zacharias.
a. 10. m. 2.
815. 822°

Stephanus 2°
an. 5. d. 28
Romanus

Paulus 1° a.
10. m. 1. Ro
manus.

744

754

¶ Iste zacharias vir fuit benignus et omni virtute ornatus: omnibus amabilis propter mititatem suam: Ipse regem francorum. scilicet hildericum deposuit: et in locum eius pippinum instituit: quia utilior fuit. Et hic per patris ecclesie quanta fuerit hoc tempore: qui regnum illud famosissimum transiit de veris heredibus ad genus pippini propter legitimam causam ut habet. 15. q. 5. alius.

¶ Iste stephanus per omnia utilis fuit ecclesie tam in verbo quam in doctrina: spiritualia et temporalia strenue gubernando: pauperum amator et defensor erat: hic pippinum vixit in regem francorum: et contra longobardos misit ut eos compelleret ad restituendum ecclesiis: quod multo tempore minus iuste detinuerat: quod et factum est. Ipse etiam transiit imperium de grecis ad francos: ut per extra de electi. venerabile. quia leo tertius post executionem mandauit.

¶ Iste paulus vir sanctus fuit et mirabilis: Fecit constitutionem de diuino officio suam in quadragesima: Ipse nulli malum pro malo reddebat: sed cum paucis familiaribus suis denocere per cellas infirmorum et pauperum incarcerationum circuit: ac eis necessaria ministrando viduis et pupillis et alijs egenis papale debitum exhibuit: opere ferendo tantumque verus imitator sancti pauli.

Narbona.

Tanta autem gratia deus huic pape contulit ut etiam pro salute populi animam ponere non dubitaret: Qui per missam legationem ad leuprandum longobardorum regem: persecutorem: tandem ipsemet veniens ad ipsum regem: ei salutaria verba predicauit: Rex autem ipse: huiusmodi viri admonitionibus inclinatus: plures ciuitates aliasque iura que 30. annos ecclesie romane ablata fuerant: reddidit et facta est pax ecclesie per annos. 30.

¶ Ciuitas Narbone a karolo rege circa hec tempora obsessa: Et postea ipse karolus mortuus est: diuisa primo regno filiis karolomagnus. scilicet et pippino: quod fecit consilio optimarum suorum: Et sepultus est pariter in ecclesia sancti dionysii parisiensis.

Reges francorum

Martyres infiniti facti sūt a constantino isto pessimo heretico. Durat q̄ vix fuerit aliq̄s impator̄ etiam paganor̄: qui tot trucidauerit: et afflicta ē ecclesia valde: et satis p̄ciōse emit veneratōem imaginū sc̄arū: propter sanguinē effusū largiter. Verū impator̄ impiissimū non mansit impunitus: Nam completo mysterio iniquitatis p̄finit: horribiliter clamans: igni suū inextinguibili traditus: spiritū exhalauit.

Tempora sanguinolenta et multum turbulenta fuerūt vñdīq; q; saraceni et pagani et etiā xpiani int̄ se plurima bella gesserunt: quor̄ karolus magnus diuina virtute adiutus principalis auctor fuit: triumphator̄ glorioſus: l̄z no sine magna strage suor̄ per longa tempora: vide ingestis eius.

Impatores **K**arolus adhuc iuuenis: sed egregie indolis: incepit regnare super francos: et fuit filius pippini: mater eius berra vocabatur.

Imperiu bipartitū fit circa tpa ista: quia stephanus papa tranſtulit italiā et̄. in karolū adhuc iuuenē: quē leo tertius postea infeudauit. Constantinus autē greciā cū alijs regionibus transmarinis laboriose retinuit.

Turci qui de montibus caspijs exiſſe dicunt: armeniā maiorem infestant et vastant: et cum pestilētia eos attererēt: suasi sunt xpiani: vt in modū crucis se tonderent: et sic cessauit: et extunc illū ritum seruauerunt.

Sedulphus martyr claret miraculis: In gallia fontē emi: quem in burgundia oriū fecit: fuit itaq; separatus ab vxore sua adultera: cuius anus cantauit: eo q̄ derideret miracula eius.

Alcuinus vir doctissimus et sancte vite claruit: magister karoli: multa scripsit et reformauit.

Horribile factum contigit turonis: quia cum monachi ecclesie sc̄i martini delicijs et p̄p̄is vacarent: oēs vno excepto ab angelis suffocati sunt: et Alcuinus illud reformauit plene.

Ludgerus vir sanctus velut alter moyses ab vtero mris sue dño consecratus: innumeras gentes ad fidem conuertit: frisonū saxonū apl̄s: et primus ep̄s monasteriensis fuit: pluribus miraculis claruit: et cenobiā fundauit: Obijt tandē in bilberbeke: sed translatus fuit corpus eius in Werdenā: et ibi sepultum anno. 809.

Sergius ep̄s a deo plagatus est: eo q̄ indignū papam consecrauit: quia os et manus eius aruerunt.

Sanguis de imagine xp̄i emanauit: et omnes sanauit: et iudei q̄ ipsam pupugerunt conuersi sūt: Pulchre pius dñs ostēdit miraculum grande: tpe isto p̄o confutatione heresis: et p̄fortatione fidei.

Petronelle sc̄e corpus tranſſertur: cū titulo quem petrus scripserat: auree petronelle dulcissime filie.

Anno mundi 5963

6973

Ppae

Leſtārin⁹ 2⁹
an. 2. m. 1.
Romanus.

Stephanus
3⁹ men. 5. 8.
28. Sicul⁹

Anno xp̄i 764

774

Iste constantin⁹ fuit laicus: et subito fact⁹ p̄sbyr tyrānice papam inuasit: et magno scandalo p̄fuit q̄zuis parū: sed zelo fidelū eijcit: et oculis priuaf. Et iste videt fuisse qm̄ infamis papa inter tot vsq; huc ita sp̄s sc̄us illā sedē sc̄am ap̄ficam: in oi honore et ſcitare custodiuit.

Iste stephanus oia errata constantini emēdauit: degradatis his quos ille ordinauit i synodo generaliz: adiut⁹ ſuffragio karoli regis frācie: et ſepult⁹ i vaticano.

Armenia maior a turcis vastata.

Iste leo etiam puerus fuit: minus tñ q̃ pater ei⁹. hic cupio ditare victus: coronā quādā cuiusdā eccl'ie abstulit ⁊ capiti suo imposuit: statimq; febre corripit: ⁊ spm̃ exhalauit. Habuit vxo rem pessimā nose hirenā: que regnauit statim post eū cū filio.

Leo 4° an-
nis. 5.

Saxonia cōuertit ad xpm̃: populus olim durissimus ⁊ gallos inimicus perpetuus: s; a karolo supati: colla submisit. Et ē mirabilis dispensatio iudiciorū dei: ⁊ inscrutabil: q̃no proficit ⁊ deficit fides: pro diuersitate locorū ⁊ tēporū. Jam egypt⁹ ⁊ affrica rē: a saracenis vastate fuerūt: ⁊ ecce quasi fides volas set ad pplm̃ paganū puenit: ⁊ huius simile sepe reperit.

Francia in flore ⁊ tota gallia simul vbiq; triumphatrix: etiam ultra montes ⁊ mare: sicut olim roma fuit rē.

Et gothorū regnū ⁊ longobardorū cessare facit: quod incepit anno dñice. 250. vel circa.

Iste constantinus bonus ⁊ pius fuit: ⁊ matrē suā amouit a regno: vt suis negotiis femininis intenderet: sed illa simulato rancore postea ipsū exoculauit: ⁊ etiā filios ipsius: ⁊ iterū regnauit tribus annis. Demum cum greci perciperent q̃ karolo magno nubere voluisset: ipsam ceperunt ⁊ in quodam monasterio recluserunt nichetorum assumentes.

Costantin⁹ 6°
cū hirena an-
nis. 10.

Lamina aurea inuenta est i constantinopoli: super corp⁹ cuiusdā defuncti in quodā sepulchro: i qua sic erat scriptum. Christus nascet de virgine maria: ⁊ ego credo i eū. O sol iterū videbis me sub constantino ⁊ hirene.

Sol obscurat⁹ nō apparuit. 17. diebus. Signū crucis apparuit in vestibus hominū. Et sanguis de celo in terra profluxit.

Synodus septima celebrat constantinopoli contra heresim imaginū: in qua iterū greci reconciliati sunt post plagas solitas: confitentes spm̃ sc̃i ex patre ⁊ filio procedē.

Studiū vniuersale qd̃ olim fuit translatus de athenis ad romā: circa hec tpa p karolū transfert parisiū.

Heresis feliciani a felice auctore p̃dennat: Dicit xpm̃ esse filium dei adoptiuum.

5983

Adrian⁹ 1°
ā. 24. m̃ 10
d. 18.

784

Iste adrianus fuit vir p̃clarissimus ⁊ nobilissimus genere ⁊ potentissimus: ⁊ multa magnifice patravit: ⁊ vt videt ante eū non fuit siliis sibi i glia r̃pali ac diuinitis: diruta reedificauit: turres ⁊ muros extruxit: regnū longobardorū cessare fecit p karolū: Synodos duas solēniter celebravit: ecclesias ⁊ monasteria multa instituit: ⁊ ius karolo super ordinatōne sedis aplice: ⁊ iustitiorē ep̃orū: abbatū rē. i generali concilio dedit propter violentias tyrānorū coercendas: vt p̃. 73. vi. per totū. Tandem b̃ beatus pontifex post laudabilem vitam: sepelitur apud sanctum petrum.

Saxonia

Egyptus ⁊ affrica a saracenis vastate.

francorum

Ierusalem circa
hec tpa recuperatur
p karolum cum tota
terra scā: 7 saraceno
rum secta ubiqz va
statur atrocit: qz tem
p meserationis veit.

Iste karolus dictus magn⁹ cū iam regnasset in francia. 34. ānis assumptus est
in imperatorē romanoz: 7 imperavit ānis. 14. Quāte p rogative h fuerit in oib⁹ qz pncipē laudabilē
faciunt qz digne narrare sufficet: hoc enī pzo nunc sufficet: qz a principio vsqz ad finē in tāta rerū
tempestate sic laudabiliter se habuit: vt nō sit inuent⁹ qui eū in aliquo rephendē potuisset. Reuera
qd possit fragilis hō in illo causari: quē diuina vñs pñue dixerit 7 protexit: Sic g⁹ recte laudam⁹
eū si in dño opera ei⁹ magnifica glificem⁹: Tandē morte scā potit⁹ sepelit⁹ aqz grani: āno vite sue. 72.

Iste karolus dictus magn⁹ cū iam regnasset in francia. 34. ānis assumptus est
in imperatorē romanoz: 7 imperavit ānis. 14. Quāte p rogative h fuerit in oib⁹ qz pncipē laudabilē
faciunt qz digne narrare sufficet: hoc enī pzo nunc sufficet: qz a principio vsqz ad finē in tāta rerū
tempestate sic laudabiliter se habuit: vt nō sit inuent⁹ qui eū in aliquo rephendē potuisset. Reuera
qd possit fragilis hō in illo causari: quē diuina vñs pñue dixerit 7 protexit: Sic g⁹ recte laudam⁹
eū si in dño opera ei⁹ magnifica glificem⁹: Tandē morte scā potit⁹ sepelit⁹ aqz grani: āno vite sue. 72.

Iste karolus dictus magn⁹ cū iam regnasset in francia. 34. ānis assumptus est
in imperatorē romanoz: 7 imperavit ānis. 14. Quāte p rogative h fuerit in oib⁹ qz pncipē laudabilē
faciunt qz digne narrare sufficet: hoc enī pzo nunc sufficet: qz a principio vsqz ad finē in tāta rerū
tempestate sic laudabiliter se habuit: vt nō sit inuent⁹ qui eū in aliquo rephendē potuisset. Reuera
qd possit fragilis hō in illo causari: quē diuina vñs pñue dixerit 7 protexit: Sic g⁹ recte laudam⁹
eū si in dño opera ei⁹ magnifica glificem⁹: Tandē morte scā potit⁹ sepelit⁹ aqz grani: āno vite sue. 72.

Iste karolus dictus magn⁹ cū iam regnasset in francia. 34. ānis assumptus est
in imperatorē romanoz: 7 imperavit ānis. 14. Quāte p rogative h fuerit in oib⁹ qz pncipē laudabilē
faciunt qz digne narrare sufficet: hoc enī pzo nunc sufficet: qz a principio vsqz ad finē in tāta rerū
tempestate sic laudabiliter se habuit: vt nō sit inuent⁹ qui eū in aliquo rephendē potuisset. Reuera
qd possit fragilis hō in illo causari: quē diuina vñs pñue dixerit 7 protexit: Sic g⁹ recte laudam⁹
eū si in dño opera ei⁹ magnifica glificem⁹: Tandē morte scā potit⁹ sepelit⁹ aqz grani: āno vite sue. 72.

Iste karolus dictus magn⁹ cū iam regnasset in francia. 34. ānis assumptus est
in imperatorē romanoz: 7 imperavit ānis. 14. Quāte p rogative h fuerit in oib⁹ qz pncipē laudabilē
faciunt qz digne narrare sufficet: hoc enī pzo nunc sufficet: qz a principio vsqz ad finē in tāta rerū
tempestate sic laudabiliter se habuit: vt nō sit inuent⁹ qui eū in aliquo rephendē potuisset. Reuera
qd possit fragilis hō in illo causari: quē diuina vñs pñue dixerit 7 protexit: Sic g⁹ recte laudam⁹
eū si in dño opera ei⁹ magnifica glificem⁹: Tandē morte scā potit⁹ sepelit⁹ aqz grani: āno vite sue. 72.

Iste Nichefo
rus auarus fuit:
pluresqz lesit: fuitqz
ad imperiū p grecos
sublimat⁹: s3 nō profuit: quia ei⁹ tpe imperiū orientale quasi
ad nihil redactū ē: 7 romani ad karolū magnū se vnanimiter
contulerunt:

Nicheforus
annis. 9.

Michael an
nis. 2.

Iste michael
vir catholic⁹ ama
bil⁹ oib⁹ 7 vniver
sos sane docine
aduersitates nite
bat extignē ac oēs
quos leserat aua
ritia nichefori⁹ so
lat⁹ ē ipos dirādo.

Karolus.
magnus 1⁹
scūs ā. 14.

Iste karolus dictus magn⁹ cū iam regnasset in francia. 34. ānis assumptus est
in imperatorē romanoz: 7 imperavit ānis. 14. Quāte p rogative h fuerit in oib⁹ qz pncipē laudabilē
faciunt qz digne narrare sufficet: hoc enī pzo nunc sufficet: qz a principio vsqz ad finē in tāta rerū
tempestate sic laudabiliter se habuit: vt nō sit inuent⁹ qui eū in aliquo rephendē potuisset. Reuera
qd possit fragilis hō in illo causari: quē diuina vñs pñue dixerit 7 protexit: Sic g⁹ recte laudam⁹
eū si in dño opera ei⁹ magnifica glificem⁹: Tandē morte scā potit⁹ sepelit⁹ aqz grani: āno vite sue. 72.

Ogerus dux de danamarchia pñeps xpianissimus flo
ruit. H⁹ tpe karoli magni xpianitati obtinuit fere omnes
partes transmarinas a biernsalem vsqz ad arbores solis deo sibi propi
tio: 7 aptis 7 magnis miraculis exercitū confortante: 7 in superiori idia
ordinauit imperiū: cui prefecit iohannem filiū regis frisonū dictum prester
iohan: propi deuorā 7 scām vitā quā duxit: 7 subiecit ei. 14. barones co
gnationis sue: qui alia dñia circūquaqz tenebant: vt sic ibidem xpiana re
ligio permaneret.

Aquisgrani instituit pegrinatō seprenalis solēnissima: propi reliquias
preciosas quas karolus illuc appoztauit.

Amelius comes aluernensis gener karoli martyr.

Amicus 7 beriaconus martyres occisi sunt in campania.

Berhard⁹ dux bauarie in pānonia cō
gressus martyrizatur.

Istusardus monach⁹ iussu karoli collegit oēs
legendas 7 ac⁹ scōz de toto orbe in vnū volu
mē p⁹ hieronymū bedā 7 florū: 7 of die pentre
bant vltra. 300. festa: 7 iō institutū ē: vt dicat:
7 alioz plurimoz rē.

Aquisgrani instituit pegrinatō seprenalis solēnissima: propi reliquias
preciosas quas karolus illuc appoztauit.

Amelius comes aluernensis gener karoli martyr.

Amicus 7 beriaconus martyres occisi sunt in campania.

Berhard⁹ dux bauarie in pānonia cō
gressus martyrizatur.

Istusardus monach⁹ iussu karoli collegit oēs
legendas 7 ac⁹ scōz de toto orbe in vnū volu
mē p⁹ hieronymū bedā 7 florū: 7 of die pentre
bant vltra. 300. festa: 7 iō institutū ē: vt dicat:
7 alioz plurimoz rē.

Paul⁹ diacon⁹ iussu karoli collegit lōes cui
libz festiuitati pñcietes ex optis dcis scōz pñz

Aquisgrani instituit pegrinatō seprenalis solēnissima: propi reliquias
preciosas quas karolus illuc appoztauit.

Amelius comes aluernensis gener karoli martyr.

Amicus 7 beriaconus martyres occisi sunt in campania.

Berhard⁹ dux bauarie in pānonia cō
gressus martyrizatur.

Istusardus monach⁹ iussu karoli collegit oēs
legendas 7 ac⁹ scōz de toto orbe in vnū volu
mē p⁹ hieronymū bedā 7 florū: 7 of die pentre
bant vltra. 300. festa: 7 iō institutū ē: vt dicat:
7 alioz plurimoz rē.

Signū rubeū dñice cruc⁹: 7 multe baste ap
paruerūt. Sequit⁹ strages xpianoz.

Anno mundi

5993

6003

Pape.

Anno xpi

794

804

Iuellin⁹ rex vngaroz: al⁹ pñeps auerroz
se 7 patriā suā karolo dedit: 7 baptizatus est.

Aaron rex p⁹larū misit karolo corpus scī cy
priani 7 sperati: 7 caput scī panthaleonis.

Spineā corona dñi floruit in manu karoli: 7
transferrur de constantinopoli parisi⁹: 7 i trās
latōe religatū mortu⁹ ē resuscitat⁹ aqz grani.

Corpus scī bartholomei transfertur beneuē
tūm de lipertania.

Iste leo fuit vir valde scūs: totus mitis: 7 scia plen⁹. Cū in die scī mar
ci letanias cū clero perageret: a quibusdā pueris caput: linguaqz pñuat⁹
7 oculis effossis in carcerem mittit. S3 pius dñs seruum suū non dēligē
gnimo p oia eū sanauit: mēbra ipsa plene restituendo: Deinde ad karol
lū prexit in franciam: singula narrans q sibi illata essent: a quo et bonoz
fice susceptus fuit: 7 statū rex cū eo romā reuertit⁹: 7 vñtōnē d⁹ inimic⁹ ei⁹
fecit: diademazqz iperij ab eo suscepit: romanis acclamantib⁹: karolo au
gusto a deo coronato vita 7 victoria de celo subministratur: Tandē post
laudabilē vitam idem pontifex sepelit⁹ apud sanctum petrum.

Ierusalem

Iste lodouicus fuit filius karoli: et magne clementie fuit: propter quod uicinus est pius. Habuit duos fratres quos superauit: et ambo malū habuere finē: In aduersis patiens erat: et in fine sēp vincebat: quia erga deū et ecclesiā eius deuotus permansit: etiā filii eius psequēbant ipsū: quos benigne ad penitentiā reduxit: tandē bñ singulis dispositis bona morte diē clausit extremū: et quia humana infirmitas delicias diu ferre non potest filii eius ad miseriā declinarunt. Et est bene infelix pditio: quā totiens sine cessatione experimur: et in his qui ante nos fuerunt id totiens factum legimus: ut. s. cōter paucis exceptis: felicitas generationis em̃ raro parit felicitatē subsequentis.

In rontuallo occisi sunt multi reges et comites christiani ultra. 15.

Milo de angelis. dux exercitus karoli pater rolandi cum multis xpianis occisus est in bello ab argolando.

Sol stetit spacio triū dierum: ut karol⁹ vinceret.

Compostelle ecclesia et patriarchalis sedes ordinat: et extruit in honore sci iacobi Et implet petitio marie zebedei: quia iohānes a dexteris apud ephesū: et iacob⁹ a sinistris roma in medio pulchre.

Episcopatus quinq; donant p karolū magnificē. s. colonien. maguntinen. treuerē: sis: saltzburgen. etc.

Monasteria solēnia tot fūdauit quod in alphabeto lre habent: cuiuslibet vna preponēbatur.

Lodouicus
1° anis. 25.

Rabanus poeta et monachus post abbas vulten. deinde archiep̃s maguntie: doctor magnus claruit: et plura scripsit: et strabus discipulus eius etiam notabilis.

Honoldus rex danor circa hec tpa baptizatur maguntie cum vxore et filiis: cui imperator frisiam dedit.

Translatio plurimor facta est hoc tpe. Sebastianus et gregorius papa suessione.

Scius marcellin⁹ et petrus de roma in galliam translati sūt: et sci⁹ vit⁹ in saxoniam transferri: et sci⁹ valentinus et genesius in augiam.

Sisima. 8. erat in eu- geniu et sissimū popt discordia eligentium: s; eu- genius obtinuit: quia p̃s maior erat cum eo.

Signa multa p̃cesserunt mortem gloriosi et sci imperatoris karoli: nam eclypsis solis et lune ultra solitū fuit. apparuit p. 7. dies macula nigri coloris in sole: Porcius p̃ciosus agsgrani cecidit funditus. Pons maximus maguntie i tribus horis cōbustus est. Lemēs at p̃issim⁹ imperator mortem sibi imminere omnes thesaurōs suos prelatis cōmisit ecclesijs distribuendos: et lodouicum primogenitū p̃stituit imperatorem: et aliū theutonicis: tertiu hispanis p̃fec.

Salinus ep̃s ambianen: et ei⁹ discipulus valentianus martyres.

6013

6023

814

Iste stephanus multos captiuos redemit: et lodouicus imperatorem coronauit: Moxi⁹ ro- me: sepultus in ecclesia sci petri.

Iste pascalis magna adhibuit diligentiam reliquijs scōp: Et inuenera corpora sacra leuauit et honorifice recondidit: sicut i visione scē ecclesie mandatū sibi fuit.

824

Iste eugenius vir p̃clarus et magne sanctitatis fuit et simplicitat: mūdi p̃tempor: et sola que xpi sunt: sapuit. Dic martyrio coronatus est per laicos romanos: sepultus in ecclesia sci petri.

Rhedona ciuitas: his tpi⁹ a lodouico supradicto impa- tore in eā cū multis copijs ingresso: totā deuastat ferro et igni- bus: quā etiam sibi subegit postq; obsidibus receptis Rotho- magū ē reuersus. Ciuitas aut ista rhedona: est p̃tigua t̃minis britānie.

Cometa apparuit valde singularis et tribilis: vñ impator
attonitus cū egmardo pbo pñlit dicens: q̄ mutatóem re-
gni morteqz pñcipis pñdē. Verū pbs nolebat eū pñ-
stare: s̄z vñ pñpñe allegās ait: Al signis celi nolite timē
et. At ipator deuor⁹: nō aliud ingt timē debem⁹: nisi illū
q̄ nñi et b⁹ creator et s̄ider⁹: s̄z ei⁹ demētiā laudare tenemur
q̄ nñaz ierñā cū pñdōes sum⁹ tñb⁹ admonē dignat indicijs

C Quia ergo talia portēta cū apparēt oēs cōit tagunt
oēs pro posse ad meliora festinare debemus: vt mīam in illo dñante pñeg valea-
mus: et pie credīt q̄ hac humilitate dñm placauit: qz non sup eū tunc plaga pue-
nit: s̄z sup italiā incursu saracenoꝝ.

Cannonia de celo pluit i vasconia frumento
similis: habens tñ grana breuioza.

C Tempestas maxima orit i gallia: et tremo-
tus et multe ville et dom⁹ celesti igne tremā-
tur: hoies et iumenta ictu fulminū exaīantur
fragmen glaciei descēdit cuius latitudo . 6.
Pedum longitudo . 16. altitudo duarū fuit et
cum grandine lapides imensi pōderis cadūt
et pestilentia magna sequebat.

C Dionysij sci doctores libri sunt translati
de greco in latinū: quos michael impator mi-
sit lodonico: et . 19. egroti sanati sunt.

C Puella qdā 12. annoz post sacra cōiōnē . 6. mensibus in pane et aqua ieiunauit: Deinde p tri-
enniu oīno abstīnit ab oī cibo et potu

C Anno mundi 6033

Cade p

Valentin⁹.
m. 10 Ro-
manus.

Gregorius.
4⁹ ānis 16
Romanus.

Sergius. 2⁹.
an. 3. m. 2.
Romanus.

C Anno xpi 834

Ciste gregorius mortuo valentino: qui breuiter post
electōem e medio sublat⁹ fuit: eligīt et multa bona fe-
cit: viditqz tristia tpa pñpñ varias plagas grassantes i
pplo. Hic multoz scōꝝ corpora leuās de fra honorifi-
ce reposuit in altaria: Eius petītōe lodonicus et guigo
marchio lombardie saracenos de italiā fugarunt. Mo-
runt tandē post innumerabilia bona opa eodem tēpore
quo et impator: sepultus apud sanctū petrū.

C Festiuitas oīum scōꝝ ē translata ad kal. nouembriis
p greg. 4. et galli et germani iceperūt etiā ipsā celebra-
re hoc tpe: et habet sermo rabani de eodē sat⁹ pulcher

C Tpa cruenta iterū sur-
gunt. cā est debil⁹ tas ipe-
rii: qz mortuo lodonico fi-
lij eius se mutuo cōtrine-
runt: Qd audientes sara-
ceni et saxonēs et alij occi-
dentales erexerūt se con-
tra eos: et scā ē plaga gñis

C Iste lotharius mortuo patre
iperiū sūpsit. hūitqz duos ffeas
. s. lodonicū et karolū quos nite-
bat excludē ab hēditate pñna: s̄z
illū pñra eū h. bellū mouerūt i q̄
tot ab vñqz pte ceciderūt: q̄ s̄ile n̄
ē factū i gēte illa
et lothari⁹ fugit.

Lotharius
an. 15. fi. lo-
donici

C Plaga horribilis sup romā et toraz italiā scā
est: Nā qdā pñdi xpiani miserūt clā ad soldanū
saracenoꝝ: vt cito veniret: Et roma capī: et ecce-
sia apostoloꝝ stabulū equoꝝ efficiat: s̄z lodonicus
cū gallis et lombardis torā illā infinitā multitu-
dinē fugauit non sine multa sanguinis effusōe
xpianoꝝ. Et siciliā et apuliā etiā hoc tpe saraceni
vastarunt: et tusciā in solitudinē redacta est.

C Gloria laus et honor sit tibi rex xpe et. cōponit
a quodā epō captiuo in festo palmarū: propter
qd ab impatore dimissus fuit restitutus et.

C Saraceni de affrica
venientes iterū romaz
inuadunt: et edesias a-
postoloꝝ debonestarūt
spoliantes vñdiz et.
redeuntēs aut cū spo-
liis submersi s̄z i marl.

C Duodeci duces bo-
hemoz sunt baptizati
procuratore lodonici
fratris lotharij.

C Radulphus episcopus
biturien. claret sā-
ctitate.

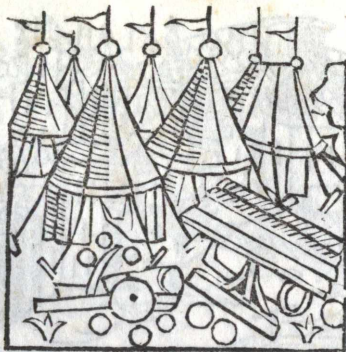
6043

C Anno xpi 844

C Iste sergius vocabat antea os porci: et quia
nomē erat inhonestū et tante dignitati incōueniens: iō mutato
noīe sergius vocari elegit: Et ab isto inantea oēs pñpñ nomē
mutauerūt. Sed hoc quibusdam non placet: s̄z dicūt q̄ hoc faci-
unt exemplo xpi q̄ ap̄lis noīa imposuit et. S̄l̄r et de patriarchis
et hec videt melior rō huius variationis.

C Gallia pene tota vastat a normannis et frisōibus: et alijs cir-
cūcū cōcrematis ciuitatibus et. Hic iterū nota mutabilitatem
tempoꝝ: quia per longa tēpōza galli triumphatores in orbe fue-
runt: hic prosternunt: nec vnqz postea ad pñtinā redeūt prātem
et gloriā. Dominabant in italiā: in germania: in hispania: in sa-
xonia: imo ultra mare et.

Roma inuadit: et destruit a saracenis.

¶ Quidā autē magnates eos cōposuerūt regna diuidendo: nec valuerūt resistere aduersarijs suis: propt̄ hanc ruinā militū
et iō vndiqz fines eoz inuasērūt hostes: sic sic qñ vult nimīū fit minimū: qui hucusqz alios defenderūt: iam seipsos defende
re nequeūt. Quid faciet humilis herba deserti: si stare nō valet alta cedrus libani: oīa fac cum consilio: alioquin penite
bit post: sed tarde: Hic est grande exemplum: tandē lotbarius renunciāns seculo: monachus effectus est: in cui⁹ obitu fuit
magna concertatio inter angelos et demones: sed orantibus monachis demones fugati sunt

¶ Leonina ciuitas iussu leonis edificat ad defensionem
ecclesie sancti petri prope romam.

¶ Sancta helena impatrit transfert a roma in franciā.

¶ Octaua assūptionis br̄e marie instituīt a leone.

¶ Sanctus hermes translatus est in galliā.

¶ James magna in germania fuit: ita vt p̄r filiū deuora
re veller.

¶ Iste lodouicus filius lotbarij fuit a sergio papa in regem co
ronatus: et ad tempus cum patre regnauit:

Lodouicus.
2° a. 21.

et post solus annis. 21. Hic habuit filiū noīe
karolum: quem diabolus inuasit et vexauit
coram p̄re: quia contra eum conspiratōnem
tractauerat: ei⁹ tpe multa mirabilia p̄terierūt.

¶ Aimund⁹ rex anglie vir sc̄us a danis martyrizatus est et an
gliam deuastauit.

¶ Magniradus heremita martyrizat.

¶ Maguntia circa hec tpa in magna afflictione fuit p̄ trienniū
Demon publice apparuit et domos incendebat: et sacerdotes laidapuit: q aquā b̄dictam aspegbant: et hoīes fugiunt.

¶ Cirillus vir sanctus: pene oīz sc̄laoz doctor et ap̄s: corp⁹
sancti clementis pape repperit in crifona mari exiccato: et romam transtulit: et in sua ecclesia reconditur.

¶ Corpus sancti innocentij hoc tpe a valentia hispanie ciuita
te: p quendā monachū in galliā deportatū est: et apud monasteriū br̄i benedicti in gallia: qd̄ castrum vocatur: situm in pa
go albienis et recōditū: Hoc tpe etiā a br̄o leone pontifice subscripto edificata fuit rome ecclesia: que hodie d̄r sc̄a maria no
ua: et etiam ab ipso edificata est ecclesia quatuor coronatoz.

¶ Colonie horribilis tēpestas oritur: et fulmen ecclesiam sancti
petri scidit: et tres interfecit hoīes: et sex seminuos reliquit: habuit formam draconis.

6053

6063

Leo 4° a 8
m. 3. d. 6.
Romanus.

Lamyer
papa.

Benedict⁹
3° a. 2. m. 6
Romanus

Nicola⁹ 1° a
9. m. 2. d.
20. Roman⁹

854

864

¶ Iste leo vir sc̄us fuit: in quo et serpentina prudētia
et colubina simplicitas habitauerūt: in monasterio edu
catus: p̄mo in sc̄ia et sc̄a conuersatōe tanqz verus mo
nachus profecit. hic sc̄us papa statim regere studuit
ecclesias quas saraceni paulo añ destruxerant. Colle
ciā: Deus q beatū petrū: et Deus cuius dextera beatū
petrū et fecit p̄r saracenos. Fuit. n. scripturariū feruē
tissim⁹ p̄dicatoz et scrutatoz: oīonibus et vigilijs iugit̄
intentus: sepeliūt tandē p̄ sc̄am mortē in ecclesia sancti
petri: cuius festum. 17. kal. augusti agīt.

Leonina ciuitas.

¶ Iste b̄dictus no
me et re ab oībus
est b̄ssimus dic⁹: h
statuit vt clerici ordi
nate cederent et hoī
neste.

¶ Nota q in vna chronica repperi q post b̄dictum tertium fuit
quidam dictus iohannes papa: et fuit femina et meretrix occulta: et
fuit de anglia natōe: al magūtin⁹. Illusit autē ecclesiā ex̄ns i h̄itu
virili: profund⁹ tñ in sc̄ia: et legit primum atthenis: deinde rome: et
demum assumptus ad pontificatū. Tandem stupro cum amasio
suo cōmisso quem prius habebat: peperit inter sc̄i clementis eccle
siā et coliseū: ibidēqz sepeliūt. Unde ex tunc papa semp deuīat ab
illo loco propter verecundiam siue derestatōem: Et ille ē q nomē
sc̄itatis sine re habuit vsqz huc: et sicut alij: a deo plagatus fu
it: nec ponitur in cathalogo pontificū.

Sanguis pluit de celo i italia
tribus dieb⁹: et locusta gallia de-
uastat: sic olim egyptus: et sequit^r
fames valida: et pene tria ps ho-
minu ibi psupta sit: et sic additur
dolor sup dolorem gallic⁹: qz bel-
lis lacerati: ia

Imparozes fame etiam
peccunt: Et i sa-
ronia villa quedā cū oibus peni-
tus absorbet in momento: cū ec-
clesia et altari et domibus etc.

Iste karolus habuit fra-
tres q dicebat lodouicus: et
erat rex germanie: q bellū
instituit ptra ipsū: sed karo-
us intoxicatus obiit: ante
pgressū
hic mi l
ta mo
nasteria
fū dant

Karo 1° 2°.
3. m. 9. cal-
uus.

Iste karol⁹ dicit^r ē grossus
siue iunior: et gallia germani-
am pacifice possidēs a ioāne
papa in impatore coronatur
Tandē post gl⁹osam victoriā
norman-
dos ad fi-
dē pduxit
qz iā frāc⁹
resistē dī
n valuerit
Et qm⁹oz amīs sup francos re-
gnauit: et f⁹ūs iurilis abiciit.

Karol⁹ 3°.
ā 12.

Ungari gens iculta
ozitur: Exit a sicilia: et a
pincernatis propulsa i
pānomā veit: ibiqz ma-
nēs expellit incolās.
Carnes crudas come-
derūt: et būanū sāguinē
biberūt: sicut phalangī
Hi postea romā et alia
bona ecclesie p longū
tempus inuaserunt: sic
olim gotbi: et sic pūua-
tur tribulatio.

Bulgaroz rex cum gente sua
ad xpi fidem puerit: q etiā i tū
profecit: ut dimisso regnō mona-
chus efficeret. Fili⁹ aut eius apo-
statauit: qre resūpro regno: ipsū
cepit et oculis effossis ipsū incar-
cerauit: et alius substernit: ac sacrū
habitū oib⁹ pacatis resumpsit.

Adimenus rex britonū a scō
maurilione interficit: dum fran-
ciam vastaret.

Synod⁹ pstantinopoli celebra-
t: que octaua est in ordine grecorum
et quinta constantinopolitana.

Caput sci gregozii: et brachium
bri leonis ad zenonē. ecclesiam sūt
translata p ioānē papam.

Ioannes diaconus scripsit vitā
beati gregozii in quatuor libris: et
misit ioāni pape opus laudabile.

Flandria efficit comitatus: et balduinus pri-
mus comes.

Normadia puerit. 3. generatione: post hoc
robertus nascit: q apulia calabria: sicilia acqui-
uit: venetozqz et alexii iperatore grecoz supauit

Gallia aut fuit nimis vastata ante fedus ro-
lonis: qz germani videntes coloniā: treuerim etc.
exultas iunxerunt se francis: et sic rollo dux nor-
madoz baptizat: accipiens gillā filiā regis i pro-
rem: pfirmata sibi regione normandie.

Ioannes scotus doctissimus in scripturis in franciam venit: et rogatu lodouici hierarchiam dionysii: de greco translulit
in latinum: et p⁹a discipulis conforissis stilis morit. Et nota q sepi⁹ libri dionysii translati sunt.

Anno mundi	6073		6083	6093	
Pape	Adrian ⁹ ā. .5. Roman ⁹	Ioannes 8 ⁹ an. 10. d. 2.	Martin ⁹ 2 ā. 1. m. 5.	Adrian ⁹ 3 ⁹ . anno. 1. m. 3.	Stephan ⁹ . 5 ⁹ ā. 6. d. 9 Romanus.

Anno xpi	874	884	894
I ste adrian ⁹ excoitauit lortha- riū fratrē iperatozis: regē lortho- ringie propē adulteriū: s3 cū ille romā veniēs: et excusaret se et coicasset indigne cū optimatib ⁹ suis oēs infra annū mortui sūt et rex in via defunct ⁹ : cū venis- set placentiam.	I ste ioannes vixit ka- rolū iperatozē: et iuniaz passus fuit a romanis: qz dicto iperatozi non faue- bat: et in custodia positus fuit: ipse formosū portu- cū. epm eiecit et degrada- uit: qd fuit occasio mali.	I ste martin ⁹ parū pfuit: sistr et adrian ⁹ : et iste adrian ⁹ statuit ut impator nullo mō se itromit- tat de sumi pontificis electōne. Sed apparet q hec pstituto pa- rum obtinuit: imo leo octauus directe ptrariū statuit postea: forte pro varietate tēpoz: sic oportuit statuta huiusmodi va- riari: extra de spon. nō debet.	I ste stephani tēpoze corp ⁹ sci martini transla- tū fuit propē timorē noz- madoz. Et nota q libri satis discordant de tēpe hoz pontificum cum li- nea iperatoz: s3 nō est vis. sufficit enī nobis de- bite tpa distinguē: et q di- gna sē mēorie cōmēdare.

Charitas refriguit valde: circa ista tpa in oi statu et iniq-
tas plus solito cepit abundare. Jam. n. gladius et here-
ses ex magna parte cessarunt: sed am ambicio et auaricia et cetera vicia: frena laxantes: ampli⁹ qz ille heresum persecutio-
nes xpianā fidem psequēbantur.

Ven ben dñe deus: qm obsecratū ē aurū: mutatus est color optimus: qia prigiisse circa hec tpa et i scā sede aplica quā
vsqz huc tāto zelo custodisti: legim⁹ scādala: Quales pentiones: sed emulatōes: secrete inuidie: ambitōes: irusiones: per-
secutōes: O tempus pessimū i quo defecit scūs: et diminute sunt veritates a filiis hominum. Verū tamen post hec tpa fuerit
multi sancti pape: sed non sic pūue: et i tanto mūero: sicut in precedentibus: Eia quis puentus: que pgregatio: quis bō
am securus erit: si sic defecit sanctitas primitiua.

Iste arnulphus plene cōpescuit normandos: q̄ iā ultra 40. annos galliam vastarunt: tandē a medicis desperat⁹ mirabili infirmitate ita vt a pediculus p̄sumeret: defecit: ⁊ mortuus est.

Arnulphus
annis. 12.

Elphredus rex anglie vir totus virtuosus: octo horis in orando legendo ⁊ scribendo expendit: octo in negotijs regni: octo in cura corporis: redditus etiam optime dispensauit.

Corpus sci calixti transferē in franciam.

Sanderoldus ep̄s maguntie a normandis martyrizatus est.

Sanctus martinus translatus fuit de turone auti iodoz ⁊ curauit leprosum: deinde reposit⁹ curauit paraliticum ⁊ cecū p̄tra volūtatē eoz: ⁊ fructu regionis vestita sūt folijs sup̄naturaliter.

Scisma nonū ecclesie: ⁊ scād̄alōsissimū fuit fm̄ quosdā inter formosū ⁊ sergiū. nā sergi⁹ a formoso reprobatus: a paparu fugit in franciam: ⁊ tandem papa scūs reuerit romā secrete: ⁊ christoforum cepit: ⁊ formosi corpus effossum dehonefauit fuit etiam in scismate isto aliud minus: ⁊ breuissimū inter leonem ⁊ christoforū predictum: nam christofor⁹ per vim rapuit papam leone incarcerato: sed statim etiā ipse per sergium captus est tāq̄ inuasor. Quidam enim dicunt q̄ monachus effectus sit: ⁊ multiplicata sunt mala sup̄ derū ⁊ ecclesiā totam.

6103

Formosus. ā.
5. m. 6.

Bonifacius.
6⁹ d. 15.

Stephanus
6⁹ ā. 1. m. 3

Roman⁹ 1⁹.
m. 3. d. 21.

Theodo⁹.
2⁹ d. 20.

Joānes 9⁹
ā. 2. d. 15.

904

Iste formosus fuit p̄mo ep̄s por tuensis: ⁊ a ioāne p̄p̄t iobediētiā p̄uau⁹ erat ⁊ de g datus vsq̄ ad lai calē statū: sed per martinū restitū⁹ ē ⁊ p̄tra iuramētū

non solum romam venit: sed et papatū suscepit: p̄p̄t qd̄ scā ē altercatio magna.

Isti octo pontifices breui tempe sederunt: Nescio aliquid notabile dicere: q̄ non nisi scandalosa de his repperi p̄p̄t inaudita in scā sede aplica contentiōem: vn⁹ p̄tra alium: ⁊ sūl p̄tra se mutuo: nā stephan⁹ p̄firmās scā ioānis octauī formosū dānauit: ⁊ ei⁹ scā irrita decreuit: ⁊ corp⁹ eius mortuū de honestauit: digitis duobus abscessis: manū in tybzūm p̄iici mandauit: oīo ingratus: p̄meliam p̄ gratia reddens: q̄ formosus ipsū antea ep̄m anagnie fecit: sed breue tempus finē imposuit negotio rursus theodorus post hec oēs actus stephani reprobans: scā formosi approbauit: sūl ⁊ ioannes nō nus sequens in p̄lio rauenne cor. i. 74. ep̄is: dānauit scā stephani: ⁊ formosum confirmauit: sergi⁹ aut̄ directe p̄trariū sensit: ⁊ formosum damnauit.

Tauromenia vrb̄s a saracenis capta est.

Franci his t̄pibus italicū pdiderūt imperiū. Hoc etiā t̄pe inditione vna in nocte visi sūt igniculi in modū stellā rā per aera discurrentes: Qua nocte rex affrice residēs sup̄ cofeniā calabrie ciuitatem: dei iudicio mortuus est.

Benedictus
4⁹ ā. 3. m. 2

Leo 5⁹ m.
. 1.

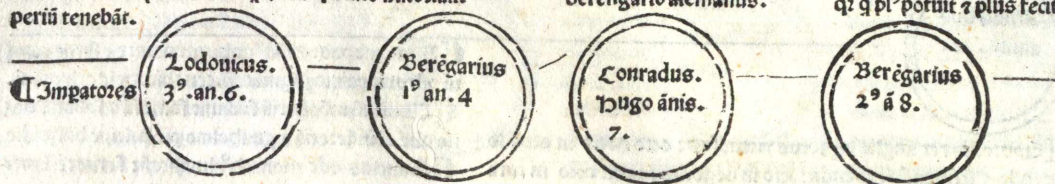
Xp̄oforus.
1⁹. m. 7.

¶ Iste lodouicus hūit papalē
hūidicōes pproi insolētiā eoz
q i italia dñabāt: et berēgariū co
nabāt expellē: s; cū pro ipso re
gnare cepisset: verōe capis et ex
cecat: et berēgar⁹ restituit: Et h
ultim⁹ est de stirpe karolīna q i
perū tenebāt.

¶ Iste berengari⁹ prudēs
i armis fuit: et bellū habuit
cū romanis: et etiā cū lodoui
co p̄dicto: Nec fit aliqua mē
tio de isto et sequentib⁹ vsq;
ad ottonem apud vincentiū
in speculo historiali.

¶ Iste cōrad⁹ fili⁹ lodouici
int impatores nō computat
q: nō regnauit i italia: s; in
alemania tñ. ¶ Iste hugo
in italia regnauit tñ: nec cō
putat iter ipatores: successit
berengario alemanus.

¶ De isto berengario non
ē p̄sonātia i libris qñ regna
uerit. Quidā dicūt p⁹ beren
gariū primū. Alij post hugo
nem: sed non est curandum
Ipa ista satē p̄fusa fuerunt
q: q pl⁹ potuit et plus fecit.

¶ Imperiū iterū transferi et diuidi: nam franci non iuuabāt
ecclesias q̄s patres eoz extruxerant: sed dissipabāt: nec ro
manis p̄bebant auxiliū p̄tra longobardos: q mltū infestabāt
eos: ideo de cōi p̄sensu exclusi sunt ab imperio: et italici i ita
lia: et alemāni i alemania ceperūt imperare vsq; ad ottonem:
qui vtrōq; regnauit. Franci autē coguntur nunc manere in
terminis suis expientes oīum rerū esse p̄dum: sicut alij ro
tam fortune ascenderūt et descenderunt.

¶ Stephanus ep̄s leodicē. claret sc̄itate et sc̄ia: Fecit histo
riam sc̄i lamberti cū notis: et alia plura. s. de trinitate et inuen
tione sancti stephani.

¶ Monstrū hñs caput caninū: et cetera mēbra sicut hō: p̄sen
tat lodouico: et bñ potuit monstruosū statum signare huius rē
poris: vbi hōes sine capite quasi canes latrādo hincinde va
cillabant.

¶ Ordo cluniacē. circa hec tpa inchoat et profecit i ma
gna humilitate et seruoze: et h; regulam sc̄i benedicti.

¶ Odo vir sc̄us p̄imus pater eoz.

¶ Saraceni q dñabant circa hec tpa in italia: deuicti sūt
a iohanne papa et marchione alberico.

¶ Ungari incipiūt romā et cetera bona ecclesie vastare:
et torā tuscā destrui: interfectis maribus et feminis: oīa
spolia seci portātes: Taxis eoz rex fuit: qui decē modis
os nūmoy recepit a berengario: et p̄ singulis annis re
deutes: fines romanoy inuadere solebant per multa tē
pora: Causa huius mali fuit ingrātudo romanoy: q: p̄
dictū marchionē expulerūt: et ideo vltus se fuit hoc modo
vocādo barbaros: sicut narles olim fecit tpe iustini sc̄or:
postea interfectus est.

¶ Anno xpi 914

¶ Iste sergius cū romani redissent auxilio
francoy xpofoy cepit: et sedit pro eo: et i vi
tione suē repulset: corpus formosi extraxit de sepulchro: et indutum
sacerdotaliter: in pontificali sede decollari fecit: et in tybriū projici.
Piscatores autē in ecclesiam ipsū importarūt: sacris imaginibus se
inclinantibus et salutantibus eū venerabiliter: cunctis videntib⁹ q ad
erant. Quia insup que ipse formosus fecerat irrita decreuit.

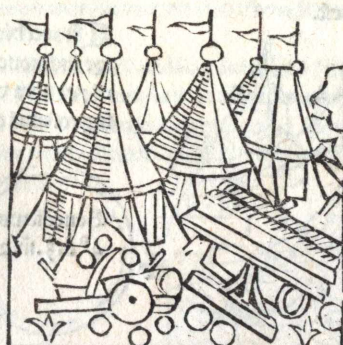
¶ Anastasiū et laudo parū p̄sederunt.

924

¶ Iste iohannes fuit fili⁹ sergi
pape: tam nā qz moribus: etiam
rapuit p̄sulatum: et tandē miserabiliter occidit a mlti
tibus guidonis: posito puluinarī sup os ei⁹ oī i car
cere teneret. Post eū q dā alius iohannes intrusus
fuit: sed statim electus est: et ideo non ponit in ca
thologo: q: non fuit rē.

Sipontus ciuitas apulie a sclauis ex gladio bis tēporib⁹ vastat.

Tarentū ciuitas apulie ab vngaris capis.

Iste henric⁹ dux saxonū fuit et totus inclitus: nec ipse inter impatores cōpurat: q: tñ in alemania regnauit: Ipse habuit uxore scissimā noīe mathildam ex qua genuit duos filios: ottonē et henricū: et otto successit ei in impio: et henricus in alemania habuit plures terras: tertiu filium genuit nōmīe brunonē qui etiā scīs fuit: et 13. annis archieps colonien. vir magne perfectōis: q: etiā monasterium scī pābaleonis fūdauit.

Henricus ale
manus a 18

Scūs Wibert⁹ qui cenobiū gemelaten. fūdauit claret in lothozingia.

Regino abbas pruniē. chronica scripsit.

Syptineus dux bohemiē ad fidē xpī puerfus ē.

Bolelaus filius eius: sed puerfus: q: postea frefz suū sanctū Wenceslau occidit. s. anno primo ottonis primi: et ob hoc ab ottonē cū tota bohemia superat⁹ fuit: et rāstatur per annos. 14.

Fons sanguinis fluxit ianue: significans cladem statim sequentem p saracenos: qui eam ceperunt: et occisis cunctis spoliarunt.

Bohemia puerit ad fidē xpī: et i praga ecclesia cathedral erigū

Sancta mathildis regina vxor henrici claret scitrate: et supra modū humilis et misericors: que totā stirpem saxonū sua nobilitate uirtute: hec post obitū viri diu in uiduitate permansit: et monasteria et hospitalia plura fundauit: in aduersis patientissima: i ofonibus ita extitit quigil: ut totū psalteriū añ matutinas exolueret solita fuerit: tandē spū prophētie morē predicens: migravit ad xpī scām sobolē relinquens in solationē totius ecclesie.

Karolus rex francoz a comite hiberio exulat: et martyrizatur parone.

Eltescanus rex anglie vir mire deuotionis floruit: ex matre humilis nationis. s. filia pastoris: que puidit ex se prodire lunam: q: totam angliam illustrabat: q: et scū est: q: iste rex tantā habuit deuotionem ad diuinū cultū: ut nullū monasteriū dimitteret idorātū

Adamarus vir sanctus: successor scī odonis abbas duniacē.

Theodardus abbas scī elie claret scitrate.

Dani idolatriā postponūt: usq: ad hec enī tpa xpī colēdo: etiā idolis sacrificabant: dicentes q: dii essēt antiquiores et potēiores eo: sed clericus quidē. s. ansgarus cōtradicens: ignitū ferrū porta uit illesus: et sic fuerunt plene informati.

Ex anglie

Sand. alt

Crucif.

6133

6134.

Leo 6⁹ m. 6
d. 15. Roma
nus.

Stephā⁹ 7
ā. 2. m. 1. d.
2. Roman⁹.

Joānes 11⁹
ā. 4. m. 10. d.
2. Roman⁹.

Leo. 7⁹. ā 3
m. 5. d. 10.
Romanus.

Stephan⁹ 8
ā. 3. m. 4. d.
15. Germā⁹.

Martin⁹ ā 3
m. 6. d. 14.
Romanus.

934

944

Iste stephanus a quibusdā romanis mutilat⁹ fuit: **A**lemania circa hec tpa plus solito cepit insignes psonas habere in utroq: statu et sexu: domosq: eius principales. s. saxonie: bavarie austrie: ac ceteras fidei lumine valde illustrantur: sed et in sapientia probitate plures claruerunt gloriose: et notati sunt in orbe: Sic sic q: vna gens occidit: altera succrenit: ut non glorie ois caro: nisi in pte luminū: a quo est omne bonū optimū: et oē bonū pfectum: ipse ē q: ad samuelem olim loquebat⁹ dicens: Ego glorifico glorificantes me: et qui me cōtemnunt erunt ignobiles.

Saxonia

Austria

Bohemia

Iste berengari⁹ impanit in ita-
lia: cuius tpe fuit magnū scisma:
Et henricus moriz: et otto in ale-
mania cepit regnare.

Iste lotbarius moriz qñ
otto regnavit in alemania reliquit
prore nore valuidā: que postea ei-
dem ottoni nupsit.

Iste berengarius magna tyrannide pmebat
italiam: quare dñs papa et alij romani vocaverūt
ottonem: vt liberaret eos: qd et factū est: et capto
p vīm berengario: bis exulavit eū: et relictam lo-
tbarij sibi uxorem accepit: quā tyrā⁹ incarcera-
verat

Imperatores.

Wenzlaus princeps bohemiæ de bono pfe: melior fili⁹ mar-
tyrizat ab iniquo ffe suo: Iste vir scūs fuit: humillimus: et mife-
ricordissimus.

Dūstanus eps cantuarien⁹. scūs plura monasteria fundavit:
et vidit in die mortis ab angelo: O rex gentiū dñator omniū: et
vidit brām mariam etc.

Bruno archieps colonien⁹. vir scūs frat⁹ ottonis primi: claret
in alemania: vtrūq; gladiū strenue gubernando: et sancti pan-
thaleonis mo⁹ iasteriū in colonia fundavit: et episcopo ducati cō-
tulit: reliquiūq; pluribus ornavit.

Heresis antropomorfitarū in italia repulsa: sed parū pro-
fecit: q; raberius eps et ceteri extirpant eam.

Maio⁹ vir scūs q fuit tertius abbas cluniacen⁹. eximij fer-
noris et abstinentie: et regator monastice discipline claret.

Scūs odo eps cārnarien⁹: et scūs bruno colonien⁹ tras-
ferūt corpora scōp elisij: parrochi: priuari: greg⁹. cū bas-
culo scī petri de roma ad coloniam.

Sanct⁹ adolin⁹ in anglia repit: et i scrinio posit⁹ fuit.

Eduinus rex anglie qui oēs monachos expulit a re-
gno: et scū dunstanū in flandriā traxit: eiusdē scī meriti⁹
ab inferis liberatur.

Scisma decimū ecclesie fuit int⁹ ioanāe. 12. et leonē
8. q; ioannes cū male intrasset et peius virisset: deposi-
tus fuit: et leo subrogatus: s; tñ leo obtinuit auxilio im-
peratoris: s; bñs fugatus fuisset.

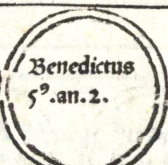
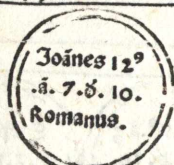
Scisma vndecimū fuit int⁹ bñdictum qñrū et leoney
ocraui: e leo obtinuit.

Anno mundi

6153

6163

Pope

Anno xpi

954

964

Istius agapiti
tpe scūs odo pñ⁹
abbas cluniacen⁹.
in domino obdor-
minuit.

ne pñia subito moriz. Eya de⁹ eme: q; dñs pares sunt
isti prioribus. O abyssus iudicioy dei: q; inuestigabit
eas Nec fuit iste digne electus: sed p patrē suū intru-
sus: quia potens erat.

Iste ioannes venator
fuit et tor⁹ lubricus: Feminas pu-
blice tenebat: q; propter deposit⁹
fuit p ottonē: sed non curavit:
Tandē cū uxore cuiusdā se oble-

ctans: a diabolo i tpe pcutit. et si
ne pñia subito moriz. Eya de⁹ eme: q; dñs pares sunt
isti prioribus. O abyssus iudicioy dei: q; inuestigabit
eas Nec fuit iste digne electus: sed p patrē suū intru-
sus: quia potens erat.

Iste bñdictus a ro-
manis eligē ptra
leonē: s; ab ottone
deponit: et i exiliū
apd saxonē miss⁹
ē: malū pñcipiū ra-
ro h; bonū finē: tñ
me erudit⁹ pñcto al-
teri⁹. Scital⁹ papas
dimisit. et ad iparo-
res accessit b⁹ rēpe
vt apparet.

Iste leo cōi voto eli-
git⁹ deposito ioāne: hic
statuit vt null⁹ papa fie-
ret sine pñsū iperatores
prop⁹ maliciā romanoy
q suos intrudebant. hic
oēs donatōnes scās ec-
clesie a iustiano et ka-
rolo et alijs: ottoni pces-
sit et suis successoribus:
vt italiā ab invasorib⁹ de-
fenderet.

Iste ioannes
grauē iurā pas-
sus fuit a roma-
nis capt⁹. et exul-
scūs: Sed otto
durissime hāc p-
tulit: nobilibus
occisis etc. et qui-
busdā i exiliū
missis.

Corpus beī marbei epi⁹ et euangeliste: de pestana ciuitate bñcie: In salernū translātū est: principante tñc in eadē ciuita-
tate gisulpho. In gallia dñ karolo ffe et lotbarij francoy regis: Sequenti dñ anno otto saxonū rex romam venit nobilit⁹ cum
exercitu: et a ioanne papa coronatus est: accipiens ab eo totius italie vexillū cum imperij dignitate: Professusq; est iureis-
rando seruare fidem romane ecclesie: Et tunc itaq; otto rex appellatus est impator: hic in apuliam venit cum exercitu: et
oppidū barū expugnando cepit: hic etiā ioannes papa nobilitauit capuā archiepiscopatu: In qua ciuitate principabat pan-
dulphus cognomento: Caput ferreū: Eo tpe saraceni venerunt in apuliam: et expugnaverunt ciuitatē grauinā: eamq; cepe-
runt: Di quoq; scdo anno: post hec ceperunt ciuitatem bibinā et cōbusserrunt.

Imperium transfert ad alemanos: Cōfīis cā est hic sicut in supioribus translationibus: nec pōt infelix homo informari: et illum scopulū declinat: in quo tot iam vidit: etiā potentes pēlitratos.

Iste otto pīmus erat imperator aleman⁹: totus victoriosus: et velut alter karolus ecclesie dei defensor sollicitus et promotor singularis ob qd meruit dignitatem impialem multos infideles puerit: bñdictū papā inasore ecclesie duxit secū ad saxoniam: ibiq; in exilio mori oib⁹ tandē pacatis obiit: plen⁹ operib⁹ bonis: diuinitis et gl'ia diuinitus: et prole digna: sepultus madeburch: i ecclesia sci mauricii: quā p̄ciose fūdauit.

Iste otto fili⁹ ottonis pīmi p oīa fidelis et strēnuus defensor ecclesie: plura bella ptra ifideles habuit: sed in ultimo pene totum exercitū amisit i ca labria: ipse tñ dum tota mente sanctū petrum inuocasset: mirabili liberatus fuit: ipse hūit filiā imperatoris p̄stātinopolis: tam d sanguine romanorū i vxore et fuit coronatus a bñdicto septio. mori rome: sepultus in ecclesia sancti petri honorifice.

Edgarus rex anglie: pene oī anno monasteriū fundauit.

Archelouoldus reuerendus ep̄s hintoniensis multa fecit.

Osualdus reuerend⁹ vingoimie ep̄s post eboraci archiep̄s ramesie monasteriū fundauit.

Theodorice⁹ ep̄s meten. claret: et reliq; de italia plures ad se transfere.

Monstrū in italia: mulier bñs duo capita: et cetera mēbra vsq; ad umbilicū: vna comedente vel dormiente: alia qñq; neruū faciebat: diu vixerūt: et parit tandem obierunt.

Edwardus rex anglie vir scūs claret: q post a nouerca sua iterfici: martyroq; efficit.

Ecclesia madeburgensis gloriose extruitur: et dōtat p ottonē pīmū: et archiep̄s eius fit pīma alemanie. Et nō q tpe ottonis tertij: fuit in ea quidā archiep̄s noīe vdo: q p brām virginē promotus fuit s; p p̄opē malā vitā horribiliter dānat⁹. Cetera de ludo quia satis lussit vdo.

Adalbert⁹ vir scūs clauit narde bobemus et pīmus ep̄s pragen. reuelante deo panno nā venies: scū stephanū pīmū regē vngarorū cū multis baptizauit: deinde polonos in fide pfirmavit: tandē prubenis p̄dicans: ibi martyrio coronatus fuit.

Translatio gloriofa scōz laudoaldi adriani: amantij fit gandau.

Ungaria incipit h tpe ad fidē puerit: vbi p̄ p̄dicauit vir dei scūs adalbert⁹ ep̄s p̄gen.

Stephan⁹ pīmus rex vngarie xpian⁹: sanctus vir fuit: et fit grā magna pp̄lo barbaro: et idolatrie cultui bucuq; dedito.

6173

6183

Benedictus
6. a. 1. m. 6
Romanus.

Bon⁹ vel dō
n. 2. a. 1.
m. 6.

Bonifac⁹
m. 6. 8. 10.

Benedictus
7. a. 10. a. 8
5. m. 6.

Joannes 14
m. 8.

Joānes 15
m. 4. Roma
nus

974

984

Iste bñd⁹ ctus cap⁹ fuit et in castro sacri angeli stranguatus.

Iste bon⁹ vel dōnus etia parū se dit.

Iste bon⁹ faci⁹ p roma nos stranguato bñdicto in papā erigitur: et depdata ecclesia: fuit in p̄stātinopoli: et p reuersus: ioāni diacono cardinali oculos eruit: ipse deide subito extinet⁹.

Iste bñd⁹ romanit ottonem scōm: et fecit capi p̄fēs romanorū: cōgregauit et p̄liū remēse p̄ regem frācie: vbi gilbert⁹ nigromātic⁹ de pōit: et rudolph⁹ restituit.

Iste ioannes. 14 i castro sacri angeli fame afflic⁹ per quorū mēses dfe cit et mori.

Iste ioannes. 15. etia parū suquixit.

Iste ioānes. 16. fuit i armis eruditus: et p̄fēs libros cōposuit: hūc crescit⁹ patrici⁹ intm afflixit q vrbē exuerit: et pzo ipato re nūcios mittere: qd audietes romani ipsū reuocant et vsq; ad frā prostrati veniā petunt: iam enim ali

quot annis exp̄ti fuerūt ludū alemanorū: vilis p̄ditio hominū: nolle obedire nisi cū n pōt resistē: tandē pace scā rome obiit.

Nota q hic occidunt: sicut in pīmitiua ecclesia: s; nō fuit m̄fēs sicut illi: par pena: s; dispar causa.

Ungaria.

Joānes 16⁹
ā. 10. m. 10
d. 7. Romā⁹

Circa hec tpa Stella a pte septentrionali apparuit: habēs splēdorē q tēdebat ptra meridiē quasi passū vñū: Et p pau cos dies iterū apparuit eadē stella a pte occident⁹: splēdor ei⁹ ad orientē tēdebat: Et nō p multū fuit terremotus magn⁹: q plures euerit domos in beneueto et in capua: multosq; hoīes occidit: et i ciuitate apriano p̄fēs ecclias subuertit: Ciuitas quoq; frequē pene mediā cecidit. Ciuitatem vero cōsam prope mediā cū ep̄o subuertit: multosq; hoīes opp̄sit. Roma vō ciuitatē cum eius hoībus subuertit.

Iste otto per oia imperio ⁊ noie dignus iuxta paternā probitatē: fidelissim⁹ ecclesie fuit: mlt⁹ ta bella prospere gessit: Deo ⁊ sc̃is deuotus: extitit: Reliquis sc̃oz veneratōem maximā exhibuit: ⁊ loca sc̃a sedule visitauit: Hic coronatus est p gregozium quintū: qui p sanguineus ei⁹ fuit: Tandē post mltos labores rome vitā finiuit.

Imparatores

Otto 3. an.
nis. 18.

Electores imperij p⁹ ottonē tertiū instituti fuerūt non prop̃ ali quā culpā saxonū: s; ad p̃cauēdū picula futura. Hi sūt septē dñs Maguntinē. treuerē. colonien. Quilibet imperij fit cancel larius hōz: Et palatin⁹ dapifer: dux portitor: ensis: Marchio ppo situs camere: pincerna bohemos: Hi statuūt dñm cūctis p sedā sūmum: Palatinus ē comes rheni: Marchio est brandeburgen. Dux saxonū: ⁊ rex bohemoz: Verū vt quidā dicūt: hac occasione aquila multas pēnas amisit: ⁊ in fine totalit̃ nudabit.

Karolina stirps eijct de regno francie: comes pa risiensis arripuit regnū circa hec tpa.

Medericus abbas aduen. clarus habet.

Annona pluit de celo: ⁊ pisciculi pui in asbonia.

Odilo vir sc̃us abbas cluniacen. successor sc̃i ma ioli: Hic diē aiārū instituit post festū oīum sanctorū: tpe iohannis decimi octau: qd̃ postea per totaz eccle siam approbatum est.

Sasina. 12. fuit int gregozū quintū ⁊ iohannē. 11 Causa fuit tyrannidis crescētij ⁊ ambitio iohannis: s; paruo tpe durauit: ⁊ gregozius obtrunxit.

Heribertus archieps colonien. vir sc̃us clarus habet.

Herigerus abbas lobien.

Adelboldus ep̃s traiectēsis.

Fulbertus ep̃s carnorensis.

Albo abbas floriacen.

Elphegus cantuarien. ep̃s post martyrizat a danis.

Aufridus traiecten. ep̃s: post effectus ē sberard⁹ cameracen.

Sc̃us gherardus ep̃s post martyrizat ab vngaris: ligat⁹ sup bi gam: ⁊ de monte currit.

Silla virgo prudentissima soroz henrici imperatoris: p⁹ nupsit sc̃o stephano regi vngarie: ⁊ multum iuuit ad plenaz puerionem vngarie.

Anno mundi

6193

6203

Ppape

Gregori⁹ 5⁹
an. 2. m. 6.
Saxo.

Joānes 17⁹
m. 10. Gre-
cus.

Iste io-
annes non
erat papa:
s; intrusus

Silvester 2
ā. 4. m. 1. d.
S. Gallicus.

Joānes 18
m. 5. d. 26.

Joānes 19
an. 5. Roma-
nus.

Anno xpi

994

1004

Iste gregoz⁹ sc̃us fuit papa ad instantiā im peratoris ottonis tertiij: vir venerabilis: ⁊ ipsi⁹ ottonis p sanguine⁹: dictus fuerat ante brunoz: ⁊ cū parū sedisset: ⁊ iam iperatoz ab vrbe reces sisset: placentin⁹ intrudīt a crescentio psule pro pter pecuniā: ⁊ iohannes sextus vocat⁹: Et factū ē sc̃isma diebus paucis: Nam impatoz reuert⁹ crescētū cepit ⁊ capite trūcauit. Joannē autē ⁊ antipapā exoculari: ⁊ ceteris mēbris mutilari fecit: nihil eū iuuantibus ducatis suis. Quis enī fecit qd̃ non debuit: passus est qd̃ meruit.

Et nota q̃ iste greg⁹: cū ottone. 3. ordinauit electores imperij: qui deinceps pmanserunt vsq; nunc: nec potuerunt frā gi: aut alij infringere:

Iste silvester 2⁹ factus est papa auxilio diaboli: cui homagiū fecit: vt cūcta ei ad vōrum succederent: dictus fuit gilbertus: ⁊ grām re⁹ mus parū p̃fuit: alter gis francie inimicus sibi procurauit: vnde sc̃us annis qnq; sepult⁹ apd̃ est archieps rāmen. tñ electus statim fuit per sanctum petrum.

Deinde grām imperatoris acq̃siuit: ⁊ fit ep̃s rauēne: post papa: sed finē solitum cito habuit: vrpura q̃ spem suam fallacibus demonibus cōmisit: Sperat tñ de eius saluatione: prop̃ certa inditia sepulchri ipsius: ⁊ p̃nias quā in fine fecit granissimā: mēbris absclis ⁊ amibus datis tē.

Iste henric vir scus fuit dux bavarie: pcedit elect⁹ prop⁹ legale & bram fama qua habuit: Et ples d'omo bavarie legitimus fuisse no solu carne: sed etia mente & virtute nobilissimos: habuit forore eq virtuosam: quaz scd stephano regi vngaroz dedit: & tota vngariam ad plenam fidem perduxit: vxor eius fuit sca kōnegūdis: cū q in virginitate pmanens: celibē vitā duxit: Plura

Henric⁹ 1⁹
an. 20. vel
22.

Robertus rex fracie cōposuit sequentiā: Sci sps & rñsoria: O indea & hierusalē & c. Cornelius cēturio & c. cū nor. & alla. Eripe me & c. ipe fuit vir misericordiaz.

Sca kōnegūdis vxor henrici: & virgo ppetua claret opib⁹ bōis: p⁹ ea mōasteriū igiſſa obiit miracul⁹ coruscās

Chorizantes quidā fuerūt circa hec tpa: q p totū an nū saltabant prop⁹ peccatū insolentie: quia in vigilia natiuitatis xpī: in cimiterio quodā chorizādo: impediēbāt quendā sacerdotē in pima missa quā deuote faciebat: sed qz nolebant cessari matedixit eos cum imprecatione dicens: vti nū sic p annū saluaretis: & factum est. fuerunt tandē a brō heliberto absoluti: & quidā valde pēnituerunt: ita vt scī effecti fuerunt: & miraculis clarescerent quosdā drigit in villa saxonie in ecclesia scī magni: & filia sacerdotis cuiusdā auulsis brachijs saltauit: fuerunt. 19. qru tres femine erant: oēs breuē obierunt.

6213

Sergius 4⁹.
ā. 2. m. 6.

Bndict⁹ 8. ā
11. m. 11. 8
21. Tuscu

Joānes. 20
ā. 9. 8. 9. Ro
manus.

Bndict⁹ 9 ā
. 13. Tuscu
lanus

1014

-lanus

Iste sergins fuit sancte vite: & exemplaris puerlationis: sepultus in ecclesia sancti petri.

Iste benedict⁹ habuit scisma maxi mū: qz electus fuit & qdā alī subrogatus: hūc p⁹ mortē vidit qdā eps i mīserabili spē: dicente se graui affligi & qz nūbilomin⁹ speraret de mīa dei: & nūbil sibi prodesse: qd pro se factus esset: quia de rapinis suis: misitqz eū ad iohannem papam vt de tali tecca sumam pecunie acciperet & pauperib⁹ daret: qd ipse fideliter implens: episcopatu cessit: & timore pculsus sibi prouidens in futurū monasteriū intrauit.

Rogerus eps beluacen. totus indyl⁹ claret.

Scisma. 13. ecclesie fuit inī bndictū octauū & quendā aliū intrusum: sed post benedictū obtinuit: electo iterū intruso.

Hierusalē iterū capī saracenis p⁹ mittēte deo: & gloriosū sepulchroz ab infidelibus posside tur: Iudei multī in locis metuētes baptizantur.

Luna in sangui nē vsa apparuit: et terremot⁹ magn⁹: facta ardens & fulgur instar turris cecidit cū maxio splēdore: sequit⁹ fames valida in torbozina fonticulus aq i sanguinem versus est: & mīta signa circa hec tēpora contigerunt.

Mortalitas maxima pene p totū orbe fuit: vt sepeliētiū: redio adbu: viui spū trabētes obruerent cū mortuis. Siccatas magna & ardoz sequit⁹.

Iste conradus multas leges edidit: & pacē districtissime suare sub pena capitis iussit. s3 comes lupold⁹ accusatus de fra sua fugit: cupiēs magis rusticane viuere: q3 solēnter mori: cuius tñ fili⁹ mirabilē ad iperū de nit nutu diuino p⁹ volūtarey cōradi: etiam filiam eius accepit in vxorē.

Aliq etiā dicit q iste conrad⁹ occisus fuerit anno. 15. iperij sui.

Symeon vir scus siracus. monach⁹ claret treueris.

Durandus eps leodiē. fuit de obscuro genere natus.

Maximeric⁹ rex vngarie vgo cū sponsa sua obiit miraculis coruscando: fuitq3 filius sancti stephani regis.

Lampantus doctor insignis & duot⁹ maximusq3 astronomus: hic inuenit errorem parū in calculatōne proloniei: q ad mediū lune motū: videt⁹ q i. 2160. annis lunari⁹ deficit vna dies: & in qbusdam alijs sistr. Excusar aut tñ virū q hoc non prouenerit ei ob defectū igemij: s3 ob penuria tps: maxime quo ad mortū octauē spere: ad quē longū tēp⁹ requirit⁹ ei⁹ theorica: & cōputus sunt optima.

6223

1024

Iste iohānes belluz habuit cum ro manis.

Iste benedict⁹ fuit nepos benedicti octauī totus lubzic⁹: & iō dānatus apparuit cuidā in spē monstruosa & horribili: Caput & cauda erāt asinina: reliquū corp⁹ sicut vrsus & ait: Noli expauescere scito me hominem fuisse sic tu es: s3 sic me represento sicut olim existēs infelix papa bestialit⁹ vixi. tpe ei⁹ scisma scādulosū nimis fuit qz ipse elect⁹ erat & iterū restituit⁹: & iterū electus.

Scisma. 14. ecclesie scādulosū: & pfusione plenū fuit inī bndictū notū & alios. vt p3 infra: Causa fuit mala vita bndicti: aut iniquus introitus. Hic notat prolemeus q factus sumoz pontificū hūit semp malū exitū: & fuit occasio: & ē cā multoz scismatū: notabile est.

Iste henricus videtur fuisse homo multum inquietus: et satis afflixit virum sanctum gregorium. 7. papa: et primo quidem venia petens absolutionem meruit: sed non perseveravit: quinimo de nouo quandam antipapam contra eum tanquam idolum erexit: et iterum gregorius eum excommunicauit: et electores imperii ducem saxonie pro ipso elegerunt: quem henricus cruento bello superauit: et tunc romam veniens cum antipapa suo gregorium et cardinales persequitur: sed statim robertus rex apulie eum fugauit: et papa cum cardinalibus liberauit: fuit nihilominus vir elemosynis deditus: et sexagies et bis acie collata dimicauit: tandem miserabili morte vitam finivit in carcere a proprio filio detentus: sicut fecit: factum est ei.

Edwardus vir sanctus rex anglie daret spiritu prophetie: nec repperit pres sanctos reges in alio regno quam in anglia.

Elburga uxor sancta filia eduardi regis

Ergitha edgari regis filia virgo sancta daret.

Walburga uxor sancta et abbatissa fuit.

Berégan episcopus turonensis. error nec dogmatizauit de sacro altari: et per informatus retractauit: et sancte vite fuit: sed discipulos perierunt ne quiuit: Et sequi heresis magna: quam sanis afflixit ecclesia longo tempore: ipsa negat verum corpus et sanguinem christi esse in sacramento: sed figuram tantum. **U**nde de pseudo. di. 2. ego berégarius.

Lanfrancus episcopus cantuariensis. magister anhelmi: scripsit librum per modum dialogi de sacramento et alia.

Henricus 3us
annis. 48.

Adrianus chronographus et monachus vuldensis claruit.

Peritius abbas monasterium beccense de suo fundauit.

Ciclus magnus annorum finit hoc tempore. scilicet anno domini. 1063. primens annos. 532. qui ad rationem omnium paschalis computi utilis est: et ab euo in eum in semetipsum sine errore reuoluit: et sequenti anno ciclus magnus annorum. 532. a natiuitate domini exactus incipit: in cuius fine erit labor et dolor: ut quidam dicunt: terminabitur. 1595.

Matildis comitissa triumphatrix indytra normandos expugnat: et imperatorem debellauit: pro ecclesia gloriose laborauit: et tandem totum suum patrimonium super altare sancti petri obtulit.

Petrus damianus doctor grauissimus auctoritatis: et religiosus valde

Anselmus vir sanctus episcopus cantuariensis. doctor excellens: et breui virgini deuotus.

Salsma. 15. ecclesie fuit in alexandria et codulum episcopi parmensis. sed alexander obtinuit: sed imperator tradideret iudicio concilii: et maior pars fuit secutus: diu stetit.

6263

Stephanus 9us
m. 7. d. 28.
Alemanus -

- ex lotharingia

Benedictus
10. m. 9.

Nicholaus 2us
a. 2. m. 6. d.
26. Burgundus.

- dus.

Alexander 2us
a. 11. m. 6.
d. 25. De-

- diolanensis.

1064

Iste stephanus parum superuixit: Et sequens Benedictus cum per vim papatum rapuisset et nouem mensibus sedisset cessit.

Nunquam intellexi magis hanc preteritum: Quippe qui de inope diues: de precipitabili repente glorio sua apparuerat: hos beatus hieronymus velut pestes quodam contagiosas vitandos pronunciat. Dixit quidam notabile verbum: Qui habet unum beneficium coperens: et eo legitime vixit: recto calle ad patriam tendit quod unum superaddit: uno oculo perire priuat: qui aliquid adhuc plus acceperat: etiam alio lumine priuatus totaliter excecatur: et deinceps quicquid poterit coacervat: hanc maledictionem infariabilis auaricie olim persignauit hieroboam rex israel: qui sed dimittens ad regnum puenerat statim tamen a cultu dei recessit: fecitque duos vitulos aureos: ne populus israel ad templum domini ascenderet: scilicet et ait hoc verbum in peccatum: ita ut omnes sequens reges hunc cultum sacrilegum obseruarent in destructionem regni: ita de ecclesiastico statu timendum esse: sancti viri comiter asseuerant: et iam in pluribus mundi partibus compleri cernimus: Clerici qui nihil possidere deberent propter rationabilem coperentiam: neque se de temporalibus intrinsece omnia possidere: omnia volunt gubernare: Idcirco ut beatus bernardus dicit: quia ordine nullum seruant: illuc properant: ubi sepius horroz inhabitat: Olim pharisei contra auariciam disputantes dominum deridebant: et insanum iudicabant: sed nunc dominus subinanat eos

Laueas lector: quod multa de upas beneficia: ne idem facias: neque eadem patiaris. Deus non irridet: sed qui seminauerit bonum: hoc et meret noli sequi consuetudinem piculosa: noli te per papam dispensationem excusare: Ad oculum vides: quod vituli aurei adorant: sed ceteri macerantur: sed qui necessitas: qui reuerentia est in hoc deo exhibitus: quod de numero ministrorum eius prope modum medietas est reserata: si enim cuiuslibet beneficio premittere variis suis possessor: numerus seruorum dei esset duplex: quod modo est simplex: sequere prescriptum eorum quod deo iam in celestibus preiuncti sunt: ne cum vitulis aureis eterno supplicio perferis. Quid prodest ultra prohibitos beneficiorum titulos coadunare: quando etiam simplices comites videmus in frugali honestate amplius abundare.

Iste nicholaus presbiter celebratus propter berégarium: quod errore deceptus contra fidem dogmatizauit: sed plene correctus fuocauit: ut pseudo. di. 2. ego berégarius. In eodem presbitero sanctum est decretum de electione pape: In nomine domini. di. 23.

Iste alexander statuit: ut nullum missa audiat presbyteri quem scit habere peccatum nam sub pena excommunicationis: ut pseudo. 32. di. propter hoc: et huius scisma cum quodam condulo: sed postea purgauit se in mantua coram presbitero de symonia: et condulus tanquam symoniacus et inuasor repudiatur: hic alexander fuit vir sanctus.

rex anglie

C Godofridus bulioen dux lorboingie: victor glorio⁹ pro ecclesia velut alter karolus vndiqz vinctat: qui tadē hierusalē cepit: factus ibi rex: Dabuit ffez eque victorio sū balduinū noie: qui ei in regno successit: et erat tot⁹ idy⁹ Miraculosa bella gessit pira saracenos: finit successie regū anglie: et Wilbelm⁹ comes normādoz: interfecto araldo regnat pro eo: de quo fit mentio in historia pceptiōis beate marie.

C Impatores

C Ordo grandimontē. inchoat b. tpe p scū viz stephanū nobilē auerno⁹ stirpe progenitū **C** Adures infinite pueniūt quendā potētē: circūfallātes in quodā puuiū: et nō poterant abigi: donec deuorassent eum: idem cuidā principi polonie pigit: mirū valde.

C Syracusana ciuitas magnū terremotū sustinuit: et maior ecclesia cecidit dñi. o die oibus oppressis: quatuor ex ceptis miraculose.

C Maurilius eps rothomagen.

C Cono eps treueror: cuius tpe mltā corpora martyriū inueniunt: quos olim ricciuarus occidit.

C Arnulphus abbas scūs post archieps lugdunē. ordi nē regularis vire instituit.

C Ursinarus pful scūs: ecclesiā scī petri fundauit: ipso sibi reuelante in flandria.

C Ordo canonicus cepit florere in beluacensi ecclesia: q pmo ab apłs: postea a scō angustino regulariū institutus sub magistro iuone pposito: post carnotenē epō.

C Ordo cartusien. scīssimus incepit hoc tpe: qui teste brō bernardo int oēs ecclesiasticos ordines pmarū tenet: non rōne teporis: s3 rigoro sūlaris: en ipse vocat eū speciosissimā colūnam ecclesie: Verū qz ppter nimia abstinentiā paucis portabilis erat: et ne diu parius maneret postea ab ecclesia moderatus fuit: nec vnqz a scō proposito cecidit: singulariter a spū sancto preseruatus vsqz hodie.

C Bruno vir scūs natōe colonien. et magister in theologia cū sex alijs venerabilibus claret vris: qui cartusienū ordinem inceperunt in diocesi gratianopolitanen.

C Hugo vir scīssime et castissime vite daruit: eps gratianopolitanus: q in. 53. annis nullius femine faciem vidit: vna pau percula excepta: qzuis quotidie pluribus pñliū et auxiliū de derit: pñssiones etiā recipiendo. Hic scī cartusiani ppositi precipuus cooperatoz fuit: et postea etiā habitū a scō brunone sumpsit. insigneqz exemplū prebuit.

C Translatio scī nicholai de mirra ad barēses: Et corp⁹ scī clementis primi epī meren. inuentū est met. quē apłi ibi oz dinarūt. et decē milia pegrini occisi sūt hierusalem p arabes.

C Solita picula plura contigerunt circa hec tpa. s. inundatio aquarū nimia cū damno imenso: Aues domesticę siluaticę sū unt: pestilentie maxime: et plures sacro igni pñpri sunt exelis carnib⁹ et mēbris istar carbonū. Terremot⁹ i anglia. vt edificia emin⁹ resiliūt: a furore ventoz: q. 600. domos landouie con fregit. James et icrus fulgurū vltra modū et et fons sanguis 15. diebus emanauit: et diabolus palam locutus est hoibus in pago quodā visibiliter apparendo.

C Anno mundi

6273

6283

C Pape.

Gregori⁹ 7⁹
ā. 12. m. 1.
8. 4.

C Scīssima. 16. ecclesie fuit int gregoriū ar. diepū rauēnen. Causa fuit tyrannidis impatoz: et dissēnio quorūdā epōz: ma ius fuit oibus ante habitis: durauit vsqz ad vrbānū secundum.

C Abbas cassinen. natōe samnis.

Victor 3⁹.
an. 1. m. 4.
8. 7.

Urban⁹ 2⁹
ā. 12. m. 8.
Cluniacen.

C Anno xpi

1074

1084

C Iste gregori⁹ fuit vir scūs. et mltas psecutiones pro iusticia perpeffus ē. hic antea dicebat hildebrandus: et fuit legat⁹ in gallia: et dure processit contra symoniacos: Quendā etiā epū miraculose vicit de symonia: qz nō pot fuit dicere spiritui scō: Factus aut papā synodū celebrauit: in q ptra eos sili zeloz ptra processit: et pbyteros vxoratos amonēdo eos a diuino officio. Fue rūt. n. tpa satis arida. Et qz iusticie rigore nīsus ē tenere: solito more ptra cum multi insurrexerūt. Et primo cinthius pfecti filius eū cepit: cum primā missam in nocte natiuitatis xpi celebraret: et i turri sua posuit: sed romani turrim destruxerūt: et papam liberarūt: et miserū cinthium illum extra urbem eieciunt: Deinde impatorem excōicauit ppter discidiū: q post veniēs ad ipz et plibus diebus nudis pedibus sup glaciē: stans vir absolutionē impetra uit: sed impatoz nō pseuerauit in humili obedientia: quā cepit: quinimo in Wormacia contra eum pterensim concilium celebrando: aliū loco sui eligi fecit ab epīs: et fit scīssima longo tpe: Insup adhuc in castro scī angeli ab im peratore cum cardinalibus incarcerat: sed p regē apulie liberat: Tandē in apulia morit⁹ miraculis coruscans.

C Parisius horribile miraculum pigit de quodā magistro magni nois: q ter exclamando dixit se damnatum: quaprop i multi solennes viri: seculo abrenunciauerūt: et diuersas religiones insituentes celebze nomen posteris reliquerūt et exēplū Circa hec etiā tpa fit translatio scī nicholai ad ciuitatem venetiā: de baro apulie ciuitate: tpe dñi petre patriarche gra en. et benrico cōtareno epō castellano: atqz vitale michaele venetiā dūce.

C Iste victor per somniū vidit deū sue dignatōi i so litudine carnisie bitaculū pñruēre et dicit q spū pphetie pollebat. fuit extinct⁹ p venenum in calice missum.

C Iste vrbān⁹ antea dictus est odo: et fuit monachus cluniacen. mltū laborauit in ecclesia: rege francie excōicauit p adulteriū. cōciliū primo celebrauit apud darum montē: in quo statuit ho ras brē marie dici quod tidie: et in sabato solēni officiū fieri: dicit q hoc

brā virgo fratribus in cartusia reuelauit:

Aliud cōciliū tironis celebrauit pro recuperā da terra scā: et prouocauit pplm occidentalem ad transfrerandum: qui tunc in lācea dñi triū pharūt: b habuit magistrū brunonē pedagō

Terra sc̃a hoc tpe ex magna pte recuperata ē: et hiernsalē et sepulchrū dñi gl̃iosū cū antiochia: et alijs ciuitatibus multis de manibus saracenoꝝ: Credunt t̃rastrasse vltra. 200. milia xp̃ianoꝝ: Quantus aut̃ zelus fuit in omni pp̃lo ad hoc opus pficiendū: et q̃o ex eis statu senes et inuenes: diuites et pauperes p̃fluerēt nemine cōpellente: vix aliq̃s sine lachrymis aut dicere vel audire posset. Passagiū enī istud fuit br̃e virginis marie: que mirabilī duxit et p̃texit propugnatores suos: sic ostensū fuit in visione: Principes fuerūt plures. s. godefridus bulion: q̃ etiā leoneꝝ interfecit: et f̃res eius eustachius et balduinus: boamundus dux apulie: hugo frater regis francie: et plures alij: qui pro fide se discrimini dantes: et gl̃iose vicerūt et nomen eternum sibi acquisierūt in oib̃us magnifice a dño delectati. Vide h̃istoriam.

Lancea dñi repta est in antiochia a quodā rustico: cui br̃is andreas apparuit: et locū ostēdit: et qdē p̃currēdo ignē. 13. pedū cū ea: totū exercitū letificauit et certificauit: eo q̃ minime lederet: sic dñs sibi apparens mandauerat.

Iuo carnoten. ep̃s abbreniādō cōp̃lauit d̃c̃reta ap̃lica p̃s̃idoꝝ: et post eū hugo catalaunen. p̃ quē gratianus.

Helimandus laudun. ep̃s clarus habet.

Hugo cluniacen. abbas vir sc̃us claruit h̃ tpe.

Tolentū ciuitas hispanie nobilissima tollit hoc tpe de manib̃ saracenoꝝ per aldefonsū regem octauo anno obsessionis.

Ordo cisterciē. incepit per robertū abbatē: et albericū successorē eius: et vident̃ quasi secundarij reformatores ordinis sc̃i benedicti: cuius regulam habēt: et multas curiositates et abusiones abdicarunt: et simpliciter s̃m̃ sanctā simplici regulam viuere ceperunt. et mirabiliter in breui tpe creuerūt in oib̃us: habuit viros sc̃issimos: et p̃les numero 2c.

Iste henricus: satis excessiuus fuit in q̃busdā: et p̃mo erga patrē suū quē cepit: et in carcere eū mori fecit: etiā p̃tra p̃ntifices romanos: eo q̃ debēt resignare inestitutam ep̃oꝝ et abbatū: et nollet sicut nec p̃f̃ eius tandē ad cor rediens obediuit: et multa damna ecclesijs illata fideliter restituit: morit̃ tandē sine prole iusto dei iudicio: quia p̃f̃m suū debonestauit: quod valde sepe contigit alijs s̃ilibus.

Henric⁹ 4°
annis 15.

Soles dno apparuerunt terremot⁹ magnus fuit stella per diem fulgurauit: in italia pluit sanguis: in antiochia terra absorbuīt plura edificia: et porcellus nascit̃ cū capite hūano. pullus nascit̃ q̃drupes: et mulier quedā enixa fuit monstrum: ante sicut homo: retro facies canis: et cetera mēbra.

Soles dno apparuerunt terremot⁹ magnus fuit stella per diem fulgurauit: in italia pluit sanguis: in antiochia terra absorbuīt plura edificia: et porcellus nascit̃ cū capite hūano. pullus nascit̃ q̃drupes: et mulier quedā enixa fuit monstrum: ante sicut homo: retro facies canis: et cetera mēbra.

6293

Pascalis 2
a. 10. m. 5.
d. 7. Iulij

Scl̃ina. 18. eccl̃ie fuit in pascalem secundum: et tres platos. s. albertū arnolphū: et theodorici: q̃ fauore ip̃atoris exererūt se: s̃ mala morte pierūt: et pascali obtinuit: q̃ iuste elect⁹ fuit: et de⁹ fuit pro eo

6303

Wilbert⁹ cenomane. ep̃s multa scripsit: claretq̃.

1094

Iste pascalis diligent̃ laborauit pro ecclesia p̃tra imparos et reges sup̃ resignatōe inuestitura ep̃oꝝ et abbatū: et satis profecit. multa etiā p̃fessus est a falsis fribus: Etiã impator ipsū cepit cū cardinalibus: et per duos mēses in vinculis tenuit et sc̃l̃ina habuit: in oib̃ tñ triumphauit: et gl̃iosum et pacificū finem habuit: sepultus rome in ecclesia sancti saluatoris: Et ecclesia rectissime cōparat̃ lūne: que crescit et decrescit: et quasi deficē videt̃: s̃ tñ ad plenū reuertit̃: propter illuminationem solis eterni: qui ē x̃ps dñs sponus eius.

1104

Petrus alfonfus doctor notabilis fuit iudeus natus: sed conuersus postea scripsit aliq̃ eleganter.

Wilhelmus rex anglie pessimus obiit percussus a deo: q̃ nullū conuentum fieri pmisit.

Tolentū ciuitas hispanie.

Circa hec tpa de mēse aprilis in venetia lyguria: emylia atq̃ flāminia: italia p̃uincijs: in gallia quoq̃ trāsalpina: mltor̃ doctus contritis hoib̃us: plura edificia simul et ecclesie igenti fre motu cūssu ceciderūt: Eodēq̃ āno mēse iulio 17. kal̃ augusti feria secūda luna passa est edypsim i signo aquarii: ab octaua hora noctis vsq̃ ad marutinū. Tercio idus decēbris feria q̃rta luna in signo geminorū passa est edypsim a quinta hora noctis vsq̃ in nonā horā noctis eiusdem. Eadem mēse p̃ solis occasū vsq̃ in tertiā horā noctis celū rubeū q̃si ignis apparuit: et a tota septentrionali p̃te vsq̃ ad arcton. Sequenti dō mēse ianuarij Pascalis papa rome defunctus est.

Bernardus incepit clarescere adhuc iuuenis: q p in-
trauit ordinem cisterciens. deinde factus abbas claraval-
lem fundauit: h creuit in doctore magnu et aplici virum
Tot miracula fecit: et tantu honore habuit: ut filis ei i his
nuq credi fuisse. vide vitam etc. Pater. 160. monaste-
riorz fuit: et velut alter moyses habitus est ubiq.

Ordo replearior incepit hoc tpe: q
p^o albis vsi sunt ma-
Imperatores tellis: p^o rubea cru-
cem supposita porta
uerit: Et hugo et gäfred^o fuerit primi
fundatores eius: et bñs bernardus
regula coposuit.

Ordo pmonstraten. incepit p vi-
ru dei norbertum etc.

Stephan^o vir venerabilis abbas
cistercij terci^o claret: q bñs bernardu
cu fratribus suis ad ordinē suscepit.

Extra romā in monasterio sci lau-
rentij monacho qdā admirans quō etc.
signo soluto audiuit. Sic potuit xps
clauso prodire sepulchro.

Hugo de scō victore claret p^o:
natione saxo: doctor magnus: q alii au-
gustinus dicebat tpe suo.

Sanct^o gherardus bituren. eps:

Sanctus anselmus laudunice ciuitatis eps: qui glosas interliniarias in psalmis ordinauit.

Anno mundi

6313

Pape.

Gelasius 2°
ā. 2. d. 5. cā
panus.

Calixt^o 2° ā
5 m 10. d. 11
Burgundus.

Honor^o 2°
ā 5. m 2. d. 8
Bononiē.

Anno xpi

1114

Iste gelasius timore benia imperato-
ris cu cardinalibus gatera accessit: et dei-
de per mare veniens in burgundiā: apud
cluniacū mortuus ē et sepultus: idē im-
perator scilicet ptra eū fecit: erigēdo quē-
dam benedictū hispanū: quod etiā postea
cu calixto continuatū est.

dū celebravit: in qua dānavit fictos quosdam religiosos: qui plures hereses secrete
et publice seminabant ptra sacra et bona ecclesiarū: Fecit libellū d miraculis sci iacobi
Statuit etiā hystoriā karoli descriptam a brō tulpino remen. archieps: Fundavit mo-
nasteriū boneuallis cistercij ordinis.

Scilicet. 18. ecclie fuit hoc tpe: q benedictus quidā fauore imperatoris erexit se cō-
tra gelasium: et etiam ptra calixtū psequens: sed miserabili perijt: et q iuste electi fuerūt
obtinuerūt more solito.

Serhelo v r scūs in diocesi treuerensi fuit: q et bzumali tpe in medijs niuibz to-
tus nudus incescit.

rosolymitani inchoat hoc tpe a venerabili raymundo viro operibus misericordie dedito: et valde creuit: bi fouent se paupes-
ribus seruituros.

Petrus abaelard^o insignis fuit doctor: sed in heresim cadēs ab innocentio pdenatur: ptiū redemptiois euacuauit.

Iste lotbarius vir bonus extitit: et fidelis ecclesie: et corona-
tus fuit ab innocentio scō: quē etiā fidelis iuuit ptra petz leo-
nis: h bñs bernardū in maxima reuerētia habuit: et alios viros
religiosos quoz et meritis magnas victorias se gloriabat obtu-
nuisse: et pcpue ptra rogeriū inuasore regni sicilie: quē fugauit:
et aliū substituit de cōmissione domini pape.

Lotbar^o 3°
dux saxonie.
ā. 12.

Tartari pmissione diuina: circa bec tpa montem
exisse putant in quo clausi fuerūt in magna miseria
et fame: qz nimis multiplicati erant: Sēs vilis et steri-
lis: et plagarūt post mūdum oīa subijcientes: iuxta
illud moysi. In gente stulta irritabo illos. Mirum
valde quō illi qui in maxima seruitute fuerūt: iā nō
armis: sed pellicijs et baculis oīa prosternunt: et do-
minant vniuersis. Nec iudicia tua dñe. sic olim asy-
rij: medij: et persij: greci et romani: gothi: hunni: et
vandali: saraceni: et arabes: bulgari: et africani: frāci
alemani: turci hispani etc. flagella iracundie tue fue-
runt: quilibet in tpe suo: eo q homo noluerit obedi-
re tibi etc.

6323

1124

Iste calixtus fuit filius comitis bur-
gundie: et electus fuit in locum gelasij: et
dū rediret romā: ptenitū bñdictū cepit
et equitare ante se fecit supra mulā igno-
miniose: ita ut versa facie cauda pro fre-
no preteretur: et vsq ad urbē ageretur: ubi
trusus fuit in carcerem: Et papa cum im-
peratore pacem fecit. hic tholose syno-

Iste honorius in gratiā recepit
rogeriū et inuestiuit eū in ducatu
apulie facto homagio: q fuit rex si-
cilie: et magna p^o pro fide fecit. hic
duos patriarchas deposuit: aquile-
gien. et venerū: qz repperit eos fas-
uisse scismaticis: mox tandem rome
sepultus in ecclesia lateranen. et
idē rogerius post ab innocentio re-
mouet: qz sibi ptrarius fuit.

Sicitas magna fuit ut flumina
lacus: fōtes: putei siccarent ignis
in terram subintrans biennio non
potuit extingui aq: et fuit plaga hor-
ribilis. et quedā mulier quoz ma-
sculos peperit.

Ordo sci iohannis baptiste bire-

Ioannes de tpi⁹ mori: qui vixerat .361. annis. fuit enim armiger karoli: et vsq; ad hec tēpora duravit.

tauit cuq; multis: et miraculosa bella gessit: pro dilatatiōe domini xpiani i tra sancta: passus est etiā magna dispendia propter dolum grecoz.

Conradus.
2⁹. an. 15.

Visiones tondali facte sunt in hibernia horribiles et.

Visiones sancte elisabet hoc tpe scē fuerūt.

Visiones scē hildegardis virginis et prophe plurime apud treuerim facte fuerūt.

Scisma decimūnonū ecclesie fuit inū innocētium scdm: et petrū leonis: propt̄ discordiā eligētium: et innocent⁹ obtinuit: q; maior ps erat scdm: et beatus bernardus p septē annos laborauit pro vniōe fortiter et.

Conradus rex francie claruit: q magna pro fide fecit: a brō bernardo cruce signat: et ultra mare transiēs captus fuit: multa damna passus est: et multa p̄lia gloriose gessit: Et henricus frā eius monachus efficitur: post eps.

Comes murienfis scūs ē humillim⁹ cōuersus in cartusia.

Theobaldus comes campanie. vir totus misericors.

Hugo foliet scripsit librum de claustro anime et.

Szarianus monachus decretū cōpilauit: et ab eugenio approbat: et eps fit in thūsca inclusiua: vnde oriundus fuit.

Petrus lombardus eps parisiē. frā gratiani: libzū snariū edidit.

Petrus comestor frā gratiani et petri lūbardi hystoriam scolasticā composuit.

Edificā q oli dicebat rages medoꝝ: semp inuicta et scā: h. tpe destruit

Passagium magnū ptra saracenos factū est: et lotharius et lodouicus crucē susceperūt: et brūs bernard⁹ diuino doctus spū: cruce p̄dicāda plures pro uocauit: s; nō contigit sicut sperabat: q; greci dolū magnū fecerant cū calce farine mixta intoxicantes exercitum.

6333

6343

Innocenti⁹.
2⁹. a. 14. m.
7. 8. 8. Ro-

Celestin⁹ 2⁹.
m. 5. 8. 10.
Zulcus.

Lucius 2⁹.
m. 11. 8. 4.
Bononiē.

Eugen⁹ 3⁹.
a. 5. m. 4. 8.
20. Pisau⁹

1137

-manus

1144

Iste innocētius fuit vir valde deuotus: et tales suo lateri sociauit. hic habu et scisma per septē ānos ptra petrū leonis: qui se anacletum notauit: per vin papatum rapuit adiutus a suis amicis: quod vidēs innocētius cum duabus galeis fugit in galliam: vbi fuit gloriose susceptus a scō bernardo: qui tunc oēs reges et principes in manibus suis habuit: et pronocauit eos vt reducerent dñm papā ad sedem suam: et plura de eo narrantur in vita bti bernardi: tandem pacatis oibus: et horribiliter diuino iudicio aduersariis cōsumptis pacifice et vtiliter ecclesie p̄sedit: sepelitur in laterano gloriose.

exhibet vel magistru: Mirant oēs in tanta altitudine virtutem vt altitudine sociata humilitas pro officio exterius fulgeat: et pro virtute nequaq; interius inanescat: adhibebat carni eius lanea tunica: et diebus ac noctibus cuculla vestitus: sic ibat sic cubabat: intus monachi habitum retinēs extra se pōntificem et moribus et vestibus exhibebat: Rem difficilem agens diuersarū in vna hoīe proprietate exhibens personarum segmenta ei circūferebant et puluinaria: lectus eius pallis opus cortina ambebat purpurea: s; si reuolueris operimēta inuenies superiectis laneis cōplosa stramina et paleas cōglobatas: homo in facie: deus videt in corde: ipse vero bona coram deo et hominibus prouidebat: eternū oibus monachis et pontificibus exemplum relinquens. Demum valedicens fratribus cum multis lachrymis: solitis inquietudinibus redditur romāq; reuersus gloriose suscipit clamantibus vniuersis: Benedictus qui venit in nomine dñi: obiit tandem in magna scitate: suis meritis illustrando romam miraculis plibus sepultus in basil. a sci petri: moritur statim post etiā brūs bernardus eodem anno.

Iste celestin⁹ parū stinus parū fuit: q; abo i pestilētia breuē oiberunt sepultus in laterano.

Iste luc⁹ sū parū p̄fuit: q; abo i pestilētia breuē oiberunt sepultus in laterano.

Iste eugen⁹ an fuit monachus bti bernardi in clauale: et missus ab eo romā cū alijs pro instauratiōe monasterij sci anastasi: et ibi

abbas efficit: et nō longe post: ex insperato in papā elect⁹: et cū esset simplex: deus eū mirabili gratia et eloquentia pfudit. beatus et bernardus illū solē libzū de cōsideratione ad eū scripsit. Romani autē solito more feruēcentes seditiōē faciūt. Qua propt̄ vir scūs dedit locū ire: et in gallijs veniens pristinū locū dilecte clareuallis humilit benigneq; visitauit: alloquit f̄res non sine lachrymis: memor pristinet: et tam pulchre quietis iam pdite miscens sermonibus auulsa a corde suspiria: hortat et cōsolat: et se inter eos f̄rem et socium nō dñz

Iste fredericus fuit vir magnorū operū: adeo ut quidā dicāt: q post karolū magnū in gestorū magnifice-
tia: orbis silem non habuit: Et nota q huiusmodi cōpationes sunt cū moderamine accipiente: non simplr sicut solet dici de
salomone: Pōt enī esse q aliqui simplr miles in aliquo negocio ita magnifice se habeat: q vere dici poterit de eo q nūq
silem habuerit in illo. s. nō oībus rē. Uez idē iste frederic⁹ i vno crīm glie sue itulit: qd cū alexandro papa alīcavit: p fas

Imperatores
Fredericus
1° anis. 33

scismaticos fouebat lōgo tpe: Uez post penituit: et veniā petēs crucē pro satisfactiōe
suscipiens ultra mare iuit: et p magnos triūphos quodā fluvio submer⁹ fuit iprouise.

Bohemia fit regnū ante ducatus fuit. Sol obscuratus fuit hoc tpe
James magna scā est. Terremotus maximus fuit. Antiochia cū tripoli et damasco ce-
derunt. 50. milia hominū submergunt: et mare retrogradū versū est. Tres lune ap-
paruerūt: et in medio signū crucis: et tres soles visi sunt: et post sol obscuratus iterum
fuit ab hora sexta vsq ad nonam.

Wilhelmus heremita scissimus daruit: olim dux
aquitanie: et comes pictauiē. Dic primū totus disco-
lus fuit: et propt scisma a brō bernardo cū venerabili
sacramento terrens fuit: p lo zica sup nudo vestit.

Suilelm⁹ puer i anglia crucifigit a iudeis: i die scō
parasceues: Et erat tūc puer ibidē: q vidit infernum.

Pesilēria sacri ignis fuit: et puer qdā liberat⁹ ab
igne: q oēm historiā mūdi: regnū euāgelij: ac aploz
tanq in libro legeret alijs pronunciauit.

Petr⁹ ibarensiē. eps vir integerrime religiōis

Nornegia puerit ad fidē vbi primū pdicauit car-
dinalis albanē: postea papa.

Corpora scōz triū regū transferunt de mediolano ad coloniā
p rainoldū archiepūm coloniē. et ex tunc coloniā floruit.

Uisio horreda facta ligonē. epo a quodā heremita iam defun-
cto: qut. 30. milia hominū decesserant secū: et q scūs bernard⁹ stari
euolasset. tres in purgatoriū descenderant: omnes alijs in inferno p
petuo cruciandi dimerū fuerunt.

Sanctus thomas cantuariē. archiepūs martyrizat hoc tpe in
anglia: multis darus miraculis: et henric⁹ rex anglie misit solēnes
ambasiatores: et excusauit se de nece eius et crucē suscepit post triē-
nium rē. Canonizat ab alexandro.

Sanctus bernardus canonizat p alexandrū ternū: et propt pcur-
sū ppli prohibuit eū abbas ne pla miracā facer: et obediuit mortu⁹

Anno mundi

6353

6363

Pape

Anastasi⁹ 4
a. 2. m. 4. 8
24. Romā⁹

Adrian⁹ 4°
an. 5. Angli-
cus.

Alexander.
3°. a. 21. m.
11. 8. 19.

Iste ordinem cartusien. pfirmavit cū subsci-
ptione omniū cardinaliū: suscipiens eū sub pro-
tectione scī petri et sua: dādo priuilegia aliqua
gbus lucius et alijs numero. 11. plurima supaddi-
derunt et monasteria erexerunt.

Anno xpi

1154

1164

Iste anastasi⁹
fuit abbas sacri ruf-
fi valentinien. et io-
celis: et deinde i car-
dinalē: et post in
papam assumit. hic
fecit palatiū nouū
apud scām mariā
rotundam: Mozt
sepeliturq in late-
rano.

Iste adrian⁹ natōe an-
glicus fuit: eps albanē. vir magna-
nim⁹: et vbi dei cū zelo pdicator egre-
gius. Regē sicilie et romanos cōpescuit
cū cēsuris. Ipe añ legat⁹ fuit i norue-
gia: et gentem illam barbaricā puerit
et instituit: p electas in papam: officiū
suū honorificauit. Et dī q prim⁹ papa
fuit qui cū curia in vrbe veteri moraz
ptraxerit: hic fecit gironē in radicefo-
no: et turribus muniuit: et multa cōpa-
rauit a comitibus circa locū scē christi-
ne: sepultus est in vaticano.

Iste alexander vir strenuus habuit longū scisma. 17.
annor et quor scismaticos vici successiue et excōicauit: q
oēs mala morte perierūt: pualuit et contra impatorē ad-
iut⁹ a veneet: et ad vniōnē fuocauit. Duo palia celebrauit
vniū turonis: aliū in vrbe: tandē oībus non sine graui labo-
re compositis: puta qui aduersus ralem regem dimicauit
gloriose romā reuertit: et eos q propt pseuerantiā electi
fuerunt restituit: mozt p: sepultus in pace xpi.

Scisma. 20. ecclesie fuit ini alexandrū et quatuor scis-
maticos: sed alexander obr nui: grāde fuit anoz. 17.

Hereticus Walden. seu pauperū de lugduno incepit.
cuius inuentor fuit Walden. quis lugdunē. qui cum di-
ues esset relictis oībus paupertatem euāgelicam seruare

voluit: et scribi fecit aliquos libros biblie in vulgari: cum nōnullis scōz auctoritatibus: quas minus sane intelligens: suo
islat⁹ sensū aploz sibi officiū vsurpauit: predicādo vbiq: et suos ad predicandū mittendo: errores plures seminauit. Mo-
niti aut responderunt: deo magis obediendū qz hoībus: prelatos et deruz aspernando: tandē contumaces excōicauit scē
et expulsi a patria: post in concilio heretici denunciati sūt: Et factum est in grande malum: et laqueū magnū simpliciū et
deuotis psonis scandalū imensum: et vtiā hodie esset finis.

*impro rex mythe
mythe ambasiatoris
ad romanam se*

Sancus ricardus fuit q a iudeis martyri-
zatus fuit parisiis: et iudei expellunt a regno
Scius petr^{us} monocul^{us} abbas claravall^{is} fuit
Ordo Guilhelmitarū a scō guilhelmo bē-
mira olim duce aquilegiē. nomen et originē
traxit: ei^{us} discipulus fuit scūs albert^{us} hēmīta:
qui ordinem istū educavit.

Scā alpadiis virgo scīssima
claret q hūiliter nara: subulca
erat: in terra senonē. cibo spi-
rituali utebat: mītras hūdo res
uelatōdes: iⁿ nullo corporali: tñ
venusta facie.

Scūs hugo ep̄s lincolniē.
ordis carthusiē. in anglia in
numeris claret miraculis.

Iste henricus fuit fili^{us} frederici et ac-
cepit p̄st antiam filiam regis sicilie in
prorem occasione cui^{us} subiugavit sibi
orū regnū apulie: fugatis illis qui illō
tenebant.

Henric^{us} 5us
annis. 8.

Hierusalē iterū pmittente deo capis a sarracenis et glorioſi
sepulchrū cum sancta cruce propter peccata christianoꝝ: et precipue luxurie et crapule: et rarus erat in monasterijs: varioꝝq;
in seculo quē non morbo luxurie infecisset: et qz tota ira sordescerebat facinoribus: id proiecit dñs pplm sñū et.

Passagū grande ordinatur tpe dementis tertij: et fredericus imperator crucē accepit et multi principes cū eo: et fact^{us} est
pcurſus maximus: sed parū profecerūt: nec aliqd recuperaverūt: p̄ter solā achos: q dī ibolomaida.

Abbas ioachim fuit: qui plura p̄xit
et scripsit: et in qbusdam erravit: ut pater
in principio decretaliū. Scīssimantib^{us} etiā timore: mirabiliter liberare fuerunt: nec ali-
cui^{us} pollutiōis tagiū passe fuit: sicut domi-
nus oñdit scē marie de ognies: vide in vi-
ta ipsius.

Scūs anselmus ep̄s bleſineſi ordinis carthusiē. claret bona vīra.

Leonidij capis: depredat: vastat: et mulie-
res ac virgines opprimunt: Religioſe tñ ac
cui^{us} pollutiōis tagiū passe fuit: sicut domi-
nus oñdit scē marie de ognies: vide in vi-
ta ipsius.

Regnū tartaroꝝ incepit et crevit
valde et vsq; hodie ē mag^{is} et orbe
et fecerūt plaga i mūdo maximam.

Ordo dñoꝝ teutonicoꝝ incepit
circa hec tpa sub celeſtino papa
3°. ortū hūit ex ordine scī ioannis
baptiste hierosolymitam.

6734

† de luca

6383

Luc^{us} 3us a.
4. mē. 2. d.
18. Iustus

Urban^{us} 3us
a. 1. mē. 10 d.
26 Longo-

bard^{us}

Gregori^{us} 8us
m. 2. Bene-
dictianus.

Clemēs 3us.
an. 3. d. 16.
Romanus.

1174

1184

Olim scā fides catholica per potētes
principes p argutos p̄bos: p subriles he-
reticos: ac ceteros viros spectabiles ipu-
gnata fuerat: dieb^{us} aut^{em} istis p vilissimos
idiotas: ac laicos pauperrimos extitit nō
modice tribulata: Quasi dicat eccleſia.
Jam vsq; debeo affligi: si nec isti a tribu-
latione cessant: qui ipsa videbant indi-
gni quoz puerſario deo et hoibus odibil^{is}
est: qui ad nihil quod est valent: nisi q se
mētunt me celare ut sic efficac^{ius} noceant
fuerant nihilominus postea quidā subti-
lissimi heretici: q istam heresim Walden-
ſiā defendere conabant: et plura regna et
pp̄los deceperūt: cū qbus tandē misera/
biliter exterminari perierūt.

Iste lucius fuit ep̄s
hostien^{sis}: qui p^{ri}o verone
mozi^{us} hñs tale epita-
phū. Luca dedit lucez
tibi luci pontificatum.
Ostia papatz roma ve-
rona mozi: mo verona
dedit veruz tibi viuere
roma. Exiitū curas ostia
luca mozi. Dul: bri vsus
qz quoddā apologeticū

Iste vrbani^{us}
fuit oriund^{us} d^{omi}ci
uitate mediola-
nē: ad eū venit
ioachi d^{omi}ci abzia
hic cū audisset ca-
pam hierusalem
a sarracenis ni-
mio dolore tact^{us}
obiit: sepult^{us} in
ferraria.

Iste gre-
gori^{us} magnū
zelū hūit pro
terra sancta
et cepit p̄nica
re de mō re-
cuperādi eā
profect^{us} i tu-
ſiam a di-
uerſas pro-
uicias lras
miſit pro
cruce p̄dicā

da. Et fecit pacē inter p̄ſa^{nos} et ianuenſes: Quo fa-
cto: p̄ſis mortuus est: et honorifice ibidē sepult^{us}

Sanctus bertoldus carmeliti montis hermicolis aymerico antiocheno pa-
triarcha in p̄iozē assignatus fama celebriori multis innotescit. Dic int^{er} cetera
p̄clare sue ſcītatis indicia: aīas qzpluriū fratrū ſuoꝝ: quos sarraceno et aſſupſit
gladi^o cū corona martyrij ab angelis in celū deferri vidit.

Huius lucij pontificis tpe floruit magister petrus comestor seu manducator q fecit histori-
as scholasticas. i. hīstozias vtriusq; testamenti. Dic lombardus origine parisi^{us} fuit canonicus: ibidem sepultus: Super
cui^{us} sepulchrū hoc epithauū: Petrus eram quem petra regit: dictusq; comestor: nūc comedor. viū^{us} docui nec cesso docere.
Mortuus ut discat qui me videt incineratū. Q^{ui} sūmus iste fuit exim^{us} qñq; q^{ui} hic ē. Petra petri carnē tenet hec aīas petra
chūst^{us}. Sic sibi diuisit vtrāq; petra chūstū. **E**o tpe ut dicit vincenti^{us}: magna prodigia apparuerūt int^{er} clarū mōtē et cōpen-
diū: qz lapides qdrangulares ad quantitatem onozū cadebant et fulgura clementia villas. Et corū in rostris carbonēs
ignitos portantes incendentes domos ac villas: et mīn^{is} icibus fulminis perierunt.

Scisma i impio orit p^o morte herici propt discordia electoz: na qda elegerut philippu dnce suevie frem eiusdem henrici: Alij ottonē filiū ducia saxonie: et facta ē altercatio magna et bella in alemania. Tandē otto puenaluit: qz pa pa innocentius tenuit cū eo. Philippus enī statim p^o pacē quā cū otone fecē infectus ē dolose a langrauiō: et sic otto obrinnit et romā ueniens: ab ino centio coronat pira filiū multoz et uolūtatē: Et uersa ē bndictio in maledictionem: qz eodē die fracto iuramēto ptra ecclesiā cepit tyrānizare stolidissimē: qz statim excoīcat et deponit: et tandē in pumacia morit.

¶ Imperatores

¶ Liouia regio septē trional' magna: pueritū ad xpm pro parte.

¶ Maria de ognies claret miraculis i dno: cessi leodiē. Obijt. 1213. circa annū etatis sue. 37. Et multe alie uirgines et uidue et scē maritate fuerūt ibidem.

¶ Officiū hispanus uir scūs ac apostolice p^o sectionis emulatoz: mirabili zelo psequitū hēi cos: miraculis claret: et ordinē iacobitarū siue p^odicatoz instituit.

¶ Helinandus monach^o beluecū. scē uite: scripsit chronicā ab origine mundi et recuperatione lapsi et alia.

¶ Franciscus italicus uir incōparabilis feruoris ac sūme pfectōis paup^oris euangelice qsi quoddā exemplar plucidū: multis claret miraculis: et ordinē minorū instituit.

Philippus
annis 12.

¶ Cōstātinopol

recupat a xpia: nis: et balduin^o comes flandrie impator: ibi efficitur.

Otto 4° a. 2
p^o mortem
philippi.

¶ Wilhelm^o parisiē incepit ordinē augusti nēi. qui etiā dicuntur mendicantes.

¶ Crux p^odicat qnqz vicibus: et hoc in aere oñsum fuit: qz cruce diuersoz colo^o qnqz numero in aere patenter resplenduerunt.

¶ Albert^o patriarcha hierosolymitan^o: ordi nem carmelitarū instituit in monte carmeli.

¶ Scūs petrus mediolanē. postea mī clarus habet adhuc puer.

¶ Sancta clara fulget uirginibus.

¶ Cruce signati plures glorioissime euolarūt ad celū: Et quidā diuinit^o punitus fuit: qz crucem p^odicare noluit.

¶ Pueri de alemania. 20. milia et ampli^o diabolica machinatione decepti cruce signant^o quasi deus p eos uellet recuperare terrā scām: fin illud: Exore infantium qd. sed cū ad mare uenissent a piratis dolose in nauibus rapiunt: quasi eos ad hierusalem ducere permittentibus: Uerū mltos submerserūt alios uendiderūt saracenis: et sic p3 qd de sūb^o in futurū faciendū sit: si sūlis casus occurreret.

¶ Pastores pecoz sūt de hispania puenientes cū turba graui parisius uenerunt: et oīa bona cleri vastarūt inuidis pleb^o grauiantibus: sed cum etiā laicoz bona cepis-

sent deuorare statim expugnant fuerūt et pempri et sic patet qd diabolus etiam suas cru^o es p^odicauit.

¶ Almericus heretic^o cōbu rīt parisi^o cū suis qd. ¶ Stephanus scūs pat^o et prior dom^o portarum ordinis carthusiē. et post eps uigenis.

¶ Simon cōes montisfortis uelut alē karol^o mirabiliter triumphauit ptra hereticos: habēs scē cū eps et abbates scōs: et p^oipue sanctū dominicū fugauit aliqñ centū milia hereticoz cū paucis: puto octo milibus catholicis.

¶ Anno mundi

6363

6403

¶ Pape

Celestinus.
3° an. 6. m.
8. d. 11.

Innocentius.
3° a 18. m.
4. d. 24.

Lāpan^o.

¶ Rex affrice christ. amis bellū intru lit: et fugatus ē: perierūtqz ampli^o q3 centū milia saraceno^o.

¶ Anno xpī

1194

1204

¶ Iste celestinus in die scō pasce coronat^o et die sequen^o coronauit henricū impatorem Ipse etiā fecit fieri palatiū apud scū petz

¶ Jacob^o de uiriaco scripsit multa uilia: et p^oipue de scīs mulieribus q tunc fuerūt pures in diocesi leodiē. Et fuerūt tpa satis scā: hic p^odicauit cruce ptra albienses: cū gloria miraculoz multoz.

¶ Nota q circa hec tpa legunt^o miracula glōsa: et p^oime reuelatiōes facte sunt iniquis mercantijs et fūris. Et in uita scē marie de ognies fit mēto de quadā uidua optie uite: tñ brā ego cū sancto petro et multitudine angeloz affuit i agonia et uix demones abegerūt: et tādē dñs mer aduenit: et funeris officiū adimpleuit: nec tñ propt hoc penas purgatoz euasit maritus enī ei^o mercator fuit: et quedā p fraudem acquisierat: quosdam etiam de familia ducis louanie hospitio recepat: qui de iniuste acquisitis in ei^o domo multa expēdebāt: de qb^o nodū pfecte restitutionē fecerāt. iō aī. hui^o tā scē uidue purgatoz ignib^o exurebāt. Nota lector gratiosā prouidentiam dei. Qñ hec mulier erat in statu mutabilitatis: ne ex uebe mentia doloris uel timoris in peccatū decideret: consolata ē a bñā uirgine et scō petro. Qñ aut p mortē euasit pculum ampli^o peccādi iusticie rigorem expta est pena enī ei^o erat dilata nō soluta. Alia quedam mulier hoc ordine in purgatorio crucie bāt. Aliquando enim uehementi dolore torquebāt eo q mundum et eius uoluptates nimis ardeniter dilexisset. Ali quando frigore maximo quia pigra ad bonū fuerat et maxime: qz filios et propriam familiam nimis negligēter correxerat: sūi aruit propter orationes: nuditate confunde bāt: propter vestes superfluas.

¶ Albertus hierosolimitan^o p^oriarcha fratru heremitarū scē dei maris: i n carmelo monasteriū in melius erigit scōq3

Iste fredericus fuit filius henrici predicti: et electus fuit p[ro]p[ter] ottonē et eū expugnaret: q[uo]d et fecit. Et ex tunc incepit ecclesiam laniare: q[ui]re exco[m]m[un]icā et deponit per honoriū q[uo]d eum coronauit: et multa mala fecit et p[ro]mox diu p[er]mansit: et morte p[re]uentus sine sacramentis a proprio filio suffocatus: sic iterū multa exempla hic sūt de p[er]secutoribus ecclesie q[ui]s miserabiliter pereunt: ipse etiā filium suum henricū suffocauit: quia p[ro]p[ter] ab alio filio suo cū egrotaret suffocatus fuit tempore innocentij quarti.

Frederic⁹ 2⁹
an. 20. rex si
clic vixit 13

Suibelmu⁹ nyueruē. ep[iscopu]s vir sc[ilicet] et doctiss[im]us claret: qui duo milia pauperū tēpore famis quortidie pascibat.

Conciliū lateranē. 1215 celebrat[ur] i[n] v[er]be 1315. p[re]latoz sūma fuit ibidem cōgregatoz.

Scā elisabet filia regis vngarie vidua oi virtute plenissima claret scititate vite.

Lodovic⁹ filius regis fracie frat minor: vir sc[ilicet] clarus habetur.

Ierusalem destruit vsq[ue] ad solū excepto templo et ciuitate dauid a corradino filio staphadin.

Quatuor ordines medicantiū v[er]o p[re]dicatores: minores: augustineses: et carmelite p[er]firmant ab honorio.

Odo cruciferoz circa hec t[em]p[or]a renouatus est p[er] inno centiū tertium anno pontificatus sui 18. iam deuicta heresi albi ensium p[er] cruce signatos. Fertur beatu[m] quiriacu[m] hierosolymoz ep[iscopu]m olim huius ordinis p[ri]miceriū extitisse: statim postea q[ui]s scā helena cruce[m] inuenit: sed iulianus apostata eundē quiriacu[m] cū fratrib[us] occidit et sic longo tempore idem ordo abolitus fuit. T[em]p[or]e autē innocentij quarti: apud lugdunū creuit: et p[ri]uilegijs dotatus est ab eodem.

Beatus cirillus grecus mellifluis carmeli p[ri]or terna⁹ doctorq[ue]: tū vite sanctitate: tum prophetie sp[iritu] conspicuus multa conscribit posteris profutura seculis: et copiosis miraculis deo procurat gloria: immundoq[ue] stuporem.

Corona spinea dñi industria piissimi regis francoz sancti lodouici tunc. 16. annos habens ē translata parisiis.

6413

6423

His t[em]p[or]ib[us] regnauit in imperio fracie ludouic⁹ p[er]f[ect]i sc[ilicet] ludouici q[ui] regnauit. 3. an. t[em]p[or]e: sed in hoc paruo tempore multum fecit p[ro] ecclesia.

Honor⁹ 3⁹
an. 10. m. 8
di. 24. Ro-

man⁹

Gregori⁹ 9⁹
an. 14. Cam
pan⁹ de ann-

nia

1214

1224

Iste honorius multos honoraui et canonizauit p[er]les sc[ilicet]os. Fredericu[m] coronauit et etiā deposuit p[ro]pter rebellionē. Ecclesia sc[ilicet]i laurētij extra muros: et basilica q[ui] d[icitur] sc[ilicet]a sc[ilicet]oz renouauit. Decretales cōposuit ordine p[re]dicatoz et minoz p[er]firmavit: tādē morit[ur] et sepelitur rome in ecclesia b[ea]te marie maioris.

Beatus augelus hierosolymitanus carmelita vir sanctioribus annuerandus: et vt paucis multa dicam: nois sui vere speculū velut nubes imbrifera p[re]dicando circūquaq[ue] discurrens innumeras xp[ist]i lucrificet aīas: cui etiā tandem post complura miracula p[ro]p[ter] sanguinis effusione mortis vicem reddidit.

Brtis dñicus cū dñio fulcone ep[iscop]o tholosano venit ad p[er]lū lateranē. supradictū: et petijt p[er]firmatōem sui or. ab inno. 3⁹. quā p[er]cessit p[ro]pter quandam visionem quā vidit papa illa nocte. Assum ē enī ei q[uo]d lateranē. ecclesia corrueret: quam b[ea]tus dñic⁹ suis humeris et manib[us] sustentabat. Post hec de mādato ipsius pape redijt tholosam p[ro] regula eligēda cum suis fratrib[us]: et interim papa morit[ur] parusie. Deinde iste honorius tertius p[er]firmavit: et p[ri]uilegium confirmatōis dedit b[ea]to dñico qui iā redierat de tholosa electa regula sc[ilicet]i aug[ustini]. q[uo]d sc[ilicet]i fuit in festo sc[ilicet]i thome ap[osto]li. Idic etiā cōfirmavit ordi nem carmelitarū siue heremitarū montis carmeli: vt dicit r[ati]centius. Morit[ur] tandem b[ea]tus dominic⁹ bononie migrās ad dñm: cum multa populi deuotione. 1222. cuius sepulture interfuit dñs voglinus cardi. ostien. lega. apo. se. in lōbardia postea dictus greg[orius]. nonis: et multi alij ep[iscop]i et p[re]lati sequens ipsum dñm legatum.

Lapis grādis cecidit i[n] monasterio sc[ilicet]i gabriel habēs signū crucis et imaginē xp[ist]i exp[re]ssā: et desup aureis litteris h[ab]ēs scriptū: Iesus nazarenus rex iudeoz: et eum illuminauit.

Insula tota pene submersit fluctib[us] marinis in qua perierūt hominū pl[ur] q[ui] centū milia p[ro]p[ter] irreuerentiā scām sacramēto a quodā pugile: sic postea reuelauit b[ea]ta virgo maria. Et p[er]structa ē ecclesia i[n] eodem loco vbi hostie ceciderūt: et cessauit q[ui]statio.

Lacat iperū m[ult]o t[em]p[or]e p[ro]p[ter] depositiōez frederici et etiā p[ro]p[ter] mortē: et iō plures anni ascribunt frederico: licet paucis iuste in obediētia eccl[esi]e regue rit quia nō stat alius in locū eius electus fuit.

Tartari deuastant vngariam et poloniam: et sit ingens terror in xp[ist]ianitate: sed p[re]cibus sanctorum impediti sunt ne procederent.

Mons quidam maximus in burgundia imperiali diuidit[ur]: et curre p[er] multa miliaria: et qu[od]q[ue] milia hominum suffocauit: et tandem ad alios mōtes accessit mirabiliter.

Decretales cōpilantur p[er] raimundum ordinis p[re]dicatoz: d[icitur] mādato gregozij noni: et ad studia mittunt[ur] p[er] quē greg[orius]. p[er]lū ludum celebrat.

humiliatoz i. t[em]p[or]e

+

no
Joan/udg yn
vnt librum a
put toletm

Iudeus quidā in hispania apud toletū fodiendo inuenit lapidē in quo erat liber vetustissim⁹: in quo sic scriptum erat in̄ ceta. In tertio mūdo filius dei nāscet de virgine maria: ⁊ pro salute hoīū patiet. Et q̄ liber deberet inueniri isto tpe. s. fernandi regis caſtelle. Et statū iude baptizat cū oī domo sua. Et hic rex aggressus saracenos prouincias nūdalie: sibiliam del hispalā: ⁊ plura loca cepit: saracenis hincinde fugatis.

Imperatores

Isti duo fuerunt electi ex mādato dñi pape ptra fredericū successiue: s; non preualuerūt tyrānidē ei⁹ supare: quia potēs nimis erat: nec fuerunt coronati morte preueniente

Henric⁹ 6⁹
an. 4. lārga
ui⁹ rurgie.

Guilhelmus
an. 9. comes
holādie iſſe

sonib⁹
-ct⁹ a fri⁹

Thomas de aquino doctor sanctus.
Albertus magnus ratifoni. episcopus.
Eustachius q ⁊ bonauentura doctor deuotus.
Alexander de halis doctor irrefragabilis.
Hugo cardinalis: qui ⁊ totā bibliam possillauit: ⁊ primas pcor dan. super biblia cū fratre suo fecit.
Alincen⁹ speculator omnem māz scibilem collegit.
Magister elricus discipulus alberti.
Magister iordanus sanctus ⁊ doctor mirabilis claret
Petrus de tharantasia postea papa. Et plures alij sci ⁊ lfrati floruerūt in diuersis mūdi pnbis: quos diuina bonitas misit pro fidei defensione: alioqn tota pene fides perijſſet prop̄ hereticorū multiplicatē ⁊ subtritatē: simul ⁊ potentiam.

Bon⁹ xpian⁹ morit in turchia miraculis clarens.
Edmundus archiepiscopus cantuarien. canonizatur ab innocentio.
Lodonius rex francie vir scūs: crucē accepit et transiit mare ⁊ capis: ⁊ multa de ipso laude digna inuenies.
Petrus nouus martyr oz. predicat⁹, ab hereticis occidit: multis claris miraculis canonizat⁹.
Stanilaus epūs cracouien. ab iniquo pncipe i⁹ terfectus est: ⁊ canonizatur.
Maticiniū quoddā sacrilegū de cessatōe euāgelij xpī: ⁊ euacuātōe sacramentorū ecclesie rē. añ annos dñi. 1260. Qd expientia tps exuſſauit. Plura talia totaliter mendosa reperies facta ⁊ dicta.

Anno mundi 6433

6443

Ppape

Celestinus
4⁹ vi. 17.
Mediolan⁹

Innocentius
4⁹ an. 11. iiii
6 Ianuē

Sedes cardinaliū diu vacue: reſtaurant⁹ d̄ psonis ex diuersis mūdi pnbis electis p innocentium. de comitibus louanie

Anno christi 1234

1244

Iste celestinus vita ⁊ scia laudabilis senex ⁊ debilis moritur sepultus in ecclesia sci petri: fuit episcop⁹ sabineſi.
Contra pluralitatē beneficiorū: scā ē illa solēnis disputatio parisijs. año dñi. 1238. in q̄ determinatū ē per sanctos doctores: q nemo sine periculo peccati mortalis tenere potest duo beneficia: quorū alterū ſufficeret ad sustentationē suam rē. Et qui dam alij opinati fecerūt p̄trariū: quos diuina iusticia horribiliter dānauit. De hoc sunt plura scripta ⁊ exempla in diuersis locis rē. Dicit quidā sanctus doctor q medietas ministrorū dei ē quasi reſecata p hoc genus auaritie q vnus plura beneficia p̄mittit habere. sed quis vix vnus potest digne administrare: aut proprijs pro peccatis ſatiffacere.

Iste innocentius plures canonizauit: fredericū p ſnias diffinitū d̄posuit ⁊ anathematizauit tāq; hostē ecclesie: año. 3. sui pontificatus adiutus a ianuenſib⁹. Tandē mortuo frederico idem papa cum magno exercitu apuliā ingredit⁹ ⁊ p paululum neapolī moritur. ⁊ ſepeliſ.

Peregrin⁹ quidā brē marie occidit clam in diocesi andegauenſi. Et statim cultellus homicide non ceſſauit ſillare ſanguinē donec ſuſpēderetur interfectoꝝ ipſe rē.

Ob frequentes ſaracenorū inſultus: fratres ordinis deiſere marie de carmelo a transmarinis partibus: vbi in pluribus locis multiplicati fuerant: in aſmarinis venerunt: paulatimq; diuerſas orbis regiones incoluerunt: teſte vincentio in ſpeculo hiſtoriali.

Iste quoq; hugolinus vt iam patuit tūc: fuit legatus lombardie: erat epūs hoſtieſi. Tunc autē tps miſus fuit ab honorio tertio ad ſubueniendum ecclesie ⁊ eius amicis: propter maliciam frederici. 2. iūpe. qui cum theſauro corrumpebat totā lombardiā ptra eccleſiaz. Et tūc diuiſa ē lōbardia i duas ptes: eccleſie videlz ⁊ impij. fuerūt duo fſes nobiles valde ⁊ potētes de pnb⁹ tuſcie. An⁹ quorū dicebat gelph⁹: q ſuſtinebat pte eccleſie. Alii vō dicebat gebellinus: ſuſtētās ac deſedēs imperialē pte: q̄ poſtea noſta ſūt translata ⁊ vulgata in alias ptes mūdi: q; vulgo nuncupant⁹ alij gelphi alij vero gebellini. que quidem pernicioſiſſime partes apud plurimas vtriuſq; etiam ſexus nonnullis vtentes inſignijs quibus dignoſci ſolunt ab inuicem vſq; hodie non ſūt abolite non dubitantes vt nomine quiſq; ſuo gloriē: altera partiū pro depellendam alteram periculum ſubire vite.

¶ Post longā imperij vacacionē: electores in duo se diuidentes: hos duos elegerūt & fuit salina annis multis. Tandē mortuo richardo alphonſus corā gregorio decimo: inuitu pacis volūtarie cessit omni iuri: si qđ haberet. erat enī vir p̄u- dens & maximus astronom⁹: eius tabule famose sunt quas fecit: quia compendiose sūt.

Alphōs⁹ rex
castellis. & le-
gionis.

¶ Era alphonſi famosissima apud astronomos: & est
āno xpī 1251. Quod nota diligenti: qđ ad m̄tra de
seruit in astronomia.

Simul isti
duo an. 15.

Salina.

¶ Passagium grande factū est: in quo sanct⁹ lodonicus
rex francie fuit: parum profecit

Richard⁹ ff
regis anglie
comes cor-

nubie

¶ Martin⁹ cardinal⁹ qui
chronicā abbeniauit.

¶ Alexāder de villa dei
ordinis minor⁹ qđ doctri-
nale cōpilauit vir factus
theologie sacre professor

¶ Scā clara canonizat
ab alexādro. 1254.

¶ Speculū historie vīn
cētij hic finitur.

¶ Festū venerabilis sacri: isti
tuis p̄ vrbaniū q̄rtū cū indulgē-
tijs. Et de mād̄ aro isti dñi pa-
pe scūs thomas de aquino cō-
posuit totū eiusdē diei officiū
cū prosa & oibus: que dicuntur
in ipso officio.

¶ Iste rodolphus fuit comes
gauēsburch: prob⁹ in armis strē-
nuus & prudens elect⁹ apud ba-
sileā: crucē accepit pro fra scā dñi
dictōem tñ iperialē nō hūit: dñs
tñ papa ele-
ctōez appo-
bauit i fauo-
rē terre scē.

Rodolphus
annis. i. 8.

¶ Sancta heduiga quōdā dūcissa polonie: vidua mire san-
citatē canonizat per clementem.

¶ Benedictum sit dulce nomē dñi nři iesu xpī: & glorioſissi-
me virginis marie m̄ris ei⁹ in eimū & vltra. amen. Nos cum
prole pia: bñdicat virgo maria. amē. Quicunq; hec lege-
rit toties quoties: hz tres annos indulgētiar: quos demēs
pcessit ob rogatū lodonici sancti regis francie solenniter.

¶ Conciliū lugdunū celebratur per gregoriū decimū in quo
fuerūt. 500. epī: & 40. abbates: & alij plati circa mille: & gre-
ci: & quidam tartari solennes ibi fuerunt baptizati.

6453

6463

Alexāder. 4.
ā. 7. m̄. 3. d.
4. cāpanus

Urban⁹ 4.
ā. 3. m̄. 1. d.
4. Sallicus.

Clemēs 4. ā
3. m̄. 9. pro
uincialis

Gregorius
10. ā. 4. d.
10. lombard⁹

Innocenti⁹
5. m̄. 5. d. 2
lombard⁹

Adrian⁹ 5.
m̄. 1. d. 9.
Januē.

1254

1264

¶ Iste alexā-
der quēdam
manfredum
p̄seudo regē
sicilie excoīca-
uit duos fal-
sos libros cō-
demnauit: lo-
quentes p̄tra
mēdicatē et
euangelii xpī
ēc. moriē tan-
dem viterbij
& ibidē sepul-
tus.

¶ Iste vrbā-
n⁹ fugauit exerci-
tū sarracenoꝝ
p̄ cruceſigna-
tos: quē māsre-
d⁹ p̄tra eccliam
miserat: & p̄u-
lit regnū sicilie
comiti prouitū
q̄ fuit frat̄ regē
frācie: vt fuga-
ret māfredum
p̄ussie: & ibidē
sepeliit: & man-
fredus postea
vita & r̄gno p̄u-
it p̄ karolū.

¶ Iste cle-
mēs scūs fuit
propheticus
spū p̄dixit ho-
stēs ecclie bā-
q̄z sumus p̄-
turos. vñ cre-
dit qđ de ei⁹
meritis tribu-
latiōes ecclie
tūc plurimas
extinxit. hic
habuit antea
proreꝝ & libe-
ros ēc. fuit
prouincial na-
tione.

¶ Iste gregori⁹ sa-
tis accidētali venit
ad papatū: qđ cum
ēst archidiaconus
leodiē. & inuēit vlti-
ma mare cā dūotio-
nis ibidē existēs in
papā eligē. vsus.
Papāt mun⁹ tulit
archidiacon⁹ vnus.
hic patrē pat̄: fe-
cit discordia frat̄
Alex hoc a spū san-
cto factū nō dubiū
ē: qđ valde bñ se ha-
buit: nō intendens
pecuniarum lucris
s̄ elemosynis pau-
perū. Fecit etiā or-
dinatōem vnā qnq;

¶ Iste in-
nocēti⁹ fuit
de ordine
predicator⁹
famos⁹ do-
ctor antea
votatus pe-
trus & tba
rentalia lō-
bard⁹ natio-
ne: moritur
statim rōe
sepultus in
laterano.

¶ Iste adria-
n⁹ fuit
nepos
innocē-
tij q̄rti
& etiā
statim
moritur
viterbij
ibi qz se-
peliuit.

¶ Iste iou-
nes
fuit i sci
ētijs di-
uersis
famos⁹
s̄ mori
b̄stoli
dis oib⁹
tñ cōis
hic cum
diceret
se diu vi-
cturum:
stat cūz
camera
nova cor-
ruit: mōz
tūus est
viterbij.
sinor & bani
baldēsiū: & hōicidia ēc

†

epoz: cardinaliū cōpluriū laudabilē: qđ hōestas & valētes p̄fōas assūpsit. Morit⁹ aretijs: sepult⁹ ibidē.

Joānes 21
m̄. 8. d̄spā-
nus.

Nicolaus 3.
ā. 1. m̄. 9. Ro-
man⁹ de v2-

no
de moftino

no
moh de bora
dicunt qd fuit
de brabantia de
de paronibz d
dams p.

C Discis marinus in similitudine leonis captus fuit anno pmo martini pape: et dabat
planctus horribiles: et adductus in urbem veretur cunctis ostensus est: qm monstru hoc
vulgo interpretant: esset signu futuri discidii: Qd et factu est: qz statim post scilicet infes-
ctis alienigenis et senibus in materno utero occisis crudeliter ab obedientia karoli
sui regis: et per psequens ecclesie recessit et petru arragonuz regem assumpsit: et multa
mala secuta sunt: Et in urbe partia surrexit: quia vsim contra banibaldos cum mul-
ta sanguinis effusione pugnauerunt. Item et inter saracenos multa milia occisa fuerunt
Et id non miru qd patrimonium ecclesie parit solito more: quia tempus est ut iudiciu
incipiat ab ecclesia dei. Veru karolus non longe ante martinu

C Imperatores obiit bene dispositis singulis et deuote sacramentatus. Petrus
vero inobedientie filius infelicitate mortuus est: et ex vulnere qd
in bello suscepit sicut solent mori persecutores ecclesie: qd duru e fragili homini co-
tra stimulum calcitrare.

C Franciscus petrarcha poeta et heremita scripsit plura stilo eleganti.

C Tartari invadunt regnu constantinopolitanu: multasqz terras imperij occupant: stra-
gem indicibilem de hominibus facientes.

C Nicolaus de lyra doctor theologie clarus habet parvus. hic fuit iudeus nato
conuersus autem valde profecit in ordine minorum: et scripsit super totam bibiam
et alia. Mel fuit anno dñi. 1330. vide in libris suis. Alij dicunt qd fuit de brabantia
de paribus xpianis: sed ob paupertatem visitauit scholas iudeor: et sic didicit lin-
guam illam. Mel iste nicolaus a iudeis informatus est in pueritia.

C Wemberus puer scis rustice
can martirizatus a iudeis: requie-
scit in beraco.

C Tripolis capta a saracenis: et
xpianitatis nome ibide delet.

C Achon illa fortissima et expu-
gnabilis ciuitas capta a soldano et
saracenis: propter discordia vitiaqz
nationu i ea comozatiu: et deleta
fuit et psequit tota sil ira sca occu-
patur a saracenis propter nimia pec-
cata xpianor q ibide tunc moza-
bantur.

C Qd o celestinus inchoat per
vitu scm celestinu q i papa electus
nec vnqz cecidit a proposito sco
vsqz hodie.

C Jubileus instituit a bonifacio
de centesimo i centesimu sep ou-
raturus. Et fuit pmo iubile anno
dñi. 1300.

C Liber sextus decretaliu pu-
blicatus: et fuit missus ad studia vni-
uersalia per bonifaciu octauu.

C Festu quoru euangelistarum Et
quatuor doctorum instituit.

Anno mundi 6473 6483

C Pape Martinus 4 ^o a. 8. m. 1 gal- licus.	C Honorius 4 ^o an. 2. Romanus.	C Nicolaus 4 ^o a. 4. m. 1. 16 bardus.	C Celestinus 5 ^o m. 5. 8. 5	C Bonifacius 8 ^o a. 8. m. 9. ci- panus.
---	--	---	---	---

Anno xpi 1274 1284

C Iste martinus fuit reti- gioso amator: et pijs o- peribus valde intentus. hic excoicauit impatore psta- tinopolitanu eo qd no re- dierat ad fidem: sic promi- sit i pccato lugdun. propter qd multa passus fuit: et to- ta ecclesia fil: filius et petru regem arragonie inuaso- re regni sicilie excoica- uit: tandem p multa bella q intruxit ptra pfidos iu- deos et tribulatoes: mo- rit pnie: miracul claris.	C Iste honorius fuit ho tepat: et magne discretiois: libenter habes pacem nulli lesi- mus. hic pdicari fe- cit cruce ptra petru inuasore regni sicilie tpe dimissis matell varij: cappas albas sumpserunt.	C Iste nicolaus fuit dictus frater hierony- mi minister gnalis i ordine minor: q lz bonus ho i se fue- rit: tñ multa ifelicia ecclesie suo tpe acci- derit: na multa bel- la orta fuerunt i ur- be ipsi occasione: qz nis adhesit vni pti Post hunc vacauit sedes anis. 2. me- sibus. 6.	C Iste celestinus totus scis fuit: et ob hoc cu p annos duos cu me- dio cardinales coe- dari non possent: ipsu tandem de heremo vo- cates elegerunt: Et statim propter on papa- tui resignauit. Et ab eo dictus e ordo ce- lestinus: et canonizatus e pmo p elemet: sub noie sci petri pfecto- ris: cui festu e. xiiij. kal. iunij.	C Iste bonifacius fuit vir in his que ad curiam pertinent expulsum: et qz pace hnt no posuit pui- dentie sue modum tanta arrogantia erexit seipsu ut dñm totu mudi se vi- ceret ta in tpalibz qz in spualibz. Et multa magni- fice fecit: q in fine mise- rabiliter defecit: deditqz exemplu cunctis plac ne al- ta saperet: s forma facti gregi magis studeret a- mari a subditis qz time- ri. hic e de quo dicit: q in- tranit vt vulpes: vixit vt leo: et morit vt canis etc.
---	--	--	--	---

C Iste honorius. 4. tpe fuit bellu maximu et graue int ianuense s et pilanos occasione: itule cor-
sice: Tandem in mari pisani victi sunt: et capti plusqz. xij. milia hominu: q infecti sunt: et pdiderunt. xlvij. galeas: excepti alijs
nauigijs: et pter illas q submersae sunt in mari. Terremot etia magni fuerunt i tuscia: signatela mala multa: q secuta sunt ibide.

Iste adolphus fuit comes de anaxone: et non fuit coroz natus p papā: qā obiit i bello quod cum alberto duce austrie habuit.

Adolphus.
annis. 6.

Iste albertus fuit dux austrie filius rodulphi predicti. hic primus a bonifacio reprobat. Deinde ab eodē cōfirmat propter regē frācie: tūc tūm cū ecclie: cui etiā. s. alberto idē papa regnū frācie subiecit sic et alia signa s; nihil profuit tandē occidit a nepote suo.

Albertus.
annis 10.

Iste henricus fuit comes lutzburgen. i. milita ribus acerbis strenuissim: pacē p terrā et aquā tenere cupiuit: victor gloriofus: et bellator inuictus extitit coronatus fuit a clemēte 5°: tādē itorcat fuit sumēdo eucharistiā. Nec legunt in libris: et fama ferūt p quēdā de ordine p̄dicatoz scā: s; mibi p̄sentate fuerūt lre testimoniales: i. qb^o excusat ordo de his: et q false bec iposita fuerūt venerabili viro dñō bernardino de mōte politiano: q erat frāe eiusdem ordinis hō prudēs et religiosus

Henricus
7° annis. 5.

Cometa apparuit et sequit statū bellū flandrese: ubi cecidit flos militie galicane. 1302.

Terremotus magni fuerūt: nec ausi fuerunt hōes manere in ciuitatibus: et papa bonifacius similiter in prato quiescebat.

Lodouicus olim rex frācie canonizat p bonifaciū. 8.

Alanus doctor vniuersalis.

Ioannes scorus doctor subtilis.

Ioannes andree iurista maximus daret bononie: q plura scripsit solemniter.

Templarij destrunt subito mirantibus vniuersis quo mō tanti dñi sic insperate perimunt: magister ordinis cōburit parisijs. Causa autem publicata fuit postea: q fuit prophana professio cū abnegatione xpī: et expuitōne supra crucē in opprobriū crucifixi: prout plures eoz p̄fessi fuerunt. Et stetit ordo iste annis. 184.

Dulcinius heresiarcha novariē. cū margaretha vxore sua heretica: et cōplicibus suis cōbusti fuerunt: sed prius mēbratim concissi fuerunt: crux p̄dicata fuit.

6493

6503

Bndict^o 11°
mē. 8. di. 17

Clemēs. 5.
ā. 8. mē. 10.
di 15. valco

Ioānes
22° an.
18.

1294

1304

Iste bndict^o vir scūs fuit de ordine p̄dicatoz et paz supuixit et obiit pusie ibidē sepult^o i ecclia p̄dicatoz miraculis coruscans. hic subortū discidiū int regē frācorū et bonifaciū sedauit: et puilegia restituit: et libertates qb^o rex priuat^o erat: et vacauit sedes p annum sequentem: et pl^o prop̄ discordiam cardinalium.

Iste clemens fuit tante prerogative in expediendis negotijs ecclie: que tūc plurima fuerunt: vt etiā absens eligere. hic p̄ciliū celebravit vienne: et librum septimū decretalium: qui vulgarit clementinaz dicit^o cōpilari fecit: inquisitores p̄tra templarios misit: venetos superauit: regulā minorū declarauit: replarios dānaui: et ordinē scī ioānis hierosolymitani exaltaui: tandem post multa que laudabiliter egit: morit^o. et sedes vacauit annis duobus mensib^o. 3.

Iste ioānes tot^o gloriofus fuit quo ad ea q in actiua vita exercēda sūt: p̄stitiones clementis publicauit: et ad vniuersalia studia misit: multos sanctos cano nizaui. Episcopatus pingues diuisit: cōtra p̄alitatē bñficiōz multa bona istituī et hereticos p̄les p̄cipuo zelo dānaui cē. An aut saluatus sit an non: dñs etiā suis deuotissimis reuelare noluit. Ipse etiā fūdauit domū bonipassus: ordinis carthusien. sup durētā prope auinionē.

Conciliū 13° 11. viennense in quo p̄fedit clemēs quint^o: mltā ibi sūt statuta pro salubri regimine ecclie: et heresum extirpatione. Et minores inter se tumultuantes concordati fuerunt: ps vna dicta fuit spiritualiū: alia vtiq non habuit vocabulum hoc.

Nobilissima ciuitas aconensis a saracenis destruit: ac demū deifere marie in carmelo monasteriū ad quatuor miliaria ciuitati vicinū: ab eis igne cremat fratribus inuentis in eo: perfidoz gladijs trucidatis: et tunc prochdolor ordo carmelic^o mellifluum locū ex toto pdidit: in quo a tpe helie: et helisei prophetarū duob^o milib^o ducētis viginti et vno annis p̄stiterat.

Beatus albertus de trapano carmelita siculus vir meritis signis doctrinaqz clarus: ac totius p̄fectionis exemplar. 7° idus augusti migravit ad dominum.

no
I. Hodus q fuit cap
de mazyb turcorum

no
I. destructione templi

Iste lodonicus fuit dux bavarie et contempsit coronationem dñi pape: quapropter ab eo depositus est: et multo sibi labor et picula successerunt. Nihil est etiam scindere unitatem ecclesie. Et fredericu ducem austrie contra se electu vicit. In tribulatione et permuta usque ad finem durus permansit grande periculum anime sue reportando. Tandem karolus pro eo eligi: qui prevaleuit: et lodonicus de equo cadens subito moritur.

Cordo novorum militum iesu christi instituit: et portu galia per iohannem 22. contra saracenos.

Astronomi maximi fuerunt parisienses hoc tempore videlicet Joannes de linerijs: Joannes de saxonis Joannes de muris: et Buridanus maximus philosophus qui invenit viam modernorum.

Imperatores

Lodonicus
4° annis. 13.

Thomas de aquino doctor sanctus canonizatur. 50. anno post obitum suum.

Thomas episcopus erfordensis. canonizatur.

Lodonicus tolosanus episcopus canonizatur. filius regis sicilie ordinis predicatorum.

Clementinarum liber publicatur: et ad studia universalia dirigitur per iohannem. 22.

Pauperes de lugduno qui se dixerunt de tertia regula francisci: tanquam heretici damnati sunt: et combusti pluribus locis et vicibus: cum suis articulis erroneis. Unus articulus fuit: quod christus et apostoli nihil habuerunt in proprio vel communi: et quod nullus ius habuerit in his que scriptura dicit eos habuisse.

Joannes mandavit doctor in medicina et miles in armis: natione anglie fuit circa hec tempora: Et mirabile pergrinationem quam totius mundi profecit: Et scripsit eam tribus linguis.

Odericus vir sanctus de ordine minorum in asia et india evangelizando discurrit miraculis clarus: Et quatuor sanctorum martyrum corpora sui ordinis in civitate horum mes transulit per mare: ad superiorem india in civitate carram non sine miraculis: Et descripsit peregrinationem suam.

Beguardi multi combusti sunt parisi propter heresim pauperum: quia sub specie boni mala suscitare conabantur. Et michael generalis minorum fuit cum sibi adherentibus declaratus hereticus. Numerus combustorum iam de ordine eodem quam aliorum. 114.

Spiritus guidonis multa revelat in civitate alexie prope romam: et de hoc pulcher libellus est scriptus.

Ventus magnus fuit: qui terras movit et vendas: et edificia subvertit.

Multum flebilis facta cuidam hominiter in patria domini innocentii pape sexti dum adhuc cardinalis esset. Vnde aiebat: Unde animas in infernum descendere: sicut nives densissimas: in purgatorium sic nivem rarissimam: sed ad paradysum tres vidi introire. scilicet illius episcopi ac illius vidue romane et illius parisiensis cartusien. que omnia sic post repperit vera. Et maximam devotorem ad sacrum ordinem cartusien. deinceps habuit.

Ludolphus cartusien. prior argenti nensis: qui vitam iesu compilavit egregie et alia.

Anno mundi. 6513

Decretum est per iohannem. 22. edicto perpetuo hereticum esse censendum asserere christum et apostolos nihil habuisse in proprio nec communi. Item affirmare quod in christo eiusque apostolis in his que eos habuisse sacra scriptura testatur nequaquam ius ipsius pretendi competierit: nec illa donandi: aut ex ipsis alia accipendi: erroneum et hereticum idem papa iohannes declaravit.

Ppape

Benedictus 12°
a. 7. m. 3. di
8. tolosan^o

Decretum est per benedictum quod ante seculum que nihil habet purgabile per statim ut decedunt faciem dei vident: aliter sentire aut dogmatizare est hereticum.

Anno christi. 1314.

Nota quod iohannes. 22. collegit de libris predecessorum suorum ex ordine beati benedicti summos pontifices. 24. fuisse. Cardinales. 183. Archiepiscopos 1464. Episcopos. 3502. Abbates insignes 15070. habuit quoque canonizatos sanctos. 5555.

Scalma. 21 inter iohannem. 22. et quedam petrum de carbario de ordine minorum. Cum fuit tyrannidis lodonici: qui scindere nitebatur unionem ecclesie: eo quod iohannes papa eum excommunicavit: et ideo istum petrum in idolum erexit: et veneratus est eum: sed nihil profecit: quia statim successum est: et petrus venit ad pedes iohannis veniam petit et obtinuit: tunc fuit observatus ut hostis omnibus diebus vite sue.

Serardus de bononia ordinis magne marie de carmelo doctor parisiensis: sapientie et doctrine opinione celebris: per compositionem plurium librorum editionem in avinionem vitam exiit.

Sibertus de belre alemanus: et iohannes Walsingham anglie carmeliti ordinis doctores illustres connumerandi: ad salutem scientie verbis scriptisque copiosius erudiunt.

1324

Iste benedictus fuit monachus monasterii bolleii. ordinis cisterciensis. et vocabatur iacobus de furno ab infamia bone vite: et magister in theologia. Factus autem papa reformavit ordinem sancti benedicti et cisterciensis. quod necesse fuit. In largiendis beneficiis durus fuit: et ne indignus preferrentur: decretalem edidit: que sic incipit. Benedictus deus in donis: et multos prevalet. Erat enim servus dei fidei cum severitatur zelator: et ob hoc multum michi charus tante rigorositatis fuit quod vix cognoscere voluit in consanguineos: dicens papam consanguineum non habere.

Iudei p totā alemāniā fuerūt cōbusti: qā fontes ⁊ puteos
intoxicarūt: sicut plures eoz pfecti fuerūt id esse verum.

tionem expetit moze alioz bonoz regū. ideo in omnibus bene
Ipe multa statuit: ⁊ precipue legē fauorabilem pro psonis ⁊ rebus spūalibus: que adhuc karolina dicit. Tandē mori diuī
tjis plenus ⁊ glōria: sepultus ppage.

Anno xpi. 1335. fundata ē domus scē barbare ordinis car
thusiensis in colonia agrippina: illo in loco vt pie creditur: vbi
olūm beatus seuerinus scī martini animā in celū deferri cōspe
xit: angelico cum concentu.

Aquarū inundatio fuit maxima nō ex pluuijs: sed scaturien
tiū terre venarū: dāna fecit infinita toto orbe.

Bellū maximū int̄ philippū regem francie: ⁊ eduardū regem
anglie fuit: ⁊ tanta strages vt mare flandrense aliquot dieb⁹
tinctum sanguine videretur.

Pestilentia gravissima fuit: ita qd vīe diuī sufficebant ad se
peliendum mortuos.

Item multe vīle deserte diu manserunt.

Jubilens mutā p clementem de quinquagesimo in quingē
simū: propter breuitatem humane vite.

Sanctus Iuō bāro doctor iuris canonizāt: qā fuit aduocat⁹
pauperū ⁊ scē vite: hic solus intrer oēs iuristas modernos: san
ct⁹ reputatur.

Talarandus cardinalis sancti petri ad vincula: prelatus deuotus: ⁊ amicus religiosorum: ⁊ promotor bonoz fuit.

karolus 4us
annis 31.

Potentū ignis in celo visum ē: qd
a p̄bis vocat candela rotūda. Et eodē
āno surrexerūt. 1351. cruciflagellato
res. Hec secta pestifera: surrexit i supe
riori alemāniā: ⁊ ad inferiōrē descendit
demū ad partes gallicanas. Cōstuebant huiusmodi
ex diuersis: doctis ⁊ indoctis: nobilibus ⁊ ignobilib⁹
flagellabāt aut se cū flagell⁹ nodosis acub⁹ insut⁹. ⁊c.
⁊ nisi papa prohibuisset: multa mala attentassent.

1350.

Lector quidā paulus nomine negando brām vir
ginē pceptā fuisse sine peccato originali: corā toto de
ro ⁊ pplo i craconia cecidit: ⁊ expirauit: sermōe nodū
finito: vt testat magister henric⁹ de bassia: qd factum
plures terruit in hac materia scribentes.

Joanna regina francie virtuosa ⁊ humillima: ⁊ vt
pie credit sancta obiit. 1349.

6533

Clemēs 6us
ā. 10. m. 6.
8. 16. 2e-

moniceñ.

6543

Innocētius
6. an. 10. le
moniceñ.

1334

Iste clemens fuit noīe ⁊ re totus virtuosus: multa qz p benedictū rigorose
facta mītigauit: ⁊ quosdā priuatos restituit. Laudabilis fuit rigor: seuerita
tis benedicti: sed multum amabilior fuit benignitas clementis. hic erat ser
mocinator egregius: ⁊ sermones multos collegit. Nullū inconstatum a se
abire permisit. Electus fuit anno xpi. 1343. vt in bulla quadam repperi.

Joannes de bachone carmelito: theologicē sapientie: canonicēqz scie pri
ceps parisiens: ⁊ demum per angliā clarus cognoscitur.

Guido de pirpiniatio ex priori generali carmelice religionis: primū maio
riceñ. ac demū elneñ. pontifex doctor int̄ precipuos cōmendatus: ⁊ vt aliter
belias pro domo dñi zelosus post correctoriū iuris: ⁊ alia cōplura volumi
na p̄cōmendata: libzū contra omnes hereses scribit: quem dño gancellino
cardinali albañ. p̄sentauit: ⁊ multoz actū suoz clarissime gestoꝝ magni
tudine xpianum orbem celebri rumore clarificat.

1344

Iste innocentius amator fuit religio
soꝝ: ⁊ fecit fabzicari in regno fracie prope
sanctū andrea ex oppposito auinionis mo
nasterium ordinis carthusien. ⁊ mīta pzi
uilegia eidez sancto ordini pcessit: ibideqz
sepeli. fuit etiā canonista maximus.

Petrus de casa ex priori generali car
melitarū eps vasionen. ac hierosolymita
nus patriarcha virtutē forma: doctrinēqz
speculum clarus habetur: quem cōplura
miracula deo conregnare predicant.

Terremotus maximi fuisse p̄ diversa loca: & basilea q̄si tota cecidit cum multis castris in circuitu. Tūc hofes velut bestie in silvis cōmorant: nec ciuitates intrare audēt. Bella etiam plura & pestilentie & fames fuerunt. Terraq; in multis locis aquā albam & ferentē euomit: que castra & loca fortia casui dedit. Tēpora peccaminosa propter hereses & sectas plures. Et supbia & iniquas nimis iualuit: vñ i libro br̄e brigide p̄mo caplo. 45. dicit q̄ fz rigorē iusticie mundus merito deberet perire: qz pei est q̄z

Imperatores spe diluuij: fz p̄cib⁹ scōz mīa parit ei.

Brigida vidua scissima de regno suecie clara hf: multas reuelationes habuit informatiuas ad oēm statum ecclesie: & ordinem instituit cuius ipsa patrona est: festum eius agitur 23. iulij.

Ordo saluatoris qui vulgarit dicit ordo brigide: circa hec tempora inchoat cui⁹ regulā ipse saluator met dicitur.

Strigmata xpi mulier quedā in manib⁹ & pedibus habuit & morabat in oppido delst in partibus holandie.

Studium prage instituit: & priuilegijs dotat ab innocen-
tio sexto intuitu karoli.

Ioannes de rupe scissa de ordine minoz multa predixit mor futura de duobus antixpis: & de desolatōe terrarū & generali cōculatione cleri: & reductione totius orbis ad fidem christi: Pluraq; alia añ annū dñi. 1370. que dixit sibi reuelata a dño iesu: sed non euenerūt: Et dñi in vinculis tentus: grandia scripsit de futuris. Et nota q̄ pene ab initio fidei huiusmodi p̄noscatores fuerūt: & quorquot tempus determinatum p̄dixerunt de huiusmodi archanis: que pater posuit in sua potestate decepti sūt. Et tō non ē huiusmodi reuelationibus fides amplius adhibenda.

Anno mundi 6553

6563

Pape

Urban⁹ 5°
annis. 8.

**Constitutio in vinea publicat contra symo-
niacā prauitatem primo anno urban⁹ in vrbe
apud sanctum petrum.**

Gregorius
11° annis
.8.

Anno xpi 1354

1364

Iste urbanus fuit abbas massiliens. ordinis sci bñdicti decretor⁹ doctor & scūs reputat. Fecit crucem predicari contra turcos passagium ordinauit: intorricatus obiit zc. Ad ipsum brā brigida fuit missa a xpo pro cōfirmatione regule.

Iste gregori⁹ fuit dictus petr⁹ de bella forte lemoniceñ. diocef: diacon⁹ cardinal⁹ obiit rome in pace xpi. post eū sequit tribulatio quam dñs br̄e brigide p̄ceffendit: propter peccata cleri.

Circa hec tpa p̄misit karolus quartus electorib⁹ thelonia & vectigalia iperialia: q̄ sita fuerant in terris ipsoz. Et surgit disputatio grandis pro & p̄tra. Nam vna positio probare contendit q̄ hoc non liceat neq; expediat sic exossare imperium ut nullas vires contra aduersantes retineat. Alia econtra putat rationabilē hoc factum: ne ipsoz elector⁹ regiones grauent stāte pro nūc tot alioz principū violenta scursione: in bilq; curantū de imperialium fulminatōe p̄ceptor⁹. Quare ergo ipsi exactores p̄ ceteris exactionari deberent: tū non esset qui d̄fenderet: aut manum adiutricem afflictis porrigeret. Que autem istarum firmior sit: videant quoz st̄erest. Quid vō de his eneus poeta laureatus senserit: in historia bohemo rum plenius continetur. Hoc pro certo scimus: q̄ siue sic siue aliter disputatio p̄cludat: mūdus iste cursū suū a solita vanitate & instabilitate non retrahet. Nihil stabile sub sole: sed cūcta subiacent vanitati: vt sapiens dicit.

Beatus petrus thome ex carmelita pacten. ep̄s & patriarcha p̄stantinopolitan⁹: doctor p̄celebris sūmiq; regis signifer bellicosus. Post innumeras quas habuit nedū cum sp̄ualibus: sed & corporalibus crucis inimicis victorias. Postq; plures cōscriptos libros: ac patrata miracula in famag⁹ ista regni cyprī ciuitate: corpus exiuit in festo epy p̄banie.

Wenzlaus
an. 24.

Iste Wenzlaus filius predicti karoli regis bobemie fuit: et adhuc pre viuentem electus in regem cum puer esset: sed non curauit de imperio: et ideo per multas admonitiones tandem depositus fuit. Nobilem eius indolem libidinosa vita polluit: et fuit finis eius sine honore: nimis enim degener erat a moribus et virtutibus sui genitoris: nec unquam imperiali diademate coronatus est. Paterna autem probitas in singulum dum fratrem eius transiisse fertur: ut infra patet.

I Secta chozantium transiuit: anno dñi. 1373. Et fuit rhenus magnus incomparabiliter.

Bartholus et baldus fuerunt hoc tempore maximi legiste.

Salsina 22. omnium scissinatum que ante fuerunt pessimum et subtilissimum. Adeo. n. pplexum fuit ut etiam doctissimi: et consci entiosi viri non valuerunt discutere: cui esset magis adherendum: et fuit primum per annos. 40. cum graui scandalo totius cleri: et grandi iactura animarum propter hereses: et alia deuias: que tunc pullularunt: eo quod non erat disciplina in ecclesia contra huiusmodi. Et ideo ab isto urbano sexto: usque ad martinum nescio quis fuerit papa.

Ioannes balestarij carmelita doctor: inter doctores ingenti habitus gloria post editionem multorum voluminum in conuentu suo maioricarum obiit.

Iste bonifacius eligitur rome loco urbani: dictus fuit petrus de thomacellis: et primum scisma

6573

Urbanus 6°
an. 11.

Scisma pessimum
oritur: et durauit
annis. 40.

Clemens
7° a. 15.

1374.

6583

Bonifacius 9°
a. 15.

Benedictus
13° a. 22.

1384.

Iste urbanus electus fuit in urbe propter vim romanorum sed cardinales hoc metu fecerunt non ex asio. Quapropter fugientes ad ciuitatem fundorum: dixerunt eum non esse papam: et elegerunt loco eius dominum robertum de gebennis eodem anno qui dictus est clemens septimus: hic oritur scisma.

Beatissimus andreas ex priore carmelitarum florentini cenobij per resul festulanus odore virtutifero: longe lateque fulgurate splendescens in domino quieuit: cuius corpus glorie translatum: magna miraculorum illustrat gloria.

Circa hec tempora mortuo iohanne galeaceo duce mediolani illustre dominum venerat. habuit vicentinam ciuitatem: que eidem domino se recomendando tyrannidem ferre abhorrens: non omisit quibusdam puentionibus: et capitulis ab utrisque obseruandis sua sponte se in eorum uisionem obtulit tradiditque. feliciter

Iste benedictus fuit electus in auinionem in locum clementis: et dicebat petrus de luna: et perdurauit usque ad concilium constantensem: sed nec tunc quidem obedire uoluit: sed sepe mansit pertinax: moriens tandem in regno arragonie in sinu cardinalibus suis quod statim alium loco sui eligerent: quod et fecerunt et idolum eleuantes clementem octauum vocauerunt: sed nil profecerunt.

Franciscus martini theologorum ornamentum: singularisque sui temporis lucerna: in honorem pergloriose sui carmeliti ordinis patrone librum de sancta preceptione immacule dei genitricis marie prescribit: cuius uirginis zelatoribus gratissimum.

Vincencia

Ciste Rupertus fuit dux banarie: et comes palatinus rheni: vir iustus et catholicus coronatus a bonifacio nono. Hic cum grandi exercitu alemanorum intravit italia pertra iohannem ducem galiese: sed cum iactura graui redijt: dignus habitus est pro iusticia pateretur.

1408

Cometa apparuit. Et statim post leodium cecidit. 40. milibus interfectis. Et omni prutheni contra regem polonie bellantes superati sunt occisi. 40. milibus.

Cerberardus groet claret scitatie vite et scia: et cepit congregare fratres in danatria: et plura scripsit.

CImperatores

CIoannes rusborch clarus habet: vir admodum deuotus et illuminatus. Etiam multa scripta in theutonico reliquit.

Chenricus opta sacre theologie professor famosus. Henricus de basia etiam doctor theologie fuerat Wienne duo luminaria ecclesie.

Cheresis peruersa iohannis Wides in anglia: et iohannis bus in bohemia: hieronymi de praga pullulauit: et multos infectat. Et sub habitu ouino lupinam crudelitatem abscondentes: totum ecclesiasticum statum subuertere nitentur. Adiuuit eos tempus pessimum propter scandalosam scissam.

Cheresis adamitarius pullulare cepit in bohemia: sed statim extincta ab hereticis fuit. scilicet hussitis. Erat. n. nimis grossa et iuerecunda: nam nudi incedebant: et indifferenter cum feminis luxuriabant. infinitorum malorum. Causa acta est in concilio constantien.

Cociliu pisanu: in quo inchoata fuit materia et modo faciende unionis: duos enim deposuit et tertium substituit: et sic peior scissura facta est: quia non preualuit exequi bonum quod decreuerat.

1407

Cedonicus dux aurielien. fratrem regis francie occisus est parisiis in sidiose. Et fuit occasio infinitorum malorum. Causa acta est in concilio constantien.

CAnno mundi 6593

Innocentius
7°. a. 2.

Cpape

6603

Gregorius.
12° a. 12

Alexander 5°.
a. 1. grec^o

CAnno christi 1394

Ciste innocentius fuit electus rome in locum bonifacii: dicebatur cosmarus de aparusio.

Crispinus cursus temporum reperit: qui se misero ordine alternat: et finem huiusmodi status: omnis predictio: se gubernat. Primum est abundantie: secundum indigentie tertius temperantie. Cum. n. temporalium abundantia arripit: homines sunt aiosi et grandia appetunt: proleque velut futuri sublimes: delicate et potiose educant. Sequitur ex his facilis discordia quam nullus alteri cedere didicit donec aperta bella cuncta ad paupertatem deducant. Indigentes igitur effecti: prouidentia aduersus: moleste experiri quod non ut volumus: sed ut permittimur operamur: temperate deinceps vivere ac metriculose sollemus. Generat denique temperantia hec paulatim diuitias: que iterum ut prius animum tumidum reddunt: et cum in circuitu seipsum instabilitatis ambulare cogunt. Iuxta consuetudinem igitur proverbii: diuitie pariunt animositates: auiditates bella: bella paupertatem: paupertas mediocritatem: mediocritas diuitias: diuitie iterum animositates etc. Hoc est quod psalmista notat dicens. In circuitu impij ambulant.

Civitas verone recomendata et dedita illustrissimo ducali domino venetorum obtinet. Et per vim obtinuerunt. Festum civitatis bellum Castrum basant: et alia plura loca motana puicina. Padua etiam obtinet caput domini: et filijs eius in carceribus venetorum. Emerunt etiam isti illustrissimi domini venetorum. a rege ladislao apulie civitatem iadrie pro duc. lx. milibus auri.

Padua

Verona

Iste Sigismundus fuit rex ungarie: vir christianissimus et humilissimus: adeo devotus et merito canonizari debuit iuxta quod rudis populi vota. Sic afflicte ecclesie et pene desolate: sua mirabili sapientia et industria succurrit: nec aliquo sibi ac suis populo: donec plena unio fieret. Contra turchos novae bella habuit ubique triumphando. Quid ultra: quod de postatino: theodosio: kazo

Sigismundus
d. 27. fe.
karoli

lo: ottone: ceterisque imperatoribus laude digna scribunt: huic secure potest applicari: eligit anno. 1409. cum iam 23. annis regnasset

et in ungaria coronatus fuit ab eugenio.

Bohemia vastata atrociter per sigismundum et principes almanie propter haereticum hussitaz et fuit crux data et predicata contra eos.

1416

Concilium postan. magnus in quo fides christiana quam iam multis annis quasi titubare videbatur: firmata est. Ibi scisma pessimum. 40. annorum finitum est: ibi haereticus damnatus: et duo haereticarum. scilicet iohannes hus et hieronymus cobusli fuerunt: et plura bona instituta. De terminavit et eadem sancta synodus: quod concilium litem congregatum et pertrans ecclesias universales: prout huius a christo immediate: cui omnia statim et papalis obedire tenetur: in his quae sunt ad generalem reformationem ecclesie. scilicet fidei et moribus: tam in capite quam in membris.

Item quod deinceps concilium de decennio in decennium deberet celebrari etc.

6613

6623

Joannes
23. an. 4.
dictus bal

thasar de coza

Martinus
5. an. 14.
Romanus

Eugenius
4. an. 17.
dictus gabriel

de venetijs.

1414

Iste iohannes successit alexandro. Et primum quidem bene inchoavit pro unione: et fuit in concilio constanti. et obtulit cessio: ne papatus: sed perperam latens fugit: et tamen pro facit ei: capiti tandem: et sic cessavit coactus: factus etiam iterum cardinalis: sepultus florentie.

Iste martinus electus fuit per concilium constanti. depositis alijs praecedentibus qui diu scisma habuerunt: et sic rediit unio diu desiderata et necessaria pro fidei defensione: hic fuit papa potentissimus super omnes viros et iusticiarios magnus: plateas et stratas publicas securas reddidit haereticos deleuit: multa bona patravit adiuvante sibi inclito principe sigismundo. Pro ista sancta recuperanda: multos thesauros congregavit: sed morte praeventus impediri fuit: et concilium brevi ante mortem congregari iussit in basilea.

quo. Ipse etiam romam recuperavit adiutus a venetis: et maiorem obedientiam habuit.

Michael de auguanis bononiensis: natalis soli gloria et magnum carmelite religionis animo totius christianitatis lumine re: post editionem multorum voluminum terras liquit.

Obtrunerunt et nobiles veneti. illustre domum vener. civitates. Feltrum Bixiam: et Bergomum: et plura alia loca.

1424

Iste eugenius fuit electus pacifice in vrbem mortuo martino et idubitat papa habitus sed postea brevi expulsum de roma fuit: ita ut nudus fugeret. Itaque a concilio basilienensi citatus et etiam depositus fuit: sed non curavit: et ob hoc in reprobis scisma oritur: quod stetit usque ad mortem eius quod fauebatur sibi multa laude digna de eo dicebantur. Contra quod aduersabantur plura enormia sibi imposuerunt: et ut mortis esset. Tamen quicquid est ante suscepra dignitate fuit vir abstracte vite: puta fraticella et bone fame. Quod postea fecisse: divino iudicio relin-

no
Cosa

Iste albertus fuit dux austrie et gener sigismundi: et ideo assumptus fuit in regē bohemię et ungarie: propter filium. s. eius qz aliū heredē nō reliquit. Hic electus fuit i regem almanie: sed statim intorquatus obiit. Alij dicūt qz profusio ventris. Vir vtiqz totalit̃ virtuosus et adeo pius vt tota plebs diceret qz mundus eius presidētia nō esset dign⁹. Reliquit vnū filiū paruulū cui sile prigit et duas filias.

Electus est frākfurdie
1438. die. 17. maii

Imperatores.

Albertus
anno 1

Iste frideric⁹ dux austrie elect⁹ fuit in regē alemanie et diu distulit coronari et papa prop̃ scisma. Tandē scā vnioe a nicolao cū magna gl̃ia imperiali diademate extitit in vrbe coronatus: vir vtiqz pacificus et quietus et patētie singularis nec odijs de rum. Filiā quoqz regis portigalie sumpsit in uxorem. Anno at 1471. magnā fecit puocationē p̃ncipiū in ratispona: prop̃ icur sū thurcoz proponēs eis qz iam infra. 20. ānos xpianitas dimi nuta eēt ad centū leucas vel q̃si. Et monuit vt ad resistendū se pararent.

Fredericus
3⁹

Constantinopolis ciuitas imperialis capiti ab ifidelib⁹ thurcis tradita p quēdā ianuesē qz p tridnū a turco p̃stituit rex iuxta promissū: et die q̃rto dcollat. Et fuit plāctus i tota xpia nitate et timor grandis. M̃ri ch̃ristiani truci dati sūt et innumerabiles vediti. Imperatoris corp⁹ iam mortuū decapitatū fuit ex liuore thurci. Et perit pene totalit̃ fides in grecia.

Ludonic⁹ arelate⁹. ep̃s cardinal⁹ moriz vir sancte vite ac mire patētie: miraculis coruscans: singularis colūna cōciliū basilien. cui diu p̃sedit.

Bernardin⁹ frat̃ mior qz nouā reforma tionē ichoauerat: moriz miraculis fulgēs: cuius festū agif. 20. maij. **J**oānes de capestrano fr̃ mior: discipulus bernardini statim post obit⁹ eius p̃fuit reformatōi noue: claret miracul moriz. 1456. habita victoria p̃tra thurcos.

Tres soles vise sūt i celo. Et seq̃ statim triplex regimē in ecclesia. s. Eugenij. Cōciliū et neutralitatis. Multa vi cuntur. Itē anno xp̃i. 1434. fuit vctus maximus etc.

Cōciliū basiliense in quo multa bona instituta fuerūt pro reformatione ecclesie in capite et in mēbris. Habu it p̃ncipiū gloriofū: sed finem humilē ac tribulatiōe ple num propter scisma. Mirabilis rerū euētus p̃ueniuit conciliū p̃stantienſe p̃tra tres papas eos deiiciendo: et quartum instituendo: cum tot haberet aduersitates: et a nullo p̃firmatū fuisset. Istud autem tanta auctoritate collectū et firmatū: nec vnū potuit vel in modico redu cere ad nozmam sui p̃positi: imo ecōtra processit et impeditus fuit ab vno. Ibi debile p̃ncipiū et finis glo riosus hic econtra p̃cesse.

Anno mundi. 6633

6643

Eugenio d̃posit⁹ fuit sc̃ima die iulij 1439. Et hic oritur sc̃ima vsqz ad annū. 1448 -uembis.

Pape

Felix 5⁹ an.
9. eli. 1439
die 17. no-

Nichola⁹ 5⁹
ā. S. ianuesē.
electus fuit

āno. 1447. et morit āno. 1455.

Anno xp̃i. 1434.

1444.

Iste felix fuit dux subaudie p̃nceps deuotus et senex: vidit filios filioz suoz. Hic cum iā celibem vitam duceret: electus ē n papam a p̃cilio basilien. deposito eugenio: et fuit sc̃ima lōgo tempore et nō habuit magnam obediētiā: qz neutralitas sub intrauit. Tandē defuncto eugenio cessit nicolao prop̃ fauorē vnionis: factus legatus francie et cardinalis sabiniānus.

Scisma. 23. inter eugenij et felice et durauit annis. 16. Cū fuit satis noua neqz ante hec t̃pa visa. Quia conciliū basilien. deposuit eugenij vnicū et indubitātū papā: ideo qz non serua ret decreta conciliū cōstā. vt dicebat: nec obedire curauit con cilio basilien: asserens magis econtra debere fieri. Unde orit̃ pergrādīs altercatio scribentium de hac m̃a pro et cōtra: nec poterāt ep̃ordari vsqz hodie: Vna ps dicit p̃ciliū est supra pa pā. Alia ps ecōtra dicit: nō: s̃z papa ē supra p̃ciliū. De⁹ sup oia benedictus det pacem suā in ecclesia scā sponsa ch̃risti sēp.

Jubileus cū magna deuotione p totam ch̃ristianitatem celebrat⁹: et ingens multitudo ad limina apostolorū cōfluit. Do min⁹ et papa rosam in dominica letare consecratā indycto p̃ncipi lantgrauio hassie transmisit multis virtutibus redimi to: qui ab elisabeth sancta matre sua fuit prolis sexta.

Iste nicola⁹ electus i vrbe loco eugenij adhuc p̃en dente scismate: paulatim vbiqz obtinuit obediētiā miran tibus omnib⁹: qz vir humillime natiōis sic p̃ualerz cō tra nuce subaudie: qui fuit quasi affinis cūctis p̃ncipib⁹ xpianitatis: et tñ dimissus ab oib⁹. S̃z statim sequenti āno vnio redijt cedēte felice: quia placuit dño p abiecta muni di gloriificare nomen suū. Hic fuit magister in theologia totus actiuus: et in cōceptibus locuplex: multa diruta re edificauit: et grandē murū rome in circuitu palatij con struxit: et totum murum romanum reintegranit propter timorē thurcoz. Itē versus de vnione in vrbe publicat⁹ Lux fultit mundo: cessit felix nicolao. v3 āno. 1449.

Bella plura in diuersis p̃tib⁹ diu continuata: i We stphalia i prusia i p̃blādia i āglia i romania i sueuia ma guntia etc. et p̃cipue in anglia strages grādīs. Et post anno. 1461. maguntia capitur.

C Pueri sci michaelis pegrinant cū magno furore per turmas viā longā ad mare: et fit timor ciuitis ne spūs neq̃ agiraret eos: s̃ statim cessauit prop̃ rediū itineris: et factū quā patiebant. 1457. et anno p̃cedenti fuit maxim⁹ tremor in neapoli: et perierunt multi. 40. milia.

Artifices mira celeritate subtiliores solito fiunt. Et p̃p̃fiores libroꝝ multiplicant in terra.

Reformatio magna plurimoz monasterioꝝ in diuersis mundi p̃tibus fit. Et nota q̃ huiusmodi reformatōes crebro legunt facre: sed pene nulla remansit: qm̃ solito more p̃ successū t̃p̃is ad pristinū relabere languore post venerabiliū patrū mortem.

Festū transfiguratiōis instituit a calixto pro gratiarū actione illi⁹ vicioꝝ: miraculose facre p̃tra turcū in vngaria: eodē die. s̃. sancti s̃ixti. 1457.

Victoria miraculosa celit⁹ dat xp̃ianis i vngaria tras danubiū p̃tra turcū magnū: et p̃didit multos: et fugit rurs⁹ p̃ter timore hostiū p̃cussus: cū nemo eū p̃sequeret: sola man⁹ dei terruit eū in die sci s̃ixti anno xp̃i. 1456. Sc̃s iohānes de capistrano p̃ns fuit ibi: et prouocauit p̃p̃m trepidantē ad p̃sequendū infideles fugientes: et sc̃a ē vltio magna. Dixerūt. n. turci: q̃ tam imēsus numerus armigeroꝝ insequeretur eos: q̃ vir ausi fuerūt respicere: et iō fugissent relictis oib⁹. Ip̃si fuerūt sci angeli.

Puella q̃dā notē stina in p̃tibus Westphalie in oppido q̃d hano ṽt apre et verissima signata dñice passionis hūit i manib⁹ et pedibus acclatere: d̃go nouit p̃uerla anno. s̃. 1474. p̃ spaciū aut. 15. ebdomadarū circa festū venerabilis sacramēti corā 12. testib⁹ oñdit ea: et p̃dixit q̃ post duas horas rediret q̃ tūc nō iueniret ea: et sic sc̃m fuit: q̃ loca illa sanata erant.

Leodiu multis tribulationib⁹ atterit: et p̃ano. 1468. destruit totalit̃ p̃ karolū ducē burgūdie: et dināt anno p̃cedenti: etiā idē ano. 73. intrauit terrā gelrie: et obrinuit eam.

Inubecula mutat in fauorē aīarū p̃ paulū de vice sumogro in .25. annū ṽt q̃ abundat iniquitas superabundet et gratia.

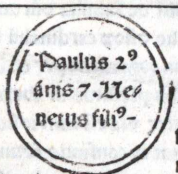
Cetera apparuit i p̃ncipio anni. 1472. circa festū sc̃e agnetis transiuit sup̃ coloniā in opposito libie: et candā longā quasi graduū. 30. misit ad occidēte i festo sci blasij stetit in arietē: et misit candā quasi ad plādes versas orientem: vaga nimis erat: alba q̃nq̃ et flāmea crinoraq̃ valde: Sequunt bella et epidimie i diuersis partibus. Et. ano. 73. fuit etas feruentissima et siccitas inaudita: et in quib⁹dā terris ignis sub terra succensus vsq̃ ad arenā fuit.

Ioannes sozerh prior generalis ac reformatoz carmeliti ordinis vir sc̃e vite: et singularit̃ xp̃o fructificus. postea q̃z carō meli⁹ torū. 20. reuerat ānis: andegauis obiit. 25. iulij: vbi q̃z plurimis: nunc miraculis choruscare fert.

6653

6663

6673

1454

1464

1474

Iste calixtus vir valde senex elect⁹ fuit: et p̃mū infirm⁹: nec poruit zelus suū p̃ficere quē p̃tra turcos cōcepit ip̃dicte senio morteꝝ p̃uenire elect⁹ fuit. 1455. moni. 1458 p̃p̃o die sc̃a s̃ixti in quo fē iū transfiguratiōis institutū āno vno elapso.

Iste pius elect⁹ est āno dñi. 1458. et vocabat̃ eneas vir eloquens et ozator magnus: poetaq̃ laureat⁹: imperatoris ambasiator ante fuit: et in concilio basilieñi notabilem tractatum scripsit pro auctoritate eiusdem. Ip̃se etiā canonizauit sanctā katherinā de seni s̃. 1461. bi. passagium ordinare cupiens: cum plures ex alemania venissent romā: ip̃sos cum benedictōe remisit ad propria: eo q̃ non sufficere: et statim ip̃se post moni. 1464. die. 14. mensis augusti.

Iste paul⁹ elect⁹ ē āno dñi. 1464. et statim approbauit celebratiōem festi p̃ntatiōis br̃e d̃gis gl̃iose sic p̃b̃ in signādis peti cōib⁹ maturus fuit: et iusticie tenax: q̃si meli⁹ foret pauca p̃donare: et ea firmiter seruare q̃z p̃la signare: et statim reuocare. Grāde palaciū p̃struxit apud sc̃m marcū: añ cui⁹ cōpletōz moritur anno 1471. die. 21. iulij.

Iste s̃ixt⁹ ante cardinalatū fuit generalis in ordine minoz: elect⁹ āno. 1471. vocabat̃ aut̃ francisc⁹ d̃ sauona prope ianuā: bone fame et morū. Fuit etiā vocat⁹ ad cardinalatū absq̃ sc̃ito suo: eodē anno ozator bernardus iustinianus venetoz re clauit corā eo: q̃ turcus abstulisset xp̃ianitati duo imperia quatuor regna. 20. p̃uincias: et 200. vrbes: populūq̃ absq̃ numero vniūsq̃ sexus: hortabatur quoq̃ vt ad resuscitandū se disponer.

Anno dñi. 475. Karolus burgūdie dux in acrib⁹ militari⁹ strenuissim⁹ deo deuotus ac iusticie amator: rerū gestarū magnificētia ac animi magnitudie ceteros p̃cellerat p̃ncipes: p̃mū memorabile bellū cū frācoꝝ rege habuit prope ciuitatem parisiensem: de quo fugatis hostibus victoriosissime triūphauit: et p̃ multa bella victoriosus semp permāsit: eadē cupidine dominandi lanissime ductus contra rainardū lombingie ducem et suiceros: aliasq̃ communitates illi confederatas belū magnum habuit: et trib⁹ p̃liis superat: in vltimo p̃lio occidit. Sepulchro cuius ep̃it̃a p̃hiū tale erat inscriptū: Te reduit pacis reduitq̃ quietis et vita. Dic iaces karole iamq̃ quiesce tibi.

Anno. 1476. Maximilianus austrie dux frederici tertij imp̃atoris filius: mariā karoli filiam p̃udentissimā in uxorem accepit: succedēq̃z karolo in dominio: strenuus in actibus militie: morib⁹ et ṽritib⁹ singulariter ornatus: Qui secūdo āno sui domini: prope flandriā cū gallicis maximū hūit bellū memoria dignū: i quo magna cū victoria frācoꝝ potentia sup̃auit.

Anno dñi. 1463. tpe dñi Pij pape. 2. firmat colligatio int ipsū & dñum vener. ac ducem burgūdie: ptra tunc. Et idē dñs papa venit anchonā vsqz cū magno & nobili apparatu: & filius etiam ducis burgūdie. Dñs dux vener. etiā ipse psona lū illuc vsqz accessit cū galleis mltis: & magna classe cētū videlz galearū pro expugnatione turcis. Rex aut vngarie veniebat cū maximo & potenti exercitu terrestri: Tandē paratis oibus ibi in anchona papa moritur: & nihil penit⁹ actum est omnes reuertuntur ad propria. Bellūz postea diu duravit in peloponesso. Et dominus ludou. lauredano tunc caput. classis maritime vener. ibidē existens: fieri fecit murū longissimū: de lapidibus sine calce: q murus fuit factus in loco dicto eximili: et tunc insulā italimine obtinuerunt: deuastantes loca multa turcoz: terra mariqz existentia: & obtinuerūt etiā in achaia ciuitatem que dñr ostiza: mercationibus quidē plurimū apra.

Trem anno dñi. 1465. karolus filius philippi ducis burgundie: & ipse post patrē dux. fuit cū colligatione: videlicet oēs barones francie: frat. s. ipsius regis francie noīe karolus dux batri: dux britanie: dux borboni: comes karmignath: ac etiā dux iohannes: & multi alij ducēs & domini: Et in loco dicto amo ieri: rumpitur ipse rex francie: aufugitqz parisiū: Ibiqz pollicitus ē oibus pfa is dñs fidē obseruaturū: postea dō fecit expeditōem ptra eos: & vsqz in domum suā eos psecut⁹ est & omnes deuicit. Et i n 1470. Venit ipse teucer psonaliter ad expugnandū euboēā ciuitatem dictam vulgo nigropontes: ca maximo exercitu maritimo & equestri: & demū cū maxima occasione & sanguinis effusione vtriusqz pris: obtinuit ipsam quomodocūqz: Postea vero tpe dñi pauli pape. 2. Colligatio & vinculum bone pacis agit cum ipso papa: Rege ferdinando sicilie domino vener. illustri: Rege aragonū & marchioē siue dūce ferrarie: Et tūc postea venit ad illustre dñum vener. legatio regis pñdis hussumcassani petens cum magna instantia a dño pfato subsidium contra turcū p mare tñ: qz intende bar omnino ad destructionem imperatoris hui⁹ ottomanoz mahumetis imanissimi: quod & fecerunt mittentes munitiones in maxima quantitate &c. Hoc etiā tpe initū est bellū cū tergestinis: qui obfessa vener. ad nihilū vsqz redacti sunt:

Anno dñi. 1477. Dux mediolani rediens ab ecclesia scī stephani in die sue festiuitatis occisus fuit: cum plurib⁹ & vulneribus: aggressus cū pugione a quodā iohanne andree de lampugnano: rāqz vascens se contra ipsū ducem: de iniurijs sibi et suis illatis: ab eodē dūce: Qua re tumult⁹ magnus fuit i pñs: Tandem sedato pñs omnes redierūt ad sua: **P**aulo p⁹ orta seditione: iulianus quondā cosmemedicis: in ecclesia san te reparare florentie cum pugione vulner tus inter missarū solennia a quodam franciscano de pactis dicto: ciue nobili floren. & mortuus est: Laurentius etiā cosine frater eius vitali vulnere vulnerat & euadit incolumis: Qua de causa dñs. N. cardinalis tituli scī gregozij: nepos dñi comit⁹ hieronymi des tines florentie in custodia secreta: & dñs franciscus saluatus archiepiscop⁹ pisanus ad palatium dñoz florentie in habitu episcopali suspenditur: & multi alij de familia dñi car. & archiepiscopi suspendunt & occidunt diuersimode: Ob quam rem a sumo pontifice sixto. 4. de pñsio dñoz cardinalū Excoicatio horribilis pronunciat & promulgat: & fit interdictū florentie horrendū: Quē etiā bellū atrox in tota tuscia per ecclesiā: & aliquē strages fuit. Tandem interuentu oratoris domini illu stris. vener. reddit dñs cardinalis pñsarius in libertatem: & romā pñsificat. Durauit tñ bellū aliqz diu inter ecclesiā & florentinos: tandē ecclesia misericorditer vñ est cum ipsis: & placata est cum illis.

Turci etiā paulo ante venerunt in confinijs foriuij: & transferunt aliqua flumina videlz illud quod vulgo dñr lisonzo et taiaimento: & pñs aīas captiuas duxerunt de xpianis: & impie depredati sunt non sine sanguinis effusione & multoz strage: tandem repulsi sunt a dño illustri vener.

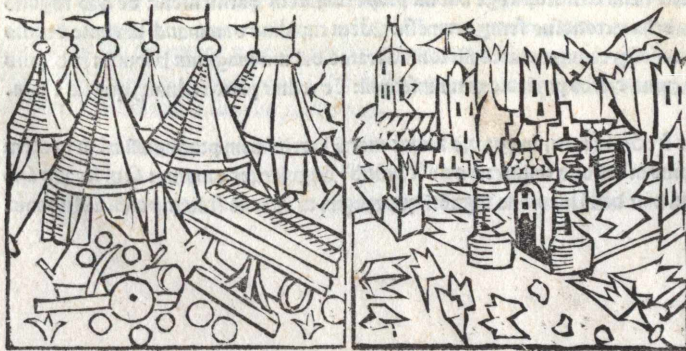
Iudei etiā qdā furati fuer puerulū quēdā in ciuitate tridentina: nomine simon: fecerūtqz i eū mysteria quodāmo passio nis ad similitudinē dñi nostri iesu christi: qui detecti fuerūt dispensatiōe diuina: & puniti iuxta eoz demerita: quē puerū postea mortuū repret⁹: duxerūt quidā in ecclesia maiori ciuitatis: & fit concursus magnus populoz vñdiqz pcurrentiū: & fuit miracula ex ipsius deuotione pñpōt memorizā passionis dñi &c.

Item paulo post. s. anno dñi. 1480. in ciuitate vel castro opitergij sub dño venetiāru: alij iudei occiderūt eodē mō aliū quendē puerulū. N. & iudei auctores huius sceleris deduci sunt in vrbē indyram venetiāz: & post eoz pñsionē peracti sceleris: combusti sunt viui in platea diui marci in medio duarū columnarū.

Eodem anno heresis aborrenda ad lucē venit q diu ignota fuit in hispania quorūdā iudeoz q baptizati palā se xpianos fingebar: quapropt quidā in epm elect⁹ cū gnālī ordis minor ac cū multis canonicis & alijs cōbūtur.

Turci etiā terra mariqz cū potēti suo exercitu rhodū ciuitatē obsidentes aggrediunt: offēdēs ipsā plagis innumeris bō bardarū: muros destruentes: & vñdiqz alias muri partes pñcedēs: & multos varijs modis occidentes: tñ ex vtraqz pre multi mortui sunt: Demū ab obsidione destiterunt: illatis vtriqz parti damnis innumerabilib⁹. Deinde partes regis sicilie inuadentes: multa loca deuastant: boīes rapiūt trucidantqz: ac eoz bona depredant & inmanissime dades fiūt: Tandē acceperūt orranti ciuitatē archiepū ipsius ciuitatis p mediū secant: & qñ oēs in vrbe occiduntur pro fide tñ constant donec pñtuerunt agentes viriliter: & non sine turcoz etiā aliquali strage multoz.

Rhodie vrbis obsidio a turcis

Anno dñi 1481. Mahometus ottonianus qui iā p 30 annos infestissime xpifidelēs psecutus fuerat multisqz terris xpianis sue ditioni subiugatis atrocissimis belis tandem descendit ad inferos. tertia die mat.

Fasciculus temporū oēs quasi antiquas chronicas mortaliū vsqz ad hec tempora cōplectens felix it explicat Impressusqz impensa & arte mira Erhardi redolt de augsta. 1481. 12. caleñ. 3añ.

Pape.

Innocenti.	8.
Alexander.	69
Julius.	29
Pius.	10.
Leo.	62
Adrianus.	72
Clement.	39
Paulus.	32
Marcellus.	2.
Paulus.	42

Impatores.

Maximilian.	12.
Charol.	59.

en la era de .723. dize domo dhu q̄ ouo tom
grā hābre q̄ casy sede splobaua effoma.

En la era de .997. salio tal fuego del mar q̄ q̄
mo ē camora. panaruu. coruon. y encastro
xerez algunos bonuor.

Salendo de toledo por la puente de alcontaria ē
la p̄ta torre estabna piedra q̄ dize . año de .1251
fue el grā diluyio comē a antes del mes de agosto
iduro hasta .26. de dize bre. lleuo se muchas
puentes dompedago desta.

quando elue ideleon don ramiro ieldenaua era
don gencia diero la grā batalla con el arde fer
nā genciales alos 80. reies q̄ temā con el empera
dor abra mant. a catore de p̄dro vienas se escure
ci el sol total mēte desde prima hasta tercia luego
morte p̄u de setiembre imeruo las quēbes se es
curecio el sol ibre no gela trā toda colorada. tres
oras cadada luego vino vna grā nuue luego a
bruso el cielo salieron grādes llamas i meron
como gemo van las estrellas i se e contrauā. i leuā
toge vnbiento abrego o fuego ibino por la estrema
dura i por burgos. i por sahagun i coruio q̄ mā do

En tpo del rei de leon don ^{berquid} ~~ordono~~. 2. quando al mō
en tomo a ~~leuā~~ a astorga nollo dio .7. años

año de .1370. llouy desde setiembre hasta la vlti
ma semana de octubre estando sobre alpeza el
rei don al. 11.

año de .1356. fue vnterxe moto vigilia de sant
bortholome q̄ cauerō las mancanas delatorre de
la ylesia maior de gervilla elatorre de .s. saluador
ilacapilla delistona delrei.

año de .1435. cauerō piedras luyanas como tora
ē roa i en el maderuelo como almo hadas.

año de .1461. estando en gervilla elrei don
henruq̄. 4. aporecio. 47. noches oreo vna come
ta grādissima q̄ parecia q̄ mar medio cielo.

año de .1464. en la mes ma cibdad vino vntal
aire q̄ dure meda ora y derubo parte del palacio
real. y mas de .50. naranjos q̄alli estauā de subito
perdieron el verde. y aco dexar mas de otros .50.
y vno maior echo por sobre las almenas fuera dela
cibdad con naranjas. ibna imafenq̄ estaua. en la guer
ta fue rebatada q̄ nunca parecio ileuoge to das las
almenas dela torre. i de tres yglesias los tejados. y
cauerō. 40. oncos delos conios de curremona sin con
somo. i derubo. 500. pares de cayas. mucha madera
labrada m̄rapiosa mente la gao dela cibdad.

esse año nacio en estremadura vna m̄ria con
bonuay idientes.

año de .1464. nacio vn m̄rio en penatuer q̄
dites mezes hablo amonestando apem̄tacia.

